

Jaarstukken 2019

Definitieve versie

Datum: 9 juni 2020

Terugblikken per hoofdstuk

Hoofdstuk 1 Duurzame en Groeiende stad

In 2019 zette de groei van Amersfoort door. Om ervoor te zorgen dat er voor alle doelgroepen voldoende en betaalbare woningen zijn, presenteerden we het Deltaplan Wonen en het Actieplan huisvesting middeninkomens. In 2019 is een groot aantal nieuwe projecten gestart en er zijn ruim 600 woningen opgeleverd. Ook werkten wij op verschillende plekken aan de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid van de stad.

Belangrijke mijlpaal in het realiseren van onze duurzaamheidsopgave was het vaststellen van de Warmtevisie en het uitwerken van alternatieven voor aardgas in Schothorst-Zuid. Ook werd het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2020 vastgesteld en stelde de gemeenteraad haar Deelakkoord Duurzaamheid vast.

Hoofdstuk 2 Inclusieve en veilige stad

Uit de monitor Sociaal Domein 2019 blijkt dat het, vergeleken met andere grote gemeenten, over het algemeen goed gaat met Amersfoort. Amersfoort is een inclusieve stad, waar iedereen naar zijn of haar vermogen kan participeren en waar mensen die dat nodig hebben passende zorg en ondersteuning krijgen. Net zoals andere gemeenten ziet Amersfoort de vraag naar zorg en ondersteuning stijgen, waarmee ook de kosten toenemen. In 2019 zijn daarom verschillende maatregelen opgezet, om ervoor te zorgen dat we kwalitatieve zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden en tegelijkertijd de kosten op kunnen vangen.

Hoofdstuk 3 Lerende, werkende en dynamische stad

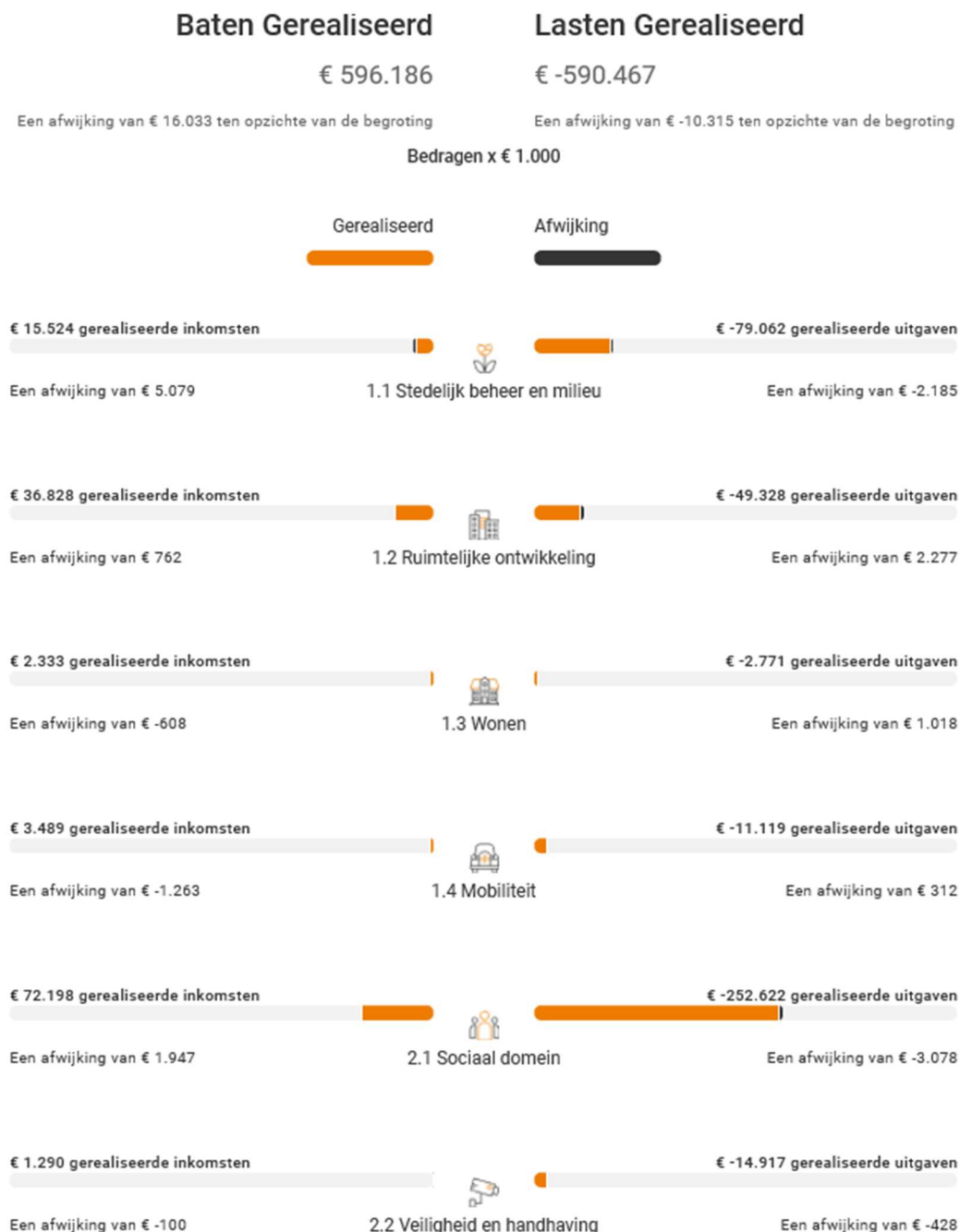
De groeiende stad leidt ook tot een groeiende vraag naar sport en cultuur. Niet alleen omdat het mede de sfeer van onze stad bepaalt, maar ook het welzijn en welbevinden van onze diverse inwoners raakt. Met het vaststellen van het cultuurplan Amersfoort 2019-2022 en bijbehorende uitvoeringsagenda zijn de culturele ambities van onze stad vastgesteld. Ook bij sport is in 2019 nieuw beleid vastgesteld. Met Koningsdag 2019, WIJ Amersfoort lieten we zien dat Amersfoort een bezoek waard is en wij diversiteit, inclusiviteit, samenwerking, duurzaamheid en innovatie hoog in het vaandel hebben staan.

Hoofdstuk 4 Bestuur en dienstverlening

Het bouwen van nieuwe woningen, de energietransitie, de transformatie van het sociaal domein en de verstedelijking van Amersfoort vragen om een goede samenwerking met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden. In 2019 gingen we in gesprek met ontwikkelende partijen en inwoners over participatie rondom met name grote ruimtelijke projecten zoals woningbouwlocaties. Steeds vaker hebben we - naast het organiseren van bijeenkomsten - onze inwoners uitgenodigd voor het online delen van reacties. Extra aandacht ging daarnaast uit naar het verstevigen van de samenwerking met Rijk en Provincie rondom de grote woonopgave.

Bij al onze dienstverlenende taken staat klantgemak centraal. We gaan zorgvuldig om met de privacy en persoonsgegevens van onze inwoners, medewerkers en overige betrokkenen. Daarvoor is in 2019 een nieuw privacy beleid en een gemeente breed jaarplan privacy vastgesteld.

Jaarrekening in één oogopslag

De bedragen zijn inclusief reservemutaties.

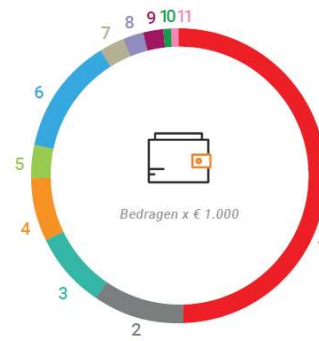
Bij de begroting 2019 in één oogopslag zijn de bedragen exclusief reservemutaties gepresenteerd.

Op de pagina met het overzicht van baten en lasten per programma staat de aansluiting van de begroting 2019 (exclusief reservemutaties) naar de gewijzigde begroting, naar de jaarrekening (inclusief reservemutaties).

Waar krijgt de gemeente het geld vandaan?

Totaal € 596.185

1 Gemeentefonds € 291.123	7 Afvalstoffenheffing € 16.038
2 Specifieke uitkeringen € 59.154	8 Leges en heffingen € 13.994
3 Belastingen € 49.111	9 Rioolheffing € 13.310
4 Overige opbrengsten € 41.142	10 Rente en dividenden € 5.707
5 Grondexploitatie € 21.308	11 Bijdragen derden € 4.561
6 Reserves € 80.731	

Toelichtingen op aantal categorieën waarbij wijzigingen hebben opgetreden ten opzichte van de jaarrekening 2018:

Leges en heffingen

Dit betreffen rechten, tarieven en leges die de gemeente heft, vorig jaar categorie ""Leges"" genoemd, exclusief de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze worden apart als categorie in de infographic verantwoord.

Bijdrage derden

Ten opzichte van vorig jaar zijn onder deze categorie ook de baten verantwoord die de gemeente ontvangt rondom Wmo bijdrages van inwoners.

Belastingen

Ten opzichte van vorig jaar is onder deze categorie ook de parkeerbelastingen verantwoord. Vorig jaar zijn deze baten verantwoord onder categorie "Leges", echter zijn deze baten belastingen, vanwege het vrije bestedingskarakter van de ontvangen baten.

Op de pagina met het overzicht van baten en lasten per programma staan de geprognosticeerde reservemutaties: (gewijzigde) begroting 2019 en de gerealiseerde reservemutaties: rekening 2019.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	6
Inleiding	9
Leeswijzer / Voorwoord	9
Portefeuillehouderspagina	10
Bestuurlijke lessen	14
IJKpunten financiële positie	18
Jaarverslag.....	19
Hoofdstukken	20
1. Duurzame en groeiende stad	21
1.1 Stedelijk beheer en milieu	22
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	50
1.3 Wonen.....	74
1.4 Mobiliteit	84
2. Inclusieve en veilige stad	100
2.1 Sociaal Domein	101
2.2 Veiligheid en handhaving	143
3. Lerende, werkende en dynamische stad	153
3.1 Economie	154
3.2 Onderwijs en jeugd	166
3.3 Sport.....	179
3.4 Cultuur	191
4. Bestuur en dienstverlening	205
4.1 Bestuur en dienstverlening.....	206
5. Financiën en belastingen.....	222
5.1 Financiën en belastingen	223
6. Bedrijfsvoering.....	232
6.1 Bedrijfsvoering	233
Paragrafen	257

Risicomanagement en weerstandsvermogen.....	258
Verbonden Partijen.....	263
Onderhoud kapitaalgoederen.....	279
Financieringsparagraaf.....	286
Lokale Lasten.....	296
Grondbeleid.....	302
Bedrijfsvoering.....	308
Jaarrekening.....	313
Financieel resultaat 2019.....	314
Overzicht baten en lasten per programma.....	319
Overzicht incidentele en structurele baten en lasten.....	325
Begrotingsrechtmatigheid.....	327
Balans.....	330
Waarderingsgrondslagen.....	333
Toelichting op de balans.....	341
Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	373
Gebeurtenissen na balansdatum.....	376
WNT-verantwoording 2019 gemeente Amersfoort.....	377
SISA.....	379
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld.....	382
Controleverklaring.....	386
Bijlagen.....	387
Subsidies.....	388
Amersfoort in cijfers.....	390
Investerings totaal overzicht.....	391
uitgebreid overzicht incidentele baten en lasten totaal.....	400
Verklarende woordenlijst.....	412
BBV Indicatoren.....	418
Specificatie van de gegarandeerde geldleningen rechtspersonen.....	423
Disclaimer.....	425

Inleiding

Leeswijzer / Voorwoord

In deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2019. Per programma wordt verslag gedaan van belangrijke ontwikkelingen, financiële uitgaven en resultaten.

In die programma's vindt u ook de financiële analyses terug. Een kleine leeswijzer hierbij:

alle bedragen in deze jaarrekening zijn in duizendtallen, tenzij anders vermeld. Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Voorafgaand aan de programma's geven wij ook een overzicht van enkele belangrijke thema's en de geleerde lessen. Een jaarverslag is immers niet alleen bedoeld om terug te kijken en verantwoording af te leggen, maar ook om te leren over zaken die goed zijn gegaan of beter hadden gekund. Na de programma's volgen de paragrafen die wij verplicht zijn om op te nemen in onze begroting en jaarstukken. Die onderdelen samen heten het jaarverslag.

Na het jaarverslag volgt de jaarrekening met een financiële analyse op hoofdlijnen, het rekeningresultaat per programma en de balans met een uitgebreide toelichting daarbij, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen. Tot slot volgen nog enkele bijlagen die betrekking hebben op achtergrondinformatie zoals Amersfoort in cijfers, maar ook het verstrekte subsidieoverzicht.

Tijdens het opstellen van deze jaarstukken brak de Corona-crisis uit die veroorzaakt werd door het COVID-19 virus. Het COVID-19 virus heeft met de ontwikkelingen in 2020 geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019.

De recente ontwikkelingen rondom het COVID-19 virus kunnen echter wel gevolgen hebben voor de gemeentelijke financiën vanaf 2020 waarvan de financiële effecten onzeker (maar materieel) kunnen zijn. We hebben dit aangemerkt als een zogeheten 'gebeurtenis na balansdatum'.

Portefeuillehouderspagina

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente en bereidt de gemeenteraadsbesluiten voor. Als de gemeenteraad een besluit heeft genomen zorgen burgemeester en wethouders voor de uitvoering ervan. Het college heeft ook de bevoegdheid om zelf beslissingen te nemen, zoals het verlenen van vergunningen. Het college van Amersfoort bestaat uit de burgemeester en zeven wethouders. De gemeenteraad benoemt de wethouders

Het college werkt samen met de raad en inwoners aan de opgaven en uitdagingen van Amersfoort. Het bestuur van de stad heeft daarin zowel een leidende als uitnodigende rol. Wij waarderen en stimuleren de inbreng van alle inwoners. Bij het zoeken van oplossingen hebben wij naast financiën oog voor maatschappelijke waarden.

Astrid Janssen

	Duurzaamheid
	Omgevingswet
	Energietransitie
	Ruimtelijke ordening
	Wagenwerkplaats
	Wijkwethouder: Vermeer-, Berg- en Leusderkwartier
	Bosgebied (Zuidwest) en Soesterkwartier

Fatma Koser Kaya

	Cultuur
	Economie en smart city
	Onderwijs en arbeidsmarkt
	Onderwijs
	Citymarketing
	Milieu en grondstoffenbeleid
	Circulaire economie
	Archief Eemland
	Werklocaties
	Wijkwethouder: Randenbroek, Schuilenburg en Stoutenburg-Noord

Kees Kraanen

	Stedelijk beheer
	Klimaatadaptie en groen
	Gemeentelijke organisatie
	Informatievoorziening
	Dienstverlening
	ICT
	Vergunningen, Toezicht & Handhaving
	Wijkwethouder: Schothorst, Zielhorst en Nieuwland

Hans Buijtelaar

	Mobiliteit en luchtkwaliteit
	Sport
	Stationsgebied, inclusief Trapezium
	Kop van Isselt
	Vathorst
	Gebiedsgericht werken
	Wijkwethouder Vathorst en Hooglanderveen

Willem-Jan Stegeman

	Financiën en belastingen, inclusief deelnemingen en PPS
	Grondzaken/ Vastgoed
	Stadhuis, inclusief stadhuisplein
	Stadshart, inclusief De Nieuwe Stad
	Evenementen
	De Hoef
	Wijkwethouder: Liendert en Rustenburg

Menno Tigelaar

	Wonen
	Sociale basisinfrastructuur
	Wijkteams
	Zorg en ondersteuning
	Communicatie en Samenwerking
	Wijkwethouder: Kattenbroek, Valleipoort, Hoogland en
	Buitengebied-West

Cees van Eijk

	Werk en inkomen
	Jeugd
	Jeugdzorg
	Diversiteit en toegankelijkheid
	Regionale samenwerking
	Wijkwethouder: Stadhart, Kruiskamp en Koppel

Lucas Bolsius

	Algemeen bestuur
	Juridische zaken
	Public affairs
	Veiligheid
	Dierenwelzijn
	Archeologie

Bestuurlijke lessen

Hoogtepunten en bestuurlijke lessen

Op 26 mei 2020, het moment waarop deze jaarstukken 2019 worden aangeboden aan de gemeenteraad, zijn we ongeveer halverwege de raadsperiode. Wij zijn nu ruim twee jaar samen aan de slag voor duurzame groei en we werken aan de drie grote opgaven ‘groeiende, duurzame en inclusieve stad’. Door in te zetten op deze opgaven zorgen wij ervoor dat we een fijne en vitale woon- en werkstad zijn en blijven. Een stad die groeit en in beweging is en die tegelijkertijd een vertrouwde thuisbasis vormt voor onze bewoners en voor de bedrijven, verenigingen, maatschappelijke organisaties en instellingen die Amersfoort rijk is.

Met de jaarstukken blikken wij terug op de bestuursperiode van 2019. Het jaar dat voor een groot deel in het teken stond van Koningsdag in Amersfoort, waarmee onze stad markant op de kaart is gezet. Met WIJ Amersfoort lieten we zien dat Amersfoort een bezoek waard is, dat Amersfoort een stad is waar diversiteit, inclusiviteit, samenwerking, duurzaamheid en innovatie hoog in het vaandel staan. De organisatie van Koningsdag heeft veel nieuwe energie en ervaringen gebracht voor onze organisatie en voor de vele betrokken inwoners, bedrijven en verenigingen. Tegelijkertijd vroeg het veel van onze organisatiekracht en ambtelijke capaciteit, maar wij hebben laten zien dat de gemeentelijke organisatie (in nauwe samenwerking met de VRU en de politie) in staat is om een dergelijk groot evenement goed te kunnen faciliteren. Wij zijn er dan ook trots op dat we in samenwerking met zoveel anderen zo’n succesvol feest hebben neergezet.

Een andere mijlpaal is bijvoorbeeld het besluit om een nieuw stadhuis op het Trapeziumterrein te gaan bouwen. Met dit besluit kunnen we samen verder invulling gaan geven aan een duurzaam, gastvrij en aansprekend huis van de stad, op een unieke locatie in het hart van Amersfoort.

Groeiende stad

We zien dat de groei van onze stad het afgelopen jaar doorzet: steeds meer woningzoekenden, bedrijven en bezoekers weten Amersfoort te vinden. Dat brengt dynamiek en economische groei naar onze stad, maar zet ook de woning-, kantoren- en bedrijvenmarkt flink onder druk. Om ervoor te zorgen dat er voor alle doelgroepen voldoende en betaalbare woningen zijn, hebben wij daarom het Deltaplan Wonen en het Actieplan huisvesting middeninkomens opgesteld, waarin wij laten zien hoe we de woonopgave binnen Amersfoort willen oppakken. We stimuleren bouwen, met name binnenstedelijk en door middel van transformatie en hoogbouw. In 2019 is ook de Hoogbouwvisie vastgesteld, waarmee we afwegen waar hoogbouw aan onze stad kwaliteit toevoegt en waar we daarmee juist voorzichtig moeten zijn.

In 2019 is een groot aantal nieuwe projecten gestart en er zijn ruim 600 woningen opgeleverd. Zo hebben wij een besluit genomen over het in samenhang ontwikkelen van het gebied Langs Eem en Spoor, en ook het ontwikkelkader voor de transformatie op Hoef-West is vastgesteld. Tegelijkertijd zien we dat bouwen niet op alle mogelijke binnenstedelijke woningbouwlocaties even gemakkelijk is, bijvoorbeeld vanwege hoge kosten, de verkeersafwikkeling of weerstand in de (directe) omgeving. Nieuwe woningbouwprojecten vragen om een zorgvuldig proces en om een goed gesprek met omwonenden en de stad. Daar gaan wij de komende tijd nog meer op inzetten. Daarnaast zetten ook externe factoren als de hoge bouwkosten, tekort aan bouw personeel en de stikstofuitspraak plannen onder druk. Van de stikstofuitspraak hebben wij relatief weinig last gehad, maar de uitspraak liet ons wel zien dat de woningmarkt voor een deel afhankelijk is van onverwachte, externe factoren waardoor plannen soms gewijzigd moeten worden of helemaal geen doorgang kunnen vinden. Dat maakt dat wij, om toch aan de grote woningvraag te kunnen voldoen, ook onderzoeken in hoeverre woningbouw op uitleglocaties wenselijk en mogelijk is.

Een belangrijk aspect van een groeiende stad is daarnaast de bereikbaarheid van Amersfoort. In 2019 werkten wij op verschillende plekken aan de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid

van de stad. De eerste voorbereidingen voor de autoluwe binnenstad, waarover de gemeenteraad in december 2018 besloot, zijn getroffen. Net als bij de woningbouwopgave, zien wij dat oplossingen voor de parkeerproblematiek goed met omwonenden moeten worden afgestemd en afgewogen.

Om daarnaast te zorgen dat wij ons steeds duurzamer verplaatsen, zetten wij in op goed en aantrekkelijk openbaar vervoer. Er stoppen meer treinen op het station, dat eind 2019 de titel 'Amersfoort Centraal' kreeg. En de gemeenteraad nam het besluit om bij Amersfoort Centraal een ondergrondse fietsenstalling te bouwen, zodat reizen per fiets en trein een steeds aantrekkelijker initiatief voor de auto kan worden. Om duurzaam autogebruik te stimuleren, zijn er bovendien 130 nieuwe laadpalen in de stad geplaatst.

De groeiende stad leidt ook tot een groeiende vraag naar cultuur en sport. Niet alleen omdat het mede de sfeer van onze stad bepaalt, maar ook het welzijn en welbevinden van onze inwoners raakt. Cultuur en sport zorgen voor verbinding en inclusie. Met het vaststellen van het cultuurplan Amersfoort 2019-2022 "Duurzaam, Dynamisch en Doen" en bijbehorende uitvoeringsagenda zijn de culturele ambities van onze stad vastgesteld. Ook bij sport is in 2019 nieuw beleid vastgesteld. De ambities bij cultuur en sport richten zich zowel inhoudelijk als fysiek op het maken van een schaa sprong. De potentie van Amersfoort als evenementen- en cultuurstad werd afgelopen jaar goed duidelijk, met onder andere de expositie van Van Wittel in kunsthall Kade en de prachtige culturele bijdrage van onder andere Holland Opera aan ons grootste evenement van 2019: Koningsdag. 2019 was ook een sportief jaar met het 10^e Sportgala als mooie afsluiter.

Duurzame stad

Om ons zo goed mogelijk voor te bereiden op de transitie naar een circulaire economie en de overgang naar een volledig duurzame energievoorziening, werken wij samen met bewoners, bedrijfsleven, organisaties en instellingen. In 2019 stelde de gemeenteraad haar Deelakkoord Duurzaamheid vast, waarin de duurzaamheidsambities van de verschillende partijen zijn samengebracht. Het akkoord liet zien dat er breed draagvlak is in de raad en bij partijen uit de stad om de schouders te zetten onder de duurzaamheidsopgave. Belangrijke mijlpaal was daarnaast het vaststellen van de Warmtevisie en het uitwerken van alternatieven voor aardgas in Schothorst-Zuid. Ook is er een marktverkenning uitgevoerd voor de aanleg van warmtenetten en is de eerste vergunning verleend voor de aanleg van een zonneveld. Bij de transitie naar duurzame energie hebben wij gezien dat bewoners veel aanpassingen in huis zelf kunnen organiseren, maar dat tegelijk een expliciete regierol van de gemeente nodig is. De onzekerheden, benodigde kennis en investeringen voor grootschalige alternatieve energieopwekking zijn omvangrijk. Wij kunnen niet verwachten dat dit vanzelf tot stand komt.

Naast onze inzet voor alternatieve energie, werkten wij het afgelopen jaar voortdurend aan het klimaatbestendiger maken van de stad, bijvoorbeeld door schoolpleinen te vergroenen, regenwateradviesgesprekken te faciliteren en Operatie Steenbreek. Ook werd het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2020 vastgesteld. Wij zien dat werken aan een circulaire economie nog niet altijd vanzelf gaat; nog te vaak botst een initiatief met de huidige wet- en regelgeving. Concreet voorbeeld daarvan is de Stadswormerij, die in 2019 eindelijk na jaren voorbereiding in de Keistadloods van start kon. Waar nodig, agenderen wij dit soort regelgevingsproblemen bij de Rijksoverheid. En zelf zetten wij ons ervoor in om initiatieven op het gebied van circulariteit zoveel mogelijk de ruimte te geven.

Inclusieve stad

Amersfoort is een inclusieve stad, waar iedereen naar zijn of haar vermogen kan participeren en waar mensen die dat nodig hebben passende zorg en ondersteuning krijgen. Net zoals andere gemeenten ziet Amersfoort de vraag naar zorg en ondersteuning stijgen, waarmee ook de kosten toenemen. Dat zet druk op de zorg (wachttijden, personeelstekorten) en op de financiering ervan.

In 2019 heeft KPMG ons geadviseerd over de betaalbaarheid van de ondersteuning en zorg. Aan de hand van dat rapport zijn verschillende maatregelen opgezet, waarmee we ervoor kunnen zorgen dat we kwalitatieve zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden en tegelijkertijd de geraamde kosten op kunnen vangen. Daarbij spelen bijvoorbeeld de wijkteams een belangrijke rol, die inwoners op een laagdrempelige manier advies en begeleiding bieden.

Met verschillende samenwerkingspartners in de regio hebben wij afspraken gemaakt over het leveren van betere en betaalbare zorg en ondersteuning. In 2019 deden we dat met de Breed Spectrum aanbieders over ondersteuning en zorg op maat voor jeugdigen. Ook maakten wij regionale afspraken over de uitgangspunten voor regionale en financiële samenwerking na de doordecentralisatie van beschermd wonen per 2021, zodat de passende ondersteuning voor huidige en nieuwe cliënten beschermd wonen geborgd is. Ook is samen met regiogemeenten het actieplan 'Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen' opgesteld.

Het uitvoeren en monitoren van al deze afspraken loopt de komende tijd door, waarbij het van belang is dat wij met elkaar in gesprek blijven over de betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid van onze zorg en ondersteuning. De maatregelen die volgen uit het KPMG rapport hebben effect. Het bereik wordt in de komende tijd vergroot. We zien echter ook dat tegenover de positieve effecten van de maatregelen een autonome groei van de vraag naar zorg en ondersteuning zichtbaar wordt, die groter is dan wij verwacht hadden. De voortdurende bijstelling van het beleid vanuit de Rijksoverheid, de veelheid aan spelers en de complexe dynamiek in het sociaal domein zorgen voor veel externe factoren waar wij beperkt of slecht grip op hebben.

Consistent blijven werken aan de transformatie van het sociale domein blijft een belangrijke randvoorwaarde om een inclusieve stad te blijven. Het is van belang dat wij de juiste condities (blijven) creëren om onze aanpak effect te laten sorteren. Wij constateren dat wij in toenemende mate ook tegen grenzen aanlopen. Er komt een fase waarin de uitvoering van de maatregelen steeds meer op gespannen voet komt te staan met het uitgangspunt om de kwaliteit en de toegang van de zorg in stand te houden. Waarbij het opvangen van de groei van de zorg niet langer kan zonder scherpere beleidskeuzes. Dit vraagt om een oordeel van uw raad. De Begroting 2021 - 2024 is een logisch moment om daar nader met elkaar over in gesprek te gaan.

Uit de monitor Sociaal Domein 2019 blijkt dat het, vergeleken met andere grote gemeenten, over het algemeen goed gaat met Amersfoort. Zo zien we bijvoorbeeld dat het aantal Amersfoorters dat bijstand ontvangt stabiliseert en rond de 4% ligt. Dat aandeel is lager dan het landelijk gemiddelde en andere grote gemeenten. Tegelijkertijd zien we wel verschillen tussen groepen inwoners in onze stad. Vooral in wijken waar in verhouding meer laagopgeleiden wonen en meer mensen met een laag inkomen, zien wij een grotere vraag naar ondersteuning. Dat geeft aan dat het van belang is om nog meer wijkgericht te werken en vragen van inwoners meer integraal op te pakken. En om mensen meer bekend te maken met onze ondersteuningsmogelijkheden en regelingen. Eind 2019 zijn wij daarom de publiekscampagne 'Samen tegen armoede' gestart.

Samenwerking met regio(gemeenten), Provincie en Rijk

Op de drie grote opgaven hebben wij het afgelopen jaar meer de samenwerking gezocht met regio, Provincie en Rijk. Alleen door samen te werken vanuit een gezamenlijke strategie, passend bij het schaalniveau van de betreffende opgave, kunnen we de doorzettingskracht ontwikkelen. Binnen regio Amersfoort is bijvoorbeeld het traject gestart om te komen tot een Regionale Energiestrategie (RES) en de nieuwe Strategische agenda van de regio. Binnen regio Utrecht (provincie Utrecht, gemeenten Amersfoort, Hilversum en Utrecht, Economic Board Utrecht) hebben we de Regionale Economische Agenda (REA) opgesteld, waarin Gezond Stedelijk Leven centraal staat, en zijn de voorbereidingen getroffen om een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Regio Utrecht op te richten. Tevens werken we aan de profilering van regio Amersfoort richting Provincie en Rijk. Met

name rondom de verstedelijkingsopgave waarmee wij de komende jaren te maken krijgen, is intensieve samenwerking met het Rijk nodig. Dit heeft in 2019 vruchten afgeworpen: na een succesvolle lobby richting Tweede Kamer is via een motie bewerkstelligd dat de minister een woondeal gaat sluiten met Regio Amersfoort. Ook werd er gestart met het sluiten van een deal met de Provincie gericht op het vitaliseren van een bestaande wijk in combinatie met nieuwbouw. De samenwerking met Provincie en Rijk liet wederom zien dat het goed is om onze visie, opgaven en inzet zo concreet mogelijk te hebben, om direct te kunnen inspelen op gelden en samenwerkingskansen die zich voordoen.

Zoeken naar oplossingen

De drie opgaven die wij benoemd hebben als belangrijkste opgaven voor Amersfoort voor de komende jaren, in combinatie met onze financiële situatie en de mogelijke financiële en economische gevolgen van de Corona-crisis, maken het onvermijdelijk en noodzakelijk dat wij op zoek moeten gaan naar creatieve oplossingen voor de opgaven en vraagstukken waar wij als stad voor staan. In 2019 bleek bij de meicirculaire dat wij moeten rekenen op financiële tegenvallers. We krijgen te maken met een structureel tekort, terwijl de behoeften, verantwoordelijkheden en daarmee de opgaven en uitdagingen waarvoor wij als gemeenten gesteld staan, toenemen. Dit signaal hebben wij samen met andere gemeenten in de G40 en de VNG besproken met het Rijk, o.a. in het kader van de herziening van het Gemeentefonds. Bij het opstellen van de begroting 2020-2023 hebben wij ervoor gekozen om eenmalig het uitgangspunt los te laten om voor elk jaar een sluitende begroting voor te leggen. En om de extra middelen voor de drie opgaven de komende jaren incidenteel te dekken. Het zoeken naar oplossingen voor de opgaven en vraagstukken waar we als stad voor staan, passend binnen de financiële kaders die er zijn, staat daarom de komende tijd centraal. Daarbij is het uitleggen aan de stad; wat kan wel en wat kan niet of wat doen we anders een belangrijk aandachtspunt. Daarbij houden wij vast aan de drie pijlers groeiende, duurzame en inclusieve stad. Want de opgaven binnen deze drie pijlers komen de komende jaren, hoe dan ook, op ons af. Wij zien het als onze rol om ervoor te zorgen dat Amersfoort daar adequaat op is voorbereid.

IJkpunten financiële positie

Op 18 februari 2020 heeft uw Raad een nieuwe set van financiële ijkpunten vastgesteld. De indeling in Stabiliteit, Weerbaarheid en Flexibiliteit is blijven bestaan. Een aantal ijkpunten zijn nu hard genormeerd en kennen daarnaast streefwaarden. Van andere financiële ijkpunten is de ontwikkeling in de tijd van belang. Afgesproken is dat we de scores op deze financiële ijkpunten zowel bij de Begroting als bij de Jaarrekening in beeld brengen. Van sommige financiële ijkpunten is de definitie net iets anders dan de afgelopen jaren het geval was. Dat leidt tot minimale verschuivingen in de uitkomsten.

Tabel: JP.01 IJkpunten

	IJkpunten	Eenheid	Werkelijk 2018	Begroting 2019 primitief	Werkelijk 2019	Norm / Signaal- waarde
Stabiliteit	1. Ontwikkeling van saldo van baten en lasten	€ mln.	24,0	-20,2	-26,9	> = 0
	2. Structureel exploitatiesaldo *1	%	4,8%	1,6%	1,2%	0 - 1% v.d. begrotings-omvang
	3. Saldo van baten en lasten (realisatie versus begroting)	€ mln.	26,2	n.v.t.	-6,8	n.v.t.
Weerbaarheid	4. Weerstandsvermogen	ratio	2,1	2,1	1,8	1,2 - 1,5
	5. Netto-schuldquote	%	53,3%	63,1%	51,9%	100%
	6. Solvabiliteit	%	30,0%	23,6%	27,1%	20%
Flexibiliteit	7. Netto-rentequote	%	1,7%	1,6%	1,7%	n.v.t.
	8. Afschrijvingslasten *1	%	3,1%	4,0%	3,3%	n.v.t.
	9. Belastingcapaciteit	%	100,6%	103,7%	101,0%	n.v.t.
	10. Onbenutte belastingcapaciteit	€ mln.	3,9	4,6	6,7	n.v.t.
Overige	11. EMU-saldo	€ mln.	8,6	-30,1	1,7	n.v.t.
verplichte	12. Grondexploitatie *1	%	14,5%	20,5%	19,2%	n.v.t.
indicatoren	13. Kasgeldlimiet	€ mln.	53,4	43,4	43,9	n.v.t.
	14. Renterisiconorm	€ mln.	93,1	102,1	103,3	n.v.t.
	15. Overhead *1	%	7,4%	8,7%	8,1%	n.v.t.

*1 In de jaarstukken 2018 en de begroting 2019 is dit ijkpunt berekend o.b.v. het totaal van de lasten exclusief reservemutaties. Conform het raadsbesluit ijkpunten (februari 2020) wordt dit ijkpunt vanaf de jaarstukken 2019 echter berekend o.b.v. het totaal van de baten exclusief reservemutaties. Voor de vergelijkbaarheid zijn de ijkpunten uit de jaarstukken 2018 en de begroting 2019 herrekend.

Jaarverslag

Hoofdstukken

1. Duurzame en groeiende stad

1.1 Stedelijk beheer en milieu

Wethouder Fatma Koser Kaya	Wethouder Astrid Janssen
Wethouder Kees Kraanen	Wethouder Hans Buijtelaar

Inleiding

We hechten aan een leefbare, groene en schone stad, waarin we veilig en gezond kunnen leven en die voorbereid is op veranderingen in het klimaat. In samenspraak met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden waarborgen we de kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte.

We werken aan een duurzame stad op de korte en lange termijn door duurzame ontwikkeling en beheer, waarbij we burgerinitiatieven stimuleren die op een innovatieve en duurzame manier bijdragen aan de ontwikkeling van de openbare ruimte.

De grote opgaven voor duurzame ontwikkeling, de transitie naar een circulaire economie en overgang naar een volledig duurzame energievoorziening vragen om samenwerking met bewoners, bedrijfsleven, organisaties en instellingen. Dit doen we op lokaal niveau, maar nadrukkelijk ook op regionaal niveau. Alleen door samen te werken vanuit een gezamenlijke strategie kunnen we de doorzettingskracht ontwikkelen die deze opgaven vragen.

Belangrijke gebeurtenissen

STEDELIJK BEHEER

Klimaatbestendige en Groene stad

In 2019 is veel bereikt uit de uitvoeringsagenda Klimaatbestendige en Groene stad. Op 11 schoolpleinen zijn stappen gezet naar een groener en klimaatbestendiger schoolplein. De actie Steenbreek Openbare Ruimte is opgezet en uitgevoerd en heeft in totaal 166 ideeën en 25 projecten opgeleverd in 4 wijken. In 2019 zijn 100 regenwater adviesgesprekken gevoerd, hiervan hebben 80 huishoudens maatregelen in hun tuin getroffen. Ook is ruim 24.000 m² dakvlak afgekoppeld van het vuilwaterriool. Het bomen- en stobbenplan is volop in uitvoering, in 2019 zijn door de 3 groenaannemers in totaal 670 nieuwe bomen geplant verdeeld over de hele stad. Tot slot is in 2019 de tweede editie van het boekje 'Stand van de natuur in Amersfoort' uitgekomen, dankzij de inzet van ongeveer 50 vrijwilligers.

Herinrichting Hart Leusderkwartier

De werkzaamheden aan het kruispunt Leusderweg en Van Campenstraat in het voorjaar 2019 waren het sluitstuk van project Hart Leusderkwartier. Met de vernieuwing in de Woestijgerweg, Everard Meijsterweg en Daltonstraat is een robuust watersysteem aangelegd, is geïnvesteerd in goede groeiplaats voorzieningen voor de bomen en is de openbare ruimte vernieuwd. Stedin en Vitens hebben binnen de projectgrenzen de gas-, elektriciteits- en waterleidingen vervangen.

Herinrichting Bisschopsweg e.o.

Het project Herinrichting Bisschopsweg en omgeving is in 2019 tot ongeveer de helft gevorderd. Vanaf de Heiligenbergerweg tot de Arnhemseweg wordt het rioolstelsel omgebouwd naar een gescheiden stelsel, waarin het regenwater zoveel mogelijk wordt vastgehouden in het gebied. Bewoners krijgen de gelegenheid het regenwater in hun tuin te laten infiltreren. De Bisschopsweg wordt ingericht als fietsstraat. Daar waar nodig vervangen de nutsbedrijven Stedin en Vitens de gas- en waterleidingen voorafgaand aan het werk.

Bestrijding eikenprocessierups

In 2019 zijn bij zo'n 7.500 bomen nesten weggezogen, een verdubbeling ten opzichte van het jaar ervoor. De bestrijdingskosten namen ook fors toe, naar € 275.000,- in 2019. De evaluatie van de bestrijding heeft geleid tot de keuze om zowel de bestrijding als de preventie voor 2020 te versterken. De verwachting is dat de nieuwe aanpak kostenbesparend werkt, maar vooral de overlast vermindert. De nieuwe aanpak voor 2020 is in november 2019 aan de gemeenteraad gepresenteerd.

Omgekeerd inzamelen

In 2019 zijn in de wijken Kattenbroek, Zielhorst en Schothorst ondergrondse containers geplaatst en is het omgekeerd inzamelen ingevoerd. Voor de wijken Liendert, Rustenburg en Soesterkwartier zijn locatieplannen opgesteld, de uitvoering volgt in 2020. Hieraan voorafgaand hebben we inloopbijeenkomsten voor de bewoners gehouden. In de wijken Nieuwland, Hoogland en Kattenbroek is een pilot gestart voor het inzamelen van PMD en papier in hoogbouwcomplexen. Aanvullend hebben we een deskundige ingeschakeld die onderzoek doet naar en adviseert over de gedragsfactoren die leiden tot bijplaatsingen en PMD-vervuiling bij hoogbouw. In Nieuwland is ook een pilot gestart voor het scheiden van GFT in de hoogbouw.

Zwerfafval

In 2019 hebben we projecten uitgevoerd op het gebied van educatie (lespakketten voor basisscholen en voortgezet onderwijs), initiatieven met de stad (World Cleanup day, Schoonste winkelgebied verkiezing, winkelcentra/bedrijventerreinen schoonmaak en nudging acties rondom zwerfafval i.s.m. winkeliers en MBO studenten), en initiatieven in eigen huis (pilot verminderen bijplaatsingen naast ondergrondse containers, pilot afvalbakken onderzoek met verschillende communicatieboodschappen).

MILIEU

Gezonde en veilige stad

Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger. Projecten en activiteiten moeten plaatsvinden binnen de wettelijke (milieu)kaders. Hier toetsen en adviseren we op.

Geluid

In 2019 is het Geluidplan ter beperking van omgevingslawaaï; Actieplan geluid 2018-2023 vastgesteld. Verder hebben we subsidies aangevraagd bij het Rijk voor de geluidsanering van de zgn. B-lijst woningen in Amersfoort, woningen met een geluidbelasting tussen 60 en 65 dB(A) op 1 maart 1986. De sanering van de A-lijst woningen, dat zijn woningen met een geluidbelasting boven de 65 dB(A), is afgerond.

Stikstof

In 2019 heeft de Raad van State geconcludeerd dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis mag dienen voor toestemming van activiteiten met mogelijke stikstofuitstoot. Hiermee dreigden onder andere bouw en infraprojecten op zijn minst vertraging op te lopen. Wij hebben hierop ingespeeld door in samenwerking met de VNG maar en het ministerie van BZK af te stemmen over oplossingen en betrokkenheid van gemeenten op dit belangrijke dossier. Daarnaast hebben wij inzichtelijk gemaakt wat de consequenties van de uitspraak van de RvS voor Amersfoort zijn. De raad is hierover tijdens de Ronde van 29-10-2019 over geïnformeerd. Tot op heden zijn er geen projecten in Amersfoort vertraagd of stil komen te liggen door de uitspraak. Daarnaast hebben wij na extern onderzoek onderbouwd dat het in ieder geval voor projecten tot 70 woningen niet nodig is om aan te tonen dat er geen negatieve effecten op Natura-2000 gebieden zijn (Aeriusberekening). Projecten met meer dan 70 woningen moeten wel een Aeriusberekening laten uitvoeren. Waarmee kan worden aangetoond of er al dan geen negatieve effecten te verwachten zijn.

Bodem

De gemeente heeft in 2019 in lijn met het Tijdelijk Handelingskader PFAS eigen normen vastgesteld voor deze stoffen. Met eigen onderzoek zijn meetreeksen voor deze stoffen opgesteld en tijdelijke achtergrondwaarden vastgesteld om stagnatie van grondverzet en onnodige stilstand van projecten te voorkomen. De waarden zullen ook opgenomen in de nieuwe, geactualiseerde bodemkwaliteitskaarten.

In 2019 is in opdracht van het Rijk begonnen met de voorbereiding van de volgende fase van de bodemsanering van NS Vetgas. In 2020 start ook de uitvoering van deze fase met het ruimen van explosieven en het verwijderen van verontreiniging met als doel de risico's van verspreiding te beperken en kosten voor nazorg en beheer te verminderen.

Voor de ondergrondse ordening van gesloten bodemenergiesystemen zijn voor 2 gebieden (1300 woningen) interferentie gebieden vastgesteld. Hiermee wordt het energiegebruik uit de ondergrond geoptimaliseerd en kunnen meer bodemenergiesystemen in een afgebakend gebied worden aangelegd zonder dat deze elkaar negatief beïnvloeden.

Luchtkwaliteit

In 2019 heeft Amersfoort bijgedragen aan de ontwikkeling van het landelijke Schone Lucht Akkoord. Parallel is gewerkt aan het plan 'Samen werken aan schone lucht - Aanpak Luchtkwaliteit'. Hierin is opgenomen dat Amersfoort in 2030 wil voldoen aan de WHO advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. Daarnaast minimaliseren we de uitstoot van roet.

De gemeente heeft als pilotgemeente meegewerkt aan de ontwikkeling van een landelijk stookalert en aan de ontwikkeling van een landelijke toolkit met communicatiemateriaal over de schadelijkheid van houtrook die alle gemeenten kunnen gebruiken.

DUURZAME STAD EN ENERGIETRANSITIE

Afgelopen jaar zijn veel concrete maatregelen en activiteiten uitgevoerd in de energietransitie, de weg van besparen en opwekken van duurzame energie. In de RIB Stand van zaken Duurzame Stad die in februari 2020 naar de raad verstuurd is, is een overzicht opgenomen van de bereikte resultaten en voortgang in 2019. Het aardgasvrij maken van de stad is een grote opgave in de energietransitie. In 2019 lag de focus op het vaststellen van de warmtevisie en het uitwerken van alternatieven voor aardgas in Schothorst-Zuid. Ook is er een marktverkenning geweest voor de aanleg van warmtenetten.

Energieopwekking

Voor het opwekken van duurzame elektriciteit op grotere schaal is de vergunning verleend voor het eerste zonnenveld in Amersfoort aan de Maatweg. Verder is het traject om te komen tot een concept-bod voor de Regionale Energiestrategie aan het Rijk gestart en worden haalbaarheidsonderzoeken gedaan naar asfaltcollectoren in de Westelijke Ontsluiting en zonnepanelen op geluidswallen.

Klimaat tour

In 2019 vond de klimaat tour plaats om stakeholders en bewoners te inspireren over duurzaamheid. Particuliere bewoners zijn in 2019 ondersteund bij hun verduurzamingsvragen door 033energie. Op

de valreep van 2019 is het gelukt om een subsidie van 2 miljoen te ontvangen waarmee we komend jaar inwoners kunnen helpen met hele concrete en praktische energiemaatregelen.

Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling

In 2019 zijn opnieuw vier initiatieven ondersteund met cofinanciering: Circlewood, Canal Bin, Roadmap Circulaire gebiedsontwikkeling en Micro smartgrit. Ook is het subsidie-instrument geëvalueerd met partners zoals de VAB, EBU en regio Amersfoort. Er blijkt onverminderd behoefte te zijn aan een dergelijk instrument voor startende initiatiefnemers. In 2020 wordt samen met de VAB een bijeenkomst georganiseerd om te kijken op welke wijze de leden van de VAB kunnen bijdragen aan de volgende stap in de ontwikkeling van initiatiefnemers die eerder subsidie vanuit het Toekomstfonds hebben ontvangen. Om de verduurzaming van Amersfoort te versnellen en ondernemers een kans te bieden hun idee voor circulaire economie om te zetten in business, organiseerden de Gemeente Amersfoort en het Kennislab voor Urbanisme voor de tweede keer het ontwikkeltraject Duurzame Uitdaging Amersfoort. Tijdens het slotevenement op 11 april, werd Jip Wilbrink uitgeroepen als winnaar(s) van de Duurzame Uitdaging Amersfoort.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	-3.500	-3.500	-2.359	1.141
1.1.2 Duurzaamheid	-312	-381	-504	-124
1.1.3 Luchtkwaliteit	-287	-295	-121	174
1.1.4 Milieu	-15.459	-15.459	-14.810	649
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-42.876	-49.180	-53.206	-4.026
TOTAAL LASTEN	-62.434	-68.815	-71.000	-2.185
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	0	0	112	112
1.1.2 Duurzaamheid	0	0	142	142
1.1.3 Luchtkwaliteit	0	0	0	0
1.1.4 Milieu	1.198	1.198	1.095	-103
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	6.698	6.698	7.160	461
TOTAAL BATEN	7.897	7.897	8.509	613
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.1.1 Energietransitie	-3.500	-3.500	-2.247	1.253
1.1.2 Duurzaamheid	-312	-381	-362	19
1.1.3 Luchtkwaliteit	-287	-295	-121	174
1.1.4 Milieu	-14.261	-14.261	-13.715	546
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-36.178	-42.481	-46.046	-3.565
TOTAAL SALDO	-54.538	-60.918	-62.490	-1.572
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-1.165	-8.062	-8.062	0
Onttrekking aan reserve	1.880	2.548	7.014	4.466
TOTAAL MUTATIES RESERVES	715	-5.514	-1.048	4.466
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-53.823	-66.432	-63.538	2.894

Tabel: PF.1.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-2.185	5.079
1.1.1 Energietransitie	1.141	112
1.1.2 Duurzaamheid	-124	142
1.1.3 Luchtkwaliteit	174	0
1.1.4 Milieu	649	-103
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	-4.026	461
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	4.466

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Energietransitie (tabel: PF.A.1.1.1)			
In 2019 is het programma duurzame stad opgezet en verder vormgegeven. Gedurende 2019 is concreet uitgewerkt welke maatregelen en projecten worden uitgevoerd de komende jaren. De werving voor de benodigde medewerkers is in maart gestart. Gedurende het jaar is gebleken dat deze werving in de huidige arbeidsmarkt moeizaam verloopt, waardoor vacatures deels pas in het derde en vierde kwartaal van 2019 konden worden vervuld. Dit heeft geleid tot lagere uitgaven dan gepland. In RIB 2020-001 is de raad geïnformeerd over de maatregelen en projecten die in uitvoering zijn en de spanning die er is om dit binnen de middelen die beschikbaar zijn in de begroting te realiseren. De middelen van 2019 zijn nodig om tot verdere uitvoering te komen. De gerealiseerde baten betreffen inkomsten uit Europese subsidies (Acces-programma) en bijdragen van derden aan een onderzoek ten behoeve van een provinciale ontheffing voor de hele stad in het licht van de Natuurbeschermingswet om natuurinclusieve nieuwbouw te realiseren.	1.260	112	I
Als onderdeel van het Klimaatakkoord moet Regio Amersfoort door middel van een Regionale Energiestrategie (RES) een strategie opstellen met betrekking tot de opwek van hernieuwbare elektriciteit, energiebesparing, het potentieel	-118		I

aan duurzame warmtebronnen en concrete plannen om vraag en aanbod van elektriciteit en warmte door middel van infrastructuur bij elkaar te brengen. Bij de decembercirculaire 2019 hebben we hiervoor € 824.433 van het Rijk ontvangen voor drie jaar. Deze baten staan in programma 5.1. Van deze middelen is € 118.879 in 2019 besteed. De resterende middelen zijn nodig voor de lasten in 2020.			
Totaal belangrijkste afwijkingen	1.142	112	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Duurzaamheid (tabel PF.A.1.1.2)			
Er zijn extra kosten gemaakt voor een projectleider Smart City. Deze kosten zijn gedekt door extra inkomsten van derden.	-102	142	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-102	142	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Luchtkwaliteit (tabel: PF.A.1.1.3)			
Zoals gemeld in de zomerrapportage is de animo voor de subsidieregeling zakelijk gebruik elektrisch vervoer veel lager dan verwacht.	156		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	156		

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Milieu (tabel: PF.A.1.1.4)			
In tegenstelling tot voorgaande jaren laat de afvalbegroting 2019 een tekort zien. Zoals gemeld in de zomerrapportage wordt dit met name veroorzaakt door de extra kosten van de tuinzak, minder baten van oud papier en de gestegen kosten van de afvalverbrandingsbelasting.	-212	-253	S
In 2019 is er verder gewerkt aan de voorbereiding van de bodemsanering van het Vetgasterrein. De uitgaven blijven achter bij de fasering zoals opgenomen in de begroting. De kosten worden vergoed door het Rijk die daarvoor in twee tranches bijna € 9 miljoen bijdraagt. De rijksbijdrage is	713		I

toegevoegd aan de reserve bodembescherming, waaruit de toekomstige uitgaven van de sanering worden betaald. De lagere lasten leiden tot een lagere onttrekking uit de reserve.			
De uitgaven voor bodemsanering laten een onderschrijding zien van € 318.000. Er zijn in 2020 geen bijdragen gedaan aan specifieke projecten. De rijksbijdrage wordt jaarlijks in de reserve bodembescherming gestort. De lagere lasten leiden tot een lagere onttrekking uit de reserve	318		I
In 2019 zijn er uitgaven gedaan voor bijvoorbeeld geluidssaneringsprojecten die volledig vergoed zijn vanuit subsidieregelingen. Deze waren niet begroot voor 2019	-201	201	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	618	-52	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Stedelijk beheer, klimaatadaptatie en groen (tabel: PF.A.1.1.5)			
Voor de sloop van het voormalige Elisabeth Ziekenhuis en de aanleg van het Beekdal was in 2019 een bedrag van € 3.336.000 beschikbaar. Vanwege forse vertraging bij de sloop van het ziekenhuis gedurende de afgelopen jaren vindt de aanleg van het Beekdal (Elisabeth Groen) helaas aanzienlijk later plaats dan gepland. Vorig jaar is in een deel van het gebied toch een eerste start gemaakt. De verwachting is dat de sloop in 2020 wordt afgerond, dan kunnen de aanleg en het beheer een vervolg krijgen. De sloopwerkzaamheden zijn in een vergevorderd stadium en de aanbesteding voor de aanleg loopt. In 2019 is € 1.660.000 besteed aan de sloop en de voorbereiding van de aanleg. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 1.676.000 voor sloop en aanleg over te hevelen naar 2020. De verwachting is dat de aanleg van het park (grotendeels) in 2020 gerealiseerd wordt.	1.676		I
De bestrijding van de eikenprocessierups heeft in 2019 aanzienlijk meer inspanningen geleverd dan voorgaande jaren. Het aantal te behandelen bomen steeg explosief van 1.803 in 2017 naar 2.969 in 2018 en meer dan 7.500 in 2019. Zoals gemeld in de zomerrapportage zijn de kosten in 2019 opgelopen tot meer dan € 275.000 waardoor er een, naar verwachting een structurele overschrijding is ontstaan van € 200.000.	-200		S
Bij de inspectie van bruggen en tunnels worden we geconfronteerd met extra lasten die niet meer binnen het reguliere budget kunnen worden opgevangen en ook niet kunnen worden gedekt uit onze investeringsbudgetten. Zo	-191		I

moest er bij de fietstunnel Oude Lageweg en aan de frontmuur aan de Balladelaan calamiteitsmaatregelen worden getroffen die niet konden worden uitgesteld. In totaal is sprake van een overschrijding van € 191.000. In de zomerrapportage gingen we nog uit van een overschrijding van € 150.000.			
Voor het planten van bomen was er in € 1.930.000 beschikbaar. Er is in totaal voor een bedrag van 1.340.000 besteed aan het planten van nieuwe bomen. De raad heeft op meerdere momenten extra middelen ter beschikking gesteld voor het vervangen en planten van bomen. Met de toegenomen omvang werd een Europese aanbesteding noodzakelijk. Dit nam extra voorbereidingstijd voordat we konden starten om bomen te planten. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 590.000 over te hevelen naar 2020 en 2021, een gelijk bedrag van € 285.000 in ieder jaar.	590		I
Voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop was in 2019 een incidenteel budget van € 97.000 beschikbaar. Daarvan is in 2019 een bedrag van € 22.000 besteed; de doorlooptijd van het project beslaat een aantal jaren.	75		I
Voor de ontwikkeling van groenvisie beleid was er in 2019 € 150.000 beschikbaar en voor uitvoeringsmaatregelen een bedrag van € 500.000. Daarvan is respectievelijk € 55.000 en € 185.000 besteed. Bij de Groenvisie is het de inzet om de - nieuwe- projecten in nauwe samenwerking met bewoners op te zetten. De voorbereiding en ontwikkeling samen met bewoners vroegen tijd. Dit heeft in 2019 plaatsgevonden, de uitvoering van deze afgesproken projecten volgt (in 2020).	400		I
Er zijn in 2019 meer straatwerkzaamheden voor rekening van derden uitgevoerd en schadegevallen afgehandeld die bij derden in rekening zijn gebracht. Daarnaast zijn er samen met scholen speelvoorzieningen gerealiseerd waarvoor een vergoeding is ontvangen.	-940	940	I
Er is in 2019 voor een bedrag van in totaal € 257.000 aan onderhoud uitgevoerd in Park Randenbroek. In de reguliere begroting was een bedrag van € 150.000 beschikbaar. Bij de bestemming van het rekeningresultaat stelt ons college voor om de extra kosten ad € 107.000 te onttrekken aan de daartoe bestemde "reserve onderhoud openbare ruimte". Bij de grootschalige renovatie van Park Randenbroek was er al rekening mee gehouden dat in de eerste jaren na de renovatie extra onderhoud moet worden uitgevoerd om die investering ook echt tot zijn recht te laten komen en niet verloren te laten gaan. Daarvoor is toen geld opzij gezet in de reserve. Zoals verwacht moeten we nu hiervan gebruik maken.	-107		I

CBA: Door besparing op de kosten, minder crematies en iets aflopende aantal begrafenis en kapitaallasten is er een voordeel op de lasten van € 185.000.	185		I
CBA: Voor de rouwkamers van het CBA is in de begroting € 180.000 als omzet geraamd. In 2019 is de realisatie € 300.000. Dit is conform de zomerrapportage. Wij verwachten dat dit van structurele aard is en wordt meegenomen in de begroting 2021 e.v..		120	S
CBA: In 2019 zijn 2.018 crematies uitgevoerd. Dat is 88% van het aantal crematies van het voorafgaande jaar. Dit geeft een nadeel van € 435.000. In de zomerrapportage melden wij reeds een realisatie van 90% t.o.v. het gerealiseerde crematies in 2018. De oorzaak hiervan is o.a. de toegenomen concurrentie in de regio. Als gevolg van minder crematies zijn ook de omzet van de catering en de urnenwinkel lager dan in de begroting is opgenomen.		-600	I
BedrijfsresultaatCBA. Vanwege het in eigen beheer uitvoeren van werkzaamheden en het hoge ziekteverzuim werd extra personeel ingezet. Dit leidde tot een overschrijding op de bedrijfsvoering. Het voorstel is om € 291.097 te onttrekken uit de gemeentebrede bedrijfsreserve.	-291		I
Omdat de middelen in de reserve kapitaallasten riolering niet vrij zijn te besteden zijn deze middelen in overleg met de accountant overgeheveld naar de voorziening riolering, door derden beklemde middelen. Daardoor is er zowel aan de lastenkant als aan de baten kant een overschrijding van € 5.497.000.	5.497		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	6.694	460	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.1.1.6)			
Onttrekking uitgaven bodemsanering Vetgasterrein uit de reserve bodemsanering. Budget was € 1 miljoen, hiervan is € 713.000 niet besteed in 2019.		-713	I
Onttrekking uitgaven bodemsanering Algemeen uit de reserve bodemsanering. Budget was € 400.000, hiervan is € 318.000 niet besteed in 2019.		-318	I
Omdat de middelen in de reserve kapitaallasten riolering niet vrij zijn te besteden zijn deze middelen in overleg met de accountant overgeheveld naar de voorziening riolering, door derden beklemde middelen. Daardoor is er zowel aan de		5.497	I

lastenkant als aan de baten kant een overschrijding van € 5.497.000.			
Totaal belangrijkste afwijkingen		4.466	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Wij voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige fysieke openbare ruimte door optimaal en duurzaam beheer.		Bij het uitvoeren van onderhoud aan en beheer van de openbare ruimte zorgen wij ervoor dat de stad schoon, heel en veilig is voor de inwoners. In herinrichtingsprojecten nemen we daarnaast de opgaven voor klimaatadaptatie, vergroening, biodiversiteit, verduurzaming en toegankelijkheid van de openbare ruimte in de stad mee.
			

1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.		In de Stadspeiling 2019 hebben Amersfoorters aangegeven hoe zij denken over het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de stad. De fysieke kwaliteit, ofwel de mate waarin sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti, is in het afgelopen decennium duidelijk verbeterd. Dit komt vooral doordat Amersfoorters minder overlast ondervonden van hondenpoep, vernielingen en graffiti. Wel storen Amersfoorters zich de laatste jaren meer aan rommel op straat. In de lijst van buurtproblemen is zwerfvuil gestegen naar de derde plaats van belangrijkste buurtproblemen. Zo'n driekwart van de Amersfoorters is tevreden over de hoeveelheid groen, de straatverlichting en het algemeen onderhoud van de wijk. Ook over het onderhoud van het groen, verhardingen en waterpartijen is een meerderheid tevreden. Kritischer is men over het verwijderen van zwerfvuil. Sinds 2015 is de tevredenheid over het schoonhouden van straten en de hoeveelheid groen iets gedaald.
--	---	--	--

1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Wij hechten aan groene en leefbare wijken die voorbereid zijn op veranderingen in het klimaat.		In 2019 is veel bereikt uit de uitvoeringsagenda's, mede dankzij het beschikbaar komen van €500.000 van 2019-2022 voor de uitvoering van de Groenvisie. Over de uitgevoerde activiteiten in 2019 en de voortgang in 2020 heeft de raad een raadsinformatiebrief (2020-009) ontvangen. De lopende projecten voor het opstellen van de Groenstructuurkaart en het Groencompensatiebeleid worden voor de zomer 2020 afgerond.
1.1.5 Stedelijk beheer klimaat en groen	Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer door bewoners. Door het ondersteunen van initiatieven van burgers willen wij hun betrokkenheid bij de leefomgeving vergroten.		In 2019 is beleid en zijn spelregels voor zelfbeheer en communicatiematerialen ontwikkeld voor het uitdragen, stimuleren en faciliteren van zelfbeheer door de gemeente. Hierover is de raad in mei 2019 geïnformeerd (raadsinformatiebrief 2019-044).
1.1.4 Milieu	Wij streven naar een afvalloze stad in 2030. Amersfoort wil in 2020 minimaal 70% van het huishoudelijk afval gescheiden inzamelen.		In drie wijken zijn ondergrondse containers geplaatst en is het omgekeerd inzamelen ingevoerd. Over de voortgang van het project Omgekeerd Inzamelen in 2019 heeft de raad een raadsinformatiebrief (2019-107) ontvangen.
1.1.4 Milieu			

	Een gezonde en schone lucht in Amersfoort. Hierbij hebben we aandacht voor de verschillende bronnen van verontreiniging.		In 2019 is deelname van de gemeente Amersfoort aan het landelijke Schone Lucht Akkoord voorbereid (ondertekend op 13 januari 2020). Het doel van dit akkoord is een permanente verbetering van de luchtkwaliteit en 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen in 2030 ten opzichte van 2016. Concreet gaat het Schone Lucht Akkoord om een vermindering van de uitstoot van fijnstof en stikstofdioxide door o.a. wegverkeer, mobiele werktuigen en huishoudens. Het Schone Lucht Akkoord sluit aan bij de Amersfoortse luchtkwaliteitsdoelen. Samenwerking met andere overheden is noodzakelijk om de luchtkwaliteit structureel te verbeteren. Parallel is gewerkt aan het Amersfoortse plan 'Samen werken aan schone lucht - Aanpak Luchtkwaliteit' dat in 2019 aan de Raad is aangeboden. Hierin is opgenomen dat Amersfoort in 2030 wil voldoen aan de WHO advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. Daarnaast minimaliseren we de uitstoot van roet. Het plan is 28 januari 2020 door de gemeenteraad vastgesteld.
1.1.4 Milieu	Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. Ook de basiskwaliteit voor geluid, bodem en veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger.		In 2019 is vastgesteld het Geluidplan ter beperking van omgevingslawaaï, het Actieplan geluid 2018-2023. Verder hebben we subsidies aangevraagd bij het Rijk voor de geluidsanering van de zgn. B-lijst woningen in Amersfoort, woningen met een geluidbelasting tussen 60 en 65 dB(A).
1.1.4 Milieu			

	Onze inwoners hebben waardering voor, kennis van en inzicht in natuur en duurzaamheid en kunnen dat een plek geven in hun keuzes en gedrag.		Via het CNME hebben leerlingen van diverse scholen meegedaan met veldwerk op Landgoed Schothorst en duurzaamheidsprojecten. Basisscholen hebben lessen gevolgd over natuur, voedsel en duurzaamheid. Verenigingen, ondernemers en netwerkers hebben lezingen, workshops en andere bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners. We hebben exposities over 'De Stand van de natuur in Amersfoort' en over 'Sanne gaat circulair' gehouden. En daarnaast vinden er vele andere activiteiten plaats in Het Groene Huis, zoals het leveren van een bijdrage aan het beheer van Landgoed Schothorst.
1.1.2 Duurzaamheid	Samen met bewoners en ondernemers werken aan de duurzame toekomst van Amersfoort met focus op de uitvoeringsplannen Energietransitie (mobiliteit en gebouwde omgeving) en Circulaire economie.		Afgelopen jaar zijn veel concrete maatregelen en activiteiten uitgevoerd in de energietransitie, duurzame mobiliteit, circulaire economie en klimaatadaptatie. In de RIB Stand van zaken Duurzame Stad die in februari 2020 naar de raad verstuurd is, is een overzicht opgenomen van de bereikte resultaten en voortgang in 2019.
1.1.2 Duurzaamheid			

	We nemen vanzelfsprekend onze maatschappelijk verantwoordelijkheid en brengen ons eigen huis op orde.		In 2019 is gestart met het opstellen van een routekaart voor het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed van gemeente Amersfoort. Daarmee draagt het maatschappelijk enerzijds bij aan de gemeentelijke doelstelling om CO2-neutraal te zijn en anderzijds wil de gemeente een voorbeeldrol vervullen richting samenleving en bedrijven. In de Routekaart wordt een planning voor de komende jaren opgenomen met de verduurzamingsplannen en financiële consequenties per vastgoedobject.
1.1.2 Duurzaamheid	We betrekken bewoners, ondernemers en stakeholders actief bij de transitie naar een duurzame stad.		Bewoners, bedrijven en stakeholders zijn betrokken geweest bij bijvoorbeeld het opstellen van de warmtevisie, het opstellen van het wijkwarmteplan in Schothorst-Zuid, het opstellen van de regionale energiestrategie. Daarnaast wordt in de voorbereiding en uitvoering van projecten samengewerkt met bewoners en stakeholders. Ook vond in 2019 de klimaattour plaats om stakeholders en bewoners te inspireren over duurzaamheid.
1.1.2 Duurzaamheid	We monitoren de voortgang en toetsen dit aan het einddoel.		In 2019 is de eerste duurzaamheidsrapportage gepubliceerd. De duurzaamheidsrapportage geeft voorzichtig inzicht in de resultaten en voortgang t.o.v. de gestelde doelen op het gebied van de 4 thema's: CO2 en energie, Luchtkwaliteit en duurzame mobiliteit, Circulaire Economie en Klimaatadaptatie.
1.1.1 Energietransitie			

	We werken verder aan de ambitie om in 2030 een CO2-neutrale stad te zijn. We werken samen en benutten kansen op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau. We stellen kaders op voor de transitie naar duurzame warmte. We willen particuliere woningeigenaren ontzorgen bij het nemen van maatregelen voor verduurzaming van de eigen woning. We werken aan financieringsregelingen voor VvE's en (andere) particuliere woningeigenaren. We stimuleren opwek van duurzame energie.	In 2019 is voor het aardgasvrij maken van de stad de focus gelegd op het vaststellen van de warmtevisie, het doen van een marktverkenning naar de mogelijkheden voor een warmtenet en het onderzoeken van alternatieven voor het aardgasvrij maken van Schothorst-Zuid in samenwerking met de corporaties, zoals is afgesproken in de SamenDuurzaamDeal die in 2019 ondertekend is. Opwek van duurzame energie wordt gestimuleerd, van zon op daken bij particulieren tot aan grootschalige initiatieven voor wind en zon. Zo is de vergunning verleend voor het eerste zonnenveld in Amersfoort aan de Maatweg, is de dakenbank gelanceerd en is het traject gestart om te komen tot een concept-bod voor de Regionale Energiestrategie aan het Rijk. Particuliere bewoners zijn in 2019 ondersteund bij hun verduurzamingsvragen door 033energie. Op de valreep van 2019 is het gelukt om een subsidie van 2 miljoen te ontvangen waarmee we komend jaar inwoners kunnen helpen met hele concrete en praktische energiemaatregelen.
--	---	--

Investerings

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: Ml.1.1 Investerings

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
1.1 Stedelijk beheer en milieu					
<u>A. Gepland en Gerealiseerd</u>					
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2016	296	276	20	Begroting 2016	Deze investering is afgerond.
<u>B. Gepland en doorgeschoven</u>					
Bruggen Kattenbroek	775	1	774	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2021.
Beschoeiing zielhorst en randenbr 2019	540	0	540	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2020.
CBA installaties	150	0	150	Begroting 2019	Investering nog niet gestart, deze start in 2020
CBA klokkentoren	150	0	150	Begroting 2019	Investering nog niet gestart, deze start in 2020
CBA transportmiddelen	125	0	125	Begroting 2019	De transportmiddelen zijn aanbesteed. De investering vindt in 2020 plaats.
CBA bewegwijzering	0	10	-10	Kadernota 2020	De voorbereiding is gestart. Het krediet wordt verder in het jaar 2020 aangewend.
Entreegebied rusthof	1.900	1.602	298	Begroting 2018	De investering is nog niet klaar deze loopt door in 2020.
Geluidsreducerend asfalt 2019	475	0	475	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2020.

Herstelprogramma kademuren en bruggen 2017	296	82	214 Begroting 2017	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2018	301	0	301 Begroting 2018	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2019	306	16	290 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Ogc civiele - en projectkosten kosten	2.521	910	1.611 Begroting 2017	Het krediet is beschikbaar gesteld voor het plaatsen van alle afvalcontainers in heel Amersfoort. De plaatsing hiervan vindt geleidelijk over een aantal jaren plaats
Verharding schothorst zuid en noord 2019	673	0	673 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Verharding randenbroek 2019	615	0	615 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Vervanging masten 2019	135	0	135 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.

Vervanging armaturen 2019	597	0	597	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Verharding de koppel	130	0	130	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Verharding hoogland 2019	274	464	-190	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. De realisatie is zo goed als afgerond. In 2020 wordt deze investering financieel afgewikkeld.
Totaal	10.259	3.361	6.898		

*Crematorium begraafplaats Amersfoort

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Voor het beheer van de stad werken we o.a. samen met Waterschap Vallei & Veluwe, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties (o.a. Utrechts Landschap en Natuurmonumenten), diverse aannemende partijen en vele vrijwilligers, die zich bijvoorbeeld inzetten voor onderhoud en beheer in bosgebied Nimmerdor, Park Schothorst, Elisabeth Groen, Waterwingebied en Valleikanaal.

We willen dat Amersfoort een CO2neutrale en afvalloze stad is in 2030. Dat kunnen we niet alleen. Samenwerking met onderstaande partners is onmisbaar.

Woningcorporaties, netbeheerders, energieleveranciers en technische partners.

Bedrijven, duurzaamheidsinitiatieven, regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht), Economic Board Utrecht, Regionale EnergieAlliantie en Alliantie Cirkelregio.

We verstrekken subsidie aan bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling.

Steenbreek netwerk

Platform water Vallei en Eem

Alle vrijwilligers die zich inzetten voor een biodiverse en klimaatbestendige stad

City Deal klimaatadaptatie

City Deal Waarde van groen en blauw in de stad

Netwerk KANS

Onderwijs en kennisinstellingen

Verbonden partijen

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) voert voor ons taken uit in het kader van wettelijke milieuregels.

NV ROVA Holding

De gemeente Amersfoort heeft een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met NV ROVA Holding en is tevens aandeelhouder. ROVA verzorgt exclusief onze afvalinzameling voor particulieren en voert een aantal beheertaken uit, zoals het machinaal reinigen van kolken, de exploitatie van rioolgemaal en sneeuw- en gladheidsbestrijding.

Amfors Holding B.V.

Voert in een aantal gebieden in de stad het wijkonderhoud uit.

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

Amersfoort neemt voor de afvalverwerking deel aan de gemeenschappelijke regeling (GR) Afval Verwijdering Utrecht (AVU). De GR AVU regelt een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde afvalverwerking; van overslag en transport tot verwerking; voor huishoudelijke en andere soorten afval.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.1.1

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Veranderende markt-omstandigheden kunnen leiden tot prijsverhogingen bij het sluiten van nieuwe contracten middels aanbestedingen. Dit speelt bijvoorbeeld bij een nieuw contract met AVU en bij projecten voor onderhoud en herinrichting.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven.	632	Koser Kaya Kraanen Janssen Buijtelaar
2	Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast).	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk.	442	Koser Kaya Kraanen Janssen Buijtelaar
3	Invasieve exoten (met name Japanse Duizendknoop) of plagen (zoals eikenprocessierups en ratten) veroorzaken schade aan gemeentelijke eigendommen en zorgen voor extra kosten.	De structurele bestrijding van de Japanse Duizendknoop binnen de wettelijk mogelijke aanpak. In de begroting 2018-2021 zijn er voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop extra middelen opgenomen.	422	Koser Kaya Kraanen Janssen Buijtelaar

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

CO2 uitstoot wonen en werken					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
499	475	452	448		

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van de cijfers is kiloton CO₂-equivalent. Het betreft, naast CO₂, ook broeikasgassen zoals methaan, lachgas en bepaalde koelmiddelen. Het broeikaseffect van deze andere broeikasgassen is omgerekend naar het effect van CO₂ (in zogenaamde CO₂-equivalenten) om optelling van deze uitstoot mogelijk te maken. De cijfers zijn voor alle jaren iets gewijzigd ten opzichte van de cijfers in de begroting van 2020. Dit komt omdat Rijkswaterstaat voor sommige cijfers bijschattingen gebruikt op basis van historische trends. Elk jaar komen nieuwe gegevens beschikbaar, waardoor de historische trends en dus ook de bijschattingen veranderen.

Opgesplitst was de CO₂ uitstoot van wonen in 2018 in totaal 216 kiloton (3 ton per huishouden); van werken was dit in totaal 232 kiloton (2,7 tot per werknemer). In de benchmark met een selectie van een vijftal vergelijkbare steden uit de G40, is de CO₂ uitstoot in Amersfoort en Breda voor wonen hoger dan de andere steden (Almere, Haarlem, Leiden, Zwolle). Voor werken is de CO₂ uitstoot in Amersfoort juist het laagste van de zes steden. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2020.

Energiegebruik wonen en werken					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
5758	5697	5722	5651		

Bron: Rijkswaterstaat, 2018

Toelichting: De eenheid van de cijfers is Terrajoules.

Opgesplitst in wonen en werken: het energiegebruik van wonen was in 2018 3.118 terrajoules (46,7 gigajoules per huishouden); voor werken was dit 2.533 terrajoules (32,7 gigajoules per werknemer). De cijfers zijn voor alle jaren iets gewijzigd ten opzichte van de cijfers in de begroting van 2020. Dit komt omdat Rijkswaterstaat voor sommige cijfers bijschattingen gebruikt op basis van historische trends. Elk jaar komen nieuwe gegevens beschikbaar, waardoor de historische trends en dus ook de bijschattingen veranderen. Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2020.

Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.

Hernieuwbare elektriciteit (%)	
Realisatie cijfers	Streefcijfers

2015	2016	2017	2018	2019	2019
2,8	3,3	3,7			

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting: Deel van de energie die afkomstig is uit natuurlijke hulpbronnen die constant worden aangevuld, zoals uit wind, zon, waterkracht en biomassa. Er zijn nog geen cijfers beschikbaar over 2018 of 2019. De cijfers verschillen van de cijfers die in de begroting voor 2020 waren opgenomen. De reden voor deze wijziging is dat Rijkswaterstaat de cijfers voor (o.a.) elektriciteit en warmte uit biogas voor alle jaren heeft aangepast. Dit hebben zij gedaan omdat in April 2019 van de Unie van Waterschappen bottom-up gegevens hebben ontvangen over hernieuwbare warmte en elektriciteit uit biogas van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Deze vervangen de top-downgegevens die waren gebaseerd op de opgeselde vermogens. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

Opgewekte energie					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
113	162	176	187		

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De eenheid van de cijfers is Terrajoules. Voor 2018 wordt gemiddeld per huishouden 2,8 gigajoules energie opgewekt. Opgesplitst in Zonne-energie, Bioamassa en (hernieuwbaar) gas wekte Amersfoort in 2018 66 terrajoules zonne-energie op; 44 terrajoules biomassa en 77 terrajoules (hernieuwbaar) gas. De cijfers verschillen van de cijfers die in de begroting voor 2020 waren opgenomen. De reden voor deze wijziging is dat Rijkswaterstaat de cijfers voor (o.a.) elektriciteit en warmte uit biogas voor alle jaren heeft aangepast. Dit hebben zij gedaan omdat in April 2019 van de Unie van Waterschappen bottom-up gegevens hebben ontvangen over hernieuwbare warmte en elektriciteit uit biogas van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Deze vervangen de top-downgegevens die waren gebaseerd op de opgeselde vermogens. In de benchmark met een selectie van een vijftal vergelijkbare steden uit de G40, is Amersfoort qua opwek van energie een middenmoter: Almere, Breda en Zwolle scoren hoger; Haarlem en Leiden lager. Als het gaat om zonne-energie behoort Amersfoort, samen met Almere en Zwolle tot de steden met een snel stijgende lijn qua opwek. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2020.

Gasverbruik wonen en werken					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
116	115	116	113		

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: Dit cijfer is in miljoenen kubieke meter (m3).

Opgesplitst naar wonen en werken was het gasverbruik in 2017 73,9 voor wonen en 39,5 voor werken. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.

Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2020.

% onverhard oppervlak					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
			56	56,2	

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: De verhouding verhard en onverhard oppervlak in de openbare ruimte geeft inzicht in de mate van klimaatrobustheid van de openbare ruimte. Hoe hoger het aandeel onverhard oppervlak, hoe makkelijker het is om regenwater op locatie te infiltreren. Dit is grotendeels openbaar groen, maar bestaat bijvoorbeeld ook uit halfverharding (grind- en waterdoorlatend substraat). Het is op dit moment de beste indicator om het vermogen van de stad te meten om als 'spons' te functioneren. Wel realiseren we ons dat de uitkomst sterk beïnvloed kan worden door de bouwopgave van de stad en dat deze opgave conflicterend is met de doelstelling om de stad te vergroenen en ontstenen. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.

Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2019.

% scheiding huishoudelijk afval					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
52	53	53	54	54	

Bron: Grondstoffenmonitor

Toelichting: Het afvalscheidingspercentage is de hoeveelheid afval die inwoners apart scheiden. Hoe hoger dit getal, hoe beter er gescheiden wordt. Het gaat met name om de volgende stromen: grofvuil, gft, grof tuinafval, papier, glas, textiel, kunststof (pmd), klein chemisch afval. Wat er over blijft is restafval. Amersfoort doet daarnaast mee met de Benchmark huishoudelijk afval (een product van Rijkswaterstaat en de NVRD - Vereniging voor afval en reinigingsmanagement voor gemeenten). De gegevens worden vergeleken met de prestaties van andere vergelijkbare gemeenten. Hierop is te zien dat gemeente Amersfoort het op dit moment gemiddeld doet. De benchmark is ook te vinden op de website www.benchmarkafval.nl. Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2020.

Beleidskaders

Beheer infrastructuur

[RIB 2018-090 Meerjarenonderhoudsprogramma 2019-2023 Op stoom komen](#)

[Bijlage Meerjarenonderhoudsprogramma 2019-2023 Op stoom komen](#)

[RIB 2019-055 Handboek Inrichting Openbare Ruimte](#)

[Integraal beheerplan 2019-2028](#)

Essentaksterfte

[RIB 2018-015](#)

Bestrijding Japanse Duizendknoop

[PVA bestrijding JDK 2017-2019](#)

[RIB 2018-028](#)

[RIB 2020-010 Evaluatie bestrijding JDK 2017-2019](#)

Bestrijding eikenprocessierups

[CB 2019-107 Voortgang bestrijding eikenprocessierups](#)

[19-11-2019 Evaluatie en Aanpak eikenprocessierups](#)

[RIB 2019-103 Evaluatie en Aanpak eikenprocessierups](#)

Wijkonderhoud

[RIB 2018-007](#)

[RIB 2018-009](#)

Speelruimtekaarten

[RIB 2018-019](#)

[Motie 2019-081M Groen en kindvriendelijk Neptunusplein](#)

Uitwerking Groenvisie

[Groenvisie 2030](#)

[Peiling uitwerking projecten Groenvisie](#)

[Bomenleidraad](#)

[RIB 2019-035 Deelprogramma Uitvoering Groenvisie](#)

[Bijlage Deelprogramma Uitvoering Groenvisie 2019-2022](#)

Klimaatbestendigheid

[RIB 2016-133](#)

[RIB 2019-034 Programma Klimaatbestendige en Groene Stad](#)

[Bijlage Deelprogramma Klimaatbestendige Stad](#)

[RIB 2020-009 Voortgang programma Klimaatbestendige en Groene Stad](#)

Herplant bomen

[RIB 2018-014](#)

[RIB 2018-055](#)

Zelfbeheer en burgerinitiatieven

[RIB 2019-044 Zelfbeheer, ja graag](#)

[Bijlage Zelfbeheer, ja graag](#)

Afvalinzameling

[RIB 2018-107 Voortgang Omgekeerd Inzamelen](#)

[Motie 2019-113M Bijplaatsen niet wenselijk](#)

[RIB 2019-107 Voortgang Omgekeerd Inzamelen](#)

<https://amersfoort.notubiz.nl/document/7553907/2>
<https://amersfoort.notubiz.nl/document/7751579/1/Collegebericht%202019-086%20Stand%20van%20zaken%20verplaatsing%20ROVA->

Gezonde en schone lucht

<https://amersfoort.notubiz.nl/document/8357660/1>

[*Geluidsplan ter beperking van omgevingslawaa*](#)

"Blue Deal"

[*RIB 2018-025*](#)

[*Toekomstagenda Milieu 2014-2020 Amersfoort*](#)

Samen Duurzaam, Deelakkoord Duurzaamheid

[*Initiatiefvoorstel gemeenteraad*](#)

[*Reactie college van B&W op initiatiefvoorstel*](#)

[*RIB Stand van zaken Duurzame Stad*](#)

Duurzaamheidsrapportage

[*RIB Eerste Duurzaamheidsrapportage*](#)

[*Duurzaamheidsrapportage en vooruitblik*](#)

Energietransitie

[*Amersfoort CO2-neutraal, de opgave in beeld*](#)

[*Energiemix Amersfoort 2030*](#)

[*Warmtevisie Amersfoort*](#)

[*RIB Uitvoering energieneutraliteit, energieleverend en circulariteit in de Nieuwbouw*](#)

[*Haalbaarheidsonderzoek Energielandschappen - onderdeel zonnevelden*](#)

[*Haalbaarheidsonderzoek Energielandschappen - onderdeel windmolens*](#)

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling

Wethouder Astrid Janssen	Wethouder Willem-Jan Stegeman
Wethouder Hans Buijtelaar	

Inleiding

In onze ruimtelijke ontwikkeling zoeken we een duurzame balans tussen een aantrekkelijk leefklimaat, economische dynamiek en een goede bereikbaarheid. Als deze drie in balans zijn, kan Amersfoort een aantrekkelijke en vitale stad blijven waar wonen, werken en recreëren voor iedereen goed samen gaan. Vanuit de Omgevingswet krijgen een leefbare, veilige en gezonde leefomgeving speciale aandacht.

Grondexploitaties: met onze grondexploitaties ondersteunen we gewenste ruimtelijke projecten met aandacht voor en inzet op maatschappelijke waardecreatie.

Vastgoed: wij zetten ons gemeentelijk vastgoed zo goed mogelijk in voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties, het bewaren van culturele waarden en het bereiken van duurzaamheidsambities

Belangrijke gebeurtenissen

Ruimtelijke Ontwikkeling

Stadshart

Doel: Een levendig en vitaal Stadshart met een compact stedelijk leefmilieu met meer woningen en een gevarieerd en passend voorzieningenaanbod

Autoluwe binnenstad: Er zijn in 2019 twee druk bezochte bewonersavonden en een uitgebreid spreekuur georganiseerd om de voorstellen voor een autoluwe binnenstad met de bewoners van de binnenstad te bespreken. In december heeft de raad het besluit genomen om de binnenstad autoluw te maken. Tevens is door de raad besloten het vergunningparkeren op Grote Spui, Havik en een deel van Muurhuizen te verplaatsen en naar andere plekken in de binnenstad. Daarbij is een motie aangenomen om de herinrichting van de Kamp te onderzoeken in samenhang met een plan om de Kamp aantrekkelijker te maken samen met de ondernemers van de Kamp.

Duurzame bevoorrading Binnenstad: Er zijn met behulp van Design Thinking verschillende bijeenkomsten met ondernemers uit de binnenstad en logistiek ondernemers georganiseerd om maatregelen te ontwikkelen voor een duurzame bevoorrading. Er is een logistiek makelaar aangesteld om ondernemers uit de binnenstad en logistiek ondernemers aan elkaar te verbinden. Er is een besluit genomen om de venstertijden voor de binnenstad aan te passen, waarbij de groene venstertijden ruimer worden en de grijze venstertijden korter worden.

De Hof: Samen met de ondernemers van de Hof (horeca en markt) en de bewoners is een plan gemaakt voor de herinrichting en het gebruik van de Hof. Er is door het college van b en w een convenant met de ondernemers ondertekend om dit plan verder uit te werken in een ruimtelijk ontwerp en een onderzoek te doen naar een fietsenstalling in de omgeving van de Hof of eronder.

Stationsgebied: Er zijn diverse spoorcafés georganiseerd voor stakeholders en omwonenden. Er is een nieuw verkeersonderzoek naar de herkomst van de fietsers die stallen bij het Stationsplein uitgevoerd, dat er toe geleid heeft dat er een nieuwe toegang tot de nieuwe fietskelder is ontworpen aan de Kersenbaan/ Smalle Pad-zijde. De raad heeft dit nieuwe ontwerp vastgesteld. In december is de visie voor het stationsgebied van Stationsplein tot aan de Stadsring gepresenteerd aan de raad.

Zonnehof: Er is een raadsbesluit vastgesteld waarin de kaders voor een aantal ontwikkelingen zoals herontwikkeling van de Utrechtseweg 1, de voormalige SNS-locatie, perceel Utrechtseweg 2-4 en Suncourt gebouw (Zonnehof 17-39) rondom de Zonnehof is vastgelegd. Tevens is voor de borging van deze kaders een supervisor aangesteld.

Gebiedsontwikkelingen

Doelen:

- Een voldoende en passend woningaanbod met diversiteit in wijken.
- Een goede functiemenging van wonen, werken en voorzieningen.
- Een sterke identiteit van Amersfoort.
- Een aantrekkelijk leefklimaat voor mens en dier dat veerkrachtig is voor de veranderingen van het klimaat

Langs Eem en Spoor

Langs Eem en Spoor: Voor het gebied Langs Eem en Spoor is een raadsbesluit genomen om de gebieden die daartoe behoren (Wagenwerkplaats, Trapezium, Eemplein, De Nieuwe Stad en Kop van Isselt) in samenhang te ontwikkelen aan de hand van 5 thema's (a: Hoog-stedelijke identiteit met een eigen karakter; b. Passende woon- en werkmilieus in verbinding met de omliggende wijken; c. Groene en leefbare openbare ruimte; d. Mobiliteit (bereikbaarheid en parkeren en e: Duurzaamheid). Daarvoor is een supervisor aangesteld om de samenhang tussen de projecten te borgen. In het [raadsvoorstel](#) is besloten dat er aandacht is voor de voorzieningen in en de verbindingen met het Soesterkwartier.

Nieuwe Poort: In mei is er een [informatieronde](#) georganiseerd voor de raad waarin de onderzoeken naar de nieuwe Poort zijn gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomst is de raad geïnformeerd dat er naast de uitwerking van de studie naar de tunnelvariant een studie gedaan wordt naar aanpassingen in de verkeersstructuur in de omgeving als alternatief en dat maatregelen in de verkeersstructuur rondom de Nieuwe poort worden onderzocht.

Soesterkwartier: Er is een Starten voor de start bijeenkomst georganiseerd en straatinterviews gehouden voor het Soesterkwartier waarin met bewoners van het Soesterkwartier is gesproken over de ontwikkelingen in langs Eem en Spoor en de aandachtspunten voor het Soesterkwartier.

Wagenwerkplaats: Er zijn drie bewonersavonden georganiseerd om het concept masterplan Wagenwerkplaats met stakeholders en omwonenden te bespreken. Het [Masterplan](#) voor de Wagenwerkplaats is vastgesteld door de gemeenteraad. Daarmee is duidelijkheid gekomen over de invulling van met name de Wagenwerkplaats-West voor woningbouw en het toevoegen van programma in het hart van het gebied. Er is een startnotie vastgesteld voor het bestemmingsplan Wagenwerkplaats west en midden. Er wordt een ontwikkelkader opgesteld voor Wagenwerkplaats-Oost. In 2019 is ook finale toestemming gegeven voor de bouw van woningen in het CPO-project Soesterhof.

In 2019 is het bestemmingsplan [Noack Soesterweg 564](#) vastgesteld. Met dit plan wordt de voormalige bedrijfsbebouwing van de vleesconservenfabriek Noack aan de Soesterweg vervangen door woningen.

Kop van Isselt : In het kader van de transformatie van de Kop van Isselt van industriegebied naar gemengd stedelijk gebied met wonen is in 2019 gewerkt aan verschillende plannen. Om het gebied uit het gezoneerde industrieterrein Isselt te halen is het bestemmingsplan 'Partiële herziening Bedrijventerreinen e.o. en snelwegen-aanpassen grens gezoneerd industrieterrein' in ontwerp ter inzage gelegd. Verder is het bestemmingsplan Kop van Isselt, deelgebied 1 Geldersestraat is in ontwerp ter inzage gelegd. Dit plan maakt de transformatie mogelijk van een voormalig fabriekscomplex naar een compact stedelijk woon-werk gebied. Voor de Smeeing locatie aan de Amsterdamseweg zijn plannen voorbereid om tijdelijke woningen te bouwen. Voor de verplaatsing van de ROVA naar de locatie Vinkenhoeve is een intentieovereenkomst ondertekend.

De Nieuwe Stad: Er is een nieuw kantoor gebouwd aan de Oliemolenhof waar onder andere Twijnstra Gudde zich heeft gevestigd.

Trapezium: De gemeenteraad heeft in december besloten tot nieuwbouw van een energieneutraal stadhuis op het Trapezium.

Vathorst

Vathorst Bovenduist: In het kader van de verkenning 'of, en zo ja, onder welke voorwaarden Bovenduist tot ontwikkeling kan komen' hebben we een starten-voor-de-start bijeenkomst

georganiseerd voor de stad. Bewoners, grondeigenaren, buurgemeenten etc. hebben zich tijdens deze bijeenkomst uitgesproken over de aandachtspunten voor een woningbouwontwikkeling.

Vathorst Podium: In het kader van de voorgenomen herontwikkeling van kantorenlocatie Podium tot woongebied hebben we twee inloopbijeenkomsten georganiseerd voor omwonenden en belanghebbenden. Tijdens deze bijeenkomsten heeft een ieder kennis kunnen nemen van de concept plannen en daarover ook opmerkingen kunnen maken. Deze input heeft geleid tot een aangepast plan, welke is gepresenteerd aan de buurt.

Hoogbouwvisie Amersfoort :Er is een stadsgesprek over de concept hoogbouwvisie georganiseerd door de gemeente. De [hoogbouwvisie](#) is in juli 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. In de hoogbouwcontour worden gebieden en lijnen aangegeven waar hoogbouw wordt aangemoedigd en waar we voorzichtig moeten zijn met hoogbouw. De Amersfoortse hoogbouwladder laat zien hoe hoogbouw afwegen. Met een Hoogbouw Effect Rapportage beoordelen we hoogbouw per plek.

Bestemmingsplannen: In 2019 zijn verder nog verschillende andere bestemmingsplannen vastgesteld, zoals woningbouw op de locatie Groot Weede Noord aan de Hamseweg, het plan voor Over de Laak Waterrijk met natuurontwikkeling, recreatie en wonen, en sociale woningbouw in het kader van Amersfoort Vernieuwt aan de Bachweg 12/40.

In aansluiting op het vaststellen door de raad van de Warmtevisie Amersfoort is in 2019 een ontwerp van een bestemmingsplan tot stand gekomen, waarin ook planologisch-juridisch een verbod is geregeld om nieuwe voor energieopwekking met houtige biomassa en/of fossiele brandstoffen bouwen. Dat plan is begin 2020 ook door de raad vastgesteld. Zie ook de RIB 2019-067 “Uitvoering energieneutraliteit, energieleverend en circulariteit in de Nieuwbouw” in.

Ontwikkeldkader de Hoef-West: Er zijn twee Hoef cafés met stakeholders en omwonenden en diverse sessies met projectontwikkelaars en huidige bedrijven georganiseerd. Er is in samenspraak met ontwikkelaars, bewoners en omwonenden een gedragen [ontwikkeldkader](#) tot stand gekomen dat door de raad is vastgesteld. Dit ontwikkeldkader geeft de kaders en ambities aan voor de ontwikkeling van de Hoef West. Ook zijn de eerste panden volgens het kader in ontwikkeling gebracht en is de basis gelegd om in 2020 te kunnen beginnen met realisatie.

Overige woningbouwontwikkeling:

In het kader van de woningbouwontwikkeling zijn in de raad de volgende raadsvoorstellen vastgesteld: het [ruimtelijk ontwikkeldkader](#) Zon en Schild en de startnotitie voorbestemmingsplan [Zangvogelweg](#), de startnotitie voor bestemmingsplan voormalige [Vreekampgarage](#), het stedenbouwkundig plan voor de [Matthijs Vermeulenstraat](#), het stedenbouwkundig programma van eisen voor [Parkweelde III](#) en stedenbouwkundig plan en startnotitie bestemmingsplan voor het [Operaplein](#).

Landelijk gebied: In het kader van met de raad de stad zijn er 2 bijeenkomsten met agrariërs en terrein behorende organisaties in Hoogland West en Stoutenburg over de toekomst van de boer in het landelijk gebied.

Omgevingswet

Doel: In 2021 zijn wij goed voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. In 2021 is de Omgevingsvisie vastgesteld.

Implementatie omgevingswet:

In februari 2019 heeft het college van B&W het Implementatieplan voor de Omgevingswet vastgesteld. Daarin is aangegeven hoe we in verschillende sporen en in vele projecten werken aan de implementatie van de wet. Hieronder worden de belangrijkste vorderingen die in 2019 zijn gemaakt toegelicht.

Spoor 1a: Omgevingsvisie:

- In mei 2019 is [de Startnotitie](#) voor de Omgevingsvisie door de raad vastgesteld. Het proces van de Omgevingsvisie loopt. Het proces kent een analysefase en een fase van visievorming. In beide fasen speelt participatie een belangrijke rol. Voor het opstellen van de omgevingsvisie gebruiken we de methodiek van Design Thinking. Daarvoor hebben we in de eerste fase een uitgebreid participatietraject uitgevoerd om de vraagstukken voor de omgevingsvisie te formuleren. De analysefase is bijna afgerond; er zijn interviews gehouden en wijkgesprekken en een stadsgesprek en er is een inhoudelijke analyse van de stad gedaan.

Bij de Provinciale Omgevingsvisie participeren wij in de totstandkoming. Op 20 juni is het ontwerp van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) verschenen. Het college heeft in september een zienswijze ingediend.

Spoor 1b: Omgevingsplan:

- De Startnotitie Omgevingsplan 2019-2020 is in oktober 2019 door de raad vastgesteld. We werken aan de hand van een groeimodel, waarbij we pilots uitvoeren.
 - We hebben gewerkt aan de verordening Fysieke Leefomgeving.
 - We zijn bezig met het actualiseren en digitaliseren van de laatste bestemmingsplannen.
 - De Hoef is aangewezen als pilot voor het Omgevingsplan. De Startnotitie voor het Omgevingsplan is in oktober in de raad vastgesteld. De
 - We zijn gestart met een pilot Omgevingsplan voor Hoogland.
 - Er is een thematische pilot Energietransitie gestart.

Spoor 2: Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO):

- We hebben in beeld gebracht wat nodig is om straks te kunnen werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Spoor 3: Dienstverlening en omgevingsvergunning:
- We zijn aan de slag met serviceformules voor vergunningverlening. Spoor 4: Participatie en communicatie:
- We werken aan een Participatiegids die criteria en processtappen voor de participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen aangeeft. Er is een aantal bijeenkomsten geweest met verschillende stakeholders.

Spoor 5: Leren en organiseren:

- We hebben bewustwordingssessies gehouden met alle afdelingen in het fysieke domein en het Omgevingsspel gespeeld met groepen ambtenaren (serious gaming) om te oefenen met de andere manier van werken.
 - Er is een Omgevingswet Academie ontwikkeld en doorlopen. Deze werd goed bezocht. Collega's van de RUD deden mee met deze academie.

Regiodeal

In het kader van de zogenaamde regiodeals hebben wij eind 2019 een voorstel ingediend bij de provincie om in aanmerking te komen voor provinciale cofinanciering. De ontwikkeling van de nieuwe wijk Langs Eem en Spoor -waar in de toekomst circa 3.000 woningen met bijbehorende voorzieningen worden gebouwd- brengt kansen met zich mee om de bestaande wijk Soesterkwartier

op een aantal punten te versterken op het gebied van meer groen in de wijk, minder verkeer, het stimuleren van werkgelegenheid, het voorkomen van eenzaamheid en het versterken van de plaatselijke detailhandel. Doelstelling is om de bestaande wijk -zowel fysiek als sociaal- te verbinden met de nieuwe gebieden. De provincie heeft aangegeven € 4.500.000 beschikbaar te willen stellen als bijdrage aan het vergroten van de vitaliteit van de stad, naast de door ons zelf begrote middelen. Medio februari 2020 volgt het definitieve besluit over de toewijzing van deze cofinanciering. Daarop volgend wordt er in een participatief proces invulling gegeven aan concrete plannen.

Woondeal

Het Rijk heeft in de afgelopen 2 jaren diverse woondeals gesloten met de regio's met de hoogste druk op de woningmarkt. Na een succesvolle lobby richting Tweede Kamer is via een motie bewerkstelligd dat de minister een woondeal moet sluiten met de regio Amersfoort. Op dit moment loopt het gesprek over de uitvoering van deze motie nog.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.2.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	-7.017	-7.681	-3.953	3.728
1.2.2 Grondexploitatie	-22.172	-25.476	-25.778	-302
1.2.3 Vastgoed	-17.233	-18.353	-19.502	-1.149
TOTAAL LASTEN	-46.422	-51.510	-49.233	2.277
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	61	61	448	386
1.2.2 Grondexploitatie	22.070	25.374	20.472	-4.902
1.2.3 Vastgoed	8.009	8.009	14.179	6.170
TOTAAL BATEN	30.140	33.444	35.099	1.654
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.2.1 RO en Omgevingswet	-6.956	-7.620	-3.506	4.114
1.2.2 Grondexploitatie	-102	-102	-5.306	-5.204
1.2.3 Vastgoed	-9.224	-10.344	-5.322	5.022
TOTAAL SALDO	-16.282	-18.066	-14.134	3.932
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-96	-96	-96	0
Onttrekking aan reserve	1.000	2.622	1.730	-892
TOTAAL MUTATIES RESERVES	904	2.526	1.634	-892
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-15.377	-15.539	-12.500	3.040

Tabel: PF.1.2.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	2.277	762
1.2.1 RO en Omgevingswet	3.728	386
1.2.2 Grondexploitatie	-302	-4.902
1.2.3 Vastgoed	-1.149	6.170

9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-892
--	---	------

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
RO en Omgevingswet (tabel: PF.A.1.2.1)			
Zoals reeds in de zomerrapportage gemeld is de planvorming 't Hammetje in Vathorst over de Laak gestart in de tweede helft van 2019, hierdoor is het incidentele budget 2019 nagenoeg niet uitgegeven. Om de middelen voor Vathorst over de Laak beschikbaar te houden, stellen wij voor om dit bedrag van € 2.471.000 te storten in een nieuw op te richten Reserve Vathorst Over de Laak.	2.471		I
Voor de uitvoering van het plangebied Waterrijk / Tuinpark in Vathorst over de Laak zijn in 2019 kosten gemaakt voor de planvorming conform planning. Deze zijn gedekt door de provinciale subsidie.	-86	86	I
Er is een overschrijding van € 82.000 vanwege onvoorziene kosten Programma Groene Stad. Momenteel heeft de reserve Stedelijke Vernieuwing Compartiment Groen een saldo van € 121.000. Hiervan dient een bedrag van € 75.000 beschikbaar te blijven ter dekking van Raadsbesluit 1217433 "Vertrekpunten voor opstellen visie Amersfoortse Heuvelrugzone" d.d. 18 februari 2020. Het resterende bedrag van € 46.000 kan vrijvallen ter gedeeltelijke dekking van deze onvoorziene kosten van € 82.000. Voorgesteld wordt een bedrag van € 46.000 te onttrekken aan de Reserve Stedelijke Vernieuwing - compartiment Groen.	-82		I
De baten en de lasten van postzegelbestemmingsplannen/ wabo-projectbesluiten worden verantwoord in de exploitatie. Dit was niet geraamd in de begroting 2019. Uitgangspunt is wel dat alle kosten volledig gedekt worden door bijdragen van derden (initiatiefnemers). Omdat er vaste tarieven in rekening worden gebracht en er niet wordt afgerekend op werkelijke	-53	55	I

kosten kan hier sprake zijn van een afwijking (positief dan wel negatief).			
In het coalitieakkoord 2018-2021 is voor 2019, 2020 en 2021 jaarlijks € 500.000 beschikbaar gesteld als krediet voor Stadshart. De besteding hiervan is echter niet aan te merken als investering, maar als incidenteel budget. Dit resulteert in 2019 in een last van € 500.000 welke niet als dusdanig geraamd was. Dit is in lijn met de omzetting van de investering Stadshart van € 500.000 in 2020 en in 2021 naar incidenteel budget 2020 en 2021, welke is verwerkt in de begroting 2020-2023. De kapitaallasten die samenhangen met de beschikbaar gestelde kredieten zijn reeds bij begroting 2020-2023 vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen.	-501		I
In 2019 is een incidenteel bedrag van € 1.262.000 beschikbaar gesteld voor de implementatie van de omgevingswet. Daarnaast is er een bedrag van € 462.000 overgeheveld vanuit jaarrekening 2018. Totaal beschikbaar in 2019 € 1.724.000. Dit bedrag is niet volledig besteed.	1.192		I
In 2019 hebben we voor € 86.000 aan lasten gehad voor binnenstedelijke ontwikkeling aan o.a. studies voor ontwikkeling Kop van IJssel, inclusief stedenbouwkundige bijdrage aan business case Rova verplaatsing en project Zonnehof. Voorgesteld wordt een bedrag van € 86.000 te onttrekken aan de Reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling.	-86		I
In 2019 is een vergoeding betaald van € 108.000 voor het woonrijp maken van een AV (Amersfoort Vernieuwt)-project. Er was voor 2019 € 900.000 geraamd, wat onttrokken wordt uit de reserve sociale woningbouw. De lagere last leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve.	792		I
Betreft lasten voor projecten stedelijke vernieuwing die gedekt worden uit ontvangen subsidie van het Rijk.	-158	158	I
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	150		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	3.639	299	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Grondexploitaties (tabel: PF.A.1.2.2)			
Als gevolg van de door het BBV vastgestelde methode voor tussentijdse winstneming is bij de volgende		540	I

(deel)grondexploitaties een tussentijdse winst genomen van in totaal € 540.000. - Hogewegzone (Amersfoort Vernieuwt): € 238.000 - ABC school (Amersfoort Vernieuwt): € 88.000 - Laan naar Emiclaer: € 214.000			
Als gevolg van verbeterde resultaten kan de verliesvoorziening van de Lichtenberg van € 325.000 vrijvallen. Zie voor een toelichting van de voortgang per grondexploitatie het MPG (Meerjaren Programma Grondexploitaties) per 1/11/2019.		325	I
In verband met aangescherpte boekhoudregels voor de nog niet in exploitatie genomen gronden moet er een voorziening getroffen worden voor de gronden van Vathorst Bovenduist. De huidige boekwaarde is namelijk hoger dan de getaxeerde marktwaarde in de huidige bestemming (zijnde agrarische grond).	-4.559		I
De verliesvoorzieningen voor de onderstaande grondexploitaties zijn verhoogd ten opzichte van de jaarrekening 2018. Zie voor een toelichting van de voortgang per grondexploitatie het MPG per 1/11/2019. - Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) € 840.000 - Vathorst Bedrijventerrein € 558.000 - Wieken Vinkenhoef € 35.000 - De Birt € 3.000 - De Geer € 14.000 - Engweg 9 € 51.000 - Zwembad Liendert € 24.000	-1.525		I
De gemeente faciliteert een aantal initiële projecten van particuliere initiatiefnemers waarvan de lasten worden verhaald op derden. Dit levert in 2019 een last op van € 1.836.000 Hier staat tegenover het bedrag dat verhaalbaar is, namelijk € 1.749.000. Vanaf 2020 is dit geraamd in de begroting.	-1.836	1.749	I
In het kader van de ontwikkeling van Vathorst worden de gronden van de grondbank door het OBV afgenomen op het moment dat deze gronden daadwerkelijk aan een derde partij geleverd worden. Deze mutaties leveren in 2019 ten opzichte van de begroting een nadeel op van € 264.000 aan de lastenkant. Hier staat tegenover een voordeel van hetzelfde bedrag aan de batenkant. Er zijn meer gronden in 2019 geleverd dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.	-264	264	I
Diverse afwijkingen in de gerealiseerde lasten en baten van de grondexploitaties ten opzichte van de begroting 2019. Het betreft dan voornamelijk een andere fasering van de lasten en de baten. Zie voor een toelichting van de voortgang per grondexploitatie het MPG per 1/11/2019.	7.621	-2.467	I

De lasten en baten verband houdende met grondexploitaties worden in de exploitatie verantwoord en via een tegenboeking naar de balans gemuteerd (de voorraadmutatie). De in 2019 gerealiseerde voorraadmutatie aan zowel de lasten- als de batenkant wijkt af ten opzichte van de begroting. Dit hangt volledig samen met de voortgang van de grondexploitaties.	261	-5.313	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-302	-4.902	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Vastgoed (tabel: PF.A.1.2.3)			
Zoals reeds in de zomerrapportage vermeld zijn de Zeldertsedreef 2 en de Nijkerkerstraat 25-25b verkocht. Daarnaast zijn ook de Kruiskamp 22-24 en de Oude Loodijk locatie verkocht. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere baat van € 1.475.000 op.		1.475	I
Door de verkoop en verhuur van diverse panden is boekwaarde afgeboekt. Dit betreft o.a. de Nijkerkerstraat 25-25b zoals al in de zomerrapportage vermeld. Daarnaast is op basis van een nieuwe taxatie de boekwaarde van het pand aan de Amersfoortsestraat 24-26 afgewaardeerd met € 110.000.	-746		I
Ten opzichte van de begroting is € 215.000 meer gerealiseerd aan plankosten initiële projecten (inclusief het deel van de initiële plankosten van het project De Hoef, welke uit het budget initiële plankosten wordt gedekt). Deze overschrijding is het gevolg van de hogere inzet die nodig is als gevolg van de woonopgave.	-215		I
In 2019 is een voordeel op de huuropbrengsten en overige inkomsten van het strategisch vastgoed van € 94.000 gerealiseerd.		94	I
Dit betreft het deel van de initiële plankosten voor de ontwikkeling van project De Hoef welke middels kostenverhaal gedekt worden.	-502	502	I
Zoals reeds in de zomerrapportage vermeld, is met ingang van 2019 de kostprijsdekkende verhuur van de sportaccommodaties ingevoerd. Dit levert incidenteel een extra bate op van € 2.735.000. Hier tegenover staat een verhoging van de vergoeding voor de exploitatie van sportaccommodaties aan SRO, zie programma 3.3 Sport. Per saldo is het budgettair neutraal voor de gemeente. Vanaf 2020 is de kostprijsdekkende		2.735	I

verhuur van sportaccommodaties in de begroting verwerkt, waardoor de afwijking incidenteel is.			
De verkoop van stroken snippergroen levert een baat op van € 96.000. Daar staan de bijbehorende lasten van € 81.000 tegenover welke gerealiseerd zijn om deze verkopen mogelijk te maken. Vanaf 2020 is hiervoor een begrotingspost opgenomen.	-81	96	I
De exploitatie van het gronddepot aan de Nijkerkerstraat levert een baat op van € 105.000. Daar staan de exploitatielasten van € 72.000 tegenover. Vanaf 2020 is hiermee rekening gehouden in de begroting.	-72	105	I
Diverse balansmutaties in verband met de afboekingen op de voorraad strategisch vastgoed welke per saldo geen effect hebben op het jaarrekeningsaldo, maar wel via de baten en lasten worden verantwoord.	-746	746	I
De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Dit komt hoofdzakelijk doordat het BBV-rentepercentage is gewijzigd van 1,71% naar 1,04% en doordat er investeringen vanuit voorgaande jaren zijn doorgeschoven en daardoor een vertraging in de kapitaallasten is ontstaan.	1.398		I
Aanvullend op het jaarbudget 2019 van € 50.000 is bij raadsbesluit 1114120 "Aanvraag eenmalig budget voor uitgesteld onderhoud brandweerkazernes" besloten tot het beschikbaar stellen van een budget van € 400.000 voor uitgesteld onderhoud aan de brandweerkazernes aan de Kleine Koppel (centrum) en Hofslot (noord). Totaal budget € 450.000, volledig te dekken door een onttrekking uit de Reserve Onderhoud Brandweer. Daadwerkelijk benodigd was een bedrag van € 261.000, waardoor de lasten € 189.000 lager waren dan begroot.	189		I
De lasten voor MFA de Veencampus zijn voor 2019 niet begroot op programma 1.2. Ruimtelijke Ontwikkeling. Werkelijke lasten leiden daardoor tot overschrijding. Deze overschrijding wordt gedekt uit onderbesteding binnen programma 3.3 Sport.	-377		I
Voor 2019 is binnen het programma-onderdeel Vastgoed incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het toegankelijker maken van gemeentelijk openbaar vastgoed (wijkcentra, sporthallen en multifunctionele gebouwen). Begin 2019 is gestart met het aanpassen van het gemeentelijk vastgoed. Een deel van de werkzaamheden schuift door naar 2020. Wij stellen voor, via een overhevelingsvoorstel, de in 2019 niet bestede, maar wel reeds verplichte middelen over te hevelen naar 2020, zodat er voldoende middelen zijn om de werkzaamheden af te ronden.	144		I

Voor 2019 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor bomenonderhoud op vastgoedlocaties. De werkzaamheden schuiven nagenoeg volledig door naar 2020. Wij stellen voor, via een overhevelingsvoorstel, de in 2019 niet bestede, maar wel reeds verplichte middelen over te hevelen naar 2020.	190		I
In 2019 is er sprake van een incidentele baat uit verhuur/ pacht van gronden en een schadevergoeding die is ontvangen als gevolg van stormschade in 2018, waarvan de lasten in 2018 zijn genomen.		150	I
Op dit moment is nog onduidelijk wat de btw-positie van het sportbedrijf SRO is met betrekking tot de gewijzigde btw-wetgeving sport. Het is wachten op een uitspraak van de belastingdienst. Indien blijkt dat haar btw-positie wijzigt houdt dat voor de Gemeente een extra btw-last over 2019 in. Voorzichtigheidshalve is deze last in de jaarrekening opgenomen. Deze extra last zal worden gecompenseerd met de bijdrage uit de aangevraagde Specifieke Uitkering Sport (SPUK-Sport). Volledigheidshalve is deze baat ook in de jaarrekening opgenomen.	-208	208	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-1.026	6.111	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.1.2.4)			
Lager onttrekking uit de reserve sociale woningbouw door lagere uitgaven AV-projecten		-792	I
Totaal belangrijkste afwijkingen		-792	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
---------------------	-----------	-------------

1.2.1 RO en Omgevingswet	Een levendig en vitaal Stadshart met een compact stedelijk leefmilieu met meer woningen en een gevarieerd en passend voorzieningenaanbod.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	In 2021 zijn wij goed voorbereid op de invoering van de Omgevingswet.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Een voldoende en passend woningaanbod met diversiteit in wijken.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Een sterke identiteit van Amersfoort.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	In 2021 is de Omgevingsvisie vastgesteld.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Een goede overgang van stad naar buitengebied.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	We betrekken de ruimtelijke impact van de energietransitie bij de inrichting van onze stad.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Een aantrekkelijk leefklimaat voor mens en dier dat veerkrachtig is voor de veranderingen van het klimaat.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Bij participatieprocessen rond ruimtelijke ontwikkelingen zijn rol en positie voor een ieder duidelijk en kan de raad goed zijn kaderstellende en controlerende rol uitoefenen.		
1.2.1 RO en Omgevingswet	Een goede functiemenging van wonen, werken en voorzieningen.		
1.2.2 Grondexploitaties	We ondersteunen ontwikkelingen met grondbeleid op maat.		Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners en ondernemers en andere partijen in de stad. Grondbeleid wordt ingezet om te faciliteren, te regisseren, te verbinden, te verleiden en zo nodig te verwerven.
1.2.2 Grondexploitaties			

	Wij zoeken bij gebiedsontwikkeling naar (maatschappelijke) waardecreatie: naar meer en andere ontwikkelingsvormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.		Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is. Wij maken gebruik van contractvormen en financieringen die kunnen inspelen op bijzondere initiatieven en/of bijzondere omstandigheden.
1.2.2 Grondexploitaties	Wij hebben een goed beeld van de ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op onze grondexploitaties, beheersen de risico's en stappen in projecten op het moment dat er ontwikkelingskansen zijn.		Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomangement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.
1.2.3 Vastgoed	Wij willen met ons gemeentelijk vastgoed bijdragen aan de ambitie in 2030 CO2-neutraal te zijn.		In 2019 is er gewerkt aan het opstellen van Routekaart voor de verduurzaming van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Hiermee hebben we inzicht gekregen in de mogelijke verduurzamingsmaatregelen met indicatieve investeringen en resultaten in CO2-reductie. Vervolg is een uitvoeringsplan voor 2021-2024 opstellen.
1.2.3 Vastgoed			

	Wij bieden toegevoegde waarde met ons vastgoed voor de stad.		Het gemeentelijk vastgoed heeft toegevoerde waarde, doordat het maatschappelijke instellingen en hun activiteiten huisvest die van belang zijn voor de stad. Sportverenigingen, wijkteams, culturele instellingen, et cetera vinden onderdak in gemeentelijk vastgoed. We hebben monumenten in eigendom die van belang zijn voor de cultuurhistorische waarde van onze stad. Deze monumenten houden we in stand en onderhouden we zorgvuldig. Bovendien hebben wij strategisch vastgoed in bezit om infrastructurele en gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken.
1.2.3 Vastgoed	Wij willen dat het gemeentelijk vastgoed integraal toegankelijk is.		In 2019 is in 30 openbare gemeentelijke gebouwen geïnvesteerd om de integrale toegankelijkheid te vergroten. Dit betreffen bijvoorbeeld de Groene Stee, Flint, het Icoon, De Driehoek en het Bosbad. Voorbeelden van getroffen maatregelen zijn het realiseren van mindervalide toiletten, wegnemen van drempels en toepassen van deurdrangers. De laatste maatregelen worden begin 2020 gerealiseerd.

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.1.2 Investerings

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
1.2 ruimtelijke ontwikkeling					
A. Gepland en Gerealiseerd					
Onderhoudsplan de flint 2017	326	329	-3	Begroting 2017	De investering is afgerond.
Toplaag kunstveld vop	332	281	51	Begroting 2017	De investering is afgerond.
2 toplagen hc eemvallei	429	390	39	Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras nieuwanland	267	261	6	Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras hoogland	267	256	11	Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras nieuwanland	290	277	13	Begroting 2019	De investering is afgerond.
vvza toplaagvervanging veld 4	258	277	-19	Begroting 2019	De investering is afgerond.
Trainingsfaciliteit altis/ av triathlon	400	412	-12	Begroting 2016	De investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven					
Aanpassing wijkaccommodaties 2014	100	63	37	Begroting 2014	Deze budgetten zijn nog nodig duurzaamheidsmaatregelen van verschillende wijkcentra. Projecten lopen door in 2020.
Aanpassing wijkaccommodaties 2015	100	8	92	Begroting 2015	
Aanpassing wijkaccommodaties 2017	101	0	101	Begroting 2017	
Aanpassing wijkaccommodaties 2019	104	0	104	Begroting 2019	
afc quick toplaagvervanging veld 1	258	0	258	Begroting 2019	Werkzaamheden nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
Dak vervanging bisschopsweg 167	150	0	150	Begroting 2014	De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. De financiële afwikkeling volgt.
Eemcentrum	53.480	52.558	922	Begroting 2005 - 2010 - 2013	Dit gebouw is in gebruik. De afrondende werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
Herinrichting stationsgebied	500	273	227	Begroting 2019	Dit krediet is toegekend in 2019. Maakt onderdeel uit van een langlopend project 2020 en 2021. De realisatie loopt achter op de planning.
Kleedaccommodatie hoogland	160	86	74	Begroting 2006	Werkzaamheden nog niet afgerond. Dit krediet wordt nog verder betrokken in plannen met de accommodatie. Project loopt door in 2020.
Luchtbehandelingsinstal de lieve vrouw	380	333	47	Begroting 2016	De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. De financiële afwikkeling loopt door in 2020.

St. aegtenkapel onderhoudsplan 2016	73	7	66	Begroting 2016	De werkzaamheden nog niet afgerond. Project loopt door in 2020. Het budget is nodig ter verduurzaming van de energievoorziening.
Tribune midland	101	0	101	Begroting 2017	Veel ontwikkelingen rondom locatie Midland vandaar geen realisatie tot nu toe. Werkzaamheden nog niet gestart. Project loopt door in 2020.
Uitbreiding kleedkamers rc eemland	125	37	88	Begroting 2016	Werkzaamheden nog niet afgerond. De status hiervan komt terug in Raadsvoorstel 1149717. Project loopt door in 2020.
Vervanging/renovatie flehite	2.060	2.191	-131	Begroting 2017	De werkzaamheden zijn afgerond. De financiële afwikkeling lopen door in 2020 en 2021.
Zwembad Hogekwartier	30.110	29.322	788	Begroting 2013	Het zwembad is in gebruik genomen. De werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
C. Niet gepland en gerealiseerd					
Riolering 2019	0	7.900	-7.900	Jaarrekening	Met ingang van 2018 worden de investeringen in de riolering niet meer gedekt uit de voorziening riolering, maar geactiveerd. De rente en afschrijvingen worden gedek uit de voorziening riolering.
Totaal	90.370	95.261	-4.890		

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Rijk
 Provincies Utrecht en Gelderland
 Regio's Amersfoort en Food Valley
 Waterschap
 Natuurorganisaties
 Marktpartijen/ondernemers
 Inwoners

Verbonden partijen

NV SRO

De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en

onderhoud. Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De Raamovereenkomst Onroerende zaken 2015-2019 liep eind 2019 af. De samenwerking is in 2019 met SRO geëvalueerd. In de evaluatie is onder meer teruggekeken naar de noodzakelijke prestatie- en kwaliteitsverbetering in de dienstverlening van SRO. Gezamenlijk is een nieuwe overeenkomst vormgegeven, waarbij concrete afspraken gemaakt zijn over de verdere groei die SRO zal moeten doormaken. Kernbegrippen in de dienstverlening die wij van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid.

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV

De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt, naast de woningbouw in Vathorst, voor de levering van bouwrijpe kavels bij Vathorst Bedrijven en maakt dit gebied ook woonrijp. Daarnaast levert zij bouwrijpe grond aan het VOF-Podium en maakt dit gebied ook woonrijp.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.1.2

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied (Divers)	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	3.938	Janssen Stegeman Buijtelaar
2	Grondexploitaties Algemeen risico Coronavirus - COVID 19	Veel is onzeker en onduidelijk. . Monitoren externe ontwikkelingen en landelijke maatregelen. Bij de komende zomerrapportage wordt, voor zover mogelijk, inzicht gegeven in de ondernomen en aanvullend te nemen beheersmaatregelen.	3.500	Janssen Stegeman Buijtelaar
3	Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	2.885	Janssen Stegeman Buijtelaar

Projecten

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma met de top 3 van de kwantitatieve risico's.

Inhoud		Planning		Financiën	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Tabel: PP.1.2.1

Project		Elisabethlocatie		
		Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:		18.850	350	18.500
<u>Realisatie</u>				
Lasten/ Baten		19.915	3.128	16.787
		Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?		Ja	Ja	Ja
Kwantitatieve risico's				
			Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp	
1. Hogere kosten in voorbereiding en uitvoering sloopwerkzaamheden	a. Gemeentelijke kosten tot minimum beperken b. Meerkosten asbest verhalen op Meander Medisch Centrum (MMC)			
2. Hogere inrichtingskosten	Duidelijke financiële kaders (taakstellend)			
3. Archeologische vondsten	Aanpassen ontwerp			

Toelichting:

De sloop van het voormalig ziekenhuis en de aanbesteding voor de aanleg van het Beekdal zijn in 2019 bijna afgerond. Het Ketelhuis is verkocht. Aanleg van het park start na de zomervakantie 2020.

Tabel: PP.1.2.2

Project	Over de Laak		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	8.561	2.150	6.411
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	1.761	756	1.005
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	ja
Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Uitwerking ontwerp levert hogere uitvoeringskosten op.	Ontwerpen en haalbaarheid gelijk op laten lopen		
2. Invulling resterend gebied (mogelijke zonnevelden) levert vertraging op voor het gehele project	Afhankelijkheden inzichtelijk maken		

Toelichting:

Tabel: PP.1.2.3

Project	De Hoef		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	2.615	754	1.861
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	2.615	754	1.861
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	ja
	Kwantitatieve risico's		
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. De overstijgende onderdelen van het plan (bijv collectief parkeren, groen, doorwaadbaarheid) worden niet gerealiseerd	<i>Ontwikkeldkader en voorbereidingsbesluit afgerond. In anterieure overeenkomsten worden overige afspraken opgenomen.</i>		
2. Verlies interesse bij (toekomstige) eigenaren	<i>Genoeg mogelijkheden en flexibiliteit bieden in ontwikkeldkader, via gebieds promotie interesse van markt behouden.</i>		
3. Kostenverhaal nog niet definitief, niet alle bijdragen van derden komen tot stand (terwijl er wel al geïnvesteerd is)	<i>Kostenverhaal conform experiment 7V gaan regelen (of regels omgevingsplan) , tot die tijd niet of beperkt investeren.</i>		

Toelichting: In 2019 is gewerkt aan de afronding van het ontwikkeldkader, voorbereiding van de MER en zijn de eerste plannen die tot ontwikkeling zullen komen verder ontwikkeld. In 2020 zal voor de eerste projecten de bestemmingsplanprocedure worden opgestart.

Tabel: PP.1.2.4

Project	Omgevingswet		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	3.850		3.850
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	796		796
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	ja

Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Gemeentebreed zaaksysteem is niet tijdig ingevoerd (dit is een basis voor het werken met Digitaal Stelsel Omgevingswet)	<i>Concrete risico's worden continu in beeld gebracht en geminimaliseerd door de vakafdeling.</i>		
2. Landelijk Omgevingsloket (met alle koppelingen aan lokale systemen) is niet tijdig gereed	<i>Contact houden met het Rijk en VNG. Actie is aan hun.</i>		
3. Budget is onvoldoende om het DSO te realiseren	<i>Periodiek toetsen of uitgaven passen binnen eerder gemaakte afspraken. Inzet post onvoorzien en evt. aanvullende financiering.</i>		

Toelichting:

Indicatoren

Er zijn geen indicatoren binnen dit programma.

Beleidskaders

[Nota Vastgoedbeheer 2017-2020](#)

[Uitgangspunten parameters herziening grondexploitaties 2019](#)

1.3 Wonen

Wethouder Menno Tigelaar

Inleiding

Amersfoort is een aantrekkelijke stad om in te wonen. Dat maakt dat er zowel in de huursector als in de koopsector grote behoefte bestaat aan passende woonruimte. Passend in prijs en in kwaliteit. Daarom moeten we zorgen voor een gevarieerd woningaanbod met voldoende aantallen en diversiteit voor alle doelgroepen zodat aangesloten wordt bij die woningbehoefte.

Met het Deltaplan Wonen en het Actieplan Middenhuur heeft de raad belangrijke (aanvullende) meerjarige (beleid)kaders voor de woningbouwopgave vastgesteld. Voor het toevoegen van woningen door nieuwbouw en kantoortransformatie is het programma woningbouw voortgezet. Voor de bestaande bouw zorgen we voor een optimale verdeling van de sociale huurwoningen.

De diverse doelgroepen in de stad; kopers, huurders en mensen met een specifieke woonvraag worden zo goed mogelijk bediend, zodat Amersfoort een aantrekkelijke en inclusieve woonstad blijft.

Belangrijke gebeurtenissen

Woningbouwopgave

Om te kunnen voorzien in de grote behoefte die er is aan nieuwe woningen, werken we hard aan de woningbouwopgave. Op een groot aantal plekken in de stad wordt gebouwd. In 2019 zijn er ruim 600 woningen opgeleverd en was eind 2019 voor 100 woningen de nieuwbouw in de afrondende fase. We kiezen voor transformatie, inbreiding en hoogbouw om een groot deel van onze

woningbouwopgave te realiseren. Dat zien wij ook terug in de realisatie van projecten. Veel projecten realiseren wij op binnenstedelijke locaties. Om aan de behoefte te kunnen voldoende is bouwen op uitleglocaties ook noodzakelijk. We zien dat de woningbouw op deze locaties nog achterblijft.

Al met al zijn wij positief over de stappen die wij hebben gezet en de voortgang die geboekt wordt. In 2019 heeft Amersfoort relatief weinig last gehad van de actuele ontwikkelingen rondom bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State over het PAS. De woningmarkt blijft afhankelijk van externe factoren. De stijgende bouwkosten en het tekort aan bouwpersoneel zijn daarbij ook van invloed op het bouwtempo.

Deltaplan Wonen en huisvesting middeninkomens

De raad vroeg in 2018 om een deltaplan op te stellen. Om zo een antwoord te formuleren op de oververhitting op de Amersfoortse woningmarkt. Dat deden wij in gesprek met u, met partijen in de stad zoals de woningcorporaties en op basis van tal van persoonlijke verhalen en ervaringen van mensen die op zoek zijn een woning. Om zo na een intensief traject in het voorjaar van 2019 een Deltaplan Wonen te kunnen opstellen dat een samenhangende visie geeft op hoe Amersfoort invulling wil geven aan de woonopgave.

In het Deltaplan Wonen dat u in 2019 heeft vastgesteld, is vastgelegd welke prioriteiten de raad wil stellen ten aanzien van de woningbouwopgave. Realiseren van voldoende betaalbare woningen en het realiseren van passende vrije sectorwoningen zijn daarbij belangrijke elementen. Ook zijn de kaders voor het woningbouwprogramma vastgesteld en is aangegeven hoe aangekeken wordt tegen de spreiding van verschillende woningbouwtypen door de stad.

Een actieplan huisvesting middeninkomens is opgesteld om te zorgen dat er meer woningen voor het middensegment gerealiseerd worden. Het plan zet o.a. in op de ontwikkeling van meer woningen (tenminste 20 procent) in het middensegment. Ook wordt gezorgd voor de juiste prijs-kwaliteit verhouding en voor de instandhouding van de woningen binnen het middensegment.

Wonen en zorg

Om mensen die uitstromen uit een zorginstelling of de opvang makkelijker een woning te laten vinden is in 2019 besloten dat 50% van de sociale huurwoningen aan urgenten worden toegewezen. In de prestatieafspraken is afgesproken dat de corporaties zorgen dat 5% van de vrijkomende huurwoningen een huur onder de kwaliteitskortingsgrens krijgen zodat ook jongeren kunnen uitstromen. De rustplek heeft subsidie gekregen. Hiermee kunnen meer mensen een tijdelijke plek krijgen om hun leven weer op te pakken. Meerdere woonconcepten met plekken voor kwetsbare doelgroepen zijn in voorbereiding zoals gemengd wonen op de locatie de Liendert en de Smeeing, onder de pannen en kamers met aandacht.

In het kader van passende zorg en ondersteuning loopt het project "Gewoon Thuis". De kern is dat cliënten met een psychische en sociale kwetsbaarheid wonen in de wijk. Zorg en begeleiding zijn 24 uur beschikbaar en cliënten kunnen ergens terecht kunnen als het plotseling slechter gaat. Cliënten zijn vanaf de eerste stap betrokken geweest bij het opzetten van de aanpak.

Om ouderen bewust te maken van de vraagstukken en mogelijkheden om langer zelfstandig te wonen is gestart met een bewustwordingscampagne.

Omdat wonen en zorg een vraagstuk is dat de gemeente niet alleen kan oplossen is in alle projecten nauw samengewerkt met de corporaties, zorgaanbieders en anderen.

Prestatieafspraken

In 2019 is gewerkt aan de uitvoering van de Prestatieafspraken 2019. Jaarlijks maken we prestatieafspraken met de woningcorporaties en hun huurdersbelangenorganisaties. De

prestatieafspraken dragen bij aan de (sociale) woonopgaven in Amersfoort, en bestaan uit afspraken op de thema's beschikbaarheid, betaalbaarheid, wonen & zorg en ouderenhuisvesting, leefbaarheid & veiligheid en duurzaamheid. Ook zijn nieuwe prestatieafspraken opgesteld voor 2020. Deze zijn tot stand gekomen door middel van tripartiet overleg tussen woningcorporaties De Alliantie, Portaal en Omnia Wonen, huurdersorganisaties HBVA-Amersfoort, Hestia en SHOW en de gemeente Amersfoort.

Huisvestingsverordening

De gemeenteraad heeft eind 2019 de huisvestingsverordening 2020 vastgesteld. In de verordening is uitgewerkt hoeveel woningen in het woningaanbod beschikbaar gesteld worden voor urgente doelgroepen. Ook is de werkwijze beschreven. Een groot deel van de urgente doelgroepen krijgen een woningaanbod via directe bemiddeling. Door 1 op 1 een woning aan te bieden wordt gezorgd dat de diverse doelgroepen een passend aanbod krijgen. Passend bij hun woon, zorg en ondersteuningsvraag en ook passend in de wijk.

Taakstelling vergunninghouders

De taakstelling vergunninghouders, waarvan de hoogte halfjaarlijks door het rijk wordt bepaald, hebben we zo goed als geheel kunnen uitvoeren. Het teruglopende woningaanbod, zeker van grotere woningen, maakte dat de taakstelling niet geheel in 2019 kon worden gehaald. In januari 2020 is dat alsnog gebeurd.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.3.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.3.1 Wonen	-3.222	-3.315	-2.297	1.018
TOTAAL LASTEN	-3.222	-3.315	-2.297	1.018
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.3.1 Wonen	241	241	329	88
TOTAAL BATEN	241	241	329	88
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.3.1 Wonen	-2.982	-3.075	-1.968	1.106
TOTAAL SALDO	-2.982	-3.075	-1.968	1.106
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	-474	-474	0
Onttrekking aan reserve	1.200	2.700	2.004	-696
TOTAAL MUTATIES RESERVES	1.200	2.226	1.530	-696
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-1.782	-849	-438	410

Tabel: PF.1.3.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.3 Wonen	1.018	-608
1.3.1 Wonen	1.018	88
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-696

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Wonen (tabel: PF.A.1.3.1)			
Bodemverbetering woonwagencentrum Verdistraat komt volledig voor rekening van derden. Eerder was de verwachting dat een deel voor rekening van de gemeente zou komen. Dit was reeds gemeld in de zomerrapportage.	200		I
Stimulering sociale woningbouw. In de strategie sociale woningbouw is een stimuleringsbijdrage opgenomen voor woningbouw tot 2021. In 2019 is het budget van € 1,2 miljoen niet volledig besteed. De lasten in 2019 betreffen plankosten, inclusief gebiedsontwikkeling de Hoef. De geplande onttrekking aan de reserve is in 2019 niet volledig nodig.	640	56	I
De uitbreiding van de formatie voor Wonen en Zorg, conform het raadsbesluit van 18 juni, is medio 2019 gerealiseerd waardoor er nog niet het gehele jaar lasten zijn gerealiseerd.	88		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	928	56	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.1.3.2)			
Onttrekking uit de reserve sociale woningbouw voor uitgaven in 2019 voor stimulering sociale woningbouw. De raming was € 1,2 miljoen, per saldo bedragen de lasten € 504.000		-696	I
Totaal belangrijkste afwijkingen		-696	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
1.3.1 Wonen	Voorzien in een voldoende en divers woningaanbod, passend bij de woonbehoeften. Er is een grote woningvraag in onze stad: de totale woningbouwopgave voor Amersfoort tot 2030 bedraagt indicatief 13.000 extra woningen.		In het programma woningbouw wordt gezorgd voor zowel het realiseren van de aantallen woningen als voor het bouwen voor de behoefte van de diverse doelgroepen in de stad. Uitgangspunt hierbij zijn het vastgestelde Deltaplan Wonen en het actieplan huisvesting middeninkomens. De uitwerking daarvan vertaalt zich in diversiteit in prijssegmenten en in woonvormen, zoals tijdelijke woningen.
1.3.1 Wonen	Voorzien in voldoende sociale huurwoningen, passend bij de inwoners die hierop zijn aangewezen. Binnen de totale woningbouwopgave is de opgave voor sociale huurwoningen 2.000 woningen tot 2021 en 2.000 woningen in de periode 2021-2030.		Binnen de nieuwbouw wordt gezorgd voor 35% sociale woningbouw. Daarbinnen wordt een vertaling gemaakt naar huurniveau, zodat voor alle inkomens die op een sociale huurwoning zijn aangewezen er passend aanbod beschikbaar is. Met de door de gemeenteraad vastgestelde huisvestingsverordening is de doelmatigheid van de woonruimteverdeling van de bestaande voorraad verder geoptimaliseerd.
1.3.1 Wonen	Zorgen voor voldoende woningaanbod voor middeninkomens.		Met het vaststellen van het Deltaplan en het actieplan huisvesting middeninkomen is geborgd dat er in de nieuwbouw 20 % woningen voor het middensegment worden gerealiseerd. Daar waar plannen al ver gevorderd zijn wordt op locatieniveau de richting van het Deltaplan in een maatwerkoplossing ingevuld.
1.3.1 Wonen			

	Passende huisvesting en zorg voor kwetsbare doelgroepen zoals vergunninghouders en mensen met een zorgvraag.		Met het vaststellen van de huisvestingsverordening 2020, is meer ruimte gegeven aan de uitstroom uit zorginstellingen naar zelfstandige woonruimte. Ook de andere urgente doelgroepen zoals vergunninghouders kunnen een passende woning verkrijgen. Daarnaast wordt ingezet op de realisatie van tijdelijke woonruimte waar ook kwetsbare groepen deels een plek kunnen vinden.
1.3.1 Wonen	Zorgen voor leefbare buurten en wijken.		Vanuit de casus Paladijnenweg wordt voor complexen waar leefbaarheidsproblemen aan de orde zijn, gewerkt aan een algemene complexaanpak. Vanuit de woonruimteverdeling is het instrument directe bemiddeling opgezet om bij te dragen aan het voorkomen van leefbaarheidsproblemen.

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.1.3 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
1.3 Wonen					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Voor de aanpak van de woonopgave werken we samen met vele partijen binnen en buiten de stad, zoals corporaties, marktpartijen, maatschappelijke instellingen en overheden.

Dat kan rondom een specifiek onderwerp zijn (bijvoorbeeld wonen en zorg waar ook zorgpartijen betrokken zijn) of een concrete locatie of gebiedsontwikkeling. We werken samen met andere overheden, zoals buurgemeenten binnen Regio Amersfoort, Provincie Utrecht en het Rijk

Verbonden partijen

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV

De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt onder meer voor de woningbouw in Vathorst.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïdentificeerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.1.3

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Er wordt aanspraak gemaakt op onze achtervangpositie door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Met als gevolg jaarlijkse rentederving op te verstrekken renteloze leningen als er aanspraak gedaan wordt op de achtervangpositie	Tegenover de leningen staat de waarde van de desbetreffende woningen; de borgstelling betreft uitsluitend de betaling van de eventuele restschuld na gedwongen verkoop; het Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) beschikt over een fondsvermogen voor het kunnen opvangen van de verliezen.	132	Tigelaar
2	Er wordt aanspraak gemaakt op onze achtervangpositie, voor de verstrekte hypotheekgarantie, door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen met als gevolg jaarlijkse rentederving op te verstrekken renteloze leningen.	Tegenover de leningen staat de waarde van de desbetreffende woningen; de borgstelling betreft uitsluitend de betaling van de eventuele restschuld na gedwongen verkoop; het Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) beschikt over een fondsvermogen voor het kunnen opvangen van de verliezen.	3	Tigelaar

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

Jaren wachttijd als woningzoekende					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
5,9	6,3	7,6	7,6	8,2	7,8

Bron: Woningnet; bewerking O&S

Toelichting: Het aantal jaren dat een woningzoekende gemiddeld stond ingeschreven bij Woningnet bij acceptatie van een woning. Het grootste deel van de sociale huurwoningen (80%) wordt toegewezen op basis van wachttijd (de overige 20% wordt toegewezen via loting). De aangeboden woning gaat naar de woningzoekende die het langst staat ingeschreven. De gemiddelde wachttijd die nodig is om voor een woning in aanmerking te komen, zegt daarmee iets over de krapte op de sociale huurwoningmarkt.

We verwachten dat door een beperkt vrijkomend sociaal woningaanbod en door een grote vraag naar woningen door urgenten de wachttijd nog wat zal toenemen.

uitbreiding woningvoorraad					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
454	725	495	650	542	1000

Bron: BAG

Toelichting: Nieuwbouw plus overige toevoegingen (vooral transformatie) minus sloop en overige onttrekkingen. In 2018 bedroeg de nieuwbouw 365 woningen, transformatie 496 woningen, sloop 169 woningen en overige onttrekkingen 38 woningen. Daarnaast is er een saldo van -4 als gevolg van administratieve correcties in de BAG. We verwachten dat conform het Deltaplan Wonen er jaarlijks 1000 woningen aan de voorraad worden toegevoegd.

Kernvoorraad					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
17822	18166	17645	17943	18214	18200

Bron: BAG/WOZ/Corporaties; bewerking O&S

Toelichting: De kernvoorraad bestaat uit de goedkopere huurwoningen die eigendom zijn van een sociale verhuurder. De maximale huur voor de kernvoorraad is gelijk aan de huurtoeslaggrens: € 720,42 (2019). De kernvoorraad is primair bedoeld voor het huisvesten van de doelgroep. Door transformatie van kantoren en door nieuwbouw wordt de kernvoorraad uitgebreid. Daarnaast wordt door het beperken van sloop, verkoop en liberalisatie van corporatiewoningen de afname van de kernvoorraad tegen gegaan. Overigens wordt er in het Deltaplan Wonen en de Prestatieafspraken voor de ontwikkeling van het aantal sociale huurwoningen uitgegaan van een iets ruimere definitie waar het de ontwikkeling bij corporaties betreft, namelijk dat er sprake is van

een sociaal huurcontract. Woningen die verhuurd worden met een sociaal huurcontract hebben bij elke nieuwe huurder een aanvangshuurprijs onder de huurtoeslaggrens en in sommige situaties kan bij een zittende huurder door de inkomensafhankelijke huurverhoging (conform de daarvoor geldende landelijke regels) de huur hoger zijn. We verwachten jaarlijks 350 woningen aan de kernvoorraad toe te voegen.

Beleidskaders

Deltaplan - Visie en Aanpak Woonopgave Amersfoort (2019)

Huisvesting middeninkomens (2019)

Strategie sociale woningbouw (2016)

1.4 Mobiliteit

Wethouder Hans Buijtelaar

Inleiding

We werken aan een toegankelijke stad waar inwoners en bezoekers zich makkelijk, snel en prettig kunnen verplaatsen. Daarbij geven we voorrang aan innovatie en schone vormen van persoons- en goederenvervoer en voeren versneld het Fietsplan uit. Het aantal elektrische auto's neemt fors toe. Deze toename faciliteren wij door het plaatsen van laadpunten in de openbare ruimte. In het kernwinkelgebied wordt gewerkt aan de leefbaarheid door de venstertijden voor grijs transport (vervoermiddelen met schadelijke uitstoot) te beperken en ruimere venstertijden voor groen transport te hanteren. Ook werken we aan het weren van sluipverkeer uit de binnenstad. Voor de last mile oplossingen van goederen zijn we in gesprek met ondernemers en vervoerders en waar nodig faciliteren en stimuleren we deze ontwikkelingen. Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen stimuleren we waar mogelijk Mobility as a Service (MaaS) en deelmobiliteit om zo met lagere parkeereisen toe te kunnen passen. Samen met onze partners binnen samenwerkingsconstructies als Goedopweg, VERDER en het Utrechts Verkeer en Vervoerberaad werken we aan het verbeteren van de doorstroming en bereikbaarheid van de stad en de regio. Hierbij werken we nauw samen met de ons omliggende gemeenten en de provincie Utrecht.

Belangrijke gebeurtenissen

Verkeersmanagement

Als onderdeel van het landelijke programma Talking Traffic zijn in 2019 op de Amsterdamseweg 6 verkeersregelinstallaties (VRI's) omgebouwd tot Intelligente VRI (I-VRI). I-VRI's kunnen communiceren met voertuigen waardoor het verkeer effectiever kan worden geregeld. Dat is goed voor de doorstroming en helpt de geluid- en luchtkwaliteit verbeteren. De weggebruiker kan ook

informatie van de I-VRI ontvangen zoals een snelheidsadvies. Talking Traffic staat nog aan de begin van de ontwikkelingen en biedt kansen voor nieuwe innovaties. Het is de ambitie om binnen het programma Goed op Weg samen met de stad Utrecht, de provincie Utrecht en Rijkswaterstaat aankomende jaren het netwerk van I-VRI's verder uit te bouwen zodat er een regionaal compleet intelligent verkeersnetwerk ontstaat. Samen met de regio is ook een methodiek opgesteld voor een multimodale sturingsvisie. Hiermee kan op het regionale netwerk worden bepaald hoeveel ruimte per vervoerswijze er nog is om bij hoog verkeersaanbod de doorstroming te verbeteren.

Openbaar vervoer

De waardering van busreizigers voor het busvervoer in en om onze stad stijgt nog ieder jaar. In de laatste peiling van de *streekconcessie provincie Utrecht* (bron OV-klantenbarometer 2018) werd een 7,6 gescoord. Dat is hoger dan de tevredenheid over de vorige concessie. Het oordeel over de instaphalte en het gemak om in te stappen scoorden met respectievelijk 7,9 en 8,8 net boven het landelijke gemiddelde.

De provincie Utrecht heeft in 2019 onderzocht of er een pilot mogelijk is met een zelfrijdende bus (WEpod) tussen Amersfoort Centraal en de Nieuwe Stad. Hierbij moet de rotonde Nieuwe Poort worden gepasseerd. Omdat op dit moment de software van WEpod nog niet geschikt is voor een complexe verkeerssituatie zoals de rotonde, is uiteindelijk afgezien van een pilot.

In 2023 wordt door de provincie Utrecht een nieuwe concessie uitgegeven voor het openbaar vervoer. Gemeente Amersfoort heeft de ambitie om zero emissie openbaar vervoer te realiseren en is hiervoor de lobby richting de provincie gestart. Hierbij wordt onder meer aandacht gevraagd voor waterstofbussen. Met initiatiefnemers voor waterstofstankstations zijn we in gesprek en we verwachten dat in 2020 kan worden gestart met de vergunningprocedure en de planontwikkeling.

Station 'Amersfoort' is per december 2019 'Amersfoort Centraal'. Dit sluit aan bij het aantal reizigers dat gebruik maakt van dit station en de grootte van de stad Amersfoort en de groei van zowel de stad, het station en de reizigersaantallen. Zo stoppen er sinds eind 2019 meer treinen op Amersfoort Centraal, is er een verbeterde spitsverbinding naar Harderwijk én rijden er zes, in plaats van vier, intercity's per uur naar Utrecht. In december heeft de gemeenteraad ook het besluit genomen om bij Amersfoort Centraal een ondergrondse fietsenstalling te bouwen met een capaciteit van bijna 5.200 fietsen. Daarnaast wordt een gebiedsvisie Stationsgebied ontwikkeld om onder meer een prettige stationsomgeving en een aantrekkelijke route naar de binnenstad te creëren. Hiermee wordt het reizen met de trein aantrekkelijk gemaakt als alternatief voor de auto.

Parkeren

In 2019 zijn voorbereidingen getroffen voor het invoeren van vergunningparkeren in diverse buurten in de wijken Soesterkwartier, het Bergkwartier en het Vermeerkwartier. Voor sociale huurwoningen zijn de parkeernormen naar beneden bijgesteld. Hiermee wordt het realiseren van sociale huurwoningen op het onderdeel parkeren makkelijker gemaakt. Ook is in 2019 een verkenning uitgevoerd naar de invoering van MaaS-concepten bij nieuwbouw. MaaS, Mobility as a Service, staat voor een mobiliteitsconcept waarbij consumenten gebruik kunnen maken van verschillende transportmiddelen via één abonnement zonder dat consument de eigenaar is van de transportmiddelen. Een goede implementatie van MaaS leidt tot minder eigen autobezit, daardoor tot minder ruimtebeslag door geparkeerde auto's waardoor lagere parkeereisen kunnen worden gesteld. Dit kan ten goede komen aan andere voorzieningen in de openbare ruimte. Daarnaast zal

verlaging van de parkeernormen de bouw van benodigde woningen op inbreidingslocaties bespoedigen. In 2020 wordt de verkenning besproken met de gemeenteraad.

Verbeteren van de verkeersveiligheid, de leefbaarheid en de doorstroming

In 2019 is gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Vathorst en Hooglanderveen. Het Icoonplein van winkelcentrum Vathorst is opnieuw ingericht en de oversteekbaarheid van de Vrouwenpolder is verbeterd. De voorrang van het fietspad langs de Vrouwenpolder is geregeld met uitritconstructies en het kruispunt met de Straat naar Messina is verkeersveiliger vormgegeven. Rotonde 1 (Bergenboulevard/Olympus/Drieborg) is omgebouwd naar een turbotronde waardoor de afwikkelcapaciteit is toegenomen. Rotonde 2 krijgt in 2020 een tunnel voor langzaam verkeer op de Calveenseweg. De tunnel is in 2019 aanbesteed. Ook de langzaam verkeer tunnel onder het spoor Amersfoort-Zwolle bij VV Hooglanderveen is aanbesteed. Deze tunnel maakt onderdeel uit van fietsroute Amersfoort-Nijkerk en was een ontbrekende schakel. De Veenweg is hiervoor ingericht als fietsstraat. Het fietspad rondom rotonde 6 van Vathorst (Laakboulevard/Grenspolder/Vollenhovekade) is verbreed en de opstelruimte voor fietsers is vergroot. Voor de te realiseren autoverbinding Bovenduist (tussen de Bergenboulevard en aansluiting A1-Bunschoten zijn we in gesprek met gemeente Bunschoten over de mogelijke tracévarianten.

Ook in andere delen van de stad is gewerkt aan het verbeteren van de verkeersveiligheid en de doorstroming. Met de herinrichting van de Bisschopsweg als fietsstraat wordt meer ruimte geboden aan de fiets. Door bij de herinrichting van de Hendrik van Viandenstraat de maximumsnelheid terug te brengen naar 30km/h is de verkeersveiligheid verbeterd. Op het winkelgedeelte van de Noordewierweg is ook een 30km/h-zone ingevoerd. Om de overlast van brommers en scooters tegen te gaan is op de Grote Koppel een voetgangerszone ingesteld (met uitzondering van fietsers). Bij de herinrichting van de Everard Meysterstraat en de Daltonstraat is door een andere wegingdeling meer ruimte geboden aan de fietser en zijn snelheidsremmende maatregelen genomen. De fietsveiligheid van het kruispunt Leusderweg-Van Campenstraat is verbeterd door het aanbrengen van gescheiden voorsorteerstroken voor fietsers en opstelplekken voor auto's.

De aanbestedingsprocedure voor de Westelijke Ontsluiting is, na jaren van voorbereiding en het nemen van alle benodigde besluiten, in 2019 gestart. De gunning zal naar verwachting in de 2^e helft van 2020 plaats vinden. De voorbereidende werkzaamheden zoals het kappen van een deel van de bomen, het verleggen van kabels en leidingen en het onderzoek naar niet gesprongen explosieven zijn in 2019 gestart.

Samen met Veilig Verkeer Nederland zijn voor verkeersdeelnemers in 2019 diverse opfriscursussen georganiseerd. Daarnaast is aandacht besteed aan de landelijke fietsverlichtingsactie door via de (social) media duidelijke boodschappen uit te zenden en bij de in- en uitgangen van de fietsenstallingen hierop te wijzen.

In het kader van een levendig en vitaal Stadshart heeft de gemeenteraad in december besloten om de binnenstad autoluw te maken en om het vergunningparkeren op de Grote Spui, Havik en een deel van de Muurhuizen te verplaatsen naar andere plekken in de binnenstad en om De Kamp opnieuw in te richten vanuit de vastgestelde visie Stadshart. Ook is besloten om de ventertijden voor de bevoorrading van de binnenstad aan te passen. 'Groene' bevoorrading krijgt ruimere venstertijden en van 'grijze' bevoorrading worden de venstertijden ingekort. Er is een logistiek makelaar aangesteld die ondernemers uit de binnenstad verbindt met logistieke ondernemers om samen maatregelen te ontwikkelen voor een duurzame bevoorrading.

Duurzame mobiliteit en Luchtkwaliteit

In 2019 is met het ministerie van I&W, provinciale overheden en gemeentelijke overheden intensief samengewerkt om tot een gedragen Schone Lucht Akkoord te komen. De Aanpak Luchtkwaliteit is voorgelegd aan de gemeenteraad met daarin een pakket aan maatregelen om de luchtkwaliteit in Amersfoort te verbeteren. In 2020 wordt hierover een besluit genomen.

In 2019 zijn 130 nieuwe laadpalen geplaatst, met ruimte voor circa 300 voor elektrische auto's om in de openbare ruimte te kunnen laden. De laadpalen worden door marktpartijen geplaatst en geëxploiteerd. Het nemen van de benodigde verkeersbesluiten en de inrichting van de laadplekken zijn taken van de gemeente. Tot nu toe draagt de gemeente ook de kosten voor de inrichting van de parkeerplaatsen bij de laadplekken. Omdat het aantal vragen enorm toeneemt, alleen al in de maand november 130 aanvragen voor een laadpaal, wordt het huidige beleid en de verdeling van de kosten in 2020 herijkt. Daarnaast wordt het gehele proces van aanvraag tot en met plaatsing van de laadpaal met de netbeheerder en de exploitanten van de laadpalen om het proces te optimaliseren zodat sneller aan de groeiende vraag kan worden voldaan dat moet leiden tot een goed dekkend stadsnetwerk.

De gemeenteraad heeft in september het Uitvoeringsplan Fietsplan 2019-2022 1^e fase vastgesteld. In dit plan wordt invulling gegeven aan de 5 miljoen euro die conform het coalitieakkoord extra beschikbaar komt om het fietsplan Amersfoort Fietst uit te kunnen voeren. Hiermee wordt beoogd om het fietsgebruik van de stad in 2030 met 25% te laten groeien om zo bij te dragen aan een leefbare, gezonde en bereikbare stad.

Financieel overzicht

Tabel: PF.1.4.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	-7.137	-7.731	-7.419	312
TOTAAL LASTEN	-7.137	-7.731	-7.419	312
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	3.032	3.032	3.381	349
TOTAAL BATEN	3.032	3.032	3.381	349
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1.4.1 Mobiliteit	-4.105	-4.699	-4.038	661
TOTAAL SALDO	-4.105	-4.699	-4.038	661
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-3.700	-3.700	-3.700	0
Onttrekking aan reserve	1.612	1.720	108	-1.612
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-2.088	-1.980	-3.592	-1.612
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-6.193	-6.679	-7.630	-951

Tabel: PF.1.4.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
1.4 Mobiliteit	312	-1.263
1.4.1 Mobiliteit	312	349
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-1.612

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mobiliteit (tabel: PF.A.1.4.1)			
In het coalitieakkoord 2018-2021 is in 2019 € 1.000.000 en in 2021 € 1.000.000 beschikbaar gesteld als krediet voor Duurzame mobiliteit. De besteding hiervan is echter niet aan te merken als investering, maar als incidenteel budget. Dit resulteert in 2019 in een last van € 335.000 welke niet als dusdanig geraamd staat.	-335		I
Op 29 september 2017 nam uw raad de motie "Nachtnet ook in 2019 en 2020", 2017-149M aan. Voorgesteld wordt de uitgaven nachtnet voor 2019 (€ 45.000) te dekken uit reserve Openbaar Vervoer.	-45		I
Het voordeel op het product parkeren heeft meerdere oorzaken, waaronder: kostenbesparende maatregelen, minder onderhoud en vandalisme met betrekking tot selectieve toegang en een verlaging servicecontract Coöperatie Parkeerservice, De baten van het maaiveld parkeren zijn in 2019 € 317.000 hoger dan begroot. De positieve economische ontwikkelingen hebben daar een belangrijke invloed op.	410	317	I/S I
Om op termijn aan onze financiële verplichtingen voor knooppunt Hoevelaken te voldoen, wordt jaarlijks € 600.000 gestort in de reserve Knooppunt Hoevelaken. De dekking van deze storting komt deels uit OZB-verhoging (50%) en deels uit verkeersbudgetten (50%). Deze laatste is als stelpost opgenomen en wordt gecompenseerd door incidentele voordelen.	-300		I
De kapitaallasten zijn lager dan begroot, omdat de huidige investeringen met betrekking tot bereikbaarheidsprojecten nog passen binnen het beschikbaar gestelde krediet 2016. Het krediet voor 2017 wordt dus nog niet benut. Dit geldt ook voor het krediet Verder waar de investering nog past binnen het beschikbaar gestelde krediet 2017. Het krediet voor 2018 wordt dus nog niet benut. De maatregelen m.b.t. het verbeteren van de verkeersveiligheid Leusderweg zijn tot op heden niet uitgevoerd omdat er tot medio vorig jaar meerdere werkzaamheden in uitvoering waren in het Leusderkwartier. I.v.m. de werkzaamheden aan de Leusderweg (ter verbetering van de verkeersveiligheid) moeten Stedin en Vitens als gevolg hiervan een deel van haar netwerk vernieuwen. Dit vraagt een goede afstemming en fasering van alle werkzaamheden om het Leusderkwartier bereikbaar te houden voor auto, bus en fiets. De uitvoering start in het	836		I

voorjaar van 2020 en moeten gereed zijn voor de Ronde van Spanje op 15 aug. de 2^e etappe hier laat passeren. Het investeringskrediet van Fietsplan is nog niet volledig besteed, waardoor er nog niet wordt gestart met afschrijven. Daarnaast is het BBV-rentepercentage gewijzigd van 1,71% naar 1,04% een oorzaak voor lagere kapitaallasten. Dit leidt in programma 5.1 tot een navenante daling van de rentebaten.			
In 2019 heeft de Belastingdienst bij de gemeente Amersfoort een boekenonderzoek uitgevoerd aangaande omzetbelasting (BTW) en BTW compensatiefonds (BCF) over het kalenderjaar 2017. Naar aanleiding van dit boekenonderzoek is er een naheffingsaanslag opgelegd welke leidt tot een incidentele last van afgerond € 253.000. Zie voor verdere toelichting Raadsinformatiebrief 2020-016.	-253		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	313	317	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (Tabel: PF.A.1.4.2)			
De huidige investeringen met betrekking tot VERDER passen binnen de beschikbaar gestelde kredieten 2017 (als gevolg van vertraging in eerdere jaren). Derhalve is een onttrekking uit de reserve VERDER voor het investeringskrediet 2019 niet nodig.		-1.500	I
De vrijval uit de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen door dekking kapitaallasten Fietsplan en Leusderweg heeft niet plaatsgevonden daar de kapitaallasten nog niet zijn gestart als gevolg van vertraagde investering.		-112	I
Totaal belangrijkste afwijkingen		-1.612	

Tabel: PF.A.1.4.3 VERDER Amersfoort, bevoegd gezag, in uitvoering

Proj.	Omschrijving	Budget	Lasten < 2019	Lasten 2019	Totaal lasten	Afspraken (bestuurs) overeenkomst	Saldo	Soort maatregel	Stand van Zaken
9	Fietsroute Afrt-Centr - Nrd	1.167	167	64	231	0	936	No Regret	In voorbereiding
10	Fietsnetwerk Leusden-Amersfoort-Soest	2.868	470	95	563	0	2.305	No Regret	In voorbereiding
11	Fietsroute Leusden-Amersfoort Noord-Baarn	12	12	0	12	0	0	No Regret	Afgerond

12	Fietsroute Hoevelaken-Amersfoort Noord-Soest	451	232	0	232	0	219	No Regret	Ingeruild (uitvoeringsprogramma fietsplan)
16	Fietsverbinding Dorresteinseweg A'rt - Leusden	130	180	0	180	0	-50	Basis	Afgerond
26	Stedelijke Distributie	91	17	0	17	0	75	No Regret	In uitvoering
40	Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort	60.000	14.928	4.649	19.577	0	40.423	Aanvullend	In voorbereiding
88	Uitbr. fietsparkeervoorzieningen bij Stations A'rt / A'rt Schothorst en A'rt Vathorst	3.700	150	0	150	0	3.550	Basis	Deels afgerond (Schothorst), deels ingeruild (Vathorst), deels in voorbereiding (Station A'foort)
112	Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk	2.970	685	8	692	0	2.278	Basis	In voorbereiding
114	Aanleg en uitbr. fietsenstalling A'rt Centrum	311	311	0	311	0	0	Basis	Afgerond
115	Aansluiten Heideweg op Ringweg oost	466	466	0	466	0	0	Aanvullend	Afgerond
116	Ontw. Station Amersfoort tot regionale OV-knoop	2.093	1.897	0	1.897	0	196	Aanvullend	P&R afgerond, bussluis Laak 3 in voorbereiding
123a	Aanleg (H)OV A'rt Station - Centrum - A'rt Vathorst	2.200	1.649	3	1.652	0	548	Aanvullend	Afgerond
131c	Ongelijkvloerse verbinding N199	160	160	0	160	0	0	Aanvullend	Afgerond
159	Stimuleren gebruik deelauto's	108	108	0	108	0	0	Aanvullend	Afgerond
184	Ontsluiting Vathorst-West op A1	7.500	395	177	572	0	6.928	Aanvullend	In voorbereiding
191	Fietsverbinding Hoevelaken / Amersfoort Centrum via Hogeweg	870	870	0	870	0	0	Aanvullend	Afgerond
192	Fietsroute tussen Amersfoort-Vathorst en Bunschoten	550	550	0	550	0	0	Aanvullend	Afgerond
199	Kortsluiting Energie - Outputweg	20.255	6.255	0	6.255	14.000	14.000	Aanvullend	Afgerond. Opm. project is ondergebracht bij Knooppunt Hoevelaken. Dit is geregeld via BOK2. Knooppunt Hoevelaken is vertraagd a.g.v. PAS. Uitvoeringsjaar nog niet bekend.
v11	Doorstroming Bergenboulevard Vathorst	3.688	212	558	770	0	2.918	Aanvullend	Aanpassing rotonde 1 is gereed. Overige in voorbereiding.
V12	Aansluiten Danzigtunnel Vathorst	3.105	150	42	191	0	2.914	Aanvullend	In voorbereiding
V13	Vrouwenpolder	250	287	11	298	0	-48	Aanvullend	Uitgevoerd
V14	Pilot fietsverkeerslicht rotonde 6	242	201	4	205	0	37	Aanvullend	Uitgevoerd
V15	Kruispunt Heideweg-Caraiben	150	58	0	58	0	92	Aanvullend	Uitgevoerd
V18	reistijdwinst fietsers verkeerslichten	550	114	137	251	0	299	Aanvullend	In voorbereiding
V19	Nieuwe schakels in het fietsennetwerk	350	0	0	0	0	350	Aanvullend	In voorbereiding
V20	Verkeersveiligheid verbeteren	1.050	72	64	136	0	914	Aanvullend	In voorbereiding
V21	Verbeteren doorstroming ov Julianaplein	1.000	0	19	19	0	981	Aanvullend	In voorbereiding
TOTAAL		116.286	30.596	5.831	36.423	14.000	65.864		

In 2020 gaan twee VERDER projecten volledig in uitvoering:

- VERDER V11 - doorstroming Bergenboulevard - rotonde 1 is in 2019 aangepast, rotonde 2 wordt in 2020 aangepakt door aanleg van een fietstunnel onder rotonde 2;
- VERDER 10 - aanleg van de snelfietsroute langs de Amsterdamseweg

In 2020 zijn twee VERDER projecten voor wat betreft de voorbereiding in een afrondend stadium:

- VERDER 88 - aanleg van de fietskelder onder het Stationsplein;
- VERDER 112 - aanleg van de Veentunnel

Tabel: PF.A.1.4.4 Amersfoort uitvoerder, VERDER partner

Proj.	Omschrijving	Budget	Lasten < 2019	Lasten 2019	Totaal lasten	Afspraken (bestuurs) overeenkomst	Saldo	Soort maatregel	Stand van Zaken
28	DVM	658	658	0	658	0	0	No Regret	Afgerond
97	Buslijn Leusden - Amersfoort Noord	58	58	0	58	0	0	Aanvullend	Afgerond
102	Mobiliteitsmanagement	269	240	0	240	0	29	Basis	In uitvoering
TOTAAL		985	956	0	956	0	29		

Tabel: PF.A.1.4.5 Projecten Beter Benutten

Project	Omschrijving	Bijdrage excl. BTW	Goedgekeurde verschuiving	Bijdrage excl. BTW na verschuiving	Uitgaven t/m 2019
MNBB45	Fietsparkeren stations	2.773	250	3.023	1.944
MNBB46	Westelijke Ontsluiting	4.202	0	4.202	4.202
MNBB49	Groene Golf	1.297	-226	1.071	1.063
MNBB48	Doorstroming Hogeweg	904	-200	704	704
MNBB74	Busstation Schothorst	745	176	921	905
TOTAAL		9.921	0	9.921	8.818

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
1.4.1 Mobiliteit	Voorrang geven aan innovatie en schone vormen van persoons- en goederenvervoer.		- Provincie Utrecht heeft onderzocht of een pilot met een zelfrijdende bus (WEpod) mogelijk is tussen Amersfoort Centraal en de Nieuwe Stad inclusief het passeren van rotonde Nieuwe Poort. Op dit moment is een WEpod nog niet geschikt voor complexe verkeerssituaties zoals de rotonde Nieuwe Poort en wordt afgezien van een pilot.- Er zijn in 2019 zo'n 130 laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte geplaatst.
1.4.1 Mobiliteit	Voorrang geven aan voetgangers, fietsers, OV, onder andere door het inrichten van de openbare ruimte voor voetgangers, fietsers en groen.		- De Bisschopsweg is vormgegeven als fietsstraat.- Op de Grote Koppel is een voetgangerszone ingesteld (met uitzondering van fietsers) om de overlast van bromfietsen tegen te gaan.- De Everard Meysterweg en de Daltonstraat zijn geconstrueerd waarbij meer ruimte voor de fietsers is geboden en snelheidsremmers zijn aangebracht. - Het kruispunt Daltonstraat/Leusderweg is gereconstrueerd waarbij fietsers een betere plek op de weg is geboden bij de opstelvakken van verkeerregelinstanties.- Op het winkelgedeelte van de Noordewierweg is een maximumsnelheid van 30 km/h ingevoerd.- De oversteekbaarheid van de Vrouwenpolder ter hoogte van winkelcentrum Vathorst is verbeterd en het Icoonplein is heringericht. - De raad heeft besloten om de binnenstad autoluw te maken. In 2020 worden de maatregelen uitgevoerd.

1.4.1 Mobiliteit	Stimuleren van alternatieven voor autobezit.		- In het Hogekwartier is 'axxel' (www.axxel.nl) van start gegaan. Daar kan men deelmobiliteit afnemen tegen gunstige voorwaarden.- Bij de gebiedsontwikkelingen op de Hoef wordt uitgegaan van het realiseren van minder parkeerplaatsen door in de plannen deelmobiliteit mee te nemen.
1.4.1 Mobiliteit	Bereikbaarheid van de stad verbeteren.		- In het kader van Talking Traffic zijn de eerste 6 verkeersregelautomaten omgebouwd tot Intelligente Verkeerregelininstallaties (i-VRI's). Het is de ambitie om in Amersfoort een compleet intelligent verkeersnetwerk op te zetten waardoor de benutting van, en doorstroming op, de infrastructuur van Amersfoort verbetert. Hierbij wordt waar mogelijk ook verbinding gezocht bij met de vri's van andere wegbeheerders. - Als onderdeel van het fietsnetwerk Amersfoort Centrum - Vathorst - Nijkerk is de Veenweg ingericht als fietsstraat en is de aanleg van de Veentunnel (onder het spoor Amersfoort - Zwolle) aanbesteed.
			

1.4.1 Mobiliteit	Verkeer op een veilige manier laten doorstromen.		- Fietzers op de Vrouwenpolder hebben voorrang gekregen door het aanleggen van inritconstructies.- Het kruispunt Vrouwenpolder-Straat van Messina is heringericht om de verkeersveiligheid te verbeteren. - Ronde 1 (Bergenboulevard/Olympus?Drieberg) is aangepast tot een turbotonde.- Het fietspad van ronde 6 (Laakboulevard/Grenspolder/Vollenhovekade) is verbreed en er is meer opstelruimte tussen het fietspad en de ronde.
---------------------	--	--	--

Investeringen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.1.4 Investeringen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
1.4 Mobiliteit					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Provincie Utrecht en Provincie Gelderland

Regiopartners (Regio Amersfoort, Food Valley, Gooi en Vechtstreek)

Fietzersbond, ROCOV, Veilig Verkeer Nederland en andere belangenorganisaties

033opdefiets

Marktpartijen

Vervoerders

(Binnenstad)bewoners

(Binnenstad)ondernemers

Logistieke partijen

Bezoekers

Ontwikkelaars

VERDER-partners
Goedopweg
Rijkswaterstaat
ProRail
NS
Het Rijk

Verbonden partijen

Parkeren Amersfoort BV

Parkeren Amersfoort BV beheert en exploiteert parkeergarages. Het gaat om de garages Stadhuisplein, Koestraat, Flintplein en Amerena. De gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van de BV.

ParkeerService Coöperatie UA

Coöperatie ParkeerService voert voor de gemeente het parkeerbeleid uit. Denk daarbij aan het verstrekken van parkeervergunningen, maar ook aan het onderhouden van parkeerautomaten, fietsenstallingen en het geven van informatie over parkeerge relateerde onderwerpen. Daarnaast wordt kennis gedeeld tussen de aangesloten gemeenten en voeren we innovaties door in het makkelijker maken van parkeren voor bewoners en bezoekers van de stad.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.1.4

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt is veranderd. Deze is grillig/onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.	Voor de aanbesteding wordt er een aanbestedingsraming opgesteld, deze moet passen binnen de budgetten. Anders start de aanbesteding niet.	592	Buijtelaar
2	Project Westelijke ontsluiting: Niet of niet tijdig aan kunnen brengen van constructies in de ondergrond	1. Gerichte analyse door geotechnisch specialist op omvang risico ter plaatse van de aan te brengen constructies in de grond. 2. Alternatieve uitvoeringsmethodieken beschouwen in ontwerp en beoordelen op 'robuustheid' op aantreffen onvoorziene objecten/harde (grind)lagen. 3. Uitvoeringsmethodieken contractueel voorschrijven of uitsluiten. 4. Extra TVP's reserveren om tegenvallers in het aanbrengen van constructies in de ondergrond op te vangen 5. Voorschrijven heiproef in contract (uit te voeren door ON). 6. Nader onderzoek nodig. Eelco Oskam (geotechnicus van ProRail) voor second opinion inschakelen.	569	Buijtelaar

3	Project Fietsparkeren Station Amersfoort: Vormgeving toegang ligt nog niet vast. Hier wordt nog over geparticipeerd. Dit kan tot meerkosten leiden.	Tijdens participatietraject en daarop volgende besluitvorming sturen op budget	295	Buijtelaar
---	---	--	-----	------------

Projecten

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma met de top 3 van de kwantitatieve risico's.

Inhoud		Planning		Financiën	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Tabel: PP.1.4.1

Project	Westelijke ontsluiting		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	68.342		68.342
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	23.798	19.917	3.881
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	Ja	Ja	Ja
	Kwantitatieve risico's		
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp

2. Niet of niet tijdig aan kunnen brengen van constructies in de ondergrond.	1. <i>Gerichte analyse door geotechnisch specialist op omvang risico ter plaatse van de aan te brengen constructies in de grond.</i> 2. <i>Alternatieve uitvoeringsmethodieken beschouwen in ontwerp en beoordelen op 'robuustheid' op aantreffen onvoorziene objecten/ha</i>		
Project Westelijke Ontsluiting Risico 2: Project blijkt niet realiseerbaar binnen beschikbaar budget	1) <i>Nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot kostenverhogingen. Zodra dit zich voordoet zal direct onderzoek verricht worden naar het effect.</i> 2) <i>Ten aanzien van extra stakeholderseisen en scope uitbreiding zal terughouden gereageerd worden in het honoreren</i>		
Project Westelijke Ontsluiting Risico 3: Aanbesteding mislukt	1) <i>Goed monitoren van de marktontwikkelingen.</i> 2) <i>Uitgaan van een reëel aanbestedingsbedrag.</i>		

Toelichting: ten opzichte van de vorige rapportage zijn 2 risico's vervallen en 2 risico's nieuw opgevoerd.

Tabel: PP.1.4.2

Project	Fietsparkeren		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	12.398	12.398	0
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	2.254	1.810	444
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	ja
Kwantitatieve risico's			
	Risicocategorie		
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. BTW risico over realisatiekosten fietskelder. Hier is (landelijk) nog geen structurele oplossing voor.	1. <i>Landelijk heeft dit nog niet tot BTW terugbetalingen geleid. Dit wordt in de realisatieovereenkomst met ProRail / NS geregeld.</i>		
2. Aanbestedingsrisico, aanbestedingsmarkt is veranderd. Deze is grillig/ onvoorspelbaar, dit kan leiden tot meerkosten.	2. <i>Voor de aanbesteding wordt er een aanbestedingsraming opgesteld, deze moet passen binnen de budgetten. Anders start de aanbesteding niet.</i>		
3. Vormgeving toegang ligt nog niet vast. Hier wordt nog over geparticipeerd. Dit kan tot meerkosten leiden.	3. <i>Tijdens participatietraject en daarop volgende besluitvorming sturen op budget</i>		

Toelichting:

Indicatoren

CO2 uitstoot van wegverkeer en mobiele werktuigen (exclusief snelwegen)					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
127	131	132			

Bron: Rijkswaterstaat

Toelichting: De cijfers voor 2018 zijn op dit moment nog niet bij Rijkswaterstaat bekend. Het cijfer is in kiloton CO2 per jaar. Mobiele werktuigen zijn o.a. vorkheftrucks, bulldozers, shovers en graafmachines. Opgesplitst in wegverkeer en mobiele werktuigen, was de uitstoot van het wegverkeer in 2017 114 kiloton; voor mobiele werktuigen was dit 18 kiloton. In de benchmark met een selectie van een vijftal vergelijkbare steden uit de G40, is de CO2 uitstoot van het wegverkeer in Amersfoort in 2017 vergelijkbaar met Breda, lager dan Zwolle en hoger dan de andere steden (Almere, Haarlem, Leiden). Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Voor meer informatie, zie de Duurzaamheidsrapportage Amersfoort 2019.

Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
6,5		6,4		6,4	6,7

Bron: Stadspeiling, O&S

Toelichting: Rapportcijfer verkeersveiligheid in de eigen straat. Het betreft een steekproef. De beoogde verbetering voor 2019 is niet gerealiseerd. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein

Wethouder Menno Tigelaar	Wethouder Cees van Eijk
--------------------------	-------------------------

Inleiding

Binnen het programma sociaal domein streven wij de onderstaande doelstellingen na. Daarnaast zetten wij onverminderd in op de transformatie van het sociaal domein op basis van de uitgangspunten zoals die door de raad zijn vastgesteld bij het beleidskader sociaal domein. Dit beleidskader zal in 2020 vernieuwd worden.

Meedoen

We streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen meetelt en beogen dat Amersfoorters (naar vermogen) meedoen. We ondersteunen het behoud of het bevorderen van de zelfredzaamheid.

Omzien naar elkaar

We beogen dat Amersfoorters zich inzetten voor hun sociale netwerk en de samenleving. We stimuleren daar waar nodig de maatschappelijke inzet, de civil (pedagogische) society en de sociale cohesie in buurten en wijken.

Ontwikkelen en opgroeien.

We beogen dat inwoners zich kunnen ontwikkelen tot competente en weerbare volwassenen. We stellen jeugdigen in staat op te groeien in een veilige en stimulerende (thuis)omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien.

Thuis in je huis.

We streven er naar dat Amersfoorters in staat zijn zo lang mogelijk in de thuisomgeving te functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituaties. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken en bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling.

Gezonde en vitale stad.

We streven naar een gezond Amersfoort en positieve gezondheid en omstandigheden voor Amersfoorters. We stimuleren bewegen, sporten en het vergroten van gezondheidsvaardigheden

Belangrijke gebeurtenissen

Transformatie en betaalbaarheid van ondersteuning en zorg

Om duurzaam passende ondersteuning en zorg te kunnen blijven bieden en de kostenstijgingen structureel op te vangen, heeft KPMG in het voorjaar van 2019 advies uitgebracht over de betaalbaarheid van ondersteuning en zorg in Amersfoort. KPMG kwam tot de conclusie dat het mogelijk is om passende ondersteuning te kunnen blijven bieden en tegelijkertijd de geraamde kosten van autonome groei van de ondersteuning en de invoering van nieuw rijksbeleid op te vangen, mits met verhoogde inzet de door het college voorgestelde maatregelen worden uitgevoerd.

Het college heeft het advies van KPMG verwerkt in de [Kadernota 2020-2023](#), waarbij incidentele middelen zijn opgenomen voor geïntensiveerde uitvoering van maatregelen voor een bedrag van € 4 miljoen in 2020. Voor 2019 is een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de reserve Sociaal Domein.

Om de executiekracht van de maatregelen te vergroten is na het besluit over de Kadernota een programma ingericht, waarin de maatregelen worden ontwikkeld, geïmplementeerd en gemonitord. Hierbij wordt intensief samengewerkt met uitvoerende partijen. Als uitgangspunt voor de maatregelen gelden de transformatiedoelstellingen zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein.

Van de negen door KPMG beoordeelde maatregelen zijn de businesscase in de loop van 2019 herijkt en vastgesteld door het college op 17 september 2019. Rapportage over de effecten vindt voor het eerst plaats in het eerste kwartaal van 2020. Daarnaast zijn nieuwe maatregelen onderzocht. Besluitvorming over deze maatregelen en de beoogde besparing is eveneens voorzien in het eerste kwartaal van 2020.

Versterken sociale basis

Amersfoort (gemeente en Indebuurt033) heeft deelgenomen aan het landelijke traject versterken van de sociale basis. In dit traject is er met name gekeken naar het proces van de wijkplannen in Amersfoort en is er geleerd van de input van andere gemeenten. In 2 bijeenkomsten met de wethouders Tigelaar en van Eijk hebben de buurtbesturen inzicht gegeven hoe het proces in hun wijk verloopt en is er veel uitwisseling geweest tussen de wijken. Dit heeft geresulteerd in verbeterde wijkplannen.

Een belangrijk middel om de verbinding en de leefbaarheid in de wijken te verbeteren is de subsidieregeling Projecten #InDeBuurt en draagt het bij aan de versterking van de sociale basis. In 2019 zijn er weer vele activiteiten in de wijken georganiseerd met behulp van de subsidieregeling. Er zijn 389 aanvragen ingediend, waarvan er 268 zijn toegekend. Dit geeft aan hoeveel inwoners en organisaties actief betrokken zijn bij hun wijk.

In 2018 is de er een campagne geweest op de scholen om aandacht te vragen voor de jonge mantelzorgers. In de zomer van 2019 zijn de bevindingen van dit traject gepresenteerd en krijgt dit thema op een aantal scholen vervolg:

https://www.ad.nl/amersfoort/jonge-mantelzorger-in-amersfoort-wil-vooral-begrip-a6e544fb/?fbclid=IwAR3cdtfc8EXT_7bmZW77M40SQktJEQwCsO0ZRcl02E4B9is_XHKVXFX-F6g

Eind 2019 is het jongeren informatiepunt (JIP) in The Game geopend. Hier mee hebben de jongeren een eigen plek waar ze terecht kunnen met hun vragen maar ook voor bijvoorbeeld het maken van huiswerk. Het jongerencentrum Sowhat is door jongeren overgenomen en wordt door de jongeren zelf gerund.

<https://www.ad.nl/amersfoort/joey-19-is-de-drijvende-kracht-achter-jongerencentrum-so-what-jongeren-groeien-hier-en-hangen-niet-op-straat-ac62560e/>

In 2019 is in twee wijken (Leusderkwartier-Vermeerkwartier-Bergkwartier en Schothorst-Zielhorst) een pilot gestart om een laagdrempelige dagbesteding voor senioren te ontwikkelen.

In 2019 is de samenwerking met huisartsen in 'Welzijn op recept' uitgerold naar andere praktijken. In het voorjaar is gestart met een vergelijkbare aanpak voor de jeugd, Kinderen op recept. Indebuurt033 werkt daarin samen met 's-Heerenloo.

Eind 2019 is tot slot het project mantelzorg en GGZ gestart. Het project vraagt erkenning en ondersteuning voor mantelzorgers in de GGZ. Dit met als doel om overbelasting te voorkomen. Het gaat dan in het bijzonder om mantelzorgers die zorgen voor mensen met psychiatrische problemen in de thuissituatie.

Meer ondersteuning door wijkteams in de wijk

In Amersfoort bieden we ondersteuning en zorg in de nabijheid van onze inwoners. De Wijkteams hebben hierin een belangrijke rol, waar nodig door zelf direct ondersteuning en zorg te bieden. Het gaat dan om hulp zoals individuele opvoedingsondersteuning, algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, cliëntondersteuning, maar ook om gezinsbegeleiding, ambulante opvoedhulp en de begeleiding en verzorging van jeugdigen met een verstandelijke beperking. In elk van deze gevallen kan het Wijkteam dus zelf begeleiding bieden. Alleen in situaties wanneer begeleiding door het wijkteam vanwege specifieke omstandigheden niet mogelijk is, wordt doorverwezen naar een specialistische zorgaanbieder.

In 2020 wordt er met capaciteitsuitbreiding extra geïnvesteerd in de Wijkteams om zelf meer begeleiding te kunnen bieden. Met deze maatregel verstevigen wij de positie van de wijkteams in

de piramide van het sociaal domein. Het aantal doorverwijzingen/ beschikkingen neemt af en hulp en ondersteuning worden dichtbij georganiseerd, laagdrempelig en in aansluiting op de sociale basisinfrastructuur.

Samenwerking Breed Spectrum Aanbieders

Om jongeren met complexe problematiek beter te kunnen ondersteunen zijn de gemeenten in de regio Amersfoort en zeven grote zorgaanbieders begin 2019 een samenwerking aangegaan. In het kader van deze zogenaamde breed spectrum samenwerking zijn tussen gemeenten en zorgaanbieders collectieve afspraken (inclusief financiering) gemaakt voor de periode 2019-2022 over het leveren van betere en betaalbare (gespecialiseerde) ondersteuning en zorg op maat voor jeugdigen.

Deze meerjarige afspraken zijn gemaakt, zodat genoemde aanbieders de tijd en ruimte hebben om de benodigde transformatie uit te voeren. Van de aanbieders wordt verwacht dat zij - vanuit dit collectief- de jongeren beter en efficiënter kunnen ondersteunen, o.a. door gebruik te maken van elkaars kennis en expertise. Gedurende 2019 ontstond er discussie over financiering van de kosten 2019 door stijging van de ondersteunings- en zorgvraag. Deze discussie belemmerde de voortgang van de transformatie en veroorzaakte stijgende wachttijden.

Zowel de gemeenten als de breed spectrum aanbieders voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de complexe problematiek van jongeren en het aanbod van specialistische zorg in de regio Amersfoort en de financiering hiervan. Gemeenten en de breed spectrum aanbieders hebben nadere afspraken en een gezamenlijke planning voor het eerste kwartaal 2020 opgesteld om deze problemen op te lossen. Gemeenten en zorgaanbieders onderschrijven de noodzaak een realistisch en ambitieus transformatieplan op te stellen op de taakopgave uitgewerkt naar business cases op kwaliteit en betaalbaarheid. Gemeenten voeren gezamenlijk hun eigen transformatieplan uit voor die onderdelen waar gemeenten zelf voor aan de lat staan. Voorbeelden hiervan zijn het versnellen van uitstroom en waar mogelijk voorkomen van instroom in de zwaardere jeugdhulp [zie verder raadsinformatiebrief 2020-005]. Op basis van de thans beschikbare informatie zijn regiogemeenten van mening dat de opdracht van de breed spectrum aanbieders binnen de door de gemeenteraden beschikbaar gestelde budgetten kunnen worden uitgevoerd. Uit de uitwerking van de business cases in het eerste kwartaal kan echter blijken dat het - bijv. om wachttijden terug te brengen - nodig is om het budget incidenteel of structureel uit te breiden, dan wel dat het nodig is transformatieactiviteiten van de breed spectrum aanbieders voor te financieren [liquiditeitssteun].

Ontwikkeling vraag specialistische ondersteuning en zorg

We zien de vraag naar de meeste vormen van ondersteuning en zorg op basis van de jeugdwet en Wmo nog steeds toenemen. Hiervoor zijn diverse oorzaken aan te wijzen:

- bij hulp in het huishouden stijgt het aantal aanvragen door de invoering van het abonnementstarief bij de eigen bijdrage waardoor het voor mensen met hogere inkomens aantrekkelijker is geworden om een Wmo-aanvraag te doen in plaats van zelf particulier hulp in te schakelen.
- bij ambulante behandeling en ambulante begeleiding jeugd stijgt de vraag, waarbij ouders steeds vaker via de huisarts een indicatie aanvragen.
- bij ambulante begeleiding volwassenen is er een relatie met de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en ondersteuning met noodzakelijk verblijf.

Doorontwikkelen maatschappelijke opvang

In Amersfoort hebben we twee voorzieningen nachtopvang voor daklozen. Eén van deze voorzieningen betreft de Amergaard(terrein Zon en Schild). Dit betreft een tijdelijke voorziening. Medio 2019 is besloten tot verlenging van deze tijdelijke locatie tot en met 2020. Besloten is alternatieve woonconcepten voor uitstroom uit de opvang uit te werken. In 2019 zijn we gestart met deze uitwerking. Het gaat hierbij om diverse woonconcepten met plekken voor kwetsbare doelgroepen zoals gemengd wonen op de locatie Liendert en de Smeeing, onder de pannen, kamers met aandacht en een verkenning van de mogelijkheden voor een woonconcept voor tijdelijk wonen (bijvoorbeeld een corporatiehotel of een passantenpension).

Doordecentralisatie regionale samenwerking beschermd wonen

Beschermd wonen is sinds 2015 een wettelijke taak voor gemeenten. Als centrumgemeente ontvangt Amersfoort geld voor het uitvoeren van deze taak voor de regio Amersfoort. Vanaf 2021 verandert dit en worden deze middelen geleidelijk verdeeld over alle gemeenten in de regio. De regiogemeenten (inclusief Amersfoort) hebben in 2019 afspraken gemaakt over de uitgangspunten voor regionale en financiële samenwerking na de doordecentralisatie van beschermd wonen per 2021 (zie RIB 2020-02). Met deze samenwerkingsafspraken werkt de regio Amersfoort verder in de lijn zoals die is vastgelegd in het regionale beleidskader 'Moed moet'. Door regionaal afspraken te maken over de inhoudelijke en financiële samenwerking in de regio Amersfoort, borgen wij passende ondersteuning voor huidige en nieuwe cliënten beschermd wonen. Ook beheersen wij de risico's, die zijn verbonden aan de overgang van de huidige werkwijze met centrumgemeenten naar de nieuwe werkwijze, waarbij alle gemeenten verantwoordelijk worden voor beschermd wonen.

Integratie nieuwkomers

In 2019 haalden 85 inburgeringsplichtigen hun inburgeringsexamen bij NVA Integratiewerk.

Via het participatieverklaringstraject (PVT) maakt de inburgeraar kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Het traject wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Hiermee verklaart de inburgeraar dat hij kennis heeft genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving, dat hij deze respecteert en dat hij actief een bijdrage wil leveren aan de samenleving. Het PVT is in 2019 succesvol doorlopen door 197 statushouders en andere nieuwkomers zoals gezinsmigranten.

Van de 200 statushouders die in 2019 uitstroomden bij NVA Integratiewerk zijn er 60 aan het werk gegaan of volgen een opleiding (10 BBL), 40 doen vrijwilligerswerk. Ook veel statushouders die nog in traject zijn doen vrijwilligerswerk of lopen stage (samen 30%) of werken.

In 2019 is de gemeente gestart met het actief faciliteren van een netwerk van partijen in de stad die nieuwkomers ondersteunen. Het betreft professionele partijen en ook vrijwilligers organisaties, het zogeheten 'stedelijk netwerk integratie'. Doelstelling is om van elkaar te leren, elkaar aan te vullen en eventuele omissies tijdig te signaleren. Het netwerk fungeert als platform van waaruit co-creatie op thema's kan worden vormgegeven. Z'n 80 organisaties participeren in het netwerk.

Toegankelijkheid

In 2019 is uitvoering gegeven aan de [toegankelijkheidsagenda van 2019](#). Deze agenda wordt elk jaar opgesteld en geëvalueerd met ervaringsdeskundigen. Positieve resultaten van 2019 zijn:

- Koningsdag 2019 is de meest toegankelijke Koningsdagviering geworden, bekroond met een 3B-certificaat (Bereikbaar, Betreedbaar, Bruikbaar).
- Het Handboek Inrichting Openbare Ruimte bevat richtlijnen voor toegankelijkheid.

- De kaart met Hoofdroutes Toegankelijkheid Voetpaden staat op de website Amersfoort In Beeld. Zowel de richtlijnen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte als de kaart met de toegankelijke voetpaden zijn voor ontwerpers en aannemers de basis voor herinrichting van de openbare ruimte.
- De geleidelijnen in winkelcentra Euterpeplein en Nieuwe Hof zijn aangepast.
- Op de website Amersfoort.nl is een pagina opgenomen voor Toegankelijkheid met relevante informatie over alle negen aandachtsgebieden waaraan wij werken.
- Het VNG Manifest “Iedereen doet mee” is in september 2019 ondertekend.

Regenboogaanpak

Amersfoort is al sinds 2008 een regenbooggemeente. In 2019 is een nieuwe samenwerking aangegaan met het Ministerie van OCW, samen met 53 andere gemeenten. Ook is in 2019 de regenboogagenda van Amersfoort voor vier jaar vastgesteld, met een uitvoeringsagenda voor 2019. In de regenboogaanpak maken we afspraken over wat we als gemeente en stedelijke partijen doen om LHBTI+ Amersfoorters te ondersteunen waar nodig en de zichtbaarheid te vergroten. Er is in 2019 een regenboogplatform opgericht met partijen uit de stad die samen met de gemeente uitvoering geven aan de regenboogagenda. Samen met het regenboogplatform wordt de jaaragenda geëvalueerd en een nieuwe jaaragenda opgesteld. We hebben als gemeente een bijdrage geleverd aan het vergroten van de zichtbaarheid door in samenspraak met partijen in de stad op 11 oktober een [internetpagina](#) op de gemeentelijke website te faciliteren. Met het speerpunt jongeren ondersteunen hebben we resultaten behaald met het ondersteunen van LHBTI+ jongeren in Gender and sexuality Alliances op middelbare scholen.

Antidiscriminatie

In 2019 is een start gemaakt met een verkenning van een anti-discriminatie aanpak. Omdat er weinig meldingen gedaan worden van discriminatie, hebben we ervoor gekozen het beeld van Amersfoort uit te breiden met verhalen uit de stad. Hiertoe zijn circa 40 gesprekken gevoerd met bewoners, organisaties en andere ervaringsdeskundigen. Op basis van deze uitkomsten wordt in het

eerste kwartaal van 2020 een stadsgesprek gevoerd die input moet bieden voor het beleid en de uitvoeringsagenda.

Schuldhelpverlening

In samenspraak met betrokken partijen in de stad hebben we voor de komende jaren een nieuw beleidsplan opgesteld voor de integrale schuldhelpverlening in Amersfoort. De raad heeft dit beleidsplan in februari vastgesteld. Het nieuwe beleidsplan voorziet in een helder kader voor de schuldhelpverlening in Amersfoort, voor zowel het voorkomen als oplossen van financiële problematiek.

Een van de speerpunten uit nieuwe beleidsplan is het instellen van een herstructureringsfonds voor het saneren en bundelen van schulden. Dit fonds is in de eerste helft van 2019 gerealiseerd. Aan het fonds nemen publieke en private partijen deel, zoals Sociaal Fonds Amersfoort, Rabobank, Menzis en Caritas Amersfoort. Vanaf het vierde kwartaal van 2019 konden vanuit dit fonds saneringskredieten door Stadsring 51 verstrekt worden.

Ook heeft Stadsring 51 in 2019 in opdracht van de gemeente de [schuldenmonitor](#) over 2018/2019 afgerond, met daarin veel cijfers en achtergrondinformatie over schulden en schuldhelpverlening in Amersfoort.

Samen tegen armoede

In december is de publiekscampagne ‘Samen tegen armoede’ van start gegaan. Samen met partners (sociale banken, diaconieën, caritas, fondsen, wijkteams, InDeBuurt033, cliëntenraad, etc.) en met inzet van intermediairs, verlagen we de drempels voor inwoners om gebruik te maken van regelingen. Via het digitale platform Geldcheck033 (www.geldcheck033.nl) kunnen mensen zien van welke regeling ze gebruik kunnen maken en hoe ze het kunnen aanvragen.

Meer werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

In 2019 is het actieplan ‘Arbeidsmarktregio Amersfoort Werk(t) voor iedereen’ opgesteld. Dit is een gezamenlijke inspanning van de arbeidsmarktregio Amersfoort. In het plan staat hoe we kansen die de huidige arbeidsmarkt biedt, optimaal kunnen benutten. Het actieplan is een extra impuls bovenop de reguliere werkzaamheden en targets van het regionale Werkgeversservicepunt (WSP). Het doel van het actieplan is dat dit structurele resultaten op gaat leveren in de vorm van een groter netwerk, grotere bekendheid en (nieuwe) werkwijzen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen. De uitvoering valt onder verantwoording van het Regionaal Werkbedrijf Arbeidsmarktregio Amersfoort. Het Regionaal Werkbedrijf ontvangt voor de uitvoering hiervan vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een subsidie van 1 miljoen over 2020 en bij goede voortgang nogmaals 1 miljoen subsidie over 2021.

Met dit actieplan wordt in arbeidsmarktregio Amersfoort ingezet op 5 thema's: Oriëntatietrajecten, het verbeteren van de werkgeversdienstverlening, duurzame plaatsingen, scholen op de werkvloer en praktijkverklaringen.

Financieel overzicht

Tabel: PF.2.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	-13.226	-13.766	-13.334	432
2.1.2 Ambulante zorg	-18.699	-19.251	-20.017	-766
2.1.3 Specialistische zorg	-62.971	-65.263	-74.761	-9.497
2.1.4 Beschermd wonen	-50.791	-50.570	-48.226	2.343
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-166	-181	-505	-324
2.1.6 Werk en inkomen	-98.662	-98.662	-93.927	4.735
TOTAAL LASTEN	-244.514	-247.692	-250.770	-3.078
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	159	159	234	76
2.1.2 Ambulante zorg	0	0	160	160
2.1.3 Specialistische zorg	1.208	1.208	2.043	834
2.1.4 Beschermd wonen	1.706	1.706	1.906	200
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	0	0	0	0
2.1.6 Werk en inkomen	52.696	52.696	53.372	676
TOTAAL BATEN	55.769	55.769	57.715	1.947
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.1.1 Basisinfrastructuur	-13.067	-13.608	-13.100	508
2.1.2 Ambulante zorg	-18.699	-19.251	-19.857	-606
2.1.3 Specialistische zorg	-61.763	-64.055	-72.718	-8.663
2.1.4 Beschermd wonen	-49.085	-48.864	-46.320	2.544
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-166	-181	-505	-324
2.1.6 Werk en inkomen	-45.966	-45.966	-40.555	5.410
TOTAAL SALDO	-188.746	-191.924	-193.055	-1.131
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	-1.851	-1.851	0
Onttrekking aan reserve	6.990	14.483	14.483	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	6.990	12.631	12.631	0

SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-181.756	-179.293	-180.424	-1.131
---	----------	----------	----------	--------

Tabel: PF.2.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
2.1 Sociaal Domein	-3.078	1.947
2.1.1 Basisinfrastructuur	432	76
2.1.2 Ambulante zorg	-766	160
2.1.3 Specialistische zorg	-9.497	834
2.1.4 Beschermd wonen	2.343	200
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegank	-324	0
2.1.6 Werk en inkomen	4.735	676
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	0

Samenvattend beeld van het resultaat 2019 programma 2.1 Sociaal Domein

De financiële analyses bij de deelprogramma's zijn opgenomen bij het onderdeel financiële analyses. In dit onderdeel geven we een samenvattend beeld van de financiën 2019 van het gehele programma.

De lasten 2019 van het programma Sociaal Domein betreffen € 250 miljoen. Dat is bijna 50% van de lasten 2019 in de jaarrekening van de gemeente.

De resultaten per deelprogramma variëren van € 8,7 miljoen negatief op specialistische zorg tot € 5,4 miljoen positief op Werk en Inkomen. Het tekort op specialistische zorg en ondersteuning wordt in 2019 gedekt vanuit grotendeels incidentele meevallers op deelprogramma 2.4 [bescherming en veiligheid] en 2.6 [werk en inkomen]. Het positieve resultaat op Beschermd Wonen is incidenteel vanwege de decentralisatie naar de regio en de overgang naar een nieuw verdeelmodel van het Rijk. In het positieve resultaat op werk en inkomen zitten twee grote eenmalige incidentele posten; te weten een voordeel op de uitkeringslasten bijstand (€ 1,6 miljoen) en de gewonnen hoger beroepszaak verdeelmodel bijstand (€ 3 miljoen). Derhalve moet worden geconcludeerd dat inzet op de maatregelen betaalbaarheid zorg [KPMG] onverminderd noodzakelijk is.

Het programma Sociaal Domein [programma 2.1 en relevante taakmutaties in programma 5.1] laat over 2019 een positief resultaat zien van € 7,8 miljoen. Dit resultaat bestaat uit een boekhoudkundig tekort van € 1,1 miljoen geboekt op het programma 2.1 en € 8,9 miljoen aan extra middelen voor het sociaal domein ontvangen van het Rijk geboekt op programma 5.1. Om een zuiver beeld te krijgen van het werkelijke resultaat 2019 wordt dit onderstaand nader geanalyseerd.

Uitgangspunt is het tekort van € 1,1 miljoen op programma 2.1. De onderverdeling van dit tekort is weergegeven in tabellen Tabel: PF.2.1.01 en Tabel: PF.2.1.02.

1. Inkomsten Rijk (+ € 8,9 miljoen)

Conform afspraken zijn deze baten van het Rijk in de periode september 2018 t/m december 2019 niet verwerkt in programma 2.1 van de begroting. Deze zijn in programma 5.1 Financiën en Belastingen opgenomen. Het gaat om een bedrag van € 11,9 miljoen. Onderdeel van deze € 11,9 miljoen is een compensatie voor het tekort op de middelen voor jeugdhulp. Besloten is de € 3 miljoen, die bij het coalitieakkoord is opgenomen voor het tekort sociaal domein, terug te storten naar de algemene middelen. Voor het programma 2.1 Sociaal Domein moet daarom met een bedrag van € 8,9 miljoen aan extra baten van het Rijk rekening worden gehouden.

2. Reservemutaties (- € 7,8 miljoen)

Omdat eerder in 2019 een tekort op diverse onderdelen van het sociaal domein werd verwacht, is er voor een bedrag van per saldo 7,8 miljoen onttrokken aan reserves. Voor een zuiver inzicht in het tekort uit operationele activiteiten op het programma 2.1 Sociaal domein moeten deze baten worden gecorrigeerd op het boekhoudkundig resultaat.

3. Overig (- € 2 miljoen)

In het boekhoudkundig resultaat zitten enkele resultaten van voorgaande jaren. In 2019 zijn nabetalingen aan zorgaanbieders verantwoord over voorgaande boekjaren die per saldo leiden tot een kostenpost van € 1 miljoen. Daarnaast hebben we als gevolg van het winnen van een rechtszaak betreffende het verdeelmodel van de bijstand van het Rijk een bedrag van € 3 miljoen over de jaren 2015 en 2016 ontvangen. Ook deze bedragen moeten voor een zuiver inzicht in het tekort uit operationele activiteiten op het boekhoudkundig resultaat worden gecorrigeerd.

Het resultaat voor het programma 2.1 Sociaal Domein komt, rekening houdend met bovenstaande voorstellen komt uit op € 1,9 miljoen negatief. In onderstaande tabel is de berekening weergegeven, die leidt tot dit resultaat.

Boekhoudkundig resultaat totaal programma 2.1	-1.131
Dekking taakmutaties progr. 5.1	8.922
Boekhoudkundig resultaat na taakmutaties	7.791
Incidenteel effect door mutaties reserves	7.751 -
Resultaat na taakmutaties en excl. mutaties reserves	40
Resultaat voorgaande jaren	1.970 -
Geschoond resultaat 2019	-1.930

Onderstaand in de financiële analyse stellen we (in kader van resultaatbestemming) diverse stortingen in en onttrekkingen aan reserves voor een bedrag van in totaal € 0,5 miljoen. Ook stellen we diverse overhevelingen van restantmiddelen naar 2020 voor. Dit gaat om een bedrag van € 0,6 miljoen.

Boekhoudkundig resultaat na taakmutaties	7.791
Voorstellen resultaatsbestemming	
Dekkingsvoorstellen progr. 2.1	662
Bestemmingsvoorstellen progr. 2.1	-1.146
Overhevelingsvoorstellen progr. 2.1	-485
Verrekening saldo programma 2.1 na taakmutaties met reserve sociaal domein	6.821

Vanwege financiële beperkingen stellen we voor af te wijken van vigerend beleid. Het vigerend beleid, vastgesteld door uw raad, is dat het resultaat van programma 2.1 Sociaal Domein, na taakmutaties en overige voorstellen tot resultaatsbestemming, verrekend wordt met de reserve sociaal domein. Voor boekjaar 2019 zou dit een storting van € 6,8 miljoen betekenen. Ons College heeft zich bij de voorstellen om bedragen in een bestemmingsreserve te storten en/of om bedragen over te hevelen naar 2020 of latere jaren, zeer terughoudend opgesteld. We hebben alleen de direct verplichte bedragen meegenomen. De storting van het netto resultaat van het programma Sociaal Domein, zullen we betrekken bij het opstellen van de Begroting 2021-2024 en de integrale afweging daarbij.

Resultaat deelprogramma 3 (Specialistische zorg en ondersteuning)

Indien we, op een zelfde manier als hierboven, meer specifiek kijken naar deelprogramma 3 van het programma Sociaal Domein, de specialistische zorg en ondersteuning, bedraagt het boekhoudkundig resultaat € 8,7 miljoen negatief. Na toevoeging van baten uit taakmutaties, correctie voor reservemutaties en resultaat voorgaande jaren bedraagt het resultaat € 10,6 miljoen negatief.

Boekhoudkundig resultaat deelprogramma 3	-8.663
Dekking taakmutaties progr. 5.1	3.723
Boekhoudkundig resultaat na taakmutaties	-4.940
Incidenteel effect door mutaties reserves	6.668 -
Resultaat na taakmutaties en excl. mutaties reserves	-11.608
Resultaat voorgaande jaren	-1.002 -
Geschoond resultaat 2019	-10.606

Dit tekort wordt in 2019 gedekt vanuit incidentele meevallers op deelprogramma 2.4 [bescherming en veiligheid] en 2.6 [werk en inkomen]. Derhalve moet worden geconcludeerd dat inzet op de maatregelen betaalbaarheid zorg [KPMG] onverminderd noodzakelijk is.

Na het opmaken van de jaarstukken 2019 heeft het volgende zich voorgedaan:

- Een groot deel van de productie van de zorgaanbieders is vastgesteld. De uitkomst hiervan is een lagere last van € 0,862 miljoen (peildatum 19 mei 2020);
- Er zijn aanvullende afspraken gemaakt met de aanbieders breed spectrum jeugd. Het effect hiervan is een hogere last 2019 van € 0,927 miljoen.

We zullen dit verwerken in de jaarrekening 2020.

Het actuele meerjarige beeld van reserve sociaal domein in weergegeven in onderstaand overzicht:

Meerjarige raming reserve Sociaal Domein					
	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021	Jaar 2022	Jaar 2023
Stand reserve 1/1	€ 18.183	€ 5.742	€ 3.924	€ 3.424	€ 3.424
Mutaties a.g.v. besluitvorming raad	€ - 12.366	€ -1.818	€ -500		
Stand reserve 31/12 vóór resultaatbestemming	€ 5.817	€3.924	€3.424	€3.424	€3.424
Resultaatbestemming	€-75				
Stand reserve 31/12 na resultaatbestemming	€ 5.742	€3.924	€3.424	€ 3.424	€ 3.424
Beklemd voor toekomst/innovatie- en sociaal fonds	€ -581	€ -581	€ -581	€ -581	€ -581
Vrij beschikbaar deel reserve sociaal domein	€ 5.161	€ 3.343	€ 2.843	€ 2.843	€ 2.843

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Sociale basisinfrastructuur (tabel: PF.A.2.1.1)			
Zoals gemeld in de zomerrapportage is het budget ter ondersteuning van mantelzorgers niet volledig benut. Dit in verband met herstructurering van het beleid en daling van het aantal aanvragen.	173		I
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	213	36	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	386	36	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Ambulante zorg (tabel: PF.A.2.1.2)			
Zoals gemeld in de zomerrapportage 2018/jaarrekening 2018 is bij diverse Jeugdgezondheidslocaties van de GGD regio Utrecht (GGDrU) een uitbreiding, verbouwing of afstoting van gebouwen aan de orde. Dit is noodzakelijk om te voldoen aan geldende kwaliteits- en veiligheidseisen. De verbouwing aan het Weverhoofstraat heeft plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot extra lasten.	-233		I
Extra baten en lasten voor diverse projecten zoals Eurobudget vanuit Menzis ten behoeve van Gezond in de Stad projecten (Gidsgelden), doorberekening Dienstverleningsovereenkomst aan diverse regio gemeenten, stichting Mee, etc..	-79	122	I
Voor het registreren en handhaven kinderopvang, BSO (buitenschoolse opvang) en PSZ-werk (peuterspeelzaalwerk) zijn extra inspecties uitgevoerd. Tegenover deze extra lasten, staat ook een hogere uitkering (taakmutaties meicirculaire 2019, kinderopvang/BSO € 118.000 en PSZ € 7.000) . Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.	-100	28	S

Zoals in de zomerrapportage is gemeld, is in de meicirculaire 2019 voor het Rijksvaccinatie programma een bedrag ad € 334.000 beschikbaar gesteld. Het Rijksvaccinatieprogramma is wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg). Door een wetswijziging is een deel van de uitvoering onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente gebracht. De gemeente heeft de uitvoeringstaken belegd bij de GGD regio Utrecht (GGDrU). In dit programmaonderdeel leiden deze lasten tot extra lasten. Hier staan baten tegenover die in programma 5.1 zijn verantwoord bij de Algemene Uitkering.	-334		I
In de decembercirculaire is er voor 2019 € 28.000 beschikbaar gesteld voor Impuls Kansrijke Start (Gezond in de Stad gelden).	-28		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-746	150	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Specialistische zorg (tabel: PF.A.2.1.3)			
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	-272		I
In 2019 zijn de uitvoeringskosten van het Sociaal Domein lager dan begroot. Door uittreding van de gemeente Leusden ontvangen wij tevens een lagere bijdrage voor de uitvoering.	575	-175	I/S
JEUGD			
Afwikkeling voorgaande jaren: Zoals gemeld in de zomerrapportage zijn er diverse nabetalingsen gedaan over 2015 t/m 2018. De jaarrekeningcijfers van de zorgkosten zijn grotendeels gebaseerd op prognoses. De vaststelling van de definitieve bedragen kan jaren duren, omdat de zorgaanbieders maximaal 5 jaar achteraf mogen factureren. De afwijkingen van de prognoses van de jaren 2015 t/m 2018 zijn hier verantwoord. Bij de jaarrekening 2018 hadden we rekening gehouden met nabetalingsen over oude jaren in 2019. Hiervoor hadden we middelen gereserveerd in een voorziening en een balanspost 'nog te betalen'. Deze posten zijn per zorgaanbieder bepaald op basis van de maximaal ingeschatte verplichting. Wanneer een zorgaanbieder boven deze maximale verplichting uitstijgt via nagekomen afrekeningen, vallen deze buiten de reeds gereserveerde middelen en komen ten laste van het resultaat. Bij jeugd heeft dit geleid tot een negatief resultaat van € 1,8 miljoen.	-1.793		I

Ambulante Jeugdhulp: Zoals gemeld in de zomerrapportage, is er een stijging bij de ambulante jeugdhulp. Het aantal cliënten is toegenomen, het zorgaanbod dat inspeelt op de vraag vanuit de maatschappij is gestegen. Het tekort op ambulante trajecten in 2019 is minder hard gestegen dan verwacht naar in totaal € 2,9 miljoen. Het tekort ten opzichte van de begroting op ambulante begeleiding is € 1,1 miljoen, op ambulante behandeling € 2,5 miljoen en op dagactiviteiten € 315.000. Conform raadsbesluit nummer 1132546 is in 2019 € 1 miljoen onttrokken aan de reserve sociaal domein ter dekking van tekorten 2019 en investeringen t.b.v. de transformatie. Dit is onder meer ingezet van praktijkondersteuners jeugd. Een deel van de totale overschrijding wordt gecompenseerd door een extra uitkering van het Rijk. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.	-2.915		S
Landelijke Transitie Arrangement (LTA) jeugdhulp: In de zomerrapportage is een voordeel van € 300.000 gemeld op LTA. Dit voordeel is teniet gedaan door een lichte stijging van het aantal cliënten in 2019 en de verevening van kosten met de regio. De lasten leiden niet tot overschrijding van het budget.			S
Jeugdhulp dyslexie: De inzet van een poortwachtersfunctie bij dyslexie levert een positieve bijdrage aan de vermindering van instroom en draagt bij aan de verlaging van de lasten met € 185.000. Eind 2019 is deze daling gestabiliseerd.	185		S
Jeugdhulp statushouders: In 2019 zijn de totale lasten voor jeugdhulp aan statushouders € 185.000 hoger uitgevallen. Wij stellen voor ter dekking van een deel van de lasten € 135.000 te onttrekken aan de reserve verhoogde asielinstroom.	-185		I
Jeugdhulp ADHD: Er is nog steeds sprake van een toename van het aantal jongeren dat jeugdhulp krijgt. Bij ADHD zien we een lichte stijging van het aantal cliënten. Dit leidt tot een nadeel van € 97.000 in 2019.	-97		S
Jeugdhulp crisisopvang: Zoals gemeld bij de zomerrapportage zijn er hogere lasten bij crisisopvang jeugd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een verminderde uitstroom naar andere voorzieningen.	-238		S
Jeugdhulp vormen van verblijf:	-850		I

Zoals gemeld in de zomerrapportage is er een tekort bij pleegzorg, gezinshuizen en andere verblijfsvormen, door onvoldoende aanbod bij de breedspectrum aanbieders. De druk op de woningmarkt vertraagt de uitstroom van jeugdigen naar passende woonvormen.			
Jeugd Innovatie en transformatie: De regio Amersfoort ontvangt, gedurende vier jaar, een bedrag van € 670.851 per jaar van het Rijk voor de transformatie van de specialistische Jeugdzorg. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.	-670		I
WMO			
Afwikkeling voorgaande jaren: Zoals gemeld in de zomerrapportage zijn er diverse nabetalingen aan zorgaanbieders gedaan over de jaren 2015 t/m 2018. Ook zijn nabetalingen van eigen bijdragen ontvangen. Voor Wmo is er sprake van een positief resultaat van per saldo € 791.000. De jaarrekeningcijfers van de zorgkosten zijn grotendeels gebaseerd op prognoses. De vaststelling van de definitieve bedragen kan jaren duren, omdat de zorgaanbieders maximaal 5 jaar achteraf mogen factureren. De afwijkingen van de prognoses van de jaren 2015 t/m 2018 zijn hier verantwoord.	439	352	I
WMO PGB: Door de aanzuigende werking van het abonnementstarief WMO is er een stijging van het aantal cliënten met PGB begeleiding. Hierdoor zijn de lasten € 525.000 hoger dan begroot.	-525		S
WMO algemeen: In 2019 is er minder besteed aan adviezen binnen de WMO. Hierdoor is er een voordeel van € 308.000.	308		I
WMO begeleiding en dagactiviteiten: Zoals gemeld in de zomerrapportage is er een toename van het aantal cliënten bij begeleiding en dagactiviteiten. Hierdoor is er een tekort van € 2,0 miljoen op begeleiding en een tekort van € 800.000 op dagbesteding. Bij Respijtzorg en LTA volwassenen is er een nadeel ontstaan van € 215.000. Een deel van de extra lasten wordt gecompenseerd door een bijdrage van € 600.000 uit het budget van beschermd wonen in verband met de ingezette ambulantisering van beschermd wonen. Mede door de aanzuigende werking van het abonnementstarief hebben wij in 2019 hogere eigen bijdragen ontvangen voor begeleiding WMO.	-2.965	655	S
WMO Huishoudelijke hulp, wonen, rollen en vervoer:	-1020	-50	S

Zoals gemeld in de zomerrapportage is er een tekort van € 130.000 op de regiotaxi door stijging van het aantal ritten, is er een nadeel van € 615.000 op huishoudelijke hulp en een nadeel van € 405.000 miljoen op Wonen, rollen, vervoer. De baten uit eigen bijdragen zijn € 50.000 lager dan begroot. De stijging van de lasten wordt veroorzaakt door aanzuigende werking door het nieuwe abonnementstarief. Een deel van deze overschrijding wordt gecompenseerd door een extra uitkering van het Rijk. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.			
Totaal belangrijkste afwijkingen	-10.023	782	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Beschermd wonen (tabel: PF.A.2.1.4)			
Samen Veilig 18-: Er is een toename van het aantal cliënten bij Samen Veilig Midden Nederland en de verschillende jeugdbeschermingsinstellingen. Hierdoor is er een overschrijding op het budget van € 410.000.	-410		S
PGB Beschermd Wonen: In de zomerrapportage hebben we een voordeel op de PGB's beschermd wonen gemeld van € 1,2 miljoen. Dit voordeel is aan het einde van het jaar nog verder opgelopen tot € 1,5 miljoen. Het voordeel is ontstaan doordat het gebruik van PGB binnen Beschermd Wonen de afgelopen jaren is gedaald. PGB-aanbieders zijn gestimuleerd ZIN (zorg in natura) - contracten af te sluiten.	1.497		S
Zorg in Natura Beschermd Wonen: In 2019 is er een voordeel op zorg in natura Beschermd wonen van € 467.000. Dit is circa 1,5% van het totale budget van € 30 miljoen. Daarnaast hebben de taakmutaties een positief effect gehad van € 2,5 miljoen. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering. Een deel van dit positieve effect is in 2019 aangewend voor de uitbreiding van plekken binnen Beschermd Wonen voor Licht verstandelijke beperking (LVB). De kosten voor deze plekken lopen ook door in 2020. Tevens is een deel ingezet voor ambulante begeleiding.	470		I
Eigen bijdrage Beschermd Wonen:		330	I

Zoals gemeld in de zomerrapportage zijn er meer cliënten die in beschermd wonen verblijven. Hierdoor ontstaat er een voordeel op de eigen bijdrage van € 330.000.			
Vrouwenopvang: Door lagere lasten bij de vrouwenopvang in 2019 is er een voordeel van € 281.000. In programma 5.1 bij de Algemene Uitkering is er een negatieve taakmutatie van € 188.000 voor Vrouwenopvang en een positieve taakmutatie voor 'Geweld hoort nergens thuis' van € 75.000 opgenomen.	281		I
Maatschappelijke opvang: Zoals gemeld in de zomerrapportage is er een voordeel in de regionale en lokale middelen voor maatschappelijke opvang, verslavingszorg en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) van € 373.000. Dit voordeel ontstaat deels door lagere lasten voor de incidentele uitbreiding van de tijdelijke nachtopvang en lagere lasten voor de VIA-trajecten (project van GGD om uithuiszetting van huurders te voorkomen). Voor maatschappelijke opvang hebben wij vanuit het Rijk een aanvullende uitkering ontvangen van € 30.000. Daarnaast is de decentralisatieuitkering naar beneden bijgesteld voor landelijke vreemdelingenvoorzieningen met € 63.000. Conform staand beleid stellen wij voor het totale overschot inclusief taakmutaties van € 340.000 te storten in de reserve maatschappelijke opvang.	373		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	2.211	330	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Diversiteit, integratie en toegankelijkheid (tabel: PF.A.2.1.5)			
Plan van Aanpak Veranderopgave Inburgering 2019: Naar verwachting zal in 2021 de nieuwe wet inburgering ingaan. Gemeenten moeten zich de komende 2 jaar voorbereiden op deze verandering. De lasten van dit plan van aanpak bedragen in 2019 € 25.000. In de meicirculaire 2019 zijn hiervoor met een decentralisatie uitkering incidentele middelen beschikbaar gesteld. Wij stellen voor om het saldo van de middelen van € 155.000 in 2020 beschikbaar te houden voor de Veranderopgave inburgering via een overhevelingsvoorstel. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.	-25		I

Zoals gemeld in de zomerrapportage is dit de doorbetaling van de in de meicirculaire 2019 toegekende Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke begeleiding aan NVA. De ontvangst van de decentralisatie uitkering staat op programma 5.1. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.	-299		I
In de decembercirculaire 2019 is er een bedrag van € 20.000 als taakmutatie toegekend voor het LHBT beleid. Dit bedrag staat als baat verantwoord in programma 5.1 bij de algemene uitkering.			I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-324	0	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Werk en inkomen (tabel: PF.A.2.1.6)			
Uitkeringslasten BUIG: In 2019 zijn de uitkeringslasten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten): Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ-starters lager uitgekomen dan geraamd. Het voordeel van € 3,1 miljoen hangt voornamelijk samen met daling van het aantal bijstandsgerechtigden. Daarnaast zijn er beduidend minder leningen en uitkeringen verstrekt aan Bbz-starters en zelfstandigen. Dit levert een voordeel op van € 914.000. Op de uitvoeringskosten hebben wij een voordeel van € 133.000 gerealiseerd, doordat er minder personeel is ingezet binnen de flexibele schil. Deze analyse komt overeen met de zomerrapportage. Het door het Rijk vastgestelde definitieve budget BUIG is € 2,2 miljoen lager dan wij in de begroting hadden opgenomen. Dit nadeel hadden wij in de zomerrapportage gemeld. Doordat het aantal Bbz'ers niet is gestegen zijn er ook minder kosten bij het Rijk gedeclareerd. Dit levert een nadeel op van € 342.000. Per saldo is er op de BUIG sprake van een incidenteel voordeel van € 1,6 miljoen.	4.123	-2.543	I
Als gevolg van het winnen van de hoger beroepszaak betreffende het verdeelmodel 2015 van de BUIG hebben wij van het Ministerie van SZW over de jaren 2015 en 2016 een bedrag van € 2,96 miljoen ontvangen.		2.960	I
De realisatie van terugvorderingen, verhaalzaken en boetes is € 946.000. Dit is € 34.000 hoger dan in de begroting is opgenomen. Tevens zijn oude vorderingen van dubieuze		-135	I

debiteuren afgeboekt en na waarderingscorrecties resulteert dit in een nadeel van € 169.000.			
Op het minima beleid is er per saldo een overschrijding van € 810.000. Dit is opgebouwd uit: • Bijzondere bijstand: € 1,45 miljoen hogere lasten, inclusief maatwerkvangnet veroorzaakt door sterk toenemende kosten voor bewindvoering, inrichtingskosten en de kosten van het maatwerkvangnet. Voor ca. € 200.000 is dit veroorzaakt door kosten voor statushouders uit 2019 en 2018. Wij stellen ter dekking hiervan voor om € 150.000 aan de reserve verhoogde instroom asielzoekers te onttrekken. • De collectieve ziektekostenverzekering levert een voordeel op van € 172.000 als gevolg van minder deelnemers dan bij begroting geraamd. • Leenbijstand levert per saldo een voordeel op van € 120.000. Dit saldo ontstaat door minder verstrekkingen (€ 180.000) en lagere aflossing (- € 60.000). • Terugvordering bijzondere bijstand levert een voordeel op als gevolg van hogere baten ter hoogte van € 140.000. • Bij huiswerkbegeleiding is een voordeel ontstaan door lagere lasten van € 88.000. • Een voordeel bij schuldhelpverlening van € 64.000. Hiertegenover staat een negatieve taakmutatie uit de decembercirculaire 2018 van € 61.000 die wordt verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering. • Een voordeel door lagere lasten bij de kwijtschelding gemeentelijke belastingen van € 87.000. • Lagere lasten op de diverse overige activiteiten van € 30.000. Het gesaldeerde tekort op het totale minimabeleid komt hierdoor uit op € 810.000. Bij zomerrapportage werd nog uitgegaan van een tekort van ca € 1 miljoen het verschil wordt veroorzaakt door kleine afwijkingen op de bovengenoemde posten.	-890	80	I en S
Doorbetaling hogere Decentralisatie Uitkering WSW van het rijk aan RWA. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.	-640		I

Re-integratie; Er is een totale onderschrijding van € 1,05 miljoen. Hiervan staat € 850.000 in het deelprogramma Werk en Inkomen. Het restant voordeel van afgerond € 200.000 staat als taakmutatie verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering. Het voordeel is met name het gevolg van een lagere instroom in het doelgroepenregister. We zien dat jongeren die doorstromen van het praktijk onderwijs naar een werkgever minder vaak opgenomen zijn in het doelgroepenregister. Ook kiezen werkgevers er vaker voor om geen gebruik te maken van loonkostensubsidie bij jongeren die het minimumloon verdienen. De kosten die gemoeid zijn met de begeleiding van mensen met een beperking stijgen hierdoor minder snel dan verwacht. Wij gaan deze effecten nader analyseren op de structurele en incidentele componenten. Bij de zomerrapportage werd uitgegaan van een voordeel van ca € 700.000 op het deelprogramma werk en inkomen het verschil wordt veroorzaakt door kleine afwijkingen op bovengenoemde posten.	850		I en S
Sinds 2015 werken vakbonden, werkgevers, het UWV en regiogemeenten samen in het Werkbedrijf regio Amersfoort, dat invulling geeft aan de banenafpraak zoals vastgelegd in het Sociaal Akkoord. De uitgaven van het Werkbedrijf over 2019 bedragen € 192.000. Zoals in de zomerrapportage gemeld, stellen wij voor deze uitgaven te dekken door een onttrekking uit de reserve regionale participatiegelden, welke reserve speciaal voor dit doel gevormd is.	-192		I
RWA/ Amfors: Het exploitatieresultaat van het RWA over 2018 is positiever uitgevallen dan in de 3e kwartaalrapportage 2018 van het RWA werd verwacht. Dit positievere resultaat vertaalt zich incidenteel in een lagere gemeentelijke bijdrage van € 281.000 dan waar rekening mee is gehouden. Het exploitatieresultaat 2019 van het RWA komt beter uit dan in de begroting 2019 werd verondersteld. Daardoor valt het aandeel van Amersfoort in dit resultaat van € 524.000 mee t.o.v. de opgenomen gemeentelijke bijdrage in onze begroting. Een groot deel (€ 315.000) van deze meevaller is structureel en gemeld in de kadernota 2020-2023. Het resterende voordeel van 2019 is incidenteel en heeft te maken met lagere operationele kosten dan begroot door Amfors en een gunstigere rijksbijdrage (effect mei- en septembercirculaire). Bovenstaande is conform de verwachting bij de zomerrapportage.	805		I en S
Onderzoek naar de marktconformiteit van Eemfors m.b.t. onderhoud van de openbare ruimte in Amersfoort heeft aangetoond dat Eemfors € 230.000 duurder is dan marktpartijen zouden zijn bij openbare aanbesteding als gevolg van o.a. van de markt afwijkende Cao's. Eerder werd rekening gehouden met een nadeel van € 540.000 als gevolg van de	310		S

compensatie van deze hogere lasten. Hierdoor ontstaat een structureel voordeel van € 310.000. Dit voordeel is in de begroting 2020-2023 verwerkt. Bovenstaande is conform de verwachting bij de zomerrapportage.			
Banenplan: De uitgaven voor kwetsbare jongeren uit het resterende banenplan budget bedragen in 2019 € 56.000. Wij stellen voor om dit bedrag te dekken door een onttrekking uit de reserve regionale participatie, waaraan dit budget voor dit doel was toegevoegd, en het restant van deze reserve (€ 15.000) in te zetten voor de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid.	-56		I
Regionale aanpak jeugdwerkloosheid: De lasten van de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid komen in 2019 uit op een voordelig saldo van € 106.200. Wij stellen voor om dit saldo toe te voegen aan de reserve Regionale participatie, die speciaal voor dit doel is gevormd.	106		I
Actieplan Perspectief op Werk: In de decembercirculaire 2019 is er met een Decentralisatie Uitkering € 1.000.000 toegekend aan de arbeidsmarktregio voor een regionaal actieplan: Perspectief op Werk. Wij stellen voor om nu alvast voor 2020 € 300.000 direct beschikbaar te houden (middels een overhevelingsvoorstel) voor Perspectief op Werk. Wij stellen voor om het restant van € 700.000 via een bestemmingsvoorstel bij de jaarrekening toe te voegen aan de reserve Regionale participatie, die speciaal voor dit doel gevormd is. Het actieplan loopt door tot eind 2021. Het bestuurlijk overleg werkbedrijf zal een meerjarig onttrekkingsvoorstel voor de besteding van de middelen aan de raad voorleggen. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.			I
Impuls regionale samenwerking GGZ: In de decembercirculaire 2019 is er een bedrag van € 30.000 toegekend voor het project Impuls regionale samenwerking GGZ. Wij stellen voor om dit bedrag (middels een overhevelingsvoorstel) in 2020 beschikbaar te houden voor Impuls regionale samenwerking GGZ. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.			I
Aan het Sociaal Fonds is een subsidie verstrekt van € 75.000. Aangezien deze subsidie niet vooraf geraamd wordt geeft dat een overschrijding. Dit bedrag komt conform de besluitvorming in het raadsvoorstel middels een bestemmingsvoorstel t.l.v. de reserve sociaal domein waar dit fonds onderdeel van uitmaakt.	-75		S
Herstructureringsfonds: In 2019 is er een bedrag van € 46.956 als gift ontvangen van Menzis ten behoeve van het Herstructureringsfonds.		47	I

Personeelslasten: mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten	350	97	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	4.691	506	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.2.1.7)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer mensen functioneren zo zelfredzaam mogelijk en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.		In 2019 zijn er ruim 7.200 unieke bezoekers in de informatiewinkels geweest. Er zijn ruim 11.000 unieke casussen behandeld.
2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer ouderen en inwoners met een beperking wonen (langer) zelfstandig.		In 2019 is er een evaluatie geweest met ervaringsdeskundigen (inwoners met een beperking). De evaluatie is de basis voor een nieuwe agenda toegankelijkheid 2020. Deze wordt in kwartaal 1 2020 vastgesteld.
2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer sociale cohesie in buurten en wijken.		In 2019 zijn er weer vele activiteiten in de wijken georganiseerd met behulp van de subsidieregeling Projecten #InDeBuurt. Er zijn 389 aanvragen ingediend, waarvan er 268 zijn toegekend.

2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		Eind 2019 is het jongeren informatiepunt (JIP) in The Game geopend. Hier mee hebben de jongeren een eigen plek waar ze terecht kunnen met hun vragen maar ook voor bijvoorbeeld het maken van huiswerk. Het jongerencentrum Sowhat is door jongeren overgenomen en wordt door de jongeren zelf gerund. Joey 19 is de drijvende kracht achter jongerencentrum so what jongeren-groeien-hier-en-hangen-niet-op-straat~ac62560e/NB: link niet werkend te kopiëren in Lias: later invoegen. Ook heeft Indebuurt033 weer het Young leaders programma gedraaid. 2 groepen van 25 jongeren hebben het hele programma doorlopen.
			

2.1.1 Basisinfrastructuur	Minder mensen zijn sociaal geïsoleerd of eenzaam.		April 2019 is de gemeente aan de hand van de film De Goede Buur via een panel in gesprek gegaan met de stad. Een van de uitkomsten is de gezamenlijke constatering (inwoners, organisaties en gemeente) dat er veel activiteiten in de buurten en wijken zijn om o.a. eenzaamheid onder ouderen aan te pakken. IndeBuurt033 speelt hierin een belangrijke rol. Er is veel aandacht voor ontmoeting, maar daarmee alleen ben je er niet. Het gaat er ook om mensen op andere manieren (letterlijk) in beweging te krijgen. Een voorbeeld hiervan is het programma lokaal vitaal, een fitprogramma cq. gymnastiek voor ouderen. Daarnaast daagt Minister de Jonge de gemeenten uit om een lokale coalitie te vormen die zich bezighoudt met eenzaamheid. De gemeente ziet dit als het verder uitbouwen van het bij elkaar brengen van verschillende partijen om te kijken wat gebeurt er al en hoe kunnen we beter op elkaar aansluiten. Uitgegaan wordt van de bestaande activiteiten en het verbinden van deze losse activiteiten met elkaar waardoor men elkaar versterkt. IndeBuurt033 vervult deze rol.
2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer mensen zijn in staat gezond te leven.		2019 laat een positieve doorontwikkeling zien van de uitvoering van het gezondheidsbeleid met verbreding en verdieping van ingezette én nieuwe activiteiten. Er is een robuust netwerk ontstaan van professionals en inwoners. Zo'n 350 professionals en 4000 inwoners werden bereikt.
			

2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer mensen helpen elkaar of zien naar elkaar om.		Ten opzichte van voorgaande jaren zijn de toegekende subsidieaanvragen gestegen waardoor er meer activiteiten georganiseerd kunnen worden. Daarnaast zijn er nog veel organisaties en mensen actief die iets voor een ander betekenen zonder subsidie.
2.1.1 Basisinfrastructuur	Meer organisaties en werkgevers zijn betrokken bij maatschappelijke vraagstukken.		Met behulp van Indebuurt033 is er op stedelijk niveau een aantal netwerken van start gegaan, bestaande uit initiatiefnemers en organisaties die op een bindend thema willen en kunnen samenwerken op thema's als: - Vervoer - Integratie - Jeugd- en kindertrainingen Het vinden en houden van vrijwilligers is lastig. Het vinden van maatjes voor ouderen met kwetsbaarheden is lastig. Daarnaast zien we een toenemende behoefte aan flexibiliteit in vrijwilligerswerk. Mede daarom hebben 10 vrijwilligersorganisaties de handen in een geslagen en is een samenwerkingsovereenkomst in voorbereiding om vrijwilligers gezamenlijk beter van dienst te kunnen zijn. Hier is een krantenartikel over geweest, maar dit kan ik niet vinden (vrijwilligersplus overleg)
2.1.2 Ambulante zorg			

	Meer mensen functioneren zo zelfredzaam mogelijk en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.	In Amersfoort bieden we ondersteuning en zorg dichtbij inwoners. De Wijkteams hebben hierin een belangrijke rol, door vraagverheldering toe te passen, waar mogelijk zelf begeleiding te bieden en waar nodig door te verwijzen naar sociale basis of specialistische ondersteuning. In 2020 wordt de capaciteit van de wijkteams uitgebreid om zelf meer begeleiding te bieden en onnodige doorverwijzing naar dure specialistische hulp te voorkomen. Wijkteams werken nauw samen met o.m. huisartsen, scholen en de jeugdgezondheidszorg, om in een zo vroeg mogelijk stadium op te kunnen pakken. Indien veiligheid in het gedrag is, is er samenwerking met GGDrU, SAVE en Veilig Thuis. Daarnaast zijn andere partijen die een rol hebben in de toegang tot hulp en ondersteuning. Zoals Indebuurt033, de gemeentelijke afdeling Werk, Inkomen & Zorg en Stadsring51 voor schuldhulpverlening. In 2019 is als gewerkt aan verbetering van de onderlinge samenhang en integrale samenwerking. Met als meest concrete resultaat dat het wijkteam KCC in 2020 wordt uitgebreid met kennis vanuit de andere uitvoeringsorganisaties waarmee een breed, integraal triageteam ontstaat. In 2019 zijn hiertoe de organisatorische voorbereidingen getroffen en heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden. In samenwerking met het IPW is een doorbraakaanpak ontwikkeld waarmee professionals in staat zijn om complexe huishoudens perspectief te bieden. Het
--	--	---

		doel is om gezinnen beter en tegen lagere kosten te helpen en om op basis van knelpunten beleid en systemen waar nodig te verbeteren. In november 2019 is hiertoe de doorbraakroute geïmplementeerd. De pilot met de POH-jeugdGGZ'ers in vier verschillende wijken (start 2018) is medio 2019 geëvalueerd en wordt sinds eind 2019 verder uitgerold over de overige wijken. Door de huisartsenpraktijk te versterken met een POH-jeugd verwachten wij de zorg voor jeugdigen en hun ouders efficiënter vorm te geven. De instroom naar specialistische GGZ kan worden gereduceerd. Bovendien fungeert de POH-jeugd als linking-pin tussen huisarts, wijkteam en jeugdgezondheidszorg waarmee wij de onderlinge samenhang en samenwerking versterken. Bovenliggende ontwikkelingen zijn onderdeel van het programma Transformatie. In 2019 zijn hiertoe de voorbereidingen getroffen en heeft bestuurlijke besluitvorming plaatsgevonden. In 2020 vindt doorontwikkeling plaats. Met de transformatie wordt beoogd de zorg in goede samenwerking met alle partners dichtbij de inwoner te organiseren, op een effectieve en efficiënte manier.
--	--	--

2.1.2 Ambulante zorg	Meer ouderen en inwoners met een beperking wonen (langer) zelfstandig.		We werken aan de verbetering van de samenwerking in de driehoek wijkteams, wijkverpleging huisartsen en bieden voorzieningen in de basisinfrastructuur en maatwerkvoorzieningen voor cliënten, waarbij een deel van de voorzieningen ook is gericht op het ontlasten van de mantelzorgers.
2.1.2 Ambulante zorg	Meer mensen zijn sociaal weerbaar.		Twee meidengroepen van jonge moslima's hebben een weerbaarheidstraining gedaan.
2.1.2 Ambulante zorg	Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve gezinssituatie.		Drie vadergroepen met een migratie achtergrond zijn in 2019 getraind in het opvoeden in twee culturen.
2.1.2 Ambulante zorg	Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		In 2019 is uitvoering gegeven aan de regenboogagenda. Eén van de speerpunten was LHBTI jongeren ondersteunen. IDB033 is gestart met de ondersteuning van de Gender en Sexuality Alliances (GSA's). Jeugdigen die zich niet optimaal ontwikkelen zijn ondersteund met behandelingen of ambulante begeleiding thuis of op school.
2.1.3 Specialistische zorg	Meer mensen functioneren zo zelfredzaam mogelijk en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.		Inwoners met een ondersteuningsvraag hebben ondersteuning gekregen om zo zelfredzaam mogelijk mee te doen in Amersfoort.
2.1.3 Specialistische zorg	Meer ouderen en inwoners met een beperking wonen (langer) zelfstandig.		Het aantal thuiswonende ouderen dat gebruik maakt van de langdurige zorg is gestegen.
2.1.3 Specialistische zorg	Meer mensen zijn sociaal weerbaar.		Door het bieden van ambulante begeleiding door zowel wijkteam als specialistische aanbieders kunnen mensen participeren in de maatschappij.
			

2.1.3 Specialistische zorg	Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve gezinssituatie.		In 2019 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld voor de jeugdbeschermingsketen.
2.1.3 Specialistische zorg	Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.		Jeugdigen die zich niet optimaal ontwikkelen zijn ondersteund met behandelingen of ambulante begeleiding thuis of op school.
2.1.4 Beschermd wonen	Meer volwassenen leven in een veilige (thuis) situatie.		We werken doorlopend regionaal met onze samenwerkingspartners aan een ondersteuningscontinuüm van preventie, toeleiding, ondersteuning met waar nodig verblijf en nazorg. Zo is o.a. vanaf 1 jan. 2019 de toegang tot ondersteuning met noodzakelijk verblijf (beschermd wonen) centraal belegd bij een regionaal expertise team, en zijn er regionale afspraken gemaakt over de samenwerking tussen de regiogemeenten.
2.1.4 Beschermd wonen	Meer jeugdigen groeien op in een veilige en positieve gezinssituatie.		In alle zes Utrechtse regio's zijn regiobijsamenkomsten gehouden om gezamenlijk opnieuw speerpunten te bepalen. Ook is gesproken met ervaringsdeskundigen. De opbrengst is geordend. Het document moet nog worden afgerond en teruggelegd in de regio's. Daarnaast willen we de verbinding leggen met de recente landelijke discussie over de keten jeugdbescherming.
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	Meer ouderen en inwoners met een beperking wonen (langer) zelfstandig.		Wijkteams zorgen er voor dat maatwerk geleverd wordt aan cliënten m.b.t. ondersteuning en zorgbehoefte.
2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	Meer mensen zijn sociaal weerbaar.		
			

2.1.5 Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	Meer mensen beheersen het Nederlands en hebben kennis van de samenleving.		In 2019 haalden 85 inburgeringsplichtigen hun inburgeringsexamen bij NVA Integratiewerk. Via het participatieverklaringstraject (PVT) maakt de inburgeraar kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Het traject wordt afgesloten met het ondertekenen van de participatieverklaring. Hiermee verklaart de inburgeraar dat hij kennis heeft genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving, dat hij deze respecteert en dat hij actief een bijdrage wil leveren aan de samenleving. Het PVT is in 2019 succesvol doorlopen door 197 statushouders en andere nieuwkomers zoals gezinsmigranten.
2.1.6 Werk en inkomen	Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.		- Vergroten bereik minimaregelingen door publiciteitscampagne (start 2019). - Doorontwikkeling Stress-sensitieve dienstverlening.- Laagdrempelig aanbod schuldhulpverlening gerealiseerd op basis van nieuw beleidsplan- Herstructureringsfonds en saneringskredieten operationeel- Onderzoek bewindvoering in eigen huis loopt.
2.1.6 Werk en inkomen			

	Meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken (incl. sociale activering en dagbesteding).		We hebben alle mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in beeld. Door de beschikbaarheid van een breed instrumentarium kunnen we maatwerk bieden zodat mensen met afstand tot de arbeidsmarkt optimaal kunnen participeren. Met het tot stand komen van het actieplan Arbeidsmarktregio Amersfoort Werkt voor iedereen (naar aanleiding van de oproep voor Perspectief op Werk) wordt een impuls gegeven aan de samenwerking met partners om tot een match te komen. Binnen ons beleid is extra aandacht voor mensen met een arbeidsbeperking, statushouders, ouderen, zelfstandigen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben om de aansluiting met de arbeidsmarkt te vinden. In 2019 zijn 369 personen volledig uitgestroomd naar regulier werk (waarvan 22 statushouders, en 139 ouderen (ouder dan 50 jaar)). 64 personen zijn gaan werken met loonkostensubsidie. 170 personen (waarvan 6 statushouders) zijn parttime aan het werk gegaan en ontvangen aanvullende bijstand. Daarnaast zijn nog 20 personen (waarvan 1 statushouder) uitgestroomd door te gaan werken als zelfstandige. Ook nog 46 personen (waarvan 31 statushouders) zijn uitgestroomd als gevolg van de start van een studie met studiefinanciering (het betreft dan veelal jongeren).
2.1.6 Werk en inkomen			

	Meer organisaties en werkgevers zijn betrokken bij maatschappelijke vraagstukken.		Het aanbestedingsbeleid is vernieuwd, waarbij sociale voorwaarden zijn opgenomen om zoveel mogelijk mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Dit gaat via "Social Return". Vanuit deze opdracht zijn 120 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt geplaatst. In 2019 is er een intensivering van de werkgeverscampagne geweest (vanuit het WSP). 16 Werkgevers zijn ambassadeur van het WSP geworden als voorbeeld en inspiratie voor andere werkgevers. Daarnaast is er gestart met het keurmerk "inclusief ondernemen". Acht ondernemers hebben de 1e editie van Move2Social doorlopen met de intentie om ook mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een plek te bieden. Eind 2019 is ook gestart met de 2e editie van Move2Social.
2.1.6 Werk en inkomen	Meer mensen functioneren zo zelfredzaam mogelijk en krijgen zo nodig hulp en ondersteuning.		Door drempels weg te nemen in onze dienstverlening en gerichte communicatie-acties in te zetten hebben we ons financieel vangnet en onze minimaregelingen bereikbaarder gemaakt voor verschillende doelgroepen. Als er sprake was van onvoldoende zelfredzaamheid zijn de minimacoaches ingezet. Zij ondersteunen mensen in hun zelfredzaamheid en stimuleren ze om zoveel mogelijk te participeren. Ze gaan uit van wat mensen zelf kunnen en wat hun eigen kracht is. Ook worden activeringstrajecten ingezet als er sprake is van onvoldoende participatie of 'grip op eigen leven'
2.1.6 Werk en inkomen			

	Minder mensen zijn sociaal geïsoleerd of eenzaam.	We hebben alle mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in beeld. Mensen waarbij arbeidsinschakeling een te hoog gegrepen doel is worden gemotiveerd en geactiveerd om, uitgaande van de individuele mogelijkheden, activiteiten te doen gericht op het (weer) krijgen van grip op eigen leven.
--	---	---

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.2.1 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
2.1 Sociaal Domein					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

De samenwerkings- en subsidiepartners binnen dit programma zijn onder meer:

Anonieme Alcoholisten	Stadsboerderij de Vosheuvel
Stichting Het Burgerweeshuis Amersfoort	Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats
Stichting Scouting Platform Amersfoort	SRO
Natuurboerderij De Brinkhorst	Speeltuinvereniging Vriendenkring
Prago Avondschoon	GGZ Centraal
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	Speel-O-theek Eemland
Leger des Heils	Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier

RWA (re-integratie)	Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier
Slachtofferhulp Nederland	Jeugdcultuur- /jeugdsportfonds Utrecht
GVVA	Stichting Timon
Stadsring 51	LFB
Amfors groep	Stichting Arkin
Cliëntenraad Wsw	Stichting Cliënten Contact Eemland
Stichting Kwintes	Cliëntenraad Werk en inkomen
Artikel 1 Midden Nederland	RWA (WSW) (Rijkssubsidie)
Stichting Wijkteams	Pact Sam Sam
Adviesraad Sociaal Domein	Signaleringsteam Amersfoort
Stichting Leergeld Amersfoort	Voedselfocus Amersfoort
Steunstichting gezamenlijke sociale banken Amersfoort	Indebuurt033
Gecontracteerde organisaties WMO- en Jeugdzorg	Samen Veilig Midden Nederland
Werkbedrijf: FNV, CNV, VNO/NCW	UWV
Regiogemeenten	Ouderenbonden PCOB en KBO
Diverse onderwijsinstellingen	

Particulier initiatief armoedeaanpak

In het kader van het financiële vangnet stemmen we af met de instellingen en fondsen betrokken bij het armoedevraagstuk, zoals Pact SamSam, Stichting Leergeld, Sociaal Fonds Amersfoort, Voedselfocus Amersfoort, Jeugdsport- en cultuurfonds, en andere.

Stadsring51

In opdracht van de gemeente voert Stadsring 51 de integrale schuldhulpverlening in Amersfoort uit. Stadsring 51 is samen met veel particuliere initiatieven partner in de bestrijding van armoede in Amersfoort.

Indebuurt033

Indebuurt033 coördineert het welzijnswerk en vrijwilligerswerk in Amersfoort. zij bieden ondersteuning aan inwoners die een idee hebben voor hun buurt of een activiteit willen organiseren. Ook zijn zij er voor mensen die anderen willen ontmoeten, die vragen of zorgen hebben over opgroeien en opvoeden, mantelzorg, geldzaken, wonen of andere leefgebieden. Indebuurt033 geeft informatie en advies, biedt een luisterend oor en biedt (kortdurende) ondersteuning waar nodig.

Wetenschap

Belangrijk bij het inzetten van interventies en instrumenten binnen Werk en Inkomen is weten én doen wat werkt. We zijn daarom voortdurend bezig met evaluatie en verbetering en op zoek naar leidende principes. We doen dit onder meer in samenwerking met het Kenniscentrum Sociale Innovatie van de Hogeschool Utrecht, TNO en Movisie.

Wijkteams

De wijkteams komen bij de mensen thuis en hebben een belangrijke signalerende rol. De meeste mensen die geholpen worden door wijkteams hebben ook te maken met financiële problematiek. Een sterke verbinding met minimacoaches en klantmanagers is daarom cruciaal.

Partners bij ondersteuning van mensen met een psychische kwetsbaarheid

Betrokken bij de ontwikkeling om de ondersteuning aan mensen met een psychische kwetsbaarheid te verbeteren, zijn onder meer: onze regiogemeenten, een vertegenwoordiging van cliënten, hun naasten, zorgverzekeraar Zilveren Kruis, Indebuurt033, huisartsen Eemland, wijkteams, aanbieders van ambulante begeleiding en van dagactiviteiten, schuldhulpverlening, FACT-teams (ambulante GGZ, ZvW financiering), aanbieders van bemoeizorg, verslavingszorg, opvang en beschermd wonen, GGD regio Utrecht, GGZ Centraal, woningcorporaties, de RAVU, politie, openbaar ministerie, Bureau RVS en Veiligheidshuis Utrecht.

Verbonden partijen

GGD Regio Utrecht

GGD regio Utrecht (GGDrU) werkt als gezondheidsdienst in een Gemeenschappelijke Regeling voor de 26 Utrechtse gemeenten. De wethouder maakt onderdeel uit van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur. De GGDrU werkt (samen met andere partijen) aan een gezond en veilig leven. De GGDrU levert haar bijdrage aan vijf maatschappelijke doelstellingen. 1. Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2. Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3. Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooiën. 4. Iedereen kan meedoen. 5. Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. In de begroting van de GGDrU 2020 geeft de GGDrU aan het actieprogramma behorende bij de bestuursagenda 2019-2023 te kunnen uitvoeren binnen het geactualiseerde financiële kader. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in de regio integraal georganiseerd voor kinderen van 0-18 jaar. Deze wordt gezamenlijk bekostigd op basis van het aantal kinderen per gemeente. Hierdoor krijgt iedere gemeente hetzelfde pakket, dat voldoet aan wettelijke eisen. Naast het collectieve regionale aanbod zijn er per gemeente maatwerk afspraken. Het maatwerk heeft o.a. betrekking op OGGZ-taken, de uitvoering van B-Slim, Stevig Ouderschap, de Gezonde Wijkaanpak, de registratie van Voor en vroegschoolse Educatie en het meldpunt Niet-Acuut (Meld- en adviespunt Bezorgd).

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA) / Amfors Holding B.V. Het RWA voert voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Formeel is RWA de werkgever van inwoners van deze gemeenten met een arbeidsbeperking die voor 1 januari 2015 een sw-indicatie hebben gekregen.

Amfors Holding B.V.

De Amfors Holding B.V. voorziet als opdrachtnemer van RWA in passend werk voor de sw-ers ofwel in eigen bedrijven ofwel via (groeps)detachering bij andere bedrijven.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.2.1

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	In de prognose is rekening gehouden met een volumegroei van 3,5% voor zowel Jeugd als Wmo. Risico is dat de groei hoger blijkt door autonome ontwikkelingen en/of doordat maatregelen om de kosten van ondersteuning en zorg te beperken niet voldoende effect hebben.	Groei monitoren en analyseren. Gezamenlijk met andere gemeenten en VNG lobby uitvoeren richting Rijk voor adequate compensatie autonome groei. Maatregelen voor innovatie en transformatie uitvoeren. De omvang van het financiële effect hiervan monitoren en zo nodig bijsturen, cq waar mogelijk aanvullende maatregelen uitwerken en uitvoeren. Driemaal per jaar met de raad bespreken.	2.506	Wethouder Menno Tigelaar Wethouder Cees van Eijk
2	Een deel van de inkoop (breed spectrum jeugd), voor een bedrag van regionaal gemaximeerd budget van €29 miljoen, vindt met ingang van 1/1 2019 op een andere wijze plaats. Deze nieuwe werkwijze brengt kansen, maar ook risico's met zich mee op hogere kosten dan geraamd, c.q. wachtlijsten. Hogere kosten doordat bijvoorbeeld verwijzers (huisartsen, wijkteams) niet verwijzen naar Breed Spectrum aanbieders, maar naar P*Q aanbieders, waar geen sprake is van een gemaximeerd budget. Wachtlijsten doordat bijvoorbeeld breed spectrum aanbieders niet tijdig transformeren waardoor ze onvoldoende zorg kunnen leveren binnen het beschikbare budget.	1. Door nauwe samenwerking met betrokken partijen en afspraken over governance en monitoring wordt getracht dit risico te beheersen. Waar nodig worden aanvullende afspraken met aanbieders gemaakt en/of transformatieactiviteiten geïnitieerd. Indien dit onverhoopt onvoldoende (snel) resultaat oplevert wordt voorgelegd budget al dan niet te verhogen, c.q. wachtlijsten te accepteren. 2. Lobby naar Rijk om te komen tot structureel passende budgetten voor jeugdzorg.	1.506	Tigelaar Van Eijk
3	De beschikbaarheid van informatie voor het monitoren van de ontwikkelingen en het bewaken van budgetten is nog niet tijdig en robuust. De oorzaak is onder meer gelegen in beperkte capaciteit om deze taak uit te voeren binnen de gemeente, het grote aantal aanbieders, en splitsing van de regionale zorgadministratie over drie partijen. Dit maakt dat het risico bestaat dat niet tijdig kan worden bijgestuurd en budgetoverschrijding of andere negatieve effecten te laat worden ontdekt.	Uitvoeren van programma sturing en verantwoording, waaronder het opzetten van een systeem om monitoring te verbeteren (binnen de financiële mogelijkheden). Ook afspraken met zorgaanbieders maken hier onderdeel van uit. Tussen de gemeenten: maken van goede procesafspraken en heldere taakomschrijvingen.	757	Tigelaar Van Eijk

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

% inwoners dat mantelzorg geeft					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
13	16	15		16	20

Bron: Stadspeiling

Toelichting: In 2019 is dit cijfer opnieuw gemeten via de Stadspeiling (in 2018 is dit niet gebeurd). We stimuleren de doorontwikkeling van de sociale basisinfrastructuur in wijken. Inwoners met beperkingen zullen meer en langer thuis worden ondersteund. Een groei van het aantal mantelzorgers is hierbij een gewenste ontwikkeling. Iemand wordt als mantelzorger gedefinieerd als hij of zij voor minstens 3 maanden of minimaal 8 uur per week mantelzorg verleent. Het verschil tussen 2019 en 2017 is niet statistisch significant. Dit is gemeten onder alle inwoners van 18 tot 85 jaar. De gemeente Amersfoort doet vanaf 2015 hier eigen onderzoek naar via de Stadspeiling. De cijfers van voor 2015 zijn van de GGD.

Schaalscore sociale cohesie					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
6,4		6,3		6,3	6,5

Bron: Stadspeiling

Toelichting: Het kengetal sociale cohesie (ook wel sociale samenhang) is berekend op basis van de mening van inwoners over vier stellingen: de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks, de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is, en ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. De score varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. Het verschil tussen 2019 en 2017 is niet statistisch significant. De beoogde verbetering voor 2019 heeft niet plaats gevonden. Dit cijfer wordt in 2021 opnieuw gemeten.

% zelfstandig wonende 75+'ers					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	89,7		90,3	91,3	

Bron: CBS

Toelichting: Het cijfer toont het percentage personen van 75 jaar en ouder dat in het betreffende jaar zelfstandig woont. Een persoon woont zelfstandig als hij of zij niet in een instelling (zoals een verpleeg- of verzorgingshuis) woont.

% huishoudens dat gebruik maakt van wijkteams	
Realisatie cijfers	Streefcijfers

2015	2016	2017	2018	2019	2019
	5,7	7,4	8,5	9,3	4,8

Bron: Wijkteams

Toelichting: Deze indicator is berekend op basis van het aantal personen dat in 2019 een lopende indicatie (= actief in 2019) heeft voor Jeugdzorg of WMO welke is toegekend door het wijkteam. Het aantal personen is vervolgens omgerekend naar huishoudens. Doordat het aandeel toekenningen en (herindicaties) door de wijkteams is gegroeid t.o.v. vorig jaar en er meer mensen zorg en ondersteuning krijgen zien we het bereik groeien. Dit betekent dat met de toegang door en via wijkteams als verwijzer de hulp en ondersteuning dit jaar dichterbij huis georganiseerd is. De groep huishoudens die bij het wijkteam in beeld zijn bedraagt nu ruim de helft van de totale groep huishoudens die gebruikt maakt van deze regelingen. Hier moet bij aangetekend worden, dat we met het streefcijfer niet streven naar meer mensen met ondersteuning, maar dat dit een verschuiving moet laten zien van gespecialiseerde zorg naar zorg in de nabijheid. De percentages over voorgaande jaren zijn herrekend. Deze nieuwe berekening is nodig, omdat bij analyse is gebleken dat bij de oorspronkelijke berekening door een systeemfout een deel van de cliënten niet is betrokken.

% jongeren met jeugdhulp					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
9,5	10,3	9,9	10	8,7	10

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 17 jaar die jeugdhulp ontvingen in het eerste halfjaar van 2019. Hieronder rekent het CBS zowel jeugdhulp met als zonder verblijf. Onder gemeenten met 100.000-300.000 inwoners was dit aandeel in het eerste halfjaar van 2019 10,40%.

Het aandeel jeugdzorg per gemeente kan komende jaren ook wijzigen door aangekondigde veranderingen in het woonplaatsbeginsel op grond waarvan wordt bepaald aan welke gemeente de geleverde jeugdzorg wordt toebedeeld. Deze administratieve herverdeling leidt dan tot een minder zuivere trendlijn over het gebruik van jeugdzorg.

De realisatiecijfers over het gebruik van zorg ijlen sterk na. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijke monitor www.waarstaatjegemeente.nl. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording).

Landelijk zien we een toename van het gebruik van zorg. We streven naar minder zorg dan bij andere gemeenten met 100.000-300.000 inwoners. De sterkte daling die we zien is niet correct, door de vele wijzigingen aan het administratiesysteem van de wijkteams, is in 2018 en 2019 niet de juiste data aan het CBS geleverd. Dit is inmiddels gecorrigeerd, maar nog niet meegenomen in de huidige publicatie .

% inwoners met een WMO maatwerkarrangement	
Realisatie cijfers	Streefcijfers

2015	2016	2017	2018	2019	2019
	5,8	5,9	6,1	6	5,9

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal WMO cliënten met maatwerkarrangementen in het eerste halfjaar van 2019 per 100 inwoners. Deze indicator komt uit het Besluit Begroting en verantwoording (BBV). De BBV indicatoren staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Hier staat het per 1000 inwoners. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners waren het 65 wmo cliënten per 1000 inwoners. We zien momenteel in Amersfoort een lichte daling van het aantal inwoners dat WMO voorzieningen gebruikt.

Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan stijgen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
38	39	39	39	37,5	38

Bron: CBS - Participatiewet

Toelichting: Het betreft het aantal personen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder. De bijstandsdichtheid is in Amersfoort in vergelijking met grote gemeenten van 100.000-300.000 laag. Bij de andere grote gemeenten is deze namelijk 45,2 personen per 1.000 inwoners. Het betreft een indicator die vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht dient te worden opgenomen in de Begroting. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl. Het rijk houdt in 2019 rekening met een beperkte stijging (in absolute aantallen)

Gerealiseerde garantiebanen in het kader van het Sociaal Akkoord					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
237	44	107	142		110

Bron: Werk en Inkomen

Toelichting: Er zijn in 2019 136 mensen op garantiebanen geplaatst in de regio Amersfoort. Voor Amersfoort gaat het om 82 plaatsingen. Dit is niet hetzelfde als 'realisatie garantiebanen' omdat er dan een berekening wordt gemaakt van het aantal uren - het gaat dan niet om personen. Kortom - eigenlijk kunnen we er nu niets over zeggen. We krijgen naar verwachting pas eind april te horen hoeveel garantiebanen we hebben gerealiseerd in 2019.

- In Amersfoort hebben we in 2015 net als landelijk de detacheringen vanuit de WSW bij de gerealiseerde garantiebanen ondergebracht. Hierdoor lijkt het alsof er in 2015

meer banen zijn gerealiseerd. Feitelijk is het een administratieve wijziging t.o.v. de andere jaren.

- Er zijn overigens meer banen ontstaan dan in de indicator vermeld staan; het totaal aantal banen is namelijk het resultaat van aantal gecreëerde banen minus het aantal verdwenen banen. Dat betekent dat er meer banen gecreëerd zijn dan het jaarlijkse realisatiecijfer weergeeft, omdat ook de verdwenen banen gecompenseerd moeten worden. De regionale inspanning onder werkgevers is daarmee dus groter dan het realisatiecijfer laat zien.

De banenafpraak in het kader van het Sociaal akkoord is een afspraak tussen werkgevers-, werknemersorganisaties en het Rijk om tot en met 2026 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking (garantiebanen) te realiseren. Er zijn tot en met het derde kwartaal in 2019 136 personen in de regio Amersfoort op dergelijke banen geplaatst (zie voor meer informatie

<https://www.uwv.nl/overuwv/Images/trendrapportage-q3-2019.pdf>).

Voor de gemeente Amersfoort gaat het om 82 plaatsingen. Met deze aantallen zijn de doelstelling voor 2019 in het derde kwartaal al ruimschoots gehaald. In april 2020 komt de 4de trendrapportage over 2019 uit.

Dan weten we hoeveel plaatsingen er over heel 2019 zijn geweest.

werkloosheid (%)					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
7	5,1	4,4	3,5		

Bron: CBS, Enquete Beroepsbevolking

Beleidskaders

Beleidskader sociaal domein

Beleidskader Opvang en Bescherming

Gezondheidsbeleid 2018-2021

Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling

Beleidsplan integrale schuldhulpverlening 2019-2022

2.2 Veiligheid en handhaving

Burgemeester Lucas Bolsius	Wethouder Kees Kraanen
----------------------------	------------------------

Inleiding

In het afgelopen jaar is met veiligheidspartners veel en intensief samengewerkt aan een veilig Amersfoort waarbij preventie het sleutelwoord was. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking op het gebied van sociaal domein en veiligheid. Ook op het gebied van ondermijnende criminaliteit wordt steeds meer integraal en regionaal samengewerkt om snel te acteren op signalen die duiden op criminele activiteiten. Daarnaast zijn we gestart met het verkennen van het thema cyberveiligheid en het ontwikkelen van een aanpak gericht op kwetsbare doelgroepen.

Vanuit handhaving is door de handhavers een belangrijke bijdrage geleverd aan preventie en het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid op straat.

Belangrijke gebeurtenissen

Koningsdag

Eén van de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar is Koningsdag. Vanuit de hele organisatie waaronder de afdeling veiligheid is met veel enthousiasme hard gewerkt om het evenement veilig en feestelijk te laten verlopen. Ook vanuit handhaving is door de boa's en toezichthouders veel inzet geleverd. Onder andere door het houden van toezicht op de constructieve veiligheid van podia en bouwwerken in het programma. Maar ook bij van tal van

andere zaken waardoor het feest soepel kon verlopen. Voor de komende evenementen maken we dankbaar gebruik van de lessen van Koningsdag.

Coffeeshops

In het verruimde beleid met betrekking tot coffeeshops is het maximaal uit te geven vergunningen (zeven) voor coffeeshops bereikt. Conform het beleid is hiermee de wachtlijst komen te vervallen.

Integraal veiligheidsprogramma

In het najaar van 2019 heeft de gemeenteraad het nieuwe integraal veiligheidsprogramma 2020-2022 vastgesteld met hierin de prioriteiten; aanpak ondermijning, cybercrime, verbetering zorg en veiligheid en preventie woninginbraken.

Cyberveiligheid

Aangezien we een daling van de 'klassieke criminaliteit' zien en een stijging van gedigitaliseerde en cybercriminaliteit, zijn we in 2019 gestart met een aanpak hiervan. We hebben ingezet op: samenwerking met een digitale wijkagent en cyberpolitievrijwilligers bij de politie, een training digitale weerbaarheid voor MKB-ondernemers, een phishing campagne onder medewerkers van de gemeente, onderzoek naar slachtofferschap en risicoperceptie digitale veiligheid onder Amersfoorters. Daarnaast zijn we een samenwerkingsverband gestart met de Haagse Hogeschool, Saxion Hogeschool en 10 andere gemeenten op dit onderwerp.

Re-integratie ex-gedetineerden

Sinds 2019 houden we vanuit de gemeente op locatie om de week een spreekuur voor de re-integratie van ex-gedetineerden in de Penitentiare Inrichtingen in Nieuwegein en Alphen aan den Rijn. De ervaring is dat de gedetineerden allemaal gebruik maken van de uitnodiging of zich zelf inplannen. Gemiddeld zijn er vier a vijf contacten per spreekuur. Uit alle gesprekken komen hulpvragen waar de gemeente kan helpen of doorverwijzen.

Ondermijning en weerbaarheid

In 2019 hebben we voorbereidingen getroffen en zijn we gestart met de aanpak van ondermijning en het vergroten van de weerbaarheid. We hebben een plan van aanpak weerbaarheid opgesteld met daarin de volgende pijlers: bewustwording op signalen van ondermijnende criminaliteit en waar deze gemeld kunnen worden, actieve inzet van bestuurlijk instrumentarium om ondermijnende activiteiten tegen te gaan en het verbeteren van de bestuurlijke informatiepositie.

Daarnaast hebben we door middel van een Veerkrachtsmonitor onderzoek laten doen naar de veerkracht/weerbaarheid in een bepaalde wijk om handvatten te krijgen voor het versterken van die weerbaarheid tegen ondermijning.

Verder hebben we op casusniveau intensief samengewerkt met het RIEC, de politie en andere veiligheidspartners wat tot verschillende acties met wisselend succes heeft geleid, een voorbeeld hiervan is de controle autobedrijven op de IJssel.

Financieel overzicht

Tabel: PF.2.2.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.312	-3.510	-3.699	-190
2.2.2 Fysieke veiligheid	-9.921	-9.921	-10.158	-237
2.2.3 Handhaving	-1.058	-1.058	-1.060	-2
TOTAAL LASTEN	-14.290	-14.488	-14.917	-428
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	40	40	69	29
2.2.2 Fysieke veiligheid	10	10	7	-2
2.2.3 Handhaving	940	940	952	12
TOTAAL BATEN	989	989	1.028	39
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
2.2.1 Sociale veiligheid	-3.272	-3.470	-3.631	-161
2.2.2 Fysieke veiligheid	-9.911	-9.911	-10.150	-239
2.2.3 Handhaving	-118	-118	-107	10
TOTAAL SALDO	-13.301	-13.499	-13.888	-389
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan reserve	0	400	261	-139
TOTAAL MUTATIES RESERVES	0	400	261	-139
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-13.301	-13.099	-13.627	-528

Tabel: PF.2.2.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
2.2 Veiligheid en handhaving	-428	-100
2.2.1 Sociale veiligheid	-190	29
2.2.2 Fysieke veiligheid	-237	-2
2.2.3 Handhaving	-2	12

9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-139
--	---	------

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Sociale veiligheid (tabel: PF.A.2.2.1)			
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	-173	29	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-173	29	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Fysieke veiligheid (tabel: PF.A.2.2.2)			
In de zomerrapportage is aangegeven dat in de meicirculaire 2019, voor de Afwikkeling Niet Gesprongen Explosieven 2018 (NGE) een bedrag ad € 358.000 ontvangen is van het Rijk. Dit ten behoeve van de afwikkeling van de kosten 2018. In dit programmaonderdeel leiden deze kosten tot extra uitgaven. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 Algemene Uitkering.	-358		I
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	63	-2	I
Vanuit de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft er o.a. een afrekening plaatsgevonden betreffende beheerpakketten 2018 dit levert een incidenteel voordeel op.	75		I
Voor Preventie Radicalisering/Jihadisme is vanuit het Rijk een budget van € 94.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bestemd voor regio Utrecht Oost, hiervan is € 17.000 aan lasten gerealiseerd. In dit programmaonderdeel leidt deze mutatie tot een extra last. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 Algemene uitkering. De gelden zijn niet volledig uitgegeven. Wij stellen voor (via een overhevelingsvoorstel) dit bedrag in 2020 (€ 94.000 -/-	-17		I

€ 17.000) € 77.000 voor preventie Radicalisering/Jihadimse beschikbaar te houden.			
Totaal belangrijkste afwijkingen	-237	-2	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Handhaving (tabel: PF.A.2.2.3)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.2.2.4)			
Aanvullend op het jaarbudget 2019 voor onderhoud brandweerkazernes is bij raadsbesluit 1114120 "Aanvraag eenmalig budget voor uitgesteld onderhoud brandweerkazernes" besloten tot het beschikbaar stellen van een budget van € 400.000 voor uitgesteld onderhoud aan de brandweerkazernes aan de Kleine Koppel (centrum) en Hofslot (noord). Totaal bedrag € 450.000, beiden te dekken door een onttrekking uit de reserve onderhoud brandweer. Daadwerkelijk benodigd was een bedrag van € 261.000. Derhalve is er ook € 189.000 minder onttrokken aan de reserve onderhoud brandweer. In 2019 is er voor de brandweerkazernes een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Als gevolg hiervan kan met ingang van 2020 de reserve onderhoud brandweer worden omgezet in een voorziening onderhoud brandweer, Het saldo van deze reserve is na bovengenoemde onttrekking € 1.248.000. Voorgesteld wordt het saldo van deze reserve volledig te onttrekken en te doteren aan de voorziening Onderhoud Brandweer voor dekking van toekomstig onderhoud. Bij het bepalen van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening is rekening gehouden met deze dotatie.		-139	I
Totaal belangrijkste afwijkingen		-139	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
2.2.1 Sociale veiligheid	Het voorkomen dat jongeren afglijden naar criminaliteit.		
2.2.1 Sociale veiligheid	Het bestrijden van georganiseerde drugscriminaliteit.		
2.2.1 Sociale veiligheid	Voorkomen/verminderen van druk en overlast bij de drie bestaande coffeeshops.		het maximum aantal te verlenen gedoogvergunningen is verstrekt
2.2.1 Sociale veiligheid	Het vergroten van de weerbaarheid van de stad, het bestuur en de gemeentelijke organisatie.		
2.2.1 Sociale veiligheid	Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma.		
2.2.2 Fysieke veiligheid	We vergroten het (brand-)veiligheidsbewustzijn bij inwoners en bedrijven.		
2.2.2 Fysieke veiligheid	Veiligheid voor omgeving en werknemers in op niet-gesprongen explosieven verdachte gebieden.		
2.2.2 Fysieke veiligheid	Een vakbekwame brandweer- en crisisorganisatie.		
2.2.3 Handhaving	We prioriteren de handhavingsinzet op basis van informatie en een risicoanalyse.		
2.2.3 Handhaving	We handhaven integraal.		
2.2.3 Handhaving	We reageren adequaat op meldingen en klachten over de openbare ruimte.		

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.2.2 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
2.2 Veiligheid en handhaving					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Inwoners, GGZ-instellingen, sociale wijkteams, zorg en hulpverleningorganisaties, woningcorporaties, politie, Openbaar ministerie, belastingdienst, Veiligheidshuis, Regionaal Informatie en expertise centrum (RIEC), PKVW-bedrijven, indebuurt033, KHN, ondernemers, Penitentiaire inrichtingen, Reclassering, Art 1 Midden-Nederland. Veiligheidsregio Utrecht (VRU), Regionale Uitvoeringsdienst (RUD), MBO Amersfoort opleiding HTV

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Wij werken in het samenwerkingsverband van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Daarin nemen gemeenten deel en vormen zij samen met andere veiligheidspartners zoals politie, waterschappen, defensie en inwoners een sterk netwerk op het gebied van veiligheidszorg. Brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing worden hier georganiseerd en uitgevoerd. Het vergroten van de fysieke veiligheid is voor de VRU een continu proces. Deze intensieve samenwerking heeft gezorgd voor een kwalitatief goede, efficiënte en betaalbare brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie, die niet beperkt is door gemeentegrenzen. Deze werkwijze betekent ook dat wij als gemeente niet meer alleen richting kunnen geven aan het fysieke veiligheidsbeleid. Om brand te voorkomen en veiligheid te bevorderen wordt ook samenwerking gezocht met zorgaanbieders, woningcorporaties, scholen, etc.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.2.2

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Besmetting van de openbare ruimte met asbest als gevolg van een brand. De kosten van het schoonmaken van de openbare ruimte kan mogelijk niet op de veroorzaker/vervuiler verhaald worden.	Maatregelen van brandpreventie. Maximaal inzetten om de kosten zoveel mogelijk te verhalen op de vervuiler.	287	Bolsius Kraanen
2	Om grote evenementen voor de stad Amersfoort te kunnen behouden is er voor gekozen om niet alle kosten door te berekenen in de evenementenvergunningen. Doordat vooraf de evenementenkalender niet volledig is in te schatten, ontstaat het risico dat het tekort op de evenementen hoger is dan vooraf ingecalculeerd.	Betreft alleen de maatschappelijke evenementen. Voor commerciële evenementen worden de reguliere tarieven gehanteerd.	104	Bolsius Kraanen
3	De illegale stort van asbest, waarvan de eigenaar niet is te achterhalen waardoor de kosten van verwijdering voor gemeente Amersfoort zijn.	Legaal storten van asbest is laagdrempelig.	56	Bolsius Kraanen

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
25		21		22	21

Bron:

Toelichting: % inwoners (18-84 jaar) dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. Cijfers zijn gebaseerd op de vraag: 'Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?' Dit is het percentage 'ja' op het totaal van de antwoorden 'ja' en 'nee'. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. Toename in 2019 is niet statistisch significant. Wordt in 2021 opnieuw gemeten.

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
57,6	54,3	48,5	47,3	47,8	45,9

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreeerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties. Het aantal misdrijven laat een daling zien in de afgelopen jaren. In 2017 was het streven om voor 2019 en 2020 een verdere daling te bereiken. Dat is niet gehaald. De misdaadcijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari.

Totaal woninginbraken per 1.000 inwoners					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
4	3,6	3,3	4	4,1	3,3

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreeerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties van woninginbraken, inclusief poging en diefstal zonder braak). We streven ernaar om het aantal woninginbraken terug te dringen tot het niveau van 2017. De cijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.

Beleidskaders

Integraal Veiligheidsprogramma 2020-2022

Beleidsplan VRU 2020

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie

Wethouder Fatma Koser Kaya

Inleiding

Wij zorgen voor vitale werklocaties, waarbij voldoende en passende ruimte is voor groei en vestiging van bedrijven. Wij hebben oog voor het huidige bedrijfsleven en trekken nieuwe bedrijven aan om de werkgelegenheid te behouden en versterken. Wij trachten de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt in onze regio te verbeteren waar zowel jongeren als werkgevers van profiteren. Tevens versterken wij het regionale innovatieklimaat gericht op een groene, gezonde en slimme regio (smart city).

Belangrijke gebeurtenissen

Regionale samenwerking stimuleren: Samenwerking overheden, bedrijfsleven en onderwijs in de regio versterkt

In 2019 is ingezet op verdergaande regionale economische samenwerking. De economie houdt niet op bij de grenzen van de gemeente; regionaal hebben we elkaar nodig en willen we elkaar versterken.

Samen met drie honderd partners - ondernemers en onderwijsinstellingen en andere overheden - is de Regionale Economische Agenda opgesteld en hebben we samengewerkt aan het opzetten van een regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM). Deze ROM versterkt de economische structuur van de

Regio Utrecht. We hebben in de Regio Utrecht hiermee straks de eerste ROM die haar investeringen gaat richten op de maatschappelijke thema's uit de Regionaal Economische Agenda: toekomstbestendige leefomgeving, gezonde mensen en waardevolle digitalisering. Dit gaat de ROM doen door de ondersteuning van het regionaal bedrijfsleven en het ecosysteem om het innovatieve vermogen van de regio te versterken en de brede welvaart te vergroten.

Via het Toekomstfonds Onderwijs Arbeidsmarkt zijn ook dit jaar weer (regionale) projecten gefinancierd die een brug slaan tussen onderwijs en bedrijfsleven. Ook wordt actief geparticipeerd in de totstandkoming van een Human Capital Agenda regio Utrecht en is specifieke aandacht voor duurzaamheid en energietransitie. Verder zijn we actief op het verder doorontwikkelen van het smart city traject en is ingezet op het versterken van internationaal onderwijs in de stad. Deze en andere economische thema's zijn opgepakt met de regionale partners en met de Economic Board Utrecht.

Wederom stijging aantal banen en vele bedrijven landen in de stad: warme contacten met ondernemend Amersfoort.

Afgelopen jaar zien we het aantal bedrijven dat zich in Amersfoort vestigt groeien. Met onze acquisitie en accountmanagers zetten wij in op groei in werkgelegenheid over de gehele breedte - voor hoog- en lageropgeleiden-. De afgelopen twee jaar zijn 18 bedrijven met medewerking van het Amersfoort Business Team nieuw in Amersfoort gevestigd. Dat leverde 1925 banen op. In dezelfde periode was het Amersfoort Business Team indirect betrokken bij de komst van 11 bedrijven, die bij elkaar goed zijn voor 1770 banen. Buiten de invloedssfeer van Amersfoort Business Team zijn 18 bedrijven in Amersfoort gevestigd of gebleven. Zij vertegenwoordigen 1265 banen. De kantorenleegstand loopt snel terug. Zo is bijvoorbeeld de opname in het Stationsgebied groot.

Voor bedrijven die zich in Amersfoort vestigen, regelt het Amersfoort Business Team een zachte landing in de gemeente. Bedrijven worden hierbij meegenomen in de mogelijkheden die de stad biedt. Bedrijven brengen we in contact met het lokale georganiseerd bedrijfsleven en er wordt actief gewezen op de regionale economische samenwerking onder de noemer 'gezond stedelijk leven'. Ook voor internationale bedrijven die zich in regio Amersfoort vestigen of internationaal personeel in dienst hebben is in de Utrechtregio een "international welcoming center" geopend waar het Amersfoort Business Team naar verwijst.

Het ambassadeursprogramma van het Amersfoort Business Team is in 2019 gecontinueerd. Samen met deze Amersfoortse ondernemers als ambassadeurs organiseren wij onder andere netwerkbijeenkomsten rondom actuele thema's. In 2019 zijn twee goed bezochte bijeenkomsten georganiseerd om de band met de stad en tussen bedrijven onderling te versterken. Koningsdag 2019 "WijAmersfoort" was daarbij een belangrijke dag waar het Amersfoortse bedrijfsleven zich goed heeft kunnen laten zien.

De jaarlijkse regionale Rodeloperdag (dé derde donderdag van november) voor ondernemers werd goed bezocht, het thema dit jaar was vitaliteit. Voor in de gemeente startende bedrijven wordt de rode loper uitgerold.

Afwegingskader transformatie kantorenlocaties

Amersfoort wil een economisch vitale en duurzame stad (en regio) zijn en blijven. Hierbij wordt in het bijzonder ingezet op het stimuleren en ondersteunen van ondernemers om werkgelegenheid in en om Amersfoort te behouden en versterken. We streven naar een goede balans tussen wonen en werken, met ruimte voor (nieuw) ondernemerschap. Vitale werklocaties zijn daarbij van groot belang.

In 2019 is in Amersfoort als een van de eerste gemeenten een afwegingskader transformatie kantoren vastgesteld. Met dit afwegingskader wordt per werklocatie duidelijkheid geboden over wat wel en niet mogelijk is als het gaat om de transformatie van kantoren. Een van de sporen die dit jaar is ingezet is om vitale werklocaties te realiseren, danwel te behouden voor de stad. Het zorgdragen voor voldoende en passende ruimte voor groei en vestiging van bedrijven en kantoren op geschikte locaties is daarbij het uitgangspunt.

Circulaire Economie

Het werken aan een duurzame stad staat hoog op de agenda. Ook in Amersfoort zijn we ons ervan bewust dat we op een andere manier met onze aarde moeten omgaan. In een circulaire economie gaan we op een slimme manier om met grondstoffen en zetten we breed in op waardecreatie en economie. Op deze manier willen we een antwoord geven op de vraagstukken rond leveringszekerheid en de fluctuerende prijzen van grondstoffen, maar ook op de impact die de groeiende vervuiling heeft op de natuur en biodiversiteit. Werken aan de transitie naar een circulaire economie vraagt om samenwerking tussen inwoners, ondernemers, kennisinstellingen en overheden. In Amersfoort is hiervoor in 2019 het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2020 vastgesteld.

Langs de vijf actielijnen van het “Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2020” is in 2019 hard gewerkt aan concrete resultaten richting de Circulaire Economie.

Hierbij zoeken we steeds de wisselwerking op tussen onze eigen inkoopkracht als organisatie en het aanjagen van de bouwsector om stappen te zetten richting het sluiten van grondstofkringlopen.

2019 stond in het teken van beton. Zo is er hard gewerkt aan het verankeren van alle ambities in het inkoopbeleid, moederbestek en alle handboeken. Hierdoor is de basis bij het uitvragen van beton vastgelegd in het grootste deel van de aanbestedingen in de openbare ruimte. Op deze wijze dagen we de bouwsector uit om aan de slag te gaan met het verduurzamen van beton. Ook zijn we druk met voorbereiden van de aanbesteding van duurzame betonproducten en een eerste project met de innovatieve uitvraag van constructief beton met hoge circulariteitsambities.

Dat in Amersfoort vol wordt ingezet op het duurzaam en circulair aanbesteden is landelijk niet ongemerkt gebleven. Bouwend Nederland heeft laten onderzoeken welke overheden het beste presteren als het gaat om het daadwerkelijk gunnen op duurzaamheid. Amersfoort eindigt daarbij op

de tweede plek in de totale rangorde en is de best presterende gemeentelijke overheid.

Om ook de markt uit te dagen om actief aan de slag te gaan met het verduurzamen van beton in de (Regio) Amersfoort is gestart met het vormen van een betonketen. Hiervoor zijn alle partijen die deel

uit maken van de betonketen in de regio uitgenodigd voor het Symposium Verduurzamen Beton op 11 december 2019.

Ook bij gebiedsontwikkeling wordt continue gezocht naar wegen om de circulaire ambities te verankeren. Zo is de aanvraag gedaan bij het ministerie van BZK voor verlaging van de MPG (milieuprestatiegebouw) naar 0,9 vooruitlopend op landelijke wetgeving die pas in 2021 ingaat. We hopen hier begin 2020 definitief mee aan de slag te kunnen. Daarnaast zoeken we naar wegen om circulaire bouwen naast de MPG beter te verankeren binnen gebiedsontwikkeling. Daarom hebben we ons in 2019 aangesloten bij het Praktijkprogramma Circulaire Bedrijventerreinen, waardoor we voor de gebiedsontwikkeling de Vinkenhoef onze ambities hopen te verankeren in het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan en afspraken bij gronduitgifte.

Een andere ontwikkeling is de Retourboulevard of liever gezegd de Cirkelboulevard. Een initiatief vanuit de gemeente om samen met de kringloopwinkels in de stad een stap te zetten richting circulair winkelen. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Dit plan is door het ministerie van BZK

gehonoreerd met een financiële ondersteuning. Samen met negen andere steden die ook ondersteuning ontvangen ontdekken we hoe we het upcyclen van consumptiegoederen en het daarmee redden van consumptiegoederen van de afvalberg kunnen stimuleren en realiseren. Dit project is in 2019 gestart samen met 15 verschillende partners in de stad.

Maar het werken aan een circulaire economie gaat niet vanzelf. Vaak botst een initiatief tegen de huidige wet & regelgeving aan. Ook het afgelopen jaar hebben, mede vanuit onze rol binnen de Alliantie Cirkelregio, gewerkt aan het agenderen van deze problematiek bij de Rijksoverheid. Dit heeft o.a. geleidt tot een motie waarin opgeroepen wordt tot het borgen van het vervolg van het Programma Ruimte voor Regels binnen het Versnellingshuis voor Circulaire Economie. Maar ook heel concreet door als lokale overheid via een gedoogconstructie, vooruitlopend op landelijke regeling, de

Stadswormerij al mogelijk te maken. In 2019 ging dan eindelijk na jaren voorbereiding de Keistadloods van start. Een circulaire hub, waar vijf bedrijven drie jaar lang van de gemeente de ruimte krijgen om te pionieren rond circulariteit.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.1.1 Economie	-4.474	-4.449	-3.972	477
TOTAAL LASTEN	-4.474	-4.449	-3.972	477
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.1.1 Economie	515	515	547	32
TOTAAL BATEN	515	515	547	32
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.1.1 Economie	-3.959	-3.934	-3.425	509
TOTAAL SALDO	-3.959	-3.934	-3.425	509
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-50	-50	-50	0
Onttrekking aan reserve	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-50	-50	-50	0
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-4.009	-3.984	-3.475	509

Tabel: PF.3.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.1 Economie	477	32
3.1.1 Economie	477	32
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	0

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Economie, Smart City, Citymarketing, Circulaire economie (tabel: PF.A.3.1.1)			
Voor de oprichting van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Regio Utrecht (ROM) was voor 2019 € 400.000 geraamd. De ROM is in 2020 opgericht, waardoor het budget niet is benut in 2019.	400		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	400		

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Werklocaties (tabel: PF.A.3.1.2)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.3.1.3)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat	Voortgang	Toelichting
3.1.1 Economie		

	Koesteren van het huidige bedrijfsleven en aantrekken van nieuwe bedrijven om de werkgelegenheid te behouden en versterken.		Amersfoort Business Team (ABT) draagt succesvol bij aan behoud bedrijven en de komst van nieuwe bedrijven. Denk hierbij concreet aan de organisatie van de rode loper dag voor ondernemers met thema vitaliteit, maar ook de actieve dienstverlening richting het bedrijfsleven.
3.1.1 Economie	Zorgen voor vitale werklocaties, waarbij voldoende en passende ruimte is voor groei en vestiging van bedrijven.		Doorlopend aandacht voor de uitvoering van programma werklocaties. Afwegingskader transformatie kantoren is in april 2019 door de raad vastgesteld en vormt daarmee een helder kader m.b.t. transformatievraagstukken. Voor project De Hoef West is het onderzoek naar het “werken van de toekomst” afgerond. Dit onderzoek heeft input geleverd ten behoeve van de toepassing van het Ontwikkelkader voor De Hoef West ook voor de lange termijn het gebied als een gemengd woon-werkgebied kan functioneren. Daarmee wordt ook zorg gedragen voor het behoud van vitale werklocaties.
3.1.1 Economie	Een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt in onze regio waar zowel jongeren als werkgevers van profiteren.		Ook in 2019 zijn vanuit het Toekomstfonds Onderwijs Arbeidsmarkt projecten gefinancierd die bijdragen aan een verbeterde aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt. Tevens is actief ingezet op programma's als vroegtijdig schoolverlaten (vsv) en Perspectief op Werk (in arbeidsmarktregio Amersfoort) en wordt deelgenomen in Platform Onderwijs Arbeidsmarkt. Verder is actief geparticipeerd in totstandkoming van de Human Capital Agenda in samenwerking met de partners in het regionale Human Capital cluster.

3.1.1 Economie	Versterken van het regionale innovatieklimaat gericht op een groene, gezonde en slimme regio (smart city).		Met de oprichting van de ROM wordt invulling gegeven aan de regionale innovatieuitdagingen binnen de kaders van de Regionaal Economische Agenda. De ROM richt zich onder andere op een toekomstbestendige leefomgeving. In dat kader is gestart met het project SCOREwater waarin de steden Amersfoort, Barcelona en Göteborg zich samen met bedrijven en kennisinstellingen richten op het gebruik van technologie en digitale middelen bij het voorspellen van hevige regenbuien en het beperken van overstromingsschade. Hiermee biedt digitalisering kansen, maar ook is het wenselijk om spelregels op te stellen voor het verzamelen van data in de openbare ruimte. Hiertoe heeft de VNG het initiatief genomen en tijdens de Bijzondere ALV (BALV) van de VNG in november 2019 zijn de Principes voor de digitale samenleving vastgesteld.
3.1.1 Economie			

	Bedrijven en instellingen ondersteunen bij circulair ondernemen in de bouw- en demontage sector.		September 2019 is het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie vastgesteld door het college. In de kadernota 2020 is in totaal incidenteel 1 miljoen aan middelen vrijgemaakt. Hiermee is het programma geborgd tot 2021 met de focus op bouw. Werken aan een circulaire economie houdt niet op bij de grenzen van de stad. Wij werken hierbij veel samen met partners uit de regio. Zo is in 2019 de samenwerking met Alliantie Cirkelregio versterkt, door het gezamenlijk opstellen van een actieprogramma, waarbij op verschillende domeinen vanaf 2019 werkgroepen actief zijn. Amersfoort draagt actief bij aan de werkgroep Circulair Bouwen.
3.1.1 Economie	Versterken van de aantrekkelijkheid van Amersfoort en de regio voor (toekomstige) bewoners, bedrijven en (zakelijk) toeristen.		Ook in 2019 hebben we de regionale krachtenbundeling voortgezet voor het stimuleren van bekendheid bij en bezoek door cultuurtoeristen uit binnen- en buitenland. Het gezamenlijke toeristisch marketingproject van Utrecht en Amersfoort "Hollandse Meesters die je moet ontdekken" leverde een recordaantal bezoekers op aan de bijzondere tentoonstelling Maestro Van Wittel.

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.3.1 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
3.1 Economie					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Bedrijven, bedrijvenkringen, bedrijfsmakelaars, binnenstadpartijen, winkeliersverenigingen en vertegenwoordigers van diverse sectoren in stad en regio, zoals horeca, toerisme en de maak-industrie. Regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht, gemeenten Utrecht & Hilversum), onderwijsinstellingen (o.a. MBO scholen, HU Amersfoort, VO scholen en SOMT Universiteit), Economic Board Utrecht, Alliantie Cirkelregio Utrecht, Cirkelstad, BouwCirculair, Ondernemers Academie, Team Invest & Trade Utrecht Region, Future City Foundation, FIWARE Lab, Universiteit Utrecht, Universiteit Twente en Hogeschool Saxion (Enschede).

We verstrekken subsidie aan bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt.

We verstrekken subsidie aan Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort (VVV Amersfoort) en dragen financieel bij aan campagnes die Stichting Citymarketing Regio Amersfoort voor ons uitvoert.

Verbonden partijen

In dit programma zijn geen verbonden partijen.

Risico's

Economie heeft geen risico's.

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

Groei van de werkgelegenheid in % ten opzichte van voorgaande jaar					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
-2,3	-0,5	1,1	4,5	3,4	

Bron: PAR

Toelichting: We streven naar een groei die hoger is dan het landelijke gemiddelde (in 2018: 4,5% in Amersfoort tegen 2,2% landelijk). We geven geen streefcijfers omdat de trend te afhankelijk is van de conjunctuur. Zie ook: www.amersfoortincijfers.nl/dashboard.

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
811	801	804	835	857	800

Bron: Lisa, bewerking O&S

Toelichting: Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. De indicator die landelijk verplicht is (BBV) meet het aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15 tot 65 jaar. Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. Streefcijfers: 'meer dan 800 banen per 1000 inwoner van 15-65 jaar'. Toelichting: Bij een gezonde balans tussen wonen en werken, is er getalsmatig naast elke werkende Amersfoorter ook een baan. Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl.

Positie op de sociaal-economische index					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
4	4	3	3	3	3

Bron: Atlas voor gemeenten

Toelichting: We willen sociaal-economisch een blijvende toppositie in Nederland behouden. De rangorde laat ons zien hoe vitaal Amersfoort is op aspecten als werkgelegenheid, werkloosheid en bijstand, in vergelijking met andere steden (50 grootste gemeenten). We streven ernaar om de positie in de top-3 minimaal te behouden. Het cijfer van 2019 is gepubliceerd in 2019, maar gaat vooral over cijfers van 2018. Streefcijfer: 'top 5 positie'. Toelichting: De Atlas voor Gemeenten bevat een benchmark van de sociaal-economische positie van de 50 grootste gemeenten in Nederland. Zie ook www.amersfoortincijfers.nl.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

3.2 Onderwijs en jeugd

Wethouder Fatma Koser Kaya	Wethouder Cees van Eijk
----------------------------	-------------------------

Inleiding

Kinderen en jongeren in Amersfoort moeten kunnen opgroeien in een prettige omgeving, waarbij ze tot hun recht komen en hun talenten maximaal kunnen ontplooiën. Om dit te bereiken voeren wij een onderwijsbeleid dat hieraan bijdraagt en realiseren we samen met de onderwijsinstellingen onderwijshuisvesting, die kwalitatief onderwijs en de brede functie van de school ondersteunt.

Het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2017-2020 (UPJO) geeft aan op welke wijze partijen er de komende jaren voor willen zorgen dat het in Amersfoort goed opgroeien en opvoeden is. Dit programma is in januari 2017 door de Raad vastgesteld.

Op de volgende pagina's staat beschreven welke belangrijke gebeurtenissen zich hebben voorgedaan en welke resultaten zijn behaald.

Belangrijke gebeurtenissen

Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting

Uw Raad nam 26 maart 2019 [het besluit](#) om per 1 januari 2019 de middelen voor onderwijshuisvesting te decentraliseren naar de samenwerkende schoolbesturen. De overeenkomst is 27 maart 2019 door de gemeente en alle schoolbesturen getekend. Hiermee zijn de schoolbesturen, verenigd in 2 coöperaties (Samenfoort VO & Samenfoort PO), vanaf 1 januari 2019 (met terugwerkende kracht) verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgplicht m.b.t. onderwijshuisvesting. De coöperaties hebben beide een investeringsplanning opgesteld voor de

komende vier jaar. Beide hebben wij beoordeeld op basis van de gemaakte afspraken zoals vastgelegd in de overeenkomst. De coöperaties nemen de planning nu in uitvoering en dit betekent dat de schoolbesturen binnen door de coöperaties gestelde kaders aan de slag gaan met (ver)nieuwbouw. Het primair onderwijs met schoolgebouwen in Schothorst en het voortgezet onderwijs met een aantal gebouwen in de stad voor VMBO, een gebouw voor voortgezet speciaal onderwijs en een VO-gebouw.

Nieuwbouw Scholencomplex De Vosheuvel en Stedelijk gymnasium Johan van Oldenbarnevelt (JvO)

De laatste twee projecten die, voorafgaand aan de doordecentralisatie, zijn uitgevoerd zijn De Vosheuvel en het JvO. Bouwheer Stichting PCOU-Willibrord heeft de nieuwbouw van De Vosheuvel conform planning in gebruik genomen op 1 maart 2019. Bouwheer Stichting Onderwijsgroep heeft de (ver)nieuwbouw en uitbreiding van het JvO met enige vertraging in gebruik genomen op 28 oktober 2019. Stichting Onderwijsgroep en de gemeente hebben beide hoger beroep ingesteld over de uitleg van (financiële) afspraken.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

In 2019 hebben 6 voorscholen succesvolle pilots gedraaid met 16 uur per week voorschoolse educatie voor peuters van 2,5 tot 4 jaar, met het doel de wettelijk verplichte overgang van 10 naar 16 uur VVE per week vanaf 2020, waarvoor uw Raad in de Kadernota 2020-2023 middelen heeft vrijgemaakt, soepel te laten verlopen.

In oktober 2019 heeft het College, vanuit haar wettelijke regietaak op de doorgaande lijn en de resultaatmonitoring in de VVE en vanuit de aanbevelingen van de Onderwijsinspectie, besloten een kwaliteitsimpuls aan voor- en vroegscholen te geven om de ouderbetrokkenheid, doorgaande lijn en resultaten in de VVE te versterken.

Onderdeel van deze kwaliteitsimpuls zijn een eenmalige subsidie waarmee voor- en vroegscholen in 2020 hun uitvoering op deze punten kunnen versterken, het ontwikkelen van een stadsbrede lijn voor ouderbetrokkenheid in de VVE en het delen van 'best practices' tussen voor- en vroegscholen.

Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2017-2020 (UPJO)

Dit programma is samen met partners uit het werkveld tot stand gekomen. Ieder jaar stellen gemeente en partners gezamenlijk een jaarplan op. Er is in 2019 een veelheid aan activiteiten uitgevoerd; een aantal wordt toegelicht bij het onderdeel 'zichtbaar resultaat': *meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal*.

De samenwerking tussen de diverse onderwijsgeledingen is sterk, evenals met partijen rond het onderwijs. Deze sterke samenwerking is één van de redenen dat Amersfoort is verkozen tot Nationale Onderwijsstad 2020-2021.

Om een extra impuls te geven aan het vergroten van de kansen van kinderen heeft de gemeente zich aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie. Speerpunt is het versterken van de samenwerking tussen school en thuis.

IJslands model

De essentie van het IJslandse preventiemodel is het creëren van een gezonde omgeving waarin jongeren kunnen opgroeien. Wetenschappelijk onderbouwde risico verhogende en beschermende factoren zijn in het IJslandse model samengebracht in vier domeinen: gezin, peergroep (vrienden en leeftijdsgenoten), school en vrije tijd. Binnen elk domein beschrijft het model factoren die de kans op bijv. middelengebruik vergroten (risicofactoren) of die de invloed van risicofactoren verminderen

(beschermende factoren). Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten focust het preventiemodel nu voornamelijk op het reduceren van middelengebruik door jongeren. Echter het kan ook worden toegepast op een breed scala van gezondheids- welzijnsvragen. Positieve neveneffecten zijn o.a. aan afname schooluitval, schoolverzuim, overlast, kindermishandeling en toename ouderbetrokkenheid, sociale binding in de wijk.

Gemeente Amersfoort is één van de 5 gemeenten die deelnemen aan het 3 jarig beleidsvormend leertraject in samenwerking met het Trimbos Instituut en het NJI. Doel van dit leertraject is om te onderzoeken welke werkzame elementen van het IJlands Model toepasbaar zijn voor lokaal preventiebeleid in Nederlandse gemeenten. In Amersfoort zijn 8 scholen en lokale stakeholders betrokken bij dit leertraject. Op basis van de verzamelde data onder de leerlingen worden per school plannen van aanpak gemaakt. Deze zitten nu in de uitvoeringsfase. De stakeholders geven gezamenlijk uitvoering aan de plannen van aanpak. In de pilot zien we een intensivering van de samenwerking tussen school, brugfunctionaris en GGD, deelnemende scholen leren van elkaar en verbinding tussen de scholen en stakeholders.

Onderwijs-arbeidsmarkt

In 2019 is op verschillende manieren gewerkt aan het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Voorbeelden zijn de cofinanciering van projecten vanuit het Toekomstfonds Onderwijs Arbeidsmarkt, activiteiten in het kader van de aanpak Voortijdig School Verlaten, de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid en de subsidieaanvraag Perspectief op Werk. Zie voorts programma 3.1 Economie.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.2.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-21.721	-21.728	-22.653	-925
TOTAAL LASTEN	-21.721	-21.728	-22.653	-925
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	5.669	5.676	9.143	3.467
TOTAAL BATEN	5.669	5.676	9.143	3.467
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-16.052	-16.052	-13.510	2.542
TOTAAL SALDO	-16.052	-16.052	-13.510	2.542
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-31	-31	-31	0
Onttrekking aan reserve	12	12	6	-6
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-19	-19	-26	-6
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-16.071	-16.071	-13.536	2.536

Tabel: PF.3.2.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.2 Onderwijs en jeugd	-925	3.461
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	-925	3.467
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-6

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt (tabel: PF.A.3.2.1)			
Bij de zomerrapportage is reeds vermeld dat bij de sloop van een deel van de Johan van Oldenbarneveltschool asbest is gevonden. De totale kosten hiervoor bedragen € 380.000. De kosten van asbestsanering en herstelwerk zijn op grond van de onderwijswetgeving een financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze kosten hebben wij gemeld bij de jaarrekening 2017 (€ 270.000,-) en in de zomerrapportage 2018 (€ 110.000,- RIB 2018-083). De vernieuwing van de Johan van Oldenbarneveltschool is het laatste project dat de gemeente onder het regiem van de Verordening Onderwijshuisvesting afwikkelt (voordat de doordecentralisatie in werking trad).	-380		I
Bij de zomerrapportage is reeds vermeld dat voor het gebruik van de multifunctionele accommodaties van de gemeente er een afrekening voor de periode 2015-2018 heeft plaatsgevonden met de gebruikers. Vanaf 2019 wordt het gebruik jaarlijks in rekening gebracht voor een bedrag van circa € 300.000.		800	I/S
Bij de zomerrapportage is reeds vermeld dat in de periode 2011-2018 bij de verantwoording aan het Rijk van de middelen voor het Onderwijsachterstandenbeleid, bestedingen die passen binnen het doel van de specifieke uitkering, ten laste van gemeentelijke middelen zijn gebracht. De gemeente Amersfoort heeft bij het ministerie een herziening SISA 2017 ingediend, waarover het ministerie positief heeft besloten. Hierdoor ontstaat er een incidentele financiële meevaller van € 1,3 miljoen, doordat dit bedrag alsnog ten laste van de Rijksmiddelen is gebracht en daarmee niet terugbetaald hoeft te worden aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Wij stellen voor (via overhevelingsvoorstel) om deze middelen te houden voor de uitvoering van onderwijs.		1.300	I
De kapitaallasten zijn lager dan begroot, omdat de oplevering van de nieuwe gebouwen voor de Vosheuvelscholen en het Johan van Oldenbarnevelt gymnasium in 2019 hebben plaatsgevonden waar in de begroting rekening was gehouden met oplevering in 2018. Conform de Financiële Verordening start de afschrijving in het jaar na ingebruikname. Voor deze scholen in 2020 dus. Conform staand beleid stellen wij voor (via bestemmingsvoorstel) deze middelen toe te voegen aan de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen.	740		I
De na-calculatorische renteomslag wijkt meer dan 25% af van de in de begroting 2019 opgenomen renteomslag. Conform BBV dient er dan een verplichte correctie te worden uitgevoerd: dit	470		I

leidt tot een voordeel in de taakvelden van de desbetreffende programma's.			
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	185		I
De inzet om te voorkomen dat de jongeren tussen 12 en 23 jaar zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, is in 2019 budget neutraal verlopen. Tegenover de gerealiseerde lasten staan baten uit de specifieke uitkering Voortijdig schoolverlaten (VSV) van het Rijk. Het voordelig saldo van €360.000 betreft vooral de deels met Rijksmiddelen gefinancierde inzet voor volwasseneducatie, onderwijsachterstandenbeleid en regionaal meld- en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters.	-889	1.249	I
De begrotingswijziging om dotatie aan de reserve vervangingsinvesteringen te doen voor de doordecentralisatie onderwijshuisvesting is verwerkt vanaf de begroting 2020. Hierdoor hebben we in 2019 een afwijking van €1.000.000. Hier tegenover staat een voordeel op programma 5.1 voor een bedrag van € 555.000. Wij stellen voor (via een separaat dekkingsvoorstel bij deze Jaarstukken) het resterende tekort van €450.000 te dekken uit de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen.	-1.000		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-874	3.349	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.3.2.2)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Meer organisaties en werkgevers zijn betrokken bij maatschappelijke vraagstukken.		- Het aanbestedingsbeleid is vernieuwd, waarbij sociale voorwaarden zijn opgenomen om zoveel mogelijk mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Dit gaat via "Social Return". Vanuit deze opdracht zijn 120 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt geplaatst. - In 2019 is er een intensivering van de werkgeverscampagne geweest (vanuit het WSP). Zestien werkgevers zijn ambassadeur van het WSP geworden als voorbeeld en inspiratie voor andere werkgevers. Daarnaast is er gestart met het keurmerk "inclusief ondernemen". - Acht ondernemers hebben de 1e editie van Move2Social doorlopen met de intentie om ook mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een plek te bieden. Eind 2019 is ook gestart met de 2e editie van Move2Social.
3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Meer mensen beheersen het Nederlands en hebben kennis van de samenleving.		In 2019 is met schoolbesturen afgesproken dat ook 4- en 5-jarigen en kinderen die op het AZC wonen terecht kunnen op de Taalschool. Het beleidsplan laaggeletterdheid is op 15 oktober 2019 vastgesteld door het college. De uitvoering hiervan start in 2020.
			

3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.	In 2019 is er één nieuwe ABC's gestart. In totaal zijn in Amersfoort 13 ABC's. In 2019 zijn voorbereidingen getroffen voor de (wettelijk verplichte) uitbreiding van het aantal uren VVE naar 16 uur per week. In 2019 zijn 6 projectsubsidies verleend om aandacht voor diversiteit in het onderwijs te stimuleren. De projecten gingen over culturele diversiteit, toegankelijkheid en seksuele diversiteit. Amersfoort is medio 2019 verkozen tot Nationale Onderwijsstad. In de raad is twee maal gesproken over het onderwerp 'in de eigen wijk naar school'. De HU heeft een onderzoek uitgevoerd naar de situatie in het Soesterkwartier. In oktober 2019 is de raad geïnformeerd over het passend onderwijs en de verbinding met jeugdhulp in Amersfoort. In Amersfoort zijn in 2019 de leerteams onderwijs en wijkteam per wijk omgevormd tot Integrale Wijk en Onderwijs Overleggen. Op de Michaelschool, de Kingmaschool, de Klimboom en de Da Vinci zijn onderwijs zorgarrangementen beschikbaar of in ontwikkeling. Net als in 2018 is ook in 2019 de inzet van de brugfunctionaris per vo school sterk verschillend. De brugfunctionaris op het mbo is gelinkt aan het expertiseteam. Door de inzet van de poortwachtersfunctie dyslexie is in 2019 het verwijzingspercentage van 92% van de scholen onder de 3%, daar waar landelijk 7% verwezen wordt voor een EED
--	---	---

		behandeling. Ondanks alle inspanningen lukt het ons nog niet altijd om voor elk kind een passende plek te vinden. De beoordelingstafel voor het primair onderwijs heeft voor 6 kinderen een plek gevonden binnen het onderwijs die voorheen een vrijstelling (artikel 5 onder a) van de leerplicht hebben gekregen. Ook hebben we alle kinderen die thuis zitten nog niet gezamenlijk in beeld. Vooruitlopend op de aanpassingen in de wetgeving is in 2019 een landelijk Privacy Convenant opgesteld. Dit landelijke Convenant wordt naar onze regio vertaald.
--	--	--

3.2.1 Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	Goede, duurzame en toekomstgerichte onderwijshuisvesting als gezonde, aantrekkelijke leer- en werkomgeving voor leerlingen en personeel.		Uw Raad nam 26 maart 2019 het besluit om per 1 januari 2019 de middelen voor onderwijshuisvesting te decentraliseren naar de samenwerkende schoolbesturen. De coöperaties PO en VO hebben de investeringsplanningen voor de eerste 4 jaar (van totaal 40 jaar) ingediend.
--	--	---	---

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.3.2 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
3.2 Onderwijs en jeugd					
<u>A. Gepland en Gerealiseerd</u>					
Inr. uitbr. j. v. oldenbarnevelt	311	338	-27	Begroting 2014	De investering is afgerond.
<u>B. Gepland en doorgeschoven</u>					
Bouw uitbr. j. v. oldenbarnevelt	9.638	8.502	1.136	Begroting 2016/Jaarrekening 2016	De school is in gebruik genomen in 2019. Maar financieel nog niet definitief afgewikkeld in verband met afhandeling bouwprojecten.
Uitbreiding 1e inrichting 2015	51	0	51	Begroting 2015	Dit is een verzamelkrediet voor scholen en MFA's.
Verv.nieuwbouw complex de vosheuvel	11.317	10.505	812	Begroting 2016	De school is in gebruik genomen in 2019. Maar financieel nog niet definitief afgewikkeld in verband met afhandeling bouwprojecten.

Totaal	21.317	19.345	1.972
--------	--------	--------	-------

Samenwerking

Samenwerkingspartners

In dit programma zijn geen samenwerkingspartners.

Verbonden partijen

In dit programma zijn geen verbonden partijen.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.3.2

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Risico afhandeling bouwprojecten. Betreft risico dat er geen overeenstemming is tussen aannemer en bouwheer en/of bouwheer en financier. De bouwheer is het schoolbestuur, de financier is de gemeente.	Afstemming met schoolbestuur en vastleggen van afspraken.	363	Koser Kaya Van Eijk
2	Ten gevolge van de invoering van 'Passend Onderwijs', de Wet Kwaliteit (V)SO, het personeelstekort binnen het onderwijs, de maatschappelijke discussies over inclusiviteit en zorg tijdens onderwijstijd hebben effect op het aannamebeleid van scholen en is de instroom van leerlingen voortdurend onderhevig aan wisselingen. De behoefte aan onderwijszorgarrangementen neemt toe. Dit kan consequenties hebben voor het benodigd aantal m2 voor de (V)SO-scholen. Wijzigingen in de leerlingenstromen en/of schooluitval kan leiden tot hogere kosten, bijvoorbeeld als gevolg van: - meer schoolvervoersbewegingen en onvoldoende aanbod in relatie tot Jeugdbeleid - aanpassing schoolgebouwen voor leerlingen met een beperking - (boven)regionale verschuivingen binnen het Speciaal Onderwijs.	Op grond van wettelijke grondslagen, Wet passend onderwijs en de Jeugdwet is er een verplichting om binnen het regionale overleg Passend Onderwijs en Jeugd met elkaar af te stemmen. Samen met de Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben we een agenda opgesteld waarin ook de aanpalende onderwerpen zoals leerlingenstromen, thuiszitters en huisvesting zijn opgenomen. Het overleg is ook om risico's te beheersen. Intensieve monitoring en regionale samenwerking.	317	Koser Kaya Van Eijk
3	De geraamde bedragen voor onderwijshuisvesting gaan uit van energiezuinig en klasse B frisse scholen, maar niet van BENG (bijna energieneutraal) en evenmin van ENG (energie-neutraal/gasloos). Vanaf 1-1-2020 geldt in het Bouwbesluit 2020 de eis van BENG en daar moeten de Coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO aan voldoen.	Iedere 4 jaar evalueren coöperaties en gemeente samen de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs; of de uitvoering op koers ligt en of er op basis van feiten en omstandigheden (parameters, waaronder milieu- en duurzaamheidseisen) redenen zijn om (financiële) bijstellingen te doen.	193	Koser Kaya Van Eijk

Projecten

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma met de top 3 van de kwantitatieve risico's.

Inhoud		Planning		Financiën	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Tabel: PP.3.2.1

Project	Johan van Oldenbarnevelt		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	13.368	3.730	9.638
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	8.490		8.490
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			risico

Toelichting:

Risico afhandeling bouwprojecten. Betreft risico dat er geen overeenstemming is tussen aannemer en bouwheer en/of bouwheer en financier. De bouwheer is het schoolbestuur, de financier is de gemeente.

Indicatoren

% voortijdig schoolverlaters					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019

1,8	1,9	1,6			1,8
-----	-----	-----	--	--	-----

Bron: DUO

Toelichting: Voortijdig schoolverzuim proberen we te voorkomen. De verdere daling van het % schoolverlaters heeft betrekking op het schooljaar 2016-2017. Amersfoort heeft positief resultaat in vergelijking met andere grote gemeenten waar het gemiddelde 2.1% is. Actuele cijfers over het schooljaar 2017-2018 worden gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.
De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

Relatief verzuim					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	25	19	21		

Bron: DUO

Toelichting: Deze indicator betreft het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar. Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Scholen zijn wettelijk verplicht ongeoorloofd verzuim en schooluitval te melden aan DUO.
We streven naar minimaal verzuim om schooluitval te voorkomen. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.
De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting. Bron van de cijfers is DUO / Ingrado.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

3.3 Sport

Wethouder Hans Buijtelaar

Inleiding

Sport en bewegen is een integraal onderdeel van het leven in de stad. Sport en bewegen brengt plezier, houdt Amersfoorters fit en vitaal en draagt bij aan maatschappelijke vraagstukken in buurten en wijken. We willen daarom graag dat iedere Amersfoorter een leven lang sport en beweegt. Samen met toekomstbestendige sportverenigingen en andere sportaanbieders, buurtsportcoaches en maatschappelijke partners vanuit onder meer onderwijs, gezondheidszorg en welzijn zorgen we voor een sport- en beweegaanbod dat aantrekkelijk en toegankelijk is voor iedereen. Sportaccommodaties en openbare ruimte in de stad worden zo multifunctioneel en intensief mogelijk gebruikt voor sport- en beweegactiviteiten. Niet alleen door sportverenigingen en inwoners, maar ook door onderwijsinstellingen, maatschappelijke partners uit zorg en welzijn, commerciële sportaanbieders, bedrijven, etc.

Belangrijke gebeurtenissen

Sportnota

Op 3 december 2019 is de sportnota 2019 - 2024 'Amersfoort in beweging - Samenspel voor een gezond groeiend Amersfoort' unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. De nota is het resultaat van een intensief proces, waarbij vele partners in de stad nauw betrokken zijn. Met deze partners werken we nu aan het opstellen van een Lokaal Sportakkoord en de uitwerking van een uitvoerings- en investeringsprogramma voor de komende jaren.

BRON/ INPUT	SPORT AKKOORD	COALITIE AKKOORD	EXPERT MEETING	INTERNE Sessie	V.T. MONITOR	CYFERBEREIK + LAGERHUIS + GESPR. WETH.	ONDER- ZOEKEN MUTUAL	SROI	ONDER- ZOEKEN SHINEN- SPORT	RONDE SPORT + ONDERWIS	DE MILJOEN WAT DOEN?	DIVERSENI: - PASSEND SPORT GEBIED - USLANDI MODEL - JONGEREN-ESSIE
LEVEN LANG SPORTEN DIELEKES BENEFEN	• ZONDER PAKKET • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• ZONDER PAKKET • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG
INCLUSIEF SPORTEN	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG	• FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG
SPORT ACCO'S + VERENIGINGEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN	• OPEN PARKEN • OPEN PARKEN • OPEN PARKEN
SPORTEN IS OPENBARE RUIMTE	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG	• SPORTIEVE TOEGANG • FINANCIËLE TOEGANG • SPORTIEVE TOEGANG
TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG	• TALENTONTW. + OVERIG • TALENTONTW. + OVERIG

Amerena

Anderhalf jaar na de opening kunnen we stellen dat Amerena een succes is. Mede door de energie die betrokken partners hebben gestoken in de samenwerking en in het complex, is een bruisend Amerena ontstaan. Bijna op ieder moment van de dag is het levendig en vinden activiteiten plaats. De bezetting van de zwembaden en van de sporthal is hoog, er is een uitstekend werkend operationeel team en de horeca functioneert naar behoren.

Er zijn ook aandachtspunten. De overgang van de twee oude zwembaden en een sporthal naar Amerena heeft in de praktijk geleid tot verschillen op enkele onderdelen binnen de exploitatie ten opzichte van de oorspronkelijke raming. Daarnaast kijken we samen met de betrokken partijen naar mogelijkheden om de samenwerking en het gekozen aansturingsmodel eenvoudiger en efficiënter vorm te geven. Naar verwachting worden beide trajecten in 2020 afgerond.

Kunstgrasvelden

Het sportbedrijf van de gemeente Enschede is door de rechtbank van Rotterdam op 19 december 2019 veroordeeld voor milieuvervuiling door rubberkorrels die buiten kunstgrasvelden van een voetbalvereniging terecht zijn gekomen. Deze uitspraak heeft gevolgen voor alle Nederlandse gemeenten waar kunstgrasvelden met rubber infill aanwezig zijn. Het correct naleven van de zorgplicht door de beheerder van kunstgrasvelden is van groot belang. In dat kader is al in 2018 het gemeentelijk renovatiebudget voor kunstgrasvelden aangepast, om benodigde fysieke aanpassingen aan te brengen. Met SRO inventariseren we welke aanvullende maatregelen voor beheer en onderhoud nodig zijn.

Accommodaties

De kwaliteit en staat van onze sportaccommodaties heeft continu onze aandacht. In 2019 is opdracht gegeven voor de realisatie van kleedkamers bij rugbyclub Eemland, zijn besluiten genomen over de vervanging van een kunstgrasveld bij VV Hoogland en de her situering van het hoofdveld bij AFC Quick en is een eerste verkenning gedaan voor een locatie voor een indoor tennis accommodatie voor ALTA. De trainingsfaciliteit voor Altis en AV Triathlon op sportpark Bokkeduinen

is opgeleverd. Als onderdeel van de uitvoering van de sportnota ontwikkelen we komend jaar een visie en meerjarig investeringskader voor de sportaccommodaties in de stad.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.3.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	-9.803	-9.532	-10.984	-1.452
TOTAAL LASTEN	-9.803	-9.532	-10.984	-1.452
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	0	0	13	13
TOTAAL BATEN	0	0	13	13
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.3.1 Sport en bewegen	-9.803	-9.532	-10.971	-1.439
TOTAAL SALDO	-9.803	-9.532	-10.971	-1.439
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-2	-252	-252	0
Onttrekking aan reserve	35	103	115	12
TOTAAL MUTATIES RESERVES	33	-149	-137	12
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-9.770	-9.681	-11.108	-1.427

Tabel: PF.3.3.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.3 Sport	-1.452	25
3.3.1 Sport en bewegen	-1.452	13
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	12

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Sport en bewegen (tabel: PF.A.3.3.1)			
Zoals gemeld in de zomerrapportage is met ingang van 2019 voor alle sportaccommodaties kostprijsdekkende huur ingevoerd. De hogere huurlasten voor SRO worden gecompenseerd door een hogere exploitatiebijdrage aan SRO. De baten staan van de hogere huurinkomsten op programma 1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling, onderdeel vastgoed. Per saldo is het budget neutraal voor de gemeente. Vanaf 2020 is de kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties in de begroting verwerkt, waardoor de afwijking incidenteel is.	-2.735		I
De vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 beschikbaar gestelde structurele middelen sport zijn in 2019 aangewend voor de kleed/wasruimte Rugbyclub Eemland, een veld bij v.v. Hoogland en een veld bij Afc Quick.	500		I
In de zomerrapportage is reeds melding gemaakt van vertraging in de uitvoering van investeringen sportaccommodaties waardoor deze middelen niet zijn uitgegeven.	526		I
In september 2019 is het rapport 'voorstel Masterplan Uitvoering Fase 2 Pilot Sportparken' vastgesteld binnen de sport3hoek (gemeente, SRO en ASF). Voor de uitvoering is een sportparkmanager aangesteld op twee sportparken. Wij stellen voor om de niet bestede middelen van € 300.000 over te hevelen naar 2020 voor de uitvoering van dit rapport.	300		I
In november 2019 hebben wij de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de exploitatie van Amerena en de aansturing aan de programmatafel. In deze RIB is een aantal punten o.a. kosten extra banenzwemmen, op basis van bevindingen uit de eerste anderhalf jaar van de openstelling bijgesteld. Structureel is het effect vanaf 2020 een bedrag van €65.138.	-213		I/S
Het Rijk heeft in 2019 meer middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van cultuur- en buurtsportcoaches (Brede Impuls Combinatiefuncties) dan voorgaande jaren. De uitbreiding van de buurtsportcoaches is eind 2019 in gang gezet na vaststelling van de sportnota in het najaar van 2019, waardoor deze middelen niet zijn ingezet in 2019. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 bij de Algemene Uitkering.			I
Er is sprake van onderuitputting van de subsidie sport en bewegen als gevolg van minder toegekende subsidieaanvragen in 2019. In het jaar 2019 zijn er twee momenten geweest dat	70		I

de verenigingen een aanvraag voor de subsidie konden indienen.			
Totaal belangrijkste afwijkingen	-1.522	0	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.3.3.2)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
3.3.1 Sport en bewegen	Zoveel mogelijk Amersfoorters (kunnen) sporten en bewegen.		Amerena kent een zéér hoge bezettingsgraad; op vrijwel elk moment van de dag vinden er activiteiten plaats, georganiseerd door de hoofdgebruikers. Het schoolzwemmen is geïntroduceerd voor scholen in de nabijheid van Amerena. Door het Jeugdfonds Sport en Cultuur zijn ruim 1.300 kinderen lid geworden van een sportvereniging. I.s.m. Stichting Life Goals zijn 120 cliënten van GGZ Centraal, Kwintes en Leger des Heils gaan sporten. We onderzochten de redenen waarom kinderen geen zwemdiploma hebben en implementeren in 2020 de maatregelen die dit tegen gaan. Door de subsidieregeling werden meer aanvragers uitgenodigd om met een nieuw sportaanbod bestaande activiteiten aan te vullen (bvb. padel, verschillende runs, zwem4daagse). In aanvulling op de WMO werd vanuit sport bijgedragen aan de aanschaf sporthulpmiddelen (o.a. aanschaf RaceRunners). De 21,5 fte buurtsportcoaches produceerden o.a. 300 clinics op scholen, in 6 wijken na-schoolse sportactiviteiten en 10 ontwikkeltrajecten bij verenigingen. Ook werd 'Kies-je-sport' voor volwassenen opgezet. De samenwerking met FC Utrecht werd verstevigd door inzet van bekende spelers.
3.3.1 Sport en bewegen			

	Onze sportvoorzieningen dragen bij aan ontmoeting en verbinding tussen Amersfoorters.		Het beweegronde Soesterkwartier werd toegevoegd. Een tennisvereniging organiseerde - na jaren van afwezigheid - de ATP80 Dutch Open tennistoernooi. In Amerena vond het NK Zwemmen en NK Schoonspringen plaats. Het jaarlijkse Sportgala trok meer bezoekers dan voorgaande jaren bij het 10-jarig bestaan. Nieuw onderdeel was de aandacht voor 100-jarige verenigingen.
3.3.1 Sport en bewegen	Onze sportvoorzieningen ontwikkelen mee met de groei van onze stad.		De kwaliteit en staat van onze sportaccommodaties heeft continu onze aandacht. In 2019 is opdracht gegeven voor de realisatie van kleedkamers bij rugbyclub Eemland, zijn besluiten genomen over de vervanging van een kunstgrasveld bij VV Hoogland en de her situering van het hoofdveld bij AFC Quick en is een eerste verkenning gedaan voor een locatie voor een indoor tennis accommodatie voor ALTA. De trainingsfaciliteit voor Altis en AV Triathlon op sportpark Bokkeduinen is opgeleverd en de beweegronde in Soesterkwartier is geopend. De route voert langs de verschillende sportverenigingen in de wijk. Als onderdeel van de uitvoering van de sportnota ontwikkelen we komend jaar een visie en meerjarig investeringskader voor de sportaccommodaties in de stad.

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.3.3 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
3.3 Sport					
<u>B. Gepland en doorgeschoven</u>					
Investeringsimpuls sport	290	44	246	Begroting 2014	Dit krediet is in 2012 toegekend voor het wegwerken van de wachtlijsten in de sport. Dit krediet wordt in 2020 voor een herbestemming voorgelegd aan de Raad.
Totaal	290	44	246		

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Sportverenigingen en sport- en beweegaanbieders, SRO Amersfoort, Amersfoortse Sport Federatie (ASF). En daarnaast talloze partners die met hun (sport- en beweeg)activiteiten bijdragen aan de realisatie van het sportbeleid, zoals: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), NOC*NSF, onderwijsinstellingen, IndeBuurt033, Stichting Wijkteams Amersfoort, en andere maatschappelijke organisaties.

Verbonden partijen

NV SRO

De inzet van SRO is gericht op het realiseren van de gemeentelijke doelstelling van het Amersfoortse sportbeleid. De doelstelling is een leven lang sporten en bewegen voor iedere Amersfoorter.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïdentificeerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.3.3

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Indien er een gewijzigd advies van RIVM komt ten aanzien van kunstgrasvelden met rubber (SBR) infill, is mogelijk vervroegde vervanging van infill en/of toplaag van kunstgrasvelden nodig.	Ontwikkelingen worden gemonitord. Als het risico zich materialiseert (via VNG) inzetten op compensatie door het Rijk en bezien of fasering van vervanging mogelijk is. In het kader van de zorgplicht zijn bij een aantal kunstgrasvelden kantplanken geplaatst. Deze worden bij vervanging van de overige velden de komende tijd ook geplaatst.	480	Buijtelaar
2	Het sportbedrijf van de gemeente Enschede is door de rechtbank van Rotterdam 19 december jl. veroordeeld voor milieuvervuiling door rubberkorrels die buiten kunstgrasvelden van een voetbalvereniging terecht zijn gekomen. Deze uitspraak heeft gevolgen voor alle Nederlandse gemeenten waar kunstgrasvelden met rubber infill aanwezig zijn.	Renovatiebudget voor kunstgrasvelden is per 2018 door gemeente aangepast, onder andere om tijdens renovatie kantplanken en schoonlooproosters aan te brengen. De velden die zijn gerenoveerd vanaf 2018, zijn hiervan voorzien. Velden die in 2020 worden gerenoveerd, worden vanuit het renovatiebudget ook voorzien van kantplanken en schoonlooproosters.	472	Buijtelaar
3	Kortere levensduur infra-onderdelen van buitensportcomplexen (bijvoorbeeld verhoogde slijtage kunstgrasmat) als gevolg van intensiever gebruik en vandalisme door openstelling voor derden buiten de gebruiksuren. Mogelijk is eerdere vervanging van de infra-onderdelen van de buitensportaccommodaties dan gepland noodzakelijk.	Monitoren kwaliteit en zo nodig economische levensduur verkorten. Sportverenigingen (buitensport) hebben via de subsidieregeling Sport en Bewegen mogelijkheden om de accommodatie te beveiligen. Een spelregelbord (huishoudelijk reglement) kan worden opgesteld en zichtbaar gemaakt op het sportcomplex. SRO monitort de staat van infraonderdelen en rapporteert aan de gemeente.	140	Buijtelaar

Projecten

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma met de top 3 van de kwantitatieve risico's.

Inhoud		Planning		Financiën	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.
Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Tabel: PP.3.3.1

Project	Hogewegzone- zwembad (Amerena)		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	33.200		33.200
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	32.988		32.988
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			
Nazorg periode loopt naar verwachting 1 jaar uit ten opzichte van het contract.			
Kwantitatieve risico's			
	Risicocategorie		
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
De gecontracteerde marktpartij gaat binnen 10 jaar na ingebruikname failliet.	<i>Het D&B traject is afgerond, echter heeft een evt faillissement van de aannemer ook risico's in beheerfase bij eventuele garantiegevallen. Dus faillissement heeft in ieder geval tot 10 jaar na in gebruikname mogelijke risico's in zich.</i>		
2. De exploitatie van het sportcomplex (inclusief horeca en parkeren) past niet binnen de beschikbare middelen.	<i>Periodiek toetsen van voorliggende exploitatie afspraken of deze passen binnen de eerder gemaakt afspraken met de exploitant. Hiervoor is een werkgroep voor ingesteld samen met de gemeente en exploitant.</i>		Betreft een exploitatierisico, geen projectrisico
3. Het sportcomplex blijkt niet volledig te voldoen aan de wensen / verwachtingen van de huurders en / of gebruikers.	<i>Huurder en gebruikers zijn deelnemer aan de programmatafel om hier samen tot een oplossing te komen.</i>		Geen risico meer

Toelichting:

Indicatoren

% niet-wekelijkse sporters					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	42,9				

Bron: GGD

Toelichting: Percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Het betreft hier een verplichte indicator vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Zie www.waarstaatjegemeente.nl. Dit cijfer is gebaseerd op vierjaarlijks GGD onderzoek. Het % niet-wekelijkse sporters wijkt af van het % niet-

wekelijkse sporters in de Amersfoortse Vrijetijdsmonitor 2018, omdat de vraag op een andere manier gesteld is.

% volwassenen en senioren dat voldoet aan de (nieuwe) beweegrichtlijn					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	55				

Bron: GGD

Toelichting: Het gaat hier om de in 2017 ontwikkelde nieuwe beweegrichtlijn. Deze geldt ter vervanging van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). De beweegrichtlijn is strenger dan de NNGB: niet alleen voldoende beweging, maar ook bot- en spierversterkende activiteiten zijn vereist om aan de richtlijn te voldoen. De beweegrichtlijn wordt in 2020 opnieuw door de GGD gemeten.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

3.4 Cultuur

Burgemeester Lucas Bolsius	Wethouder Fatma Koser Kaya
Wethouder Astrid Janssen	Wethouder Willem-Jan Stegeman

Inleiding

Wij hebben een aantrekkelijk cultureel klimaat met een divers en toegankelijk aanbod voor iedereen. Kinderen en jongeren in Amersfoort brengen we in contact met kunst- en cultuur door middel van cultuureducatie en een aantrekkelijk aanbod in de vrije tijd.

De ontwikkeling van het cultuuraanbod in Amersfoort moet meegroeien met de bevolkingsontwikkeling en verdere verstedelijking en draagt bij aan Amersfoort als aantrekkelijke stad om te wonen, werken en recreëren. Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen. We werken hierbij nauw samen met de stedelijke regio waar wij onderdeel van uit maken.

Belangrijke gebeurtenissen

Kunst & Cultuur belangrijke gebeurtenissen

De gemeenteraad heeft 10 oktober 2017 de 'Cultuurvisie Amersfoort 2030' vastgesteld. In 2018 lag de focus op onderzoeken, aanjagen en verkennen. Daarmee is een fundament gelegd waarop in 2019 uitwerking is gegeven in het inmiddels vastgestelde Cultuurplan Amersfoort 2019-2022 "Duurzaam, Dynamisch en Doen".

In het Cultuurplan Amersfoort 2019-2022 "Duurzaam, Dynamisch en Doen" staan de prioriteiten voor de komende jaren om er voor te zorgen dat het Amersfoortse cultuuraanbod past bij de groei van de stad. Deze prioriteiten zijn vertaald in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren. Tot en met 2020 gaat het om verstevigen van de grote culturele instellingen in Amersfoort, en daarnaast onder meer het versterken van cultuureducatie, profileren van culturele evenementen, makers & talent en het culturele regioprofiel. Daartoe is in 2019 zowel structureel als incidenteel extra geïnvesteerd in grote en kleinere instellingen in de stad. Daarnaast is het beschikbare bedrag voor de projectsubsidieregeling structureel verhoogd, zodat we nog meer mooie initiatieven kunnen ondersteunen. Ook is het Stedelijk Regioprofiel "Eeuwig Jong" vastgesteld, waarbij ambities zijn geformuleerd op het gebied van regionale samenwerking.

Van Wittel terug in Amersfoort

Met *Maestro Van Wittel - Hollandse meester van het Italiaanse stadsgezicht* had Kunsthall KAdE in 2019 de best bezochte expositie sinds de opening in 2014 in het Eemhuis. De tentoonstelling over de in Amersfoort geboren kunstenaar oogstte zowel nationaal als internationaal veel lof en heeft KAdE veel extra naamsbekendheid opgeleverd.

Publieksprijs voor Amersfoort Erfgoedstad van het jaar

Vorig jaar was het officiële erfgoedjaar. Dat jaar werd ook bekend dat we genomineerd waren als erfgoedstad van het jaar. In maart 2019 heeft Amersfoort de Publieksprijs van de BNG Erfgoedprijs voor Erfgoedstad van het jaar gewonnen. De hoeveelheid publiekstemmen waren mede te danken aan een filmpje van de juniorgidsen.

Pop-up De Volmolen

Het historische pand De Volmolen bruiste in 2019 van de culture activiteiten door de tijdelijke invulling als Pop-up De Volmolen. De pop-up is opgezet met het doel om jonge creatieve ondernemers een springplank te bieden. Dit is gedaan aan de hand van drie pijlers: verbinding, een laagdrempelige programmering en cultureel ondernemerschap. De Volmolen heeft kende aansprekende terugkerende programmaonderdelen, zoals Dit moet je zien! - "Filmavond met spraakmakend voorafje", diverse Exposities voor o.a. jonge Amersfoortse makers en Electiv - "Elektronisch muziekcollectief", studio en lessen. Naast deze programmalijnen heeft Volmolen actieve rol gespeeld in culturele klimaat en was er bij veel samenwerking met andere partijen, in het bijzonder gericht op talentontwikkeling, waarbij talent nieuw publiek kon aanboren en aansluiting bij en wegwijs in Amersfoortse culturele klimaat ontstond. Op dit moment wordt gekeken hoe de opbrengsten van 'De Volmolen' vervolg kunnen krijgen.

Lancering We Are Public

Ruim 500 Amersfoorters hebben zich als *cultuur optimist* aangesloten bij We Are Public. We are Public is een landelijke publiekspas voor culturele activiteiten. De pas werd in het voorjaar van 2019 als samenwerking binnen de stedelijke regio in de steden Utrecht en Amersfoort gelanceerd. Alle grote culturele instellingen, zoals Flint, FLUOR, De Lieve Vrouw en Nieuwe Erven doen mee. De cijfers laten zien dat de leden goed gebruik maken van het geselecteerde aanbod. Leden kunnen ook gebruik maken van het landelijke aanbod.

Evenementen 2019

De evenementen in Amersfoort waren ook in 2019 talrijk en zeer divers. Zo waren er ruim 350 uiteenlopende culturele, sportieve en maatschappelijke evenementen zoals bijvoorbeeld het ATP tennistoernooi, het Wij Doen het Samen festival en het landelijk populaire festival Into the Woods. Deze laatste vierde dit jaar haar 10 jarig bestaan met een speciale festivaldag Amersfoortse Pracht, een cadeau aan alle inwoners van de stad in de sprookjesachtige omgeving van Bos Birkhoven.

WIJ AMERSFOORT

Koningsdag 2019 was een absoluut hoogtepunt. Het programma was zeer divers en geschikt voor verschillende doelgroepen. Van het kunstproject zoals 'De Nieuwe Stadspoort' op de Hellestraat tot 'Recycle Yourself' op de Varkensmarkt en van WIJ ALLEMAAL, waarbij 135 nationaliteiten vertegenwoordigd waren tot groot feest op het Eemplein voor jong en oud. De Regioquiz was een unieke samenwerking met de Regio Amersfoort. De NOS-uitzending is door ongeveer 2,6 miljoen mensen bekeken.

Belangrijke gebeurtenissen Archief Eemland

Van, voor en door de stad

Archief Eemland biedt een plek aan inwoners van de stad, die uit onze collectie een tentoonstelling samenstellen. Hiermee maken we onze collectie toegankelijk voor een breed publiek, want hierdoor bereiken mensen uit het netwerk van de gastconservator.

We hebben we een aantal mooie voorbeelden van coproductie met de stad.

Johan leeft!

Een groots staatsman, grondlegger van het liberale denken betoogden Gerard Chel en Guido de Wijs. Op hun initiatief kreeg in 2019 in Amersfoort het Johan van Oldenbarneveltjaar gestalte om te herdenken dat deze staatsman en “zoon” van de stad Amersfoort 400 jaar geleden werd onthoofd in Den Haag.

Johan leeft! was de titel van een reeks van activiteiten in de stad, zich kenmerkend door samenwerking met culturele organisaties en Het Eemhuis. Vooral ook hebben veel inwoners van de stad Johan van Oldenbarnevelt op originele wijze herdacht, bijvoorbeeld met “Johan vlaggen” in de van Oldenbarneveldtlaan, lezingen- en straatdiners.

Op 13 mei verzamelden de burgemeester, raadsleden, enkele leden van de 2^e Kamer en Amersfoorters zich op het Onze Lieve Vrouweplein. Om 10.00 uur werden de klokken geluid, waarmee herdacht werd dat 400 jaar geleden het laatste uur was geslagen voor Johan van Oldenbarnevelt.

101 vrouwen versierd

Bij Archief Eemland was van 18 januari t/m 16 maart 2019 de tentoonstelling ‘101 vrouwen versierd’ te zien die werd samengesteld met portretten gemaakt door de Amersfoortse beeldend kunstenaar Marijke Schurink. Zij maakte van 101 foto's/beeltenissen van vrouwen “versierde” portretten met verschillende materialen. Een groot deel was te zien op de publieksetage van Archief Eemland. Vier van deze vrouwen op de portretten hadden een Amersfoort-connectie, van hen waren ook documenten en foto's uit het archief te zien.

Conny Kiest

In de collectie van Archief Eemland bevinden zich bijna 600 foto's van Conny Meslier. Van mei 2019 tot januari 2020 was de tentoonstelling ‘Conny Kiest’ te zien waarin bezoekers een prachtig beeld kregen van het bijzondere oeuvre van de Amersfoortse fotografe Conny Meslier.

Meslier maakte spraakmakende fotoreportages voor onder andere de gemeente Amersfoort en de Alliantie. Zoals de foto's van het Stationsgebied die verschenen in het boek: "Contouren & Contrasten - Amersfoorters in hun veranderende omgeving" (1988). Een ander deel van de expositie was van latere datum. Deze markante fotografe trok met haar mooie foto's bijna 1000 bezoekers.

Bouwdossiers

Veel bezoekers raadplegen bouwtekeningen-en dossiers van Amersfoortse woningen en monumenten. Voor de publieksarchivarissen betekent dit een aanzienlijke toename van de werkzaamheden, omdat bijna alle bouwdossiers door de gemeente Amersfoort aan Archief Eemland zijn overgedragen. Het is de bedoeling de bouwdossiers te digitaliseren, zodat deze in de toekomst online ter beschikking kunnen worden gesteld. Voor de gemeenten Woudenberg en Eemnes is dit al mogelijk.

Belangrijke gebeurtenissen Monumentenzorg

In 2019 zijn in de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit subcommissie Erfgoed **360 vergunningaanvragen** behandeld die betrekking hebben op monumentale panden of gebieden. Daarnaast zijn veel eigenaren gefaciliteerd bij de instandhouding, transformaties en herbestemming van erfgoed. Er is een duidelijke toename aan vragen die betrekking hebben op duurzame monumentenzorg. Indien nodig worden bij ontwikkelingen en projecten **bouwhistorisch onderzoek** uitgevoerd zoals naar boerderij Birk 9. Belangrijke herbestemmingen in 2019 waren onder meer Huize Randenbroek en de Mariënhof. Voor onder meer de projecten Klooster Zuidsingel, het Militair Hospitaal, de Prodentfabriek, de Watertoren, WarnerJenkinson en De Kolk zijn kaders opgesteld.

Voor monumenten in gemeentelijk eigendom treden we op als een goede 'rentmeester'. In 2019 de restauratie van Museum Flehite afgerond en aan diverse gemeentelijke objecten zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Voor de 17^e eeuwse Volmolen, naast de Koppelpoort, is door middel van een selectieprocedure een nieuwe huurder gevonden. In 2020 wordt het gebouw zo hersteld dat hier een katoendrukkerij kan worden gevestigd, wat aansluit bij de oorspronkelijke functie van de Volmolen.

In 2019 is het **onderzoek Brandveiligheid & Monumenten** uitgevoerd. Over de resultaten van het onderzoek worden monumenteigenaren in 2020 geïnformeerd en voorzien van concrete adviezen en aanbevelingen.

De **monumentenlijst** is ook in 2019 geactualiseerd en is digitaal beschikbaar via amersfoort-in-beeld.nl. Er is een start gemaakt met het realiseren van een geïntegreerde cultuurhistorische waardenkaart, waarbij veel informatie wordt gebundeld en digitaal beschikbaar komt. Hierbij worden ook waardevolle groenstructuren zichtbaar worden gemaakt omdat deze van groot belang is in de setting van monumenten in de omgeving. In 2020 wordt een eerste aanzet gemaakt voor de waardenkaart ten behoeve van de Omgevingsvisie, de uitwerking volgt in 2021. De cultuurhistorische waardenkaart wordt gebruikt in onder meer bestemmingsplannen, herontwikkelingsopgaven en de in de toekomst op te stellen omgevingsplannen.

In 2019 is gestart met het actualiseren van het **gemeentelijke monumentenbeleid**. Hierbij worden ontwikkelingen op het gebied van Rijksbeleid, de Omgevingswet en lokale speerpunten meegenomen. In 2020 wordt dit met een geactualiseerde Erfgoedverordening en een gemeentelijke subsidieregeling vastgesteld door het college van B&W. Hiermee wordt ook geanticipeerd op het toekomstig Omgevingsplan en de Omgevingswet.

Amersfoort heeft een omvangrijk bestand aan **religieus erfgoed**. Door de ontkerkelijking vraagt deze groep monumenten bijzondere aandacht voor het behoud voor de toekomst. In het kader van een pilot is samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in 2019 gestart met het opstellen van een Kerkenvisie. Dit gebeurt in nauw overleg met de kerkelijke gemeenten en moet uiteindelijk in gedragen Kerkenvisie waarbij wordt ingezet op het behoud van religieus erfgoed waarbij adequaat kan worden geanticipeerd op her- en nevenbestemmingen. In 2020 wordt het project afgerond.

De **binnenstad** vraagt op het gebied van **energietransitie** speciale aandacht. Eigenaren van historische panden staan hier naast de opgave om het erfgoed in stand te houden ook voor de opgave het pand te verduurzamen terwijl de mogelijkheden en oplossingen beperkter zijn. Dit vraagt om een faciliterende rol van de gemeente. Samen met betrokken partijen en bewoners is in 2019 een start gemaakt met het onderzoek en of er aanvullende mogelijkheden zijn om in de binnenstad zonne-energie op te wekken. Hierbij is ook gekeken welke nieuwe ontwikkelingen en innovaties er op de markt zijn zoals zonne-energiedakpannen. In 2019 is ook onderzoek gedaan naar (onzichtbare) systemen om onder dakpannen warmte te winnen. Op een kaart zijn de gebieden aangegeven waar in de huidige situatie kansen zijn voor zonne-energie, welke scenario's mogelijk

nieuwe kansen bieden en wat de voor- en nadelen zijn. In 2020 wordt aan de gemeenteraad een voorstel voorgelegd hoe om te gaan met het opwekken van zonne-energie in de binnenstad.

We maken **kennis en informatie** over het Amersfoortse erfgoed zo breed mogelijk toegankelijk door het plaatsen van publicaties in vakbladen, het houden van lezingen en rondleidingen en door deel te nemen aan Open Monumentendag.

Belangrijke gebeurtenissen Archeologie

Actualisatie Archeologische beleidskaart

In maart heeft ons college de geactualiseerde archeologische beleidskaart vastgesteld. Naast enkele nieuw aangewezen terreinen, zijn er nu ook gebieden binnen de gemeente waar geen archeologisch vooronderzoek nodig is. In de meeste gevallen, omdat er voldoende archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden.

Opgraving Emiclaerseweg

In april 2019 is een terrein aan de Emiclaerseweg archeologisch onderzocht, waar voorheen in de onmiddellijke nabijheid veel interessante vondsten zijn gedaan. De opgraving in dit jaar was ook van belang, want er werden sporen gevonden van een oven en gebouwen die daar rond het jaar 1000 hebben gestaan. Bewoning uit deze periode is schaars en in dit geval is het wellicht mogelijk een verbinding te leggen met het Emiclaer dat uit de schriftelijke bronnen bekend is en als belangrijke boerderij een grote rol bij de ontginning van Hoogland speelde. De uitwerking is nog in volle gang.

Opgraving Horsterweg (gemeente Leusden)

In Leusden deden de Amersfoortse archeologen een grootschalig onderzoek aan de oostkant van de Horsterweg. Hier bestaan de resultaten uit boerderijplattegronden en spiekers (opslagschuurtjes) uit de IJzertijd (800 vC - begin jaartelling). Hiermee blijkt de eerder gevonden prehistorische nederzetting aan de andere kant van de Horsterweg ('de Schammer') nog veel uitgestrekter te zijn geweest. Dit onderzoek is een belangrijke bijdrage aan de kennis over de bewoningsgeschiedenis van Amersfoort en omgeving in de IJzertijd, een periode waarin dit gebied een grote aantrekkingskracht had.

Financieel overzicht

Tabel: PF.3.4.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-20.194	-20.319	-19.971	348
3.4.2 Evenementen en recreatie	-1.458	-1.568	-2.036	-469
TOTAAL LASTEN	-21.652	-21.887	-22.008	-120
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	176	176	309	134
3.4.2 Evenementen en recreatie	571	571	876	305
TOTAAL BATEN	747	747	1.186	439
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	-20.019	-20.144	-19.662	482
3.4.2 Evenementen en recreatie	-887	-997	-1.160	-163
TOTAAL SALDO	-20.906	-21.141	-20.822	319
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-60	-60	-60	0
Onttrekking aan reserve	519	519	429	-90
TOTAAL MUTATIES RESERVES	459	459	369	-90
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-20.447	-20.682	-20.453	229

Tabel: PF.3.4.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
3.4 Cultuur	-120	349
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	348	134
3.4.2 Evenementen en recreatie	-469	305
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-90

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Cultuur, kunst en erfgoed (tabel: PF.A.3.4.1)			
Voor het project Archiveren en bewaren is er in 2019 een budget beschikbaar gesteld van € 550.000. Het project is dit jaar niet afgerond. Hierdoor is € 296.593 niet besteed. Wij stellen voor de resterende middelen over te hevelen naar 2020 ten behoeve de afronding van het project in 2020.	297		I
Voor 2019 was nog subsidie geraamd voor Museum Oud Amelisweerd (MOA). Door het faillissement in 2018 van MOA is de subsidie niet uitbetaald.	90		I
Archief Eemland heeft in 2019 structureel meer inkomsten gerealiseerd. Deels komt dit door het overbrengen van het oud archief van de gemeente Soes naar Archief Eemland.		37	S
Archief Eemland heeft in 2019 incidenteel meer inkomsten gerealiseerd dan begroot. Dit komt onder andere door de detachering van personeel aanterne partijen.		43	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	387	80	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Evenementen en recreatie (tabel: PF.A.3.4.2)			
Zoals toegelicht in de Raadsinformatiebrief 2019-70 van 6 september 2019 heeft de organisatie van Koningsdag en het programma op vrijdagavond en zaterdagmiddag geleid tot een tekort van per saldo € 84.000	-471	387	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-471	387	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.3.4.3)			
---	--	--	--

Geen onttrekking uit de reserve Armando Museum door het niet verlenen van de subsidie aan MOA.		-90	I
Totaal belangrijkste afwijkingen		-90	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	De ontwikkeling van het cultuuraanbod in Amersfoort groeit mee met de bevolkingsontwikkeling en verdere verstedelijking en draagt bij aan Amersfoort als aantrekkelijke stad om te wonen, werken en recreëren.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Amersfoort is een thuis voor cultuurmakers. Daarin werken wij aan het beter faciliteren en versterken van de positie van professionele cultuurmakers en het stimuleren van talentontwikkeling (programmaonderdeel 'makers en talent' uit de Cultuurvisie).		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Alle kinderen in Amersfoort komen in contact met kunst- en cultuur.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Bieden van een divers cultuuraanbod voor jongeren waarbij beleven en ontmoeten centraal staan (16-26).		
			

3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Door laagdrempelige culturele activiteiten worden mensen in wijken samengebracht en geactiveerd.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Wij hebben een aantrekkelijk cultureel klimaat met een divers en toegankelijk aanbod voor iedereen.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Archief Eemland bewaart de lokale en regionale historie.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Stimuleren en kennis toevoegen over historie van de stad.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Verwerven van archieven.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	We willen waardevolle historische structuren en gebouwen in stand houden en waar mogelijk verbeteren. Passende nieuwe functies zijn daarvoor essentieel (herbestemming en transformaties).		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	We verbinden doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en cultureel erfgoed en passen waar mogelijk innovatieve technieken en materialen toe.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Op basis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek verdiepen en verbreden we de kennis over de (ontstaans)geschiedenis van onze stad. Deze kennis maken we voor een breed publiek toegankelijk en beleefbaar (in samenwerking met Archeologi		

3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	Behoud en bescherming van archeologische waarden in de bodem, conform onze wettelijke taak. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is behoud in de bodem lang niet altijd mogelijk. Na proefonderzoek kiezen we voor behoud door middel van opgraven of toch voor behoud in de grond.		
3.4.1 Cultuur, kunst en erfgoed	De resultaten van het archeologische onderzoek bekend maken aan en delen met zoveel mogelijk Amersfoorters en bezoekers van de stad. De beleving en kennis van ons archeologisch erfgoed dragen bij aan de binding met de eigen woonomgeving.		
3.4.2 Evenementen en recreatie	Amersfoort heeft een breed en divers aanbod van aansprekende evenementen in huis en is een kweekvijver voor talent.		

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.3.4 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
3.4 Cultuur					
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Met organisaties als Het Gilde, de Waterlijn, de Erfgoed Academie en Stichting Open Monumentendag delen we vanuit monumentenzorg zoveel mogelijk (nieuwe) informatie. Zij kunnen deze kennis weer gebruiken bij excursies, stadswandelingen, lezingen en cursussen. Hier wordt door bezoekers én inwoners van de stad aan deelgenomen. Ook is meegewerkt aan de Erfgoedweek van het Corderius College. Open Monumentendag stond in 2019 in het teken van 'Plekken van Plezier'. Op verschillende locaties in de stad verzorgden juniorgidsen rondleidingen. De juniorgidsen leverden ook een belangrijke bijdrage aan de pitch die Amersfoort gaf ten behoeve van de BNG Bank Erfgoedprijs. Amersfoort heeft hierbij de publieksprijs Erfgoedstad van het jaar 2019 behaald.

Kunst en Cultuur

Voor de uitvoering van de Cultuurvisie Amersfoort 2030 is verbinding en samenwerking binnen het culturele veld essentieel. Dan doelen wij ook op samenwerking tussen partijen van verschillende culturele disciplines (zoals beeldende kunst, muziek, dans, toneel et cetera) en met een verschillend profiel (zoals instellingen, evenementenorganisaties, zelfstandige makers, gevestigde en nieuwe spelers et cetera). Ook de samenwerking met actoren buiten het culturele veld is nodig, zoals onderwijs, welzijnswerk, bedrijfsleven en dergelijke. Daar ligt primair een taak voor partijen in de stad. Om samenwerking te bevorderen zet de gemeente in op een verbindende rol. Onze samenwerking en contacten met het culturele veld zijn veelvormig. Wij hebben frequent bestuurlijk overleg met de culturele basisinstellingen. Wij stimuleren samenwerking en verbinden cultuurmakers en organisaties, wij organiseren bijeenkomsten voor kennisdeling, wij faciliteren en denken mee om initiatieven *vanuit de stad* van de grond te krijgen (bijvoorbeeld door een nieuwe regeling voor projectsubsidies in te voeren) en willen goed geïnformeerd zijn over wat er in de stad op cultureel gebied gebeurt.

Samenwerking met regionale partners richt zich nu vooral op gemeente Utrecht en provincie Utrecht, o.a. vanuit de samenwerking in de Stedelijke regio Utrecht en het regioprofiel *Eeuwige Jong*.

Verbonden partijen

Theater-en congrescentrum Flint NV

Theater- en Congrescentrum Flint N.V. biedt een ambitieus, breed, kleurrijk en levendig programma in vrijwel alle podiumdisciplines met als doel een zo groot en divers mogelijk publiek te bereiken. Daarnaast zoekt Flint proactief naar artistieke verbindingen in de stad en regio. Ze geven organisaties ruimte om zich in Flint te profileren of gezamenlijk met Flint te coproduceren. Hiermee creëert Flint een maatschappelijk draagvlak in de stad, zodat iedere inwoner van Amersfoort zich verbonden kan voelen met Flint. Voor dit doel verstrekt de gemeente Amersfoort subsidie aan Flint, voert bestuurlijke overleggen en is tevens aandeelhouder en eigenaar van het pand.

Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)

Archief Eemland is gevestigd in het Eemhuis en verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer van archieven van: Amersfoort, Leusden, Woudenberg, Renswoude, Soest, Baarn, Eemnes en toezicht op het archief Bunschoten/Spakenburg. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na 20 jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van een gemeentearchivaris. Daarnaast beheren wij particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad organiseren wij tentoonstellingen "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. We werken nauw samen met erfgoedorganisaties in de stad. Archief Eemland is met de Bibliotheek, Scholen in de Kunst en Kunsthal Kade deelnemer in de Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.).

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.3.4

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Exploitatie gesubsidieerde instellingen staat onder druk. Deze druk neemt mogelijk verder toe als gevolg van inhoudelijke beleidsambities voor het realiseren van een aanbod bij de groeiende stad.	Monitoring via dashboard subsidies + rapportage subsidiecyclus. Uitvoeren audits en doorlichting. Inzet Reserve calamiteiten budgetsubsiëring.	94	Bolsius Janssen Koser Kaya Stegeman
2	Door ontevredenheid over de kwaliteit van dienstverlening en/of incidenten en/of wijzigingen in het beleid kunnen we niet voldoen aan de gesloten DVO's waardoor begrote inkomsten misgelopen worden.	Periodiek overleg en monitoring om vroegtijdig te signaleren en waar mogelijk bij te sturen.	3	Bolsius Janssen Koser Kaya Stegeman
3	Door calamiteiten, diefstal van unieke stukken of onzorgvuldig handelen van mensen bij het bezichtigen bestaat de mogelijkheid dat stukken gerestaureerd moeten worden of vervangen.	- Door te digitaliseren hoeven originelen minder vaak geraadpleegd te worden. - Er zijn afspraken gemaakt over hoe originelen behandeld moeten worden.	3	Bolsius Janssen Koser Kaya Stegeman

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

% inwoners dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod (inclusief evenementen)					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
			68		

Bron: Stadspeiling (Vrijetijdsmonitor), O&S

Toelichting: Percentage inwoners (18-84) dat tevreden is met het kunst- en cultuuraanbod, inclusief evenementen, in Amersfoort. Dit is het percentage 'tevreden' op het totaal van de antwoorden 'tevreden', 'niet (zo) tevreden' en 'ik ben daar onvoldoende van op de hoogte'. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. Het cijfer van 2018 wijkt niet statistisch significant af van 2014. De indicator wordt in 2022 opnieuw gemeten. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.
Zie voor meer informatie: www.amersfoortincijfers.nl.

Beleidskaders

Archeologie

[*RIB 2019-022 Actualisatie archeologische beleidskaart*](#)

[*Bijlage RIB 2019-022 de Archeologische beleidskaart*](#)

4. Bestuur en dienstverlening

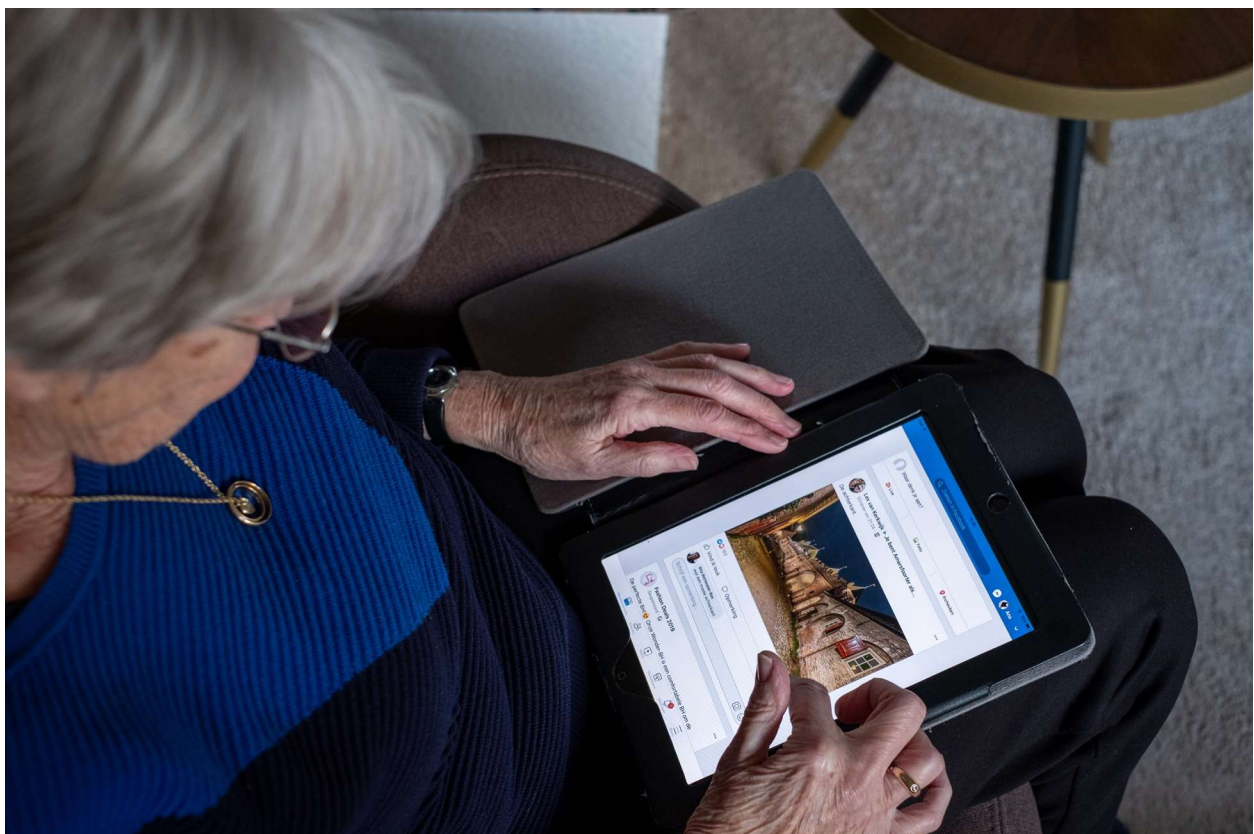
4.1 Bestuur en dienstverlening

Burgemeester Lucas Bolsius	Wethouder Kees Kraanen
Wethouder Menno Tigelaar	Wethouder Cees van Eijk
Wethouder Hans Buijtelaar	

Inleiding

College en raad werken samen met de mensen in de stad en met gemeenten in de regio om in de komende jaren verduurzaming en groei te realiseren. We werken aan vernieuwde manieren waarop raad en inwoners invloed hebben op de besluitvorming, met aandacht voor het informeren en betrekken van inwoners die nog niet meedoen.

Voor al onze dienstverlenende taken staat klantgemak centraal. Bij al ons werk gaan we zorgvuldig om met de persoonsgegevens van onze inwoners, medewerkers en overige betrokkenen.

Belangrijke gebeurtenissen

Koningsdag

Eén van de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar was Koningsdag. Voor het eerst in de geschiedenis vierde de Koning en zijn familie Koningsdag in Amersfoort. Het programma was divers met veel activiteiten, zowel vooraf, tijdens en na het bezoek van de Koninklijke familie. Het programma is enthousiast ontvangen in de stad, de regio en in de rest van Nederland. Het heeft bijgedragen aan de profilering van de stad en een trotsgevoel bij vele Amersfoorters. Naast de professionele organisatie van het evenement hebben zich vele maatschappelijke organisaties, scholen, koren, ondernemers, etc. ingezet om op uiteenlopende manieren de Koninklijke familie en de bezoekers van Koningsdag gastvrij te ontvangen en Amersfoort en de regio te promoten. Met steun van de provincie, de regiogemeente, het bedrijfsleven en de inzet en betrokkenheid van veel vrijwilligers en medewerkers is dit evenement een succes geworden.

Participatie en samenwerking

In 2019 zijn we in gesprek gegaan met ontwikkelende partijen en inwoners over participatie rond ruimtelijke ontwikkelingen, vooral om tot een eenduidig en zorgvuldig proces te komen rond grote projecten zoals woningbouwlocaties. Daarnaast hebben we - naast het organiseren van bijeenkomsten - onze inwoners het afgelopen jaar vaker uitgenodigd voor het online delen van reacties, om op die manier meer en andere mensen de gelegenheid te geven input te leveren.

In de regio Amersfoort hebben de gemeenteraden er in 2019 voor gekozen om een deel van de strategische agenda samen met de samenleving tot stand te brengen. Hiervoor is in 2019 een regiodialoog gevoerd voor verschillende thema's. Om zo de samenleving meer invloed te geven op regionale samenwerking en tegelijk ook de positie van de raden te versterken.

De samenleving heeft intensief geparticipeerd. Met respect voor elkaars positie is men in staat geweest om ons voorstellen, handreikingen en ideeën voor te leggen die kunnen rekenen op de steun van alle stakeholders. De rode draad van alle voorstellen uit de drie groepen is dat de regio wordt opgeroepen om intensief samen te werken. Ook heeft het proces de regio in de samenleving op de kaart gezet.

In 2019 is er landelijk en ook in Amersfoort aandacht geweest voor de wijze waarop wij het Sinterklaasfeest vieren. Samen met de sinterklaascomités en de vrijwilligers wordt gesproken over de toekomst van het feest.

Verstevigen van samenwerking Rijk en Provincie rondom grote opgaven

Het bouwen van nieuwe woningen, de energietransitie, de transformatie van het sociaal domein en de verstedelijking van Amersfoort vraagt ook om een goede samenwerking met andere overheden. Extra aandacht ging in 2019 uit naar het verstevigen van de samenwerking met Rijk en Provincie rondom de grote woonopgave.

Daarbij werd o.a. gestart met het sluiten van een regiodeal met Rijk en Provincie die gericht is op de integrale ontwikkeling van een aantal wijken. Het realiseren van grote opgaven vraagt soms ook om samenwerking over landsgrenzen heen. Zo zijn wij samen met andere Europese steden in 2019 gestart met een bijzonder project (SCOREwater) om op basis van slimme technologie onderzoek te doen naar een beter waterbeheer. Amersfoort gebruikt de onderzoeksgegevens om wijken in

Amersfoort (Schothorst en het stationsgebied) beter bestand te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Gebiedsgericht werken: twee nieuwe plannen van aanpak

In 2019 zijn er twee nieuwe plannen van aanpak opgeleverd, voor het Soesterkwartier en voor Schothorst en Zielhorst (2019-2020). In een plan van aanpak wordt op gestructureerde wijze bepaald welke prioriteiten er spelen in een gebied. Op basis daarvan kunnen we transparant keuzes maken in de activiteiten en sturen op resultaat. Een plan van aanpak geldt voor 2 jaar en vormt een gezamenlijke agenda met onze partners (wijkagent, BOA, buurtnetwerker, woningbouwcorporatie etc.). Met de afronding van deze nieuwe plannen, hebben vijf van de negen gebieden een plan.

In Liendert en Schuilenburg werken we met de Vreedzame wijkaanpak. Dit project is op basis van een subsidie in 2019 gestart en loopt door tot en met 2020. Door de inzet van wijkmediatoren, het organiseren van trainingen voor professionals, vrijwilligers, ouders en opvoeders en het opzetten van een kindervijkrad, versterken we het opvoedklimaat en de sociale netwerken rondom kinderen en gezinnen. De uitdaging is om wat we hebben bereikt ook na 2020 in de wijken te behouden en voort te zetten.

Communicatie en dienstverlening

Er zijn verschillende manieren om contact op het nemen met het Klant Contact Centrum van de gemeente. Dat kan per telefoon, whatsapp of via 'social'. In 2019 hebben we daar het *chatten* aan toegevoegd. Op een aantal pagina's op www.amersfoort.nl wordt deze mogelijkheid nu aangeboden. Het gaat om een pilot die we in 2020 gaan evalueren.

Het centrale nummer van de gemeente is in 2019 in totaal bijna 187.000 keer gebeld. Dat is 9% minder dan vorig jaar. De bereikbaarheid daalde iets; van 85% naar 83%. Dat had vooral te maken met een aantal (landelijke) storingen in het telefoonsysteem in de eerste helft van het jaar. Zo'n 68% van de bellers kon direct door een medewerker van het Klant Contact Centrum worden geholpen, in andere gevallen werd er bijvoorbeeld een terugbelnotitie gemaakt.

We hebben in 2019 in onze communicatie meer gebruik gemaakt van beeld. Zo maken we korte filmpjes voor onze social-mediakanalen waar dit mogelijk is. Sinds dit jaar zijn al onze YouTube-video's ondertiteld. Ook zijn de publieksteksten over de gemeentelijke belastingen herzien en waar mogelijk vereenvoudigd.

Vanuit onze 'Newsroom' zijn wij in 2019 nog actiever geworden op 'social'. Naast dat wij meer berichten plaatsen, publiceren wij ook vaker campagnes via kanalen waar de beoogde doelgroep zich al bevindt, zoals Facebook, Twitter en Instagram. Met behulp van 'targeting' bereiken wij onze inwoners steeds gerichter en kunnen wij communicatieboodschappen beter laten landen. Het effect hiervan merken wij aan het aantal mensen dat ons volgt. Op Facebook hebben wij nu 8.776 volgers (+27%), op Twitter 14.538 (+3%), op Instagram 4.188 (+113%) en op LinkedIn 12.375 (+37%).

Om onze dienstverlening verder te verbeteren zijn we aan de slag met 'serviceformules'. Daarmee ontwikkelen en organiseren we de dienstverlening vanuit het perspectief van de klant. Er zijn 4 serviceformules waaronder de 'snelserviceformule': Vergunningaanvragen die eenvoudig zijn willen we snel afhandelen o.a. door het proces te versnellen en slimme contactmomenten met de aanvrager te hebben. Afgelopen jaar hebben we een pilot gedaan met betrekking tot de kapvergunningen. Dit heeft geleid tot een sterke versnelling van het proces en een significante

afname van het aantal bezwaarschriften. Het is een groot succes en is de reguliere handelwijze geworden.

Klachten en bezwaren

In 2019 zijn er 628 bezwaren binnen gekomen en zijn er 560 afgehandeld. Van de 560 afgehandelde bezwaren waren er 41 gegrond. Daarnaast zijn er 68 beroepszaken, 27 hoger beroepszaken en 25 voorlopige voorzieningszaken behandeld. Onze werkwijze om onnodige procedures te voorkomen en zoveel mogelijk met de betrokken inwoners te zoeken naar een passende oplossing is geïntensiveerd. Van de ingediende bezwaarschriften geldt voor zowel het fysiek domein als het sociaal domein dat slechts 25% formeel wordt afgehandeld.

Er is een relatie tussen het aantal ingediende bezwaarschriften en het aantal bezwaarschriften dat in de commissie komt of waar ambtelijk of bestuurlijk wordt gehoord. De inzet op het informeel afhandelen heeft een positief effect op het aantal formeel afgehandelde bezwaren. Wie ontevreden is over de afhandeling van zijn klacht door de gemeente kan zijn klacht voorleggen aan de Nationale Ombudsman. Onze klachtbehandeling heeft twee doelen: inwoners (op weg) helpen en leren van klachten. Het bereiken van een oplossing staat daarbij voorop. Klachten zorgen ervoor dat wij onze dienstverlening aan de stad verder kunnen verbeteren. Ze houden ons scherp als het gaat om de dingen die wij doen en maken zichtbaar waarin wij ons kunnen ontwikkelen.

Het overgrote deel van de klachten wordt informeel afgehandeld: via het eerste (telefonisch) contact worden de meeste klachten direct opgelost. In een enkel geval leidt het indienen van een klacht tot een hoorzitting. Hierbij worden zowel de indiener(s) als de interne medewerkers gehoord, waarna een oordeel over de klacht wordt geveld door de directie (over klachten in het 'fysiek domein') of de klachtencommissie van het Sociaal Domein.

Bij de Nationale Ombudsman zijn in 2019 74 klachten binnengekomen over de gemeente Amersfoort, waarvan er 67 zonder verder onderzoek konden worden afgedaan. Voor 27 klachten zijn indieners terug verwezen naar de gemeente om hun klacht daar eerst in te dienen en in 29 gevallen kon de Ombudsman via doorverwijzing of het verstrekken van informatie de klacht oplossen. In zeven gevallen is de klacht tussentijds door interventie beëindigd. Twee klachten zijn nog bij de Ombudsman in behandeling; één dateert uit het derde kwartaal van 2019 en één uit het vierde kwartaal.

In 2019 zijn er 267 klachten binnengekomen bij de gemeente Amersfoort. 71 hiervan zijn ingediend over het Sociaal Domein waarvan er 3 formeel in de commissie zijn afgehandeld. Door het voeren van een goed gesprek worden bijna alle klachten afgehandeld. Op deze wijze wordt zo veel mogelijk voorkomen dat klachten ontaarden in een juridisch conflict met de gemeente. Het grootste gedeelte van de klachten in het 'fysiek domein' is ingediend over afdelingen of medewerkers die zichtbaar zijn op straat of die hun dienst verlenen aan de balies van het stadhuis. In 2019 zijn er zeven hoorzittingen naar aanleiding van een klacht geweest. Daarvan is zijn er twee door de klachtencommissie van het Sociaal Domein behandeld; de overige vijf door de directie van de gemeente. De indieners van deze klachten wilden hun verhaal graag in een persoonlijk gesprek toelichten. Het toepassen van hoor en wederhoor zorgt voor meer onderling begrip en maakt de leerpunten voor de organisatie nog inzichtelijker. Het aantal klachten is de afgelopen drie jaar redelijk stabiel. In 2018 ontving de gemeente 292 klachten en in 2017 ca. 275 klachten.

Privacy

In 2019 is er een nieuw privacy beleid en een gemeente breed jaarplan privacy vastgesteld. Er wordt volgens de richtlijnen van de AVG gewerkt. Het register van verwerkingen is periodiek bijgewerkt en is raadpleegbaar op de gemeentelijk website. De gemeente Amersfoort is transparant over het aantal en soort privacy incidenten. Bij elk incident wordt een onderzoek gedaan en indien nodig worden (verbeter)maatregelen genomen.

Er is een afwegingskader gemaakt op basis waarvan alle verwerkingen met externen zijn doorgelicht en er is centraal overzicht van alle verwerkersovereenkomsten gemaakt. De op 1 januari 2020 verplicht te gebruiken standaard VNG-verwerkersovereenkomst voor nieuwe verwerkingen is tijdig geïmplementeerd. Afdelingen en medewerkers zijn voorgelicht en getraind, clausules en formats voor o.a. programma's van eisen en de aanbestedingsleidraad en Digital privacy Impact Assessments (DPIA's) zijn hierop aangepast. In 2019 is gestart met het uitvoeren van de DPIA's, dit wordt in 2020 voortgezet.

Financieel overzicht

Tabel: PF.4.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-6.867	-6.879	-9.146	-2.268
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-114	-114	-104	10
4.1.3 Dienstverlening	-8.938	-8.967	-9.723	-756
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.357	-1.357	-1.350	7
TOTAAL LASTEN	-17.276	-17.316	-20.323	-3.007
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	440	440	586	147
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	0	0	0	0
4.1.3 Dienstverlening	6.601	6.601	6.367	-234
4.1.4 Gebiedsgericht werken	0	0	-4	-4
TOTAAL BATEN	7.041	7.041	6.949	-91
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-6.428	-6.439	-8.560	-2.121
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	-114	-114	-104	10
4.1.3 Dienstverlening	-2.337	-2.366	-3.356	-990
4.1.4 Gebiedsgericht werken	-1.357	-1.357	-1.354	3
TOTAAL SALDO	-10.235	-10.276	-13.374	-3.098
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve				
Onttrekking aan reserve				
TOTAAL MUTATIES RESERVES				
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-10.235	-10.276	-13.374	-3.098

Tabel: PF.4.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
4.1 Bestuur en dienstverlening	-3.007	-91

4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	-2.268	147
4.1.2 Communicatie en samenw met de stad	10	0
4.1.3 Dienstverlening	-756	-234
4.1.4 Gebiedsgericht werken	7	-4

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Bestuur en regionale samenwerking (tabel: PF.A.4.1.1)			
Naast de reguliere storting in de pensioenvoorziening politieke ambtsdragers heeft er dit jaar een extra storting plaatsgevonden van € 2.430.434. Deze extra storting in de voorziening is het gevolg van een forse verlaging van de rekenrente (van 1,577% vorig jaar naar 0,296% - peildatum 30 september 2019). Op basis van rekenregels opgegeven door het Rijk, moet de omvang van de voorziening groot genoeg zijn voor het kunnen meewerken aan individuele waardeoverdrachten gebaseerd op een vaste peildatum. Een ex-wethouder heeft namelijk het recht zijn of haar APPA-pensioen over te dragen naar de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever.	-2.430		I
Bij Bureau Regio Amersfoort was de afgelopen 2 jaar een procesbegeleider voor het sociaal domein werkzaam die grotendeels betaald werd door de regio.	-109	99	I
De VNG heeft in 2017 besloten, de kosten voor gezamenlijke uitvoering van gemeente activiteiten niet meer uit het gemeentefonds te bekostigen maar direct bij alle gemeenten in rekening te brengen. Tegenover de extra lasten op het begrotingsprogramma "bestuur en dienstverlening" onderdeel lidmaatschappen staan in principe even hoge baten in het programma 5.1 Algemene Uitkering. De hogere uitkering van het gemeentefonds bedraagt € 223.000. In 2019 waren de VNG-uitgaven echter hoger dan de stijging van het gemeentefonds in dat jaar, waardoor een tekort ontstaat van € 151.000. Dit bedrag is structureel en als "autonome ontwikkeling" opgenomen in de Kadernota 2020-2023.	-373		I/S

De Rekenkamer heeft een aantal onderzoeken in gang gezet. 2 onderzoeken lopen nog door in 2020, namelijk het onderzoek naar parkeergarages en fietsenstallingen en het onderzoek naar handhaving in de openbare ruimte. Hierdoor is niet het gehele budget uitgegeven in 2019. Daarom stellen we voor om € 21.000 over te hevelen naar 2020.	46		I
Het overschot van de Raad wordt grotendeels veroorzaakt door de terugbetaling van de afrekeningen fractie-budgetten 2014-2018 van € 201.000. Dat bedrag is niet of verkeerd uitgegeven, waardoor het terugbetaald moet worden. Wij stellen voor dit bedrag over te hevelen naar de jaren 2020-2022 om in te zetten voor de pilot Kinderburgemeester.	201		I
Het overschot op de Griffie wordt veroorzaakt doordat de formatie tijdelijk niet volledig was ingevuld en sommige personeelsleden nog niet op het maximum van hun schaal zijn ingeschaald.	86		I
De kapitaallasten zijn lager dan begroot omdat de investeringen in audiovisuele middelen raadszaal en de aanpassing fractiekamers nog niet zijn afgerond en de komende jaren nog doorlopen.	85		I
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	105	14	I
Het incidentele budget van het programma "bestuurlijke vernieuwing" is niet volledig uitgegeven. Het programma wordt gefaseerd afgebouwd. Wij stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar de jaren 2020 t/m 2022 (€ 32.000 per jaar) om voor het programma "bestuurlijke vernieuwing" beschikbaar te houden.	96		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-2.293	113	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Communicatie en samenwerking met de stad (tabel: PF.A.4.1.2)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Dienstverlening (tabel: PF.A.4.1.3)			
--	--	--	--

Er is dit jaar extra personeel ingehuurd op vergunningverlening. Deels omdat we met een flexibele schil werken op de vergunningverlening. En deels omdat er naast de reguliere werkzaamheden ook noodzakelijkerwijs tijd en aandacht besteed wordt aan de implementatie van de facetten van onder andere de nieuwe omgevingswet en het bouwveiligheidsprotocol.	-886		I
Er is een tekort op de legesopbrengsten voor de evenementenvergunningen. Dit wordt veroorzaakt doordat het tarief bewust laag (en niet kostendekkend) wordt gehouden, zodat bepaalde evenementen behouden blijven voor de stad. In de Zomerrapportage gingen we nog uit van een meeropbrengst op de omgevingsleges van € 720.000. Deze opbrengst is niet gehaald doordat meerdere grote projecten in de tijd zijn opgeschoven. De redenen hiervoor variëren van bevriezing door een beroepsprocedure en vertraging door uitgebreide procedures tot terugbetaling van leges door het intrekken van de vergunningaanvraag.		-117	I
In 2019 zijn er minder verstrekkingen van de reisdocumenten (-/-42%) en meer verstrekkingen van Rijbewijzen (36 %) dan in de begroting 2019 opgenomen. Totaal hebben wij als baat van de leges een nadeel van € 193.000. In de zomerrapportage hadden wij een nadeel van € 101.000 gemeld. Voor de betaalde leges hebben we als gevolg van bovengenoemde reden een klein voordeel van € 39.000. Deze is € 40.000 lager dan wij in de zomerrapportage gemeld hadden.	39	-193	I
De lasten van de Provinciale-, Waterschaps- en Europese verkiezingen zijn € 152.000 hoger dan in de begroting 2019 is opgenomen. Een reden hiervan is een bijdrage voor de stembureau app (€ 40.000). Als dekking voor de hogere lasten hebben wij via de meicirculaire 2019 € 109.000 ontvangen als vergoeding. Deze baat is verantwoord in Programma 5.1. Financiën en belastingen.	-152		I
<u>Personeelslasten:</u> Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten.	146	67	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-853	-243	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Gebiedsgericht werken (tabel: PF.A.4.1.4)			
---	--	--	--

Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			
---	--	--	--

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.4.1.5)			
Er zijn geen belangrijke afwijkingen te melden.			

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Stadsbestuur zijn dat verbindt, vertrouwen heeft en geeft en dat op basis van democratische waarden invulling geeft aan zijn publieke taken.		
4.1.1 Bestuur en regionale samenwerking	Samenwerking met regiogemeenten, de gemeente Utrecht, provincie Utrecht, kennisinstellingen en bedrijfsleven om maatschappelijke doelen ten aanzien van duurzaamheid, woningbouw, economische ontwikkeling en bereikbaarheid te realiseren.		
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	Onze gemeentelijke communicatie is begrijpelijk voor zoveel mogelijk mensen.		
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	We willen het bereik van de gemeentelijke communicatie vergroten.		

4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	Inwoners hebben meer en makkelijker invloed op de politieke besluitvorming.		
4.1.2 Communicatie en samenwerking met de stad	Ideeën en wensen van betrokkenen en belanghebbenden bij opgaven en uitdagingen worden al in de verkenningsfase onderzocht.		
4.1.3 Dienstverlening	Iedere dag weer helpen we klanten snel, deskundig, vriendelijk en transparant tegen zo laag mogelijke kosten.		
4.1.3 Dienstverlening	We zorgen ervoor dat ons digitale kanaal (de website en digitale producten) goed op orde is. Digitaal zaken doen met de gemeente wordt steeds eenvoudiger en gaat sneller. Echter: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. We willen klanten verleiden om digitaal zaken met ons te doen maar realiseren ons goed dat Amersfoorters soms liever persoonlijk contact hebben.		
4.1.3 Dienstverlening	We kennen onze klant. Daardoor zijn we in staat om gericht in te spelen op wat hij/zij wil, kan en nodig heeft.		
4.1.3 Dienstverlening	Het verder verbeteren van het proces 'afhandeling meldingen openbare ruimte'.		
4.1.3 Dienstverlening	Het optimaliseren van de telefonische dienstverlening via 14033 op het KCC.		
4.1.3 Dienstverlening	Het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van persoonsgegevens in de Basis Registratie Persoonsgegevens.		
4.1.3 Dienstverlening	Het goed, tijdig en zorgvuldig afhandelen van klachten.		
			

4.1.4 Gebiedsgericht werken	Doelen t.a.v. gebiedsgericht werken: Een goede aansluiting van wat wij als gemeente in de stad doen bij de behoeften van onze inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. We pakken vragen en opgaven op het juiste schaalniveau (gebied) op		
4.1.4 Gebiedsgericht werken	Een grotere betrokkenheid bij de buurt, zodat bewoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers kunnen bijdragen aan een prettige leefomgeving.		
4.1.5 Dienstverlening vergunningen	Vergunningaanvragen worden kwalitatief getoetst.		
4.1.5 Dienstverlening vergunningen	Vergunningen worden tijdig afgehandeld.		
4.1.5 Dienstverlening vergunningen	Vergunningaanvragen voor extra energiezuinige bouw krijgen voorrang.		
4.1.5 Dienstverlening vergunningen	We prioriteren de toezichtinzet op basis van informatie en risico's.		In 2019 is er een nieuw privacy beleid en een gemeente breed jaarplan privacy vastgesteld. Op basis hiervan is de interim FG, die in november 2019 is begonnen, gestart met de inrichting van de control op privacy in samenhang met de control op informatieveiligheid en dat wordt in de eerste helft van 2020 afgerond.
4.1.5 Dienstverlening vergunningen	We stimuleren en monitoren het verwijderen van asbestdaken.		Het kabinet heeft het verbod op asbestdaken uitgesteld/ afgesteld. Oorspronkelijk was het de bedoeling om dit verbod per 2024 in te laten gaan.
4.1.6 Gegevensbescherming	We zijn naar onze burgers en medewerkers transparant over de gegevens die we verwerken en staan voor de juistheid van de gegevens.		
			

4.1.6 Gegevensbescherming	Het delen van persoonsgegevens met externen vindt alleen plaats met betrouwbare partners en binnen afgesproken kaders.	
------------------------------	--	--

Gerealiseerde investeringen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.4.1 Gerealiseerde investeringen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
4.1 bestuur en dienstverlening					
<u>B. Gepland en doorgeschoven</u>					
Audiovisuele middelen raadszaal 2018	218	70	148	Begroting 2018	Deze investering loopt nog gedurende deze raadsperiode. Gedurende de raadsperiode 2018 - 2021 wordt hier gebruik van gemaakt.
Modernisering gba 2015	313	0	313	Begroting 2015	Is aanbesteed en gehonoreerd, investering vindt in 2020 plaats.
Stemmachines 2015	195	0	195	Begroting 2015	Nog niet gerealiseerd. In afwachting van besluitvorming van de landelijke politiek doorschuiven
Verkiezingen raad 2018	101	0	101	Begroting 2018	Deze investering loopt nog gedurende deze raadsperiode. Gedurende de raadsperiode 2018 - 2021 kan hier gebruik van gemaakt worden.
Totaal	827	70	757		

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Bedrijven, bedrijvenkringen, bedrijfsmakelaars, binnenstadpartijen, winkeliersverenigingen en vertegenwoordigers van diverse sectoren in stad en regio, zoals horeca, toerisme en de maak-industrie. Regionale overheden (Regio Amersfoort gemeenten, Provincie Utrecht, gemeenten Utrecht & Hilversum), onderwijsinstellingen (o.a. MBO scholen, HU Amersfoort, VO scholen en SOMT Universiteit), Economic Board Utrecht, Alliantie Cirkelregio Utrecht, Cirkelstad, BouwCirculair, Ondernemers Academie, Team Invest & Trade Utrecht Region, Future City Foundation, FIWARE Lab, Universiteit Utrecht, Universiteit Twente en Hogeschool Saxion (Enschede).

We verstrekken subsidie aan bedrijven en onderwijsinstellingen vanuit het Toekomstfonds Onderwijs-Arbeidsmarkt.

We verstrekken subsidie aan Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort (VVV Amersfoort) en dragen financieel bij aan campagnes die Stichting Citymarketing Regio Amersfoort voor ons uitvoert.

Verbonden partijen

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

Met ingang van 1 januari 2014 is bij gemeenschappelijke regeling de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) van start gegaan. Door de RUD worden de basistaken uitgevoerd. Dit zijn taken die middels een wettelijke verplichting door de RUD moeten worden uitgevoerd en die voor alle gemeenten gelden. De basistaken zijn de complexe VTH-milieutaken en de taken met een aanzienlijke milieu-impact. Afhankelijk van de hoogte van de milieu impact, dient een bedrijf voor het opstarten, uitbreiden en veranderen van activiteiten een omgevingsvergunning of een melding activiteitenbesluit in te dienen. Daarnaast zijn er de plustaken, waarbij een gemeente de keus heeft om deze door de RUD te laten uitvoeren of zelf te doen. Het gaat in Amersfoort om het in behandeling nemen van meldingen bij en het toezicht en handhaving op ongeveer 1500 bedrijven met activiteiten met een minder groot milieurisico. Dit zijn bedrijven waar relatief vaker klachten over komen omdat deze zich vaker in de directe omgeving van de woonomgeving bevinden, zoals horeca of supermarkten. In 2018 heeft de RUD de vooraf gestelde doelen grotendeels behaald met betrekking tot toezicht en handhaving. Vanaf 2019 is de dienstverleningsovereenkomst opgehoogd en is ook het laatste deel milieutoezicht op bedrijven van de gemeente naar de RUD overgedragen. Per 1 januari 2020 moet ook, op basis van een wettelijke verplichting, een deel van de asbesttaken bij de RUD ondergebracht.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.4.1

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Verlies van gegevens door een aanval (fysiek of via internet): risico-analyse PWC 2014 in het kader van het beheer Basisregistratie Personen (BRP), ondanks de uitwijkvoorziening in Leusden	Continuïteitsplan is vastgesteld november 2019; hierin zijn te treffen maatregelen en borging door middel van oefening en training vastgelegd.	211	van Eijk Buijtelaar Kraanen Bolsius Tigelaar
2	Het ontslag/opstappen van bestuurders van de stad, waardoor er wachtgeldverplichtingen ontstaan en de voorziening wachtgeldverplichtingen onder druk komt te staan	Bij vertrek van een bestuurder wordt de concrete omvang van de totale uitkeringsrechten berekend. Bij een tekort vindt er een dotatie plaats aan de voorziening wachtgelden wethouders.	119	van Eijk Buijtelaar Kraanen Bolsius Tigelaar
3	Uitval van applicaties (Key2BZ/ JCC klantgeleiding) door verouderde ICT infrastructuur	Structurele maandelijkse monitoring van IT Dienstverlening en Advies/Burgerzaken op storingen en updates en daarbij behorende acties moeten uitval minimaliseren dan wel voorkomen. Aanschaf van nieuwe applicatie BZ draagt bij aan modernisering ICT.	89	van Eijk Buijtelaar Kraanen Bolsius Tigelaar

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

% bezoekers van de balie Burgerzaken en receptie dat positief is over dienstverlening					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	92	92	93	93	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: In 2016 is een start gemaakt met het meten van de klanttevredenheid aan de balie, telefoon en op de website. In de hal van het stadhuis is een zuil geplaatst waarop de dienstverlening kan worden beoordeeld.

% bellers met het KCC dat positief is over dienstverlening					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	94	95	95	95	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: In 2016 is begonnen met het meten van de klanttevredenheid aan de balie, telefoon en op de website. Bellers van 14033 wordt na afloop van een gesprek gevraagd om de kwaliteit van het gesprek te waarderen.

% telefonische bereikbaarheid 14033 Klant Contact Centrum (KCC)					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
79	78	79	85	83	

Bron: KCC/KCS

Toelichting: In 2019 is de telefonische bereikbaarheid iets gedaald ten opzichte van 2018. Maar in vergelijking met de jaren daarvoor is de bereikbaarheid wel hoger.

% afnemers van digitale diensten dat positief is over het formulier					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
		83	84	84	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: In het voorjaar van 2017 zijn we begonnen met het meten van de klanttevredenheid op de digitale formulieren. Er zijn geen streefcijfers voor benoemd.

% bezoekers van www.amersfoort.nl dat positief is					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	54	56	52	52	

Bron: Klant in Focus

Toelichting: Uit de resultaten over 2018 en 2019 blijkt dat de website qua klanttevredenheid minder hoog scoort dan balie en telefoon. Klanten zijn geneigd persoonlijk contact hoger te waarderen dan contact via de website. Bovendien zien we dat veel mensen op de website vooral reageren als ze iets niet kunnen vinden: vandaar de lagere score.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Inleiding

Dit programma bevat de informatie die behoort bij het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen cf. het BBV, dus informatie over het gemeentefonds, belastingopbrengsten en rente en dividenden.

Belangrijke gebeurtenissen

IJkpuntendiscussie

De jaarstukken 2018 gaven een positief resultaat te zien. Voor uw Raad was dat aanleiding om daar uitgebreid het gesprek over te voeren, zowel met elkaar als met het college. Daarbij zijn ook de financiële ijkpunten betrokken. Daarbij kwamen vragen aan de orde als: is de set met financiële ijkpunten uit 2015 nog actueel? Hoe komt het dat we op 0 begroten en toch vaak een overschot hebben in de jaarrekening? Ook de grote fluctuaties in de bedragen die we van het Rijk ontvangen via de gemeentefondscirculaires waren onderwerp van gesprek. Dit heeft ertoe geleid dat ons College nagedacht heeft over een nieuwe en beperktere set met financiële ijkpunten, maar waar voor een deel wel harde normen en/of bandbreedtes aan gekoppeld zijn waar ook gericht op gestuurd kan worden. Uw Raad heeft begin 2020 een besluit genomen over een nieuw voorstel daarover.

Dag van de Jaarstukken

In 2019 is uw Raad een nieuw initiatief begonnen: de Dag van de Jaarstukken. Op die dag heeft de auditcommissie uit uw Raad de Jaarstukken 2018 gefileerd en een paar wethouders daarover kritisch bevraagd. Dat heeft ons College ervaren als een nuttige, zinvolle en leerzame (mid)dag. Zo heeft uw Raad een aantal zaken aan kunnen geven die onduidelijk of onderbelicht waren in de jaarstukken, zodat ons College daar bij een volgende begroting en jaarrekening weer haar voordeel mee kan doen. Wat ons College betreft is het aan te bevelen om dit initiatief voort te zetten. Niet alleen naar aanleiding van de jaarstukken, maar ook naar aanleiding van de begroting. En dan zou ons voorstel zijn om de p&tc-documenten niet alleen in de auditcommissie op die manier te bespreken, maar in breder verband in uw Raad, zodat ook andere Raadsleden mee kunnen praten over een verdere optimalisering van onze begroting en jaarrekening.

Financieel overzicht

Tabel: PF.5.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/-REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	0	0	0	0
5.1.2 Belastingen	-2.237	-2.237	-3.074	-837
5.1.3 Rente en dividend	-1.858	-1.858	-4.589	-2.731
5.1.4 Overige baten en lasten	-1.498	-498	-1.020	-522
TOTAAL LASTEN	-5.593	-4.593	-8.683	-4.090
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	285.215	285.215	291.124	5.909
5.1.2 Belastingen	77.617	77.617	77.409	-208
5.1.3 Rente en dividend	6.101	6.101	5.708	-394
5.1.4 Overige baten en lasten	703	703	702	-1
TOTAAL BATEN	369.637	369.637	374.943	5.306
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
5.1.1 Algemene uitkering	285.215	285.215	291.124	5.909
5.1.2 Belastingen	75.381	75.381	74.335	-1.046
5.1.3 Rente en dividend	4.243	4.243	1.119	-3.124
5.1.4 Overige baten en lasten	-795	205	-318	-523
TOTAAL SALDO	364.044	365.044	366.260	1.216
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-3.419	-31.133	-30.579	555
Onttrekking aan reserve	13.985	52.092	51.856	-237
TOTAAL MUTATIES RESERVES	10.566	20.959	21.277	318
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	374.609	386.003	387.537	1.534

Tabel: PF.5.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
5.1 Financiën en belastingen	-3.536	5.070

5.1.1 Algemene uitkering	0	5.909
5.1.2 Belastingen	-837	-208
5.1.3 Rente en dividend	-2.731	-394
5.1.4 Overige baten en lasten	-522	-1
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	555	-237

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Algemene uitkering (tabel: PF.A.5.1.1)			
In de begroting 2019 heeft de meicirculaire 2018 als basis gediend voor de gemeentefonds berekening. Hierna zijn er diverse circulaire verschenen in 2018 en 2019, zoals de september-, decembercirculaire 2018 en de mei-, september- en decembercirculaire 2019. Deze circulaire hadden per saldo een positief financieel effect op de jaarschijf 2019. Dat komt voornamelijk doordat we meer geld hebben ontvangen voor de taken die we als gemeente uit moeten voeren (ongeveer € 13,9 mln.). De baten van deze taakmutaties staan in dit programma (5.1); de lasten zijn in de betreffende (deel)programma's opgenomen. Het gemeentefonds accres over 2019 was lager dan begroot (ongeveer € 3,8 mln.). De correctie van het BCF plafond gaat daar nog vanaf (€ 2,0 mln.) De groei van de stad Amersfoort leverde ongeveer € 0,6 mln. minder op.			
Accresontwikkeling Inclusief mutaties uitkeringsfactor +/- € 2,5 mln Inclusief BCF correctie +/- € 2,0 mln.		-8.432	I
Actualisatie inkomensmaatstaven 2019		-1.276	I
Afrekening uitkeringsjaar 2017 en 2018		661	I
Actualisatie maatstafaantallen Incl. leerlingenaantallen 2019 € 0,3 mln.		1.065	I
Diverse taakmutaties: €13,6 mln.		200	I

Diverse kleine mutaties € 0,2 mln.			
De taakmutaties worden nader toegelicht in de betrokken (deel)programma's.			
<u>Programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu</u>		1.100	I
Regionale Energiestrategieën € 0,8 mln.			
Klimaatmiddelen € 0,3 mln.			
<u>Programma 2.1 Sociaal Domein</u>		11.919	I
Integratie-Uitkering Voogdij € 0,3 mln.			
Transformatiefonds Jeugd € 0,7 mln.			
Jeugdhulp kinderen in AZC € 0,1 mln.			
Suppletie overheveling SD -/- € 0,2 mln.			
Beschermd Wonen € 2,5 mln.			
Maatschappelijke begeleiding € 0,3 mln.			
Vrouwenopvang -/- € 0,2 mln.			
Verhoging taalniveau statushouders € 0,2 mln.			
Perspectief op het werk € 1,0 mln.			
Integratie-Uitkering Participatie € 0,8 mln.			
Jeugdhulp € 4,2 mln.			
Loon-prijs compensatie Jeugd € 1,1 mln.			
Loon-prijs compensatie WMO €0,9 mln.			
Rijksvaccinatie € 0,3 mln			
<u>Programma 2.2 Veiligheid en handhaving</u>		358	I
Bommenregeling			
<u>Programma 3.4 Sport</u>		168	I
Buurtsportcoaches			
Totaal belangrijkste afwijkingen		5.763	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Belastingen (tabel: PF.A.5.1.2)			
Er is een forse stijging van het aantal bezwaren m.b.t. de WOZ-waarde. Veel van deze bezwaren worden ingediend door No Cure No Pay bureaus. Bij daadwerkelijke verlaging van de WOZ-waarde naar aanleiding van een bezwaar is de gemeente verplicht ook de proceskosten te betalen. Dit is conform de Zomerrapportage 2019.	-232		S
De autonome groei van de stad (woningen) die bij het opstellen van de Begroting 2019-2022 is gebruikt, blijkt in de praktijk lager. Hierdoor blijft de OZB-opbrengst achter bij de raming. Dit is conform de zomerrapportage 2019.		-293	I
Mutaties in de formatie leiden tot afwijkingen op de personele baten en/of lasten. Om de forse stijging van het aantal bezwaren m.b.t. de WOZ-waarde tijdig te kunnen afhandelen, was het noodzakelijk om extra capaciteit in te huren. Daarnaast heeft ook extra inzet plaatsgevonden op invordering.	-544	54	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-776	-239	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Rente en dividend (tabel: PF.A.5.1.3)			
Het BBV schrijft voor dat bij een grote afwijking het interne rentepercentage (omslagrente) herberekend moet worden. Aangezien onze financieringsbehoefte afwijkt ten opzichte van de begroting, leidt dit tot een daling in het rentepercentage. Deze herberekening van de intern toe te rekenen BBV-rente leidt in de omslagrente tot een nadeel in dit programma. In de beleidsprogramma's is dit een voordeel. Per saldo is deze interne verrekening budgettair neutraal voor de gemeentelijke begroting en jaarrekening.	- 2.710		I
Diverse kleinere nadelen in de rentesfeer en kosten, zoals kosten betalingsverkeer en invorderingsrente Belastingen.	-64		I
Voordeel in de rente bestemd voor de financieringsbehoefte, welke tot stand komt door een aangetrokken vaste geldlening en negatieve rente op aangetrokken geldleningen.	43		I

Nadeel in de rente op ambtenarenhypotheken door extra aflossingen in 2019. De verwachting is dat dit nadeel zich de komende jaren blijft voordoen; dit punt zal betrokken worden bij de opstelling van de begroting 2021.		-144	I
Het BBV schrijft voort dat er een aparte rente wordt berekend aan de Grondexploitatie. Vanuit de nacalculatie is de rekenrente lager dan begroot. Dit leidt in het taakveld Treasury tot een lagere opbrengst. Hier staat een evenredig voordeel tegenover in programma 1.2.2 Grondexploitaties. Per saldo is het budgetneutraal in de gemeentelijke begroting en jaarrekening.		-512	I
De dividendopbrengst van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) was hoger dan begroot. Dit leidt tot een voordeel.		262	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-2.731	-394	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Overige baten en lasten (tabel: PF.A.5.1.4)			
In 2019 heeft de Belastingdienst bij de gemeente Amersfoort een boekenonderzoek uitgevoerd aangaande omzetbelasting (BTW) en BTW compensatiefonds (BCF) over het kalenderjaar 2017. Naar aanleiding van dit boekenonderzoek is er een naheffingsaanslag opgelegd welke leidt tot een incidentele last. Zie voor verdere toelichting Raadsinformatiebrief 2020-016.	-645		I
De belastingdienst en de gemeente verschillen van mening over de vraag of inzake de reclame-activiteiten wel of niet vennootschapsbelasting (vpb) afgedragen moet worden. De gemeente heeft deze activiteit niet opgenomen in de vpb-aangifte, de belastingdienst heeft kenbaar gemaakt hiervoor de vpb-aangiften te zullen corrigeren. De gemeente zal hiertegen in bezwaar gaan. Afhankelijk van de uitkomsten van deze bezwaarprocedure kan dit bedrag aan te betalen vpb in de toekomst komen te vervallen (bij honorering van het door de gemeente te maken bezwaar).	-435		I
Omdat Amersfoort iets minder hard gegroeid is dan bij de begroting geraamd, is een aantal beschikbare middelen, zoals groeisubsidies en voorzieningen voor Vathorst, niet uitgegeven	288		I
De post onvoorzien is niet gebruikt in 2019. Dit levert een incidenteel voordeel op.	103		I

Over 2018 ontvingen we een aanslag Vennootschapsbelasting (Vpb) met betrekking tot de winsten van de grondbank. Bij nader inzien bleek er geen winst te zijn bij de grondbank. Vervolgens is een gecorrigeerde aangifte gedaan, waarna de aanslag is verminderd.	67		I
Diverse kleine mutaties	166		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	-456	0	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.5.1.5)			
In verband met de doordecentralisatie onderwijs is de storting van € 554.623 in de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen compartiment onderwijs achterwege gebleven. Het voordeel dat hierdoor ontstaat, dient ter dekking van het nadeel op programma 3.2.1 onderwijs, jeugd en onderwijsvoorzieningen.	555		I
In verband met het doorschuiven van investeringen zijn de werkelijke afschrijvingslasten in 2019 lager. Hierdoor heeft ook een lagere onttrekking aan de reserve toekomstige vervangingsinvesteringen plaatsgevonden.		-237	I
Totaal belangrijkste afwijkingen	555	-237	

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
5.1.1 Financiën en belastingen	We voeren een solide financieel beleid waarbij de meerjarenbegroting binnen iedere jaarschijf materieel en structureel in evenwicht is.		

5.1.1 Financiën en belastingen	We streven naar een gematigd lastenniveau, rekening houdend met de benodigde voorzieningen in de stad.		
--------------------------------	--	---	--

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: Ml.5.1 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
Geen investeringen					
Totaal					

Samenwerking

Samenwerkingspartners

Wij hebben korte lijnen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, ministeries en de G40.

Verbonden partijen

NV SRO

Gemeente Amersfoort is aandeelhouder in de NV SRO. De dividenduitkeringen van NV SRO leveren een bijdrage aan Programma 5.1 Financiën en belastingen.

Theater-en congrescentrum Flint NV

Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van theater Flint NV.

NV ROVA Holding

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder.

NV REMU- Houdstermaatschappij

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder van de NV REMU Houdstermaatschappij. De dividenduitkeringen van de NV REMU Houdstermaatschappij zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Vitens NV

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Vitens NV. De dividenduitkeringen van Vitens NV zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Alliander N.V.

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Alliander N.V.. De dividenduitkeringen van Alliander N.V. zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.

BNG Bank

De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij de BNG Bank (BNG). De dividenduitkeringen van de BNG zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Parkeren Amersfoort BV

Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van Parkeren Amersfoort BV. De dividenduitkering van de bv is opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen

ParkeerService Coöperatie UA

Gemeente Amersfoort is lid van de coöperatie.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.5.1

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Er komt vanuit de algemene uitkering minder geld binnen dan waarmee we in de meerjarenbegroting rekening hebben gehouden.	In de gaten houden van de ontwikkelingen op dit terrein aan de hand van circulaire's.	1.242	Stegeman
2	Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV, welke weer participeert in onder andere Grondexploitatie OBV (PPS), kan niet voldoen aan haar verplichtingen, waardoor de gemeente extra kapitaal moet bijstorten in deze BV. In de actuele grondexploitatie OBV 2019 zijn de financiële risico's verder beperkt. De resterende risico's betreffen vooral die ten aanzien van de grondwaarden voor winkels, woningen, kantoren. Daarnaast loopt Grondexploitatiebedrijf Amersfoort BV fiscaal risico over met name haar aandeel in het OBV.	De risico's binnen Vathorst worden gedurende het jaar gemonitord en wordt over gerapporteerd bij de herziening van de grondexploitaties.	592	Stegeman
3	De fiscus kan anders tegen onze VPB inschattingen kijken dan wij zelf doen.	Landelijke discussies volgen en handelen naar de wet.	444	Stegeman

Projecten

Er zijn geen projecten in dit programma.

Indicatoren

Er zijn geen indicatoren binnen dit programma.

Beleidskaders

[Verordening financieel beheer en beleid \(ex. art. 212 Gemeentewet\)](#)

[\(Gewijzigde\) nota IJkpunten financiële positie](#)

[Treasurystatuut](#)

[Belasting- en legesverordening 2019](#)

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering

Wethouder Kees Kraanen

Inleiding

De ambities die we hebben en de taken waar de gemeente voor staat, vragen om een organisatie die daarop toegerust is. We willen dat medewerkers zich gemotiveerd voelen om zich met hun kennis, kunde en werkplezier in te zetten voor de stad. De deskundigheid en ervaring in de organisatie kan de komende jaren onder druk staan door toenemende krapte op de arbeidsmarkt en uitstroom van medewerkers die met pensioen gaan. Dat stelt ons voor grote uitdagingen. We hanteren een flexibele schil van inhuur om fluctuaties in werk op te vangen en omdat niet alle specialismen voortdurend nodig zijn. We zoeken de balans tussen de medewerkers in de organisatie en de flexibele schil. In onze aanpak werken we steeds minder met blauwdrukken en langjarige detailplannen. We werken samen met de stad de grote lijnen uit en werken daarna met betrokken partijen aan de specifieke invulling.

Op het gebied van informatievoorziening werken we aan een toekomstgerichte, duurzame en stabiele ICT-omgeving. Ook de juridische kwaliteitszorg en privacy krijgen veel aandacht in de komende tijd. Veel juridisch werk gebeurt 'achter de schermen', maar moet van onberispelijke kwaliteit zijn.

In het programma bedrijfsvoering rapporteren we hoe we hierop geacteerd hebben door inzicht te geven in datgene dat we in 2019 gerealiseerd hebben ten opzichte van de in de begroting 2019-2022 opgenomen beleidsdoelen en activiteiten.

Belangrijke gebeurtenissen

1. Organisatie ontwikkeling 'Werken voor bestuur en stad'

Beleidsdoel 2019-2022	Activiteiten 2019	Realisatie 2019
1.1. Opgavengericht werken: De opgaven zoals die in het coalitie akkoord zijn verwoord, staan centraal in onze aanpak. Wij werken in samenhang, met partners in de stad aan deze vraagstukken. Daarbij organiseren we flexibiliteit en slagkracht	Resultaatgericht werken met gebruik van 'agile' tools. Ook de aansturing van de opgaven gaan we steeds meer op een samenhangende en 'agile' manier inrichten, zowel op bestuurlijk (college) als ambtelijk (management) niveau.	In 2019 hebben wij in onze agile coaching nadrukkelijk ingezet op het resultaatgericht werken en sturen; bijvoorbeeld door interventies/hulp bij weekstarts, maar ook als onderdeel van de coaching van het management in hun leiderschap (DILO). Dit leidt ertoe dat tijd gericht en effectiever kan worden ingezet, met focus op de te behalen resultaten.
	Talentgericht bemensen van 'dedicated' opgaveteams.	In 2019 hebben we een verdere impuls gegevens aan het opgavengericht werken, onder meer via "dedicated teams". Wij noemen deze teams Effectieve

		Amersfoortse Teams. Op 5 grote opgaven werken wij op buiten de lijnorganisatie in die vorm, te weten: Duurzame Stad, Woningbouwopgave, Transformatie Sociaal Domein / Betaalbaarheid van de Zorg, de Omgevingswet en Digitaal 2020 (intern programma).
	Gebiedsgericht werken doorontwikkelen en koppelen aan de gemeentebrede opgaven, o.a. duurzame en groeiende stad.	Een belangrijk instrument van het gebiedsgericht werken zijn de plannen van aanpak voor de gebieden. In de plannen worden de prioriteiten benoemd voor een periode van 2 jaar, dit zijn de zaken die we vanuit gebiedsgericht werken met voorrang willen oppakken. De prioriteiten zijn onlosmakelijk verbonden aan de grote gemeentebrede opgaven, namelijk Groeiende stad, Duurzame stad en Inclusieve (en veilige) stad. We begeleiden onderwerpen als fluïde jeugdnetswerken, ondermijning, oud en nieuw, fysieke aanpassingen (vergroening, speelplekken), wijkwarmteplannen en een passende inpassing van de woningbouwopgave (inbreiding).
1.2. Klantgericht werken en digitalisering: het optimaliseren van de klantervaring en het lean organiseren van onze werkprocessen. We streven ernaar dat onze bedrijfsvoering volledig digitaal is in 2020(papierloos).	Het verbeteren van onze dienstverlening via de 'klantreisbenadering' en door het stimuleren van permanente verbeterstructuren binnen onze klantteams.	Ook in 2019 zijn er 'klantreizen' gemaakt. Samen met klanten en collega's van verschillende afdelingen bekijken wij wat klanten tegenkomen als ze zaken met ons willen doen en wat er beter kan. De eerste klantreis ging over het aanvragen van een scootmobiel. Deze reis heeft geleid tot verschillende concrete verbeteracties. De belangrijkste is dat al tijdens het huisbezoek direct al de formele aanvraag voor de scootmobiel kan worden gedaan; dat is wel zo prettig voor

<i>NB. Zie ook: programma 1 voor meer doelen op het thema “Omgevingswet” en programma 4 op het thema “Dienstverlening” .</i>		de klant. Ook zijn we aan de slag gegaan met het 'jongerenloket' van de afdeling Werk, Inkomen en Zorg. Hieruit bleek dat de jongeren blij zijn met het persoonlijk contact maar dat het invullen van formulieren wel ingewikkeld is. Hier zijn acties op bedacht.
	Het digitaliseren van onze bedrijfsvoering en (deels) ook onze dienstverlening, met oog voor privacy en bescherming van data.	Het digitaliseren van onze bedrijfsvoering is een permanente ontwikkeling, zo ook in 2019. Dat doen wij met nadrukkelijk met oog voor privacy en bescherming van data; een nieuwe verwerking of applicatie start in beginsel niet voordat er een DPIA is uitgevoerd. De mate van aandacht voor het thema informatievoorziening en IT zal de komende jaren alleen maar verder toenemen.
	Het 'Omgevingswet' proof maken (in de aanloop tot 2021) van onze werkwijzen en bedrijfsprocessen (omgevingsvisie, omgevingsplan, omgevingsvergunning) en het aansluiten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet).	In 2019 hebben we langs vijf sporen stappen gezet in de voorbereiding op de Omgevingswet (zie ook RIB 2019-66). de ontwikkeling van de Omgevingsvisie. We zijn van start gegaan met het ontwikkelen van de Omgevingsvisie. Daarnaast gaan we voor twee pilot gebieden een omgevingsplan voorbereiden (de Hoef en Hoogland). De verordeningen in het fysieke domein, die straks deel uit gaan maken van het Omgevingsplan, zijn alvast verzameld in één verordening fysieke leefomgeving. We leggen tijdig koppelingen aan tussen onze applicaties en het landelijke digitale loket (DSO). Het vergunningenproces wordt 'omgevingswet proof' gemaakt met een focus het sneller en eenvoudiger maken van het werkproces. We bereiden een

		participatiegids voor, waar de stappen van het participatieproces bij initiatieven in het fysiek domein worden uitgewerkt. En tenslotte bereiden we onze medewerkers goed voor via het spoor 'leren en organiseren'.
1.3. Een toekomstbestendig stadhuis	Onderzoek uitvoeren naar en een besluit (te nemen voor 2020) voorbereiden over renovatie of nieuwbouw stadhuis/huis van de stad. Daarnaast onderzoeken we wat er voor nodig is om in de tussentijd goed in het huidige stadhuis te kunnen blijven werken.	De gemeenteraad heeft dinsdagavond 12 november 2019 besloten om een nieuw, energieneutraal stadhuis te bouwen op de Trapeziumlocatie.
1.4. Aantrekkelijk en inclusief werkgever én een toekomstbestendig personeelsbestand	Via onder andere strategische personeelsplanning, vernieuwing van ons (talentgerichte) personeelsbeleid en moderne arbeidsmarktcommunicatie werken we aan aantrekkelijk werkgeverschap, maar bovenal aan een toekomstbestendig en wendbaar personeelsbestand. Daarnaast werken we aan een diverse organisatie langs de pijlers "veiligheid, bewustwording, ontmoeting en zichtbaarheid". Ook het creëren van garantiebanen en begeleiden van deze mensen past binnen onze doelstellingen en zetten we verder op in.	In 2019 was de arbeidsmarkt nog altijd krap. Wij merken dat vooral op specialistische vacatures, zoals die bij de burgerlijke stand of bijvoorbeeld bij de functie van BOA. Net als landelijk is het moeilijk om in de hoek van IT/informatievoorziening goede kandidaten te vinden, die zich ook voor langere tijd aan onze organisatie binden. Dat beeld zien we ook in toenemende mate in het financiële werkveld en bij projectmanagement. Desondanks hebben wij veel vacatures kunnen vervullen - veel nieuwe medewerkers kiezen voor Amersfoort als combinatie van een woon- én werkgemeente. Daar zit dan ook onze doelgroep. Strategische personeelsplanning (SPP) heeft constant onze aandacht. We zien daarin nu een verschuiving van afdelingsgericht

		naar themagericht benaderen van de SPP (denk aan de Omgevingswet). Het aantal medewerkers in een garantiebaan is in 2019 niet gegroeid, maar gestabiliseerd. Het creëren van arbeidsplaatsen/matches van kandidaten uit de doelgroep is intensief. Daarbij slagen ook niet alle plaatsingen. In oktober 2019 hebben wij meegedaan aan Diversity Day met als thema #jezelfzijnwerkt. Dit was één van de activiteiten in het kader van inclusie op de werkvloer.
--	--	---

2. Informatievoorziening

MAXIMAAL DIGITAAL EN DUURZAAM

1 We geven invulling aan maximaal digitaal werken. We zorgen voor aangepaste of nieuwe voorzieningen waar informatie duurzaam digitaal is opgeslagen en kan worden teruggevonden. Met mobiele apparaten zorgen we voor het fundament onder tijd- en plaats onafhankelijk werken en geven zo invulling aan onze visie op de digitale werkplek.

Eén van de manieren waarop we aan deze doelstelling werken is het met programma 'Amersfoort Digitaal'. Dit programma ondersteunt medewerkers en afdelingen in de overgang naar een nieuwe manier van digitaal samenwerken. Amersfoort Digitaal zorgt ervoor dat de basis op orde is en dat er een uniforme werkwijze ontstaat met moderne digitale gereedschappen. Het digitale tijdperk vraagt om een ander kijk op het proces van informatiecreatie tot vernietigen en archiveren. Naderende wetgeving (WOO), maar ook actuele wetgeving (Archiefwet) vraagt om toetsing en eventueel bijstelling van bestaande werkwijzen. In 2019 een nulmeting (zelf audit) uitgevoerd om vast te stellen waar we staan en welke stappen nog gezet moeten worden.

2 We zijn ons bewust van de technologische mogelijkheden en zetten deze innovatie in waar het waarde toevoegt voor inwoner en organisatie

De afgelopen periode onderzochten we hoe we digitale hulpmiddelen, technologie en data kunnen inzetten, zowel voor de interne organisatie als voor de stad. Bijvoorbeeld in het programma 'Smart City'. Daarin werken we bijvoorbeeld aan geluidsensoren t.b.v.

handhaving op het Lieve Vrouwekerkhof en kennen we het project Snuffelfiets: sensoren voor luchtkwaliteit op de fiets t.b.v. groene fietsroutes.

3 Wij sluiten actief aan op de landelijke ontwikkelingen op het gebied van samen organiseren en common ground. Leidraad hierbij is het jaarprogramma Gezamenlijk Gemeentelijke Uitvoering 2019 (GGU2019). We willen actief bijdragen aan het werken als één landelijke overheid, hergebruiken slimme voorbeelden van andere gemeenten en delen onze successen met andere gemeenten. In 2019 zullen onze gegevensbronnen meer en meer, al dan niet door slim te combineren, ingezet worden om beleidskeuzes te ondersteunen (data gestuurd werken).

In 2019 hebben we ons beleid rond 'Samen Organiseren' vorm gegeven door met andere gemeenten op te trekken in zowel landelijke als regionale bijeenkomsten. Concreet is een bijdrage geleverd aan de transitiestrategie Common Ground.

Werken in samenwerkingsverbanden is noodzakelijk, maar niet altijd vanzelfsprekend. De gemeente Amersfoort zet in op het beter benutten van data bij het beantwoorden van maatschappelijke vragen. Dit betreft de behoefte om meer inzicht te hebben in de feitelijke situatie, de mogelijkheid om data te gebruiken bij beleid en uitvoering en het versterken van de interne datagovernance en kwaliteit.

STABIEL EN VEILIG FUNDAMENT

1 We zorgen blijvend voor een infrastructuur die stabiel, veilig en betrouwbaar is. Hiermee zorgen we ervoor dat een complex en breed scala aan informatiesystemen beschikbaar is voor de uitvoering van het volledige takenpakket van de gemeente. Op natuurlijke momenten vervangen we technische- en applicatieve onderdelen, waarbij meer en meer aan de hand van onze sourcingsvisie afgewogen wordt of voorzieningen beter en efficiënter 'in regie' kunnen worden gezet.

In 2019 hebben we verschillende systemen planmatig geactualiseerd of vervangen. Het IT netwerk is vervangen en vernieuwd en het beheer hiervan overgedragen aan een externe partij. Het nieuwe netwerk zorgt voor een verhoging van de flexibiliteit en maakt dat we kunnen voldoen aan actuele beveiligingseisen voor privacy en informatiebeveiliging. In 2019 is er geen ernstige uitval geweest van kernonderdelen van de IT infrastructuur. Wel zijn er haperingen geweest in de telefoniesystemen waardoor bereikbaarheid achterbleef. Incidenten werden vooral veroorzaakt door storingen bij de telefoonprovider. Het overigens verouderde telefoniesysteem wordt in 2020 vervangen door een landelijke oplossing onder auspiciën van de VNG.

2 We zorgen voor een blijvend bewustzijn bij medewerkers rond informatieveiligheid, zorgen voor het toepassen van adequate (technische) veiligheidsmaatregelen binnen de landelijke gestelde kaders en zorgen dat we beheersingsmechanismen ingevoerd zijn en functioneren.

Het bestaande e-learning programma is voortgezet aangevuld met enkele specifieke acties (escaperoom). Kaders en richtlijnen mbt oa authenticatie zijn vastgelegd en worden doorgevoerd. Ook zijn voorzieningen mbt bijv. veilig e-mailen geactualiseerd.

Door aansluiting op het landelijke initiatief GGI Veilig komt een scala aan hulpmiddelen en voorzieningen beschikbaar om activiteit van cybercriminaliteit in een vroeg stadium te signaleren.

Leidraad in ons handelen zijn de verplichte normenkaders zoals BIO, DigiD en Suwinet. In 2019 zijn (zelf)audits uitgevoerd. Bij het adopteren van nieuwe technologieën wordt bij aanvang gekeken naar informatiebeveiliging risico's. Geïdentificeerde risico's worden inzichtelijk gemaakt zodat risicoafweging en inpassen van maatregelen kan plaatsvinden.

3. Informatiebeheer en archieven

Beleidsdoel 2019-2022	Activiteiten 2019	Realisatie 2019
3.1. Archiefbeheer: conform de eisen die de Archiefwet stelt.	* Het archiveren van alle relevante informatie; nu nog voor een groot deel fysiek maar geleidelijk steeds meer digitaal; streven is om per 1-1-2020 volledig digitaal te archiveren. * Het opruimen en overbrengen van oude papieren archiefbestanden (Project Schoon Schip).	* Via het programma Amersfoort Digitaal 2020 wordt volop gewerkt aan de digitalisering. De doelstelling om 1-1-2020 volledig digitaal te archiveren is niet gehaald. Streven is wel om in 2020 deze doelstelling te halen. * Het project Schoon Schip is succesvol verlopen, achterstanden in de vernietiging zijn en overbrenging naar Archief Eemland zijn weggewerkt. De komende periode zullen binnen het programma Archiveren en Bewaren diverse vervolgacties plaatsvinden.
3.2. Digitale dienstverlening: het optimaliseren van de dienstverlening aan de burger.	* Het digitaliseren (en eventueel backscannen) van archiefstukken die regelmatig worden opgevraagd, met name bouwdoossiers. * Het digitaliseren van historische collecties.	* In 2019 heeft een aanbestedingsprocedure gelopen voor met name het digitaliseren en backscannen van de bouw- en milieudossiers. Deze aanbesteding is in eerste instantie mislukt. Inmiddels lopen nieuwe aanbestedingsprocedures. * Het digitaliseren van historische collecties vindt uitsluitend plaats op verzoek van particuliere eigenaren.
3.3. E-depot: voorziening voor het duurzaam bewaren van digitale archieven en beeldmateriaal.	* Het maken van eenduidige afspraken over de opzet, ook met regio-gemeenten. * Het realiseren van technische voorzieningen om de duurzame opslag mogelijk te maken.	* Er zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt met regiegemeenten. * Het project voor de E-depotvoorziening start in 2020.

4. Governance & Compliance

We brengen het juridisch fundament van de gemeente verder op orde en richten Juridische Kwaliteitszorg in

Vanaf 2019 is de Juridische Kwaliteitszorg centraal georganiseerd en ondergebracht bij de afdeling Juridische Dienstverlening en Advies (JDA). Met de in 2019 gestarte concern controller en senior adviseur ontwikkeling is bepaald hoe we juridische kwaliteitszorg met meer focus en gestructureerd gaan inrichten en oppakken vanuit JDA. Er is een aanpak en jaarplan voor 2020 gemaakt. In 2019 zijn hierop vooruitlopend een ad hoc een aantal acties opgepakt zoals het geven van trainingen aan vakafdelingen en juridische signaleringen afgeven en samen met vakafdelingen het vervolg oppakken van o.a. gezicht bedekkende kleding en de voorbereiding op de Wet open overheid en Wet elektronische publicaties.

We (willen) leren van juridische incidenten en procedures

Uit juridische procedures of incidenten waar de gemeente Amersfoort bij betrokken is, zijn leerpunten naar voren gehaald en indien nodig hebben we onze werkwijzen aangepast.

We borgen de juridische kennis en begrenzen de kosten

De inhuur bij de afdeling Juridische Dienstverlening en Advies is vervangen door de instroom van nieuwe medewerkers. Vanaf 2020 gaat inhuur alleen nog plaats vinden bij ziekte, pieken in het werk en/of exoten.

We zorgen ervoor dat nieuwe wet- en regelgeving en relevante ontwikkelingen worden gesignaleerd en vertaald binnen de organisatie

De afdeling Juridische Dienstverlening en Advies heeft een senior juridisch adviseur ontwikkeling aangesteld om de gemeente brede en algemene juridische ontwikkelingen te volgen en hierover signalen af te geven aan de afdelingen die hierdoor geraakt worden.

Het goed, tijdig en zorgvuldig afhandelen van klachten

Klachten in het sociaal domein worden volgens een nieuwe werkwijze opgepakt. De eerste ervaringen met deze nieuwe wijze van klachtbehandeling zijn positief. De inzet van de klachtencoördinator speelt hierin een essentiële rol. De klachtencoördinator fungeert als eerste aanspreekpunt, als schakel tussen de indiener van de klacht en de interne medewerker, als gespreksleider en als adviseur om de behandeling van klachten in goede banen te leiden.

Financieel overzicht

Tabel: PF.6.1.01 Afwijking op jaarrekening

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	-58.064	-58.466	-58.134	331
TOTAAL LASTEN	-58.064	-58.466	-58.134	331
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKINGEN AAN RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	14.776	14.776	16.612	1.836
TOTAAL BATEN	14.776	14.776	16.612	1.836
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
6.1.1 Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-41.522	2.168
TOTAAL SALDO	-43.288	-43.690	-41.522	2.168
MUTATIES RESERVES				
Toevoeging aan reserve	-1.748	-2.919	-2.919	0
Onttrekking aan reserve	3.191	3.191	2.726	-465
TOTAAL MUTATIES RESERVES	1.443	272	-193	-465
SALDO PROGRAMMA INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	-41.845	-43.417	-41.715	1.703

Tabel: PF.6.1.02 Analyse verschillen programma

Analyse verschillen programma	Lasten	Baten
6.1 Bedrijfsvoering	331	1.371
6.1.1 Bedrijfsvoering	331	1.836
9 Toevoeging / onttrekking aan reserve	0	-465

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,1 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
---	--------	-------	-------

Bedrijfsvoering (tabel: PF.A.6.1.1)			
De onderhoudsbudgetten voor het stadhuiscomplex zijn overschreden. Dit is voornamelijk veroorzaakt door de noodzakelijke maatregelen die getroffen zijn voor de brandveiligheid van het Stadhuiscomplex, die door onvoorziene uitgaven en aanvullende eisen van de bevoegde instanties hoger zijn uitgevallen dan geraamd. Dit is reeds gemeld bij de zomerrapportage. We stellen voor om dit te onttrekken aan de reserve onderhoud Stadhuisplein.	-101		I
In het coalitieakkoord is een budget beschikbaar gesteld van € 750.000 voor het variantenonderzoek Toekomst Stadhuis. Het onderzoek heeft geleid tot het Raadsbesluit Toekomst Stadhuis en is afgerond binnen het beschikbaar gestelde budget.	259		I
In het raadsbesluit Toekomst Stadhuis van 12 november 2019 is opgenomen dat de gemaakte voorbereidingskosten van de renovatie Stadhuis in 2019 afgeboekt worden.	-1.049		I
In 2019 is het pand Langegracht 11 verkocht. Hier was jarenlang het team archeologie gehuisvest.		1.140	I
De aanbesteding van het project digitalisering bouwdoossiers is niet geslaagd in 2019. Als gevolg hiervan is het budget niet besteed. Aangezien het een langer lopend project is stellen we voor om het budget over te hevelen naar 2021.	150		I
Als gemeente verzorgen we de informatievoorziening en IT voor de Stichting Wijkteams Amersfoort. Van een aantal ingeschatte werkzaamheden op basis van nacalculatie is geen gebruik gemaakt door de Stichting.	191	-191	I
Het gemeentelijk applicatielandschap is uitgebreid en binnen bestaande applicaties zijn (wettelijk) vereiste nieuwe modules aangeschaft. In de Kadernota 2020 zijn extra middelen voor het onderhoud toegekend, dit zorgt in het huidige jaar éénmalig voor een overschrijding. Daarnaast was als gevolg van een vertraagde aanbesteding een verlenging van een kortlopend duurder onderhoudscontract noodzakelijk.	-205		I
Het ICT Ontwikkelbudget is beschikbaar gesteld om gemeentebrede en/of domein specifieke ontwikkelingen en IV/IT innovaties mogelijk te maken. Het afgelopen jaar hebben meer projecten dan vooraf ingeschat, met name op het gebied van digitaal werken, vernieuwing en domein specifieke	-172		I

voorzieningen, financiële ondersteuning nodig gehad om doorgang te kunnen vinden.			
Een deel van het budget van Amersfoort Digitaal is middels een RIB beschikbaar gesteld vanuit de reserve Vervangingsinvesteringen. Dit deel van het budget kon niet meer begroot worden in 2019, maar is wel ten dele uitgegeven. Hierdoor ontstaat een overschrijding. Het bedrag is wel reeds aan de reserve onttrokken, waardoor er na reserves geen afwijking resteert.	-169		I
De kapitaalslasten zijn lager dan begroot, omdat de start van de afschrijving van een deel van de investeringen is doorgeschoven. De investeringen zijn nog niet in gebruik genomen. Oorzaken hiervan zijn onder andere een afgebroken aanbesteding en een investering die bewust iets is vertraagd om beter aan te kunnen sluiten bij de discussie over het stadhuis (renoveren versus nieuwbouw). Voor een uitgebreide toelichting hierover verwijzen wij u naar het overzicht van de investeringen binnen dit programma. Voorgesteld wordt om het afschrijvingsaandeel hiervan ad € 1.075.000 te storten in de reserve Vervangingsinvestering.	1.939		I
Er is meer capaciteit ingehuurd om diverse projecten te kunnen uitvoeren. Deze extra kosten konden aan de diverse projecten worden toegerekend.	-760	887	I
In 2019 is er een extra structureel budget ter beschikking gesteld van € 200.000 om de kosten van medewerkers die boventallig zijn op te vangen. Dit budget bleek in 2019 niet geheel nodig te zijn. Als gevolg van het later rondkomen van een reorganisatie, als mede vanwege het feit dat het goed lukt om boventalligen naar nieuw werk te begeleiden, is € 112.000 van dit extra budget niet besteed.	112		I
Totaal belangrijkste afwijkingen	195	1.836	

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen	Lasten	Baten	I / S
--	---------------	--------------	--------------

Mutatie reserves (tabel: PF.A.6.1.2)			
Een lagere onttrekking aan de reserve vervangingsinvestering dan geraamd. Dit komt doordat de werkelijke kapitaalslasten lager waren dan begroot. Zie hiervoor ook de financiële toelichting hierboven en het overzicht van de investeringen binnen dit programma.		-465	I

Totaal belangrijkste afwijkingen		-465	
----------------------------------	--	------	--

Zichtbare resultaten

De voortgang van de zichtbare resultaten is in te delen in de volgende categorieën:

	Doorlopend
	Uitgevoerd
	In uitvoering
	Niet uitgevoerd

Zichtbaar resultaat		Voortgang	Toelichting
6.1.1 'Werken voor bestuur en stad'	Opgavengericht werken: De opgaven zoals die in het coalitie akkoord zijn verwoord, staan centraal in onze aanpak. Wij werken in samenhang, met partners in de stad aan deze vraagstukken. Daarbij organiseren we flexibiliteit en slagkracht.		
6.1.1 'Werken voor bestuur en stad'	Klantgericht werken en digitalisering: het optimaliseren van de klantervaring en het lean organiseren van onze werkprocessen. We streven ernaar dat onze bedrijfsvoering volledig digitaal is in 2020 (papierloos). NB. Zie ook: programma 1 voor meer doelen op het thema "Omgevingswet" en programma 4 op het thema "Dienstverlening".		
6.1.1 'Werken voor bestuur en stad'	Een toekomstbestendig stadhuis		
6.1.1 'Werken voor bestuur en stad'	Aantrekkelijk en inclusief werkgever én een toekomstbestendig personeelsbestand		
			

6.1.1 'Werken voor bestuur en stad'	We (willen) leren van juridische incidenten en procedures.		Leren van juridische incidenten en procedures. Uit juridische procedures of incidenten waar de gemeente Amersfoort bij betrokken is, zijn leerpunten naar voren gehaald en indien nodig hebben we onze werkwijzen aangepast.
6.1.2 Informatievoorziening	Maximaal digitaal en duurzaam: onze informatievoorziening is zodanig ingericht dat informatie duurzaam digitaal is opgeslagen en kan worden teruggevonden.		
6.1.2 Informatievoorziening	Stabiel en veilig fundament: het fundament onder onze informatievoorziening is veilig en betrouwbaar en voldoet aan de geldende wettelijke normen. We vervangen verouderde en implementeren vernieuwende technologie op 'natuurlijke momenten'.		
6.1.3 Informatiebeheer en archieven	Archiefbeheer: conform de eisen die de Archiefwet stelt.		
6.1.3 Informatiebeheer en archieven	Digitale dienstverlening: het optimaliseren van de dienstverlening aan de burger.		
6.1.3 Informatiebeheer en archieven	E-depot: voorziening voor het duurzaam bewaren van digitale archieven en beeldmateriaal.		
			

6.1.4 Governance en compliance	We brengen het juridisch fundament van de gemeente verder op orde en richten Juridische Kwaliteitszorg in.		Gestart in 2019 en dat loopt zeker nog door in 2020 en ik verwacht eerlijk gezegd dat dit een doorlopende activiteit gaat zijn/blijven. Vanaf 2019 is de Juridische Kwaliteitszorg centraal georganiseerd en ondergebracht bij de afdeling Juridische Dienstverlening en Advies (JDA). Met de in 2019 gestarte concern controller en senior adviseur ontwikkeling is bepaald hoe we juridische kwaliteitszorg met meer focus en gestructureerd gaan inrichten en oppakken vanuit JDA. Er is een aanpak en jaarplan voor 2020 gemaakt. In 2019 zijn hierop vooruitlopend een ad hoc een aantal acties opgepakt zoals het geven van trainingen aan vakafdelingen en juridische signaleringen afgeven en samen met vakafdelingen het vervolg oppakken van o.a. gezicht bedekkende kleding en de voorbereiding op de Wet open overheid en Wet elektronische publicaties.
6.1.4 Governance en compliance	We borgen de juridische kennis en begrenzen de kosten.		In uitvoering en nagenoeg afgerond. Is nog 1 vacature open ter vervanging van externe inhuur. De inhuur bij de afdeling Juridische Dienstverlening en Advies is vervangen door de instroom van nieuwe medewerkers. Vanaf 2020 gaat inhuur alleen nog plaats vinden bij ziekte, pieken in het werk en/of exoten.
			

6.1.4 Governance en compliance	We zorgen ervoor dat nieuwe wet- en regelgeving en relevante ontwikkelingen worden gesignaleerd en vertaald binnen de organisatie.	De afdeling Juridische Dienstverlening en Advies heeft een senior juridisch adviseur ontwikkeling aangesteld om de gemeente brede en algemene juridische ontwikkelingen te volgen en hierover signalen af te geven aan de afdelingen die hierdoor geraakt worden.
--------------------------------	--	---

Investeringsen

Hieronder presenteren we een overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.6.1 Investeringsen

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
6.1 bedrijfsvoering					
<u>A. Gepland en Gerealiseerd</u>					
Autonome groei 2018	152	165	-13	Begroting 2018	De investering is afgerond.
Autonome groei 2019	155	164	-9	Begroting 2019	De investering is afgerond.
Infrastructuur basisregistraties 2019	201	0	201	Begroting 2016	Het krediet is niet aangewend omdat een totale vervanging van het basissysteem niet nodig was, doorontwikkeling was voldoende.
Ka-servers ict 2019	155	151	4	Begroting 2019	De investering is afgerond.
Tablets 2019	363	363	0	Begroting 2019	De investering is afgerond.
Vervanging servicemanagementpakket 2018	127	0	127	Begroting 2018	Het bestaande systeem voldoet nog aan de gestelde eisen en wensen.
Vervanging intranet 2017	178	162	16	Begroting 2017	De investering is afgerond.
<u>B. Gepland en doorgeschoven</u>					

Amersfoort digitaal 2014	674	568	106 Begroting 2014	Van de oorspronkelijk 14 projecten die hieruit gedekt werden, lopen er nog 3 door in 2020. Deze zullen dan ook daadwerkelijk worden afgerond.
Key2geïntegreerd heffen	765	0	765 Begroting 2019	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. Hierop staat het belastingstelsel voor 2021 gepland.
Basisregistratie ondergrond (bro)	50	14	36 Begroting 2016-2018	Dit project heeft vertraging opgelopen. De verwachting is dat deze in het eerste kwartaal 2020 afgerond wordt.
Basisregistratie nieuw handelsregister	86	35	51 Begroting 2014	Dit project is gestart in 2018. De werkzaamheden lopen door tot kwartaal-1 2020.
Enterprise storage 2017	900	218	682 Begroting 2017	Door een in eerste instantie mislukte aanbesteding in 2019, volgt in 2020 gunning en implementatie.
Netwerk backbone 2016	1.625	1.099	526 Begroting 2016	De oorspronkelijke investering is uitgesteld, doordat het besluit over de renovatie is afgewacht. De investering is opgebouwd uit twee componenten, netwerk en telefonie. Het netwerk deel is opgeleverd in 2019, het telefonie deel volgt in 2020.

inventaris algemene ruimten 2019	152	99	53 Begroting 2019	Het project is gestart. De restant investeringen en financiële afwikkeling staat gepland in 2020.
inventaris specifiek 2019	539	0	539 Begroting 2019	Dit krediet wordt betrokken bij nieuwbouw Stadhuis.
Kantoormeubilair 2012	1.488	0	1.488 Begroting 2012	Dit krediet wordt betrokken bij nieuwbouw Stadhuis.
Identity en accesmanagement 2016	100	54	46 Begroting 2016	In 2020 zal het logisch toegangsbeleid hier nog uit gedekt worden, waarna het krediet wordt afgesloten.
Overige centric suites	711	79	632 Begroting 2018	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. Er staan nog een aantal vervangingen op de rol van Centric applicaties, waarvoor de marktverkenningen inmiddels gestart zijn en waarvan de kosten doorlopen in 2020.
Vervanging pims 2018 (restant van 2011)	331	0	331 Begroting 2015	In 2019 is gestart met de voorbereiding van de aanbesteding. Daadwerkelijk aanbesteding en implementatie staat in 2020 gepland.

Vervanging financieel systeem 2019	873	0	873 Begroting 2016	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. De technische staat van de applicatie staat toe dat de vervanging gepland staat voor 2023.
D. Doorgeschoven en gerealiseerd				
Basisregistratie doorontw bgt en verplicht gebruik	255	254	1 Begroting 2014	De investering is afgerond.
Databekabeling 2015	75	5	70 Begroting 2015	De investering is afgerond.
Inventaris algemene ruimten 2018	150	150	0 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Inventaris algemene ruimten 2016	156	156	0 Begroting 2016	De investering is afgerond.
overige software systemen 2017	300	301	-1 Begroting 2017	De investering is afgerond.
Uitwijkvoorziening 2017	100	37	63 Begroting 2017	De investering is afgerond.
Vervanging facilitair infosysteem 2011	228	195	33 Begroting 2011	De investering is afgerond.
Firewarelab	23	23	0 Begroting 2014	De investering is afgerond.
Zaaksysteem dms 2018	500	500	0 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Totaal	11.412	4.792	6.620	

Samenwerking

Samenwerkingspartners

In dit programma hebben we geen samenwerkingspartners.

Verbonden partijen

In dit programma zijn geen verbonden partijen.

Risico's

Onderstaand de top 3 van financiële risico's die voor dit programma geïnventariseerd zijn. Dit laat onverlet dat er naast de financiële risico's, ook andere risico's kunnen zijn. Die zijn hier niet in meegenomen.

Tabel:PF.R.6.1

Nr.	Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit in €	Portefeuille-houder
1	Tot de oplevering van nieuwbouw is er sprake van een modus van instandhoudingsonderhoud van het stadhuiscomplex. Er kunnen zich omstandigheden voordoen, waarin er investeringen moeten worden gedaan die niet in de planning van het instandhoudingsonderhoud waren voorzien.	De eerder uitgevoerde inspectie wordt geactualiseerd in verband met het genomen besluit voor nieuwbouw en reeds uitgevoerd noodzakelijk onderhoud afgelopen jaar.	442	Kraanen
2	Project Toekomst Stadhuis: Vertraging oplevering nieuwbouw, ondermeer door latere besluitvorming, met als gevolg langere instandhouding huidige huisvesting die niet meer voldoet aan de wettelijke eisen	1 Duidelijke afbakening en planning van het project 2. Strakke aansturing van de inzet van mensen en opdrachten 3. Betrokkenheid Raad en Stad in het voorbereidingsproces voor het PvE en stedenbouwkundig kader 4. Onderzoek of er gebruik gemaakt kan worden van een tijdelijke ontheffing om te voldoen aan de wettelijke eisen. 5. Zoeken naar kosteneffectieve maatregelen die mogelijk ook bij een eventuele herontwikkeling bruikbaar zijn.	381	Kraanen
3	Er ontstaat een te hoge werkdruk waardoor er lagere productiviteit ontstaat en er een toename is van langdurig verzuim	Prioriteren in werk door medewerkers/managers/college, constante dialoog met medewerkers én periodiek werkbelevingsonderzoek (inclusief werkdruk).	345	Kraanen

Projecten

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma met de top 3 van de kwantitatieve risico's.

Inhoud		Planning		Financiën	
Ja	De inhoud en de scope van het project zijn in lijn met de laatste besluitvorming.	Ja	De voortgang van het project is in lijn met de planning van de laatste besluitvorming.	Ja	De huidige financiële positie is in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Risico	Er is een risico dat de inhoud en de scope van de laatste besluitvorming niet haalbaar zijn.	Risico	Er is een risico dat de planning van het project conform de laatste besluitvorming niet wordt gehaald.	Risico	Er is een risico dat het budget, vastgesteld bij de laatste besluitvorming, zal worden overschreden.
Nee	De inhoud en de scope van het project wijken af van de laatste besluitvorming.	Nee	De voortgang van het project is niet in lijn met de planning uit de laatste besluitvorming.	Nee	De huidige financiële positie is niet in lijn met de financiële planning uit de laatste besluitvorming.

Tabel: PP.6.1.1

Project	Digitaal Zaakgericht werken		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	3.922	0	3.922
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	3.241	-	3.241
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	Ja	Ja	Ja
Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Communicatie over en de aandacht voor de gedragsverandering als gevolg van technologische vernieuwingen is onvoldoende.	Aanvullende ondersteuning in het programma vanuit de diverse vakafdelingen.		
2. De ontwikkelteams binnen het programma hebben een operationele insteek. Hiermee zou de meer tactische aansturing onderbelicht kunnen raken waardoor aansluiting met andere ontwikkelingen en prioriteitstelling onder de maat wordt uitgevoerd.	Ontwikkelen van een tactische laag binnen het programma met directe lijnverbindingen (binnen de ambtelijke organisatie).		

Toelichting:

Het programma Amersfoort Digitaal (voorheen Digitaal Zaakgericht Werken) is in 2020 volgens de scrum en agile methodiek gaan werken. Hier zijn positieve resultaten mee geboekt waardoor onder andere college- en raadsvoorstellen digitaal zijn gemaakt en brieven digitaal ondertekend kunnen worden.

Tabel: PP.6.1.2a

Project	Renovatie stadhuis		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:			0
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten			-
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?			
Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
1. Geraamde investeringsbudget stadhuis ontoereikend i.v.m. aanvullende wensen (scope wijziging) e.d.	1. Duidelijke afbakening en bewaking van de scope. 2. Actualiseren / controleren raming van verwachte kostenposten o.b.v. de verder uit te werken stukken (evt. second opinion)		
2. Geraamde investeringsbudget stadhuis ontoereikend i.v.m. techn. risico's, aanvullende wensen e.d. (vb. asbestproblematiek)	1. Gedegen onderzoek en goede selectie adviseurs 2. Zorgen voor backup systemen 3. Inzet post onvoorzien 4. Aanvullende financiering		
3. Geraamde investeringsbudget stadhuis ontoereikend i.v.m. veranderde marktomstandigheden (overspannen markt waardoor tegenvallende of mislukte aanbesteding)	1. Gedegen onderzoek en goede selectie adviseurs 2. Goede bewaking van de scope 3. Actualiseren / controleren raming van verwachte kostenposten o.b.v. de verder uit te werken stukken (evt. second opinion) 4. Indien nodig/mogelijk, bijstellen van eisenpakket		

Toelichting:

Bij raadsbesluit van 12 november 2019 Toekomst Stadhuis is het in juni 2017 beschikbaar gestelde krediet voor de renovatie Stadhuis ingetrokken. De tot nu toe gemaakte kosten, ruim € 1 miljoen, zijn afgeboekt.

De actualisatie van de risico's is nu opgenomen bij het project "Vorbereiding Nieuwbouw Stadhuis".

Tabel: PP.6.1.2b

Project	Vorbereiding nieuwbouw stadhuis		
	Kosten project	Bijdrage van derden	Saldo
Totaal budget/krediet:	1.000		1.000
<u>Realisatie</u>			
Lasten/ Baten	-		-
	Inhoud	Planning	Financiën
Stand van zaken cf besluitvorming?	ja	ja	ja
Kwantitatieve risico's			
		Risicocategorie	
Omschrijving risico	Acties	Vorige rapp	Huidige rapp
Het uitwerken en opstellen van het PvE en stedenbouwkundig kader vergt een grotere inspanning met hogere kosten dan verwacht.	1. Duidelijke afbakening en planning van het project 2. Strakke aansturing van de inzet van mensen en opdrachten	NIEUW	
Het komt niet tot een raadsbesluit voor de investering van de energieneutrale nieuwbouw op de Trapeziumlocatie	Betrokkenheid Raad en Stad in het voorbereidingsproces voor het PvE en stedenbouwkundig kader	NIEUW	
Vertraging oplevering nieuwbouw, ondermeer door latere besluitvorming, met als gevolg langere instandhouding huidige huisvesting die niet meer voldoet aan de wettelijke eisen	1 Duidelijke afbakening en planning van het project 2. Strakke aansturing van de inzet van mensen en opdrachten 3. Betrokkenheid Raad en Stad in het voorbereidingsproces voor het PvE en stedenbouwkundig kader 4. Onderzoek of er gebruik gemaakt kan word	NIEUW	

Toelichting:

Indicatoren

Bezetting in fte per 1000 inwoners					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
	4,9	5,2	5,6		5,2

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, inclusief boventallige medewerkers. De indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Apparaatskosten per inwoner					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
		425	494	523	592

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Apparaatskosten per 31-12. Het betreft organisatiekosten, d.w.z. de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. Deze indicator betreft een verplichte indicator op grond van de BBV. Het lagere streefcijfer in 2021 wordt veroorzaakt door het lagere incidentele onderhoudsbudget gemeentelijke huisvesting. Zie ook de indicator Overhead in % van de totale lasten.

Kosten inhuur externen als % van de totale loonsom					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
		29,9	28	28,5	21

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Hieronder vallen onder andere de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers, of detacheringsovereenkomsten. Deze indicatoren betreffen verplichte indicatoren op grond van de BBV.

Ziekteverzuim (%)					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
4,3	4,6	6,1	6,5		6

Bron: Gemeente Amersfoort

Overhead in % van de totale lasten					
Realisatie cijfers					Streefcijfers
2015	2016	2017	2018	2019	2019
		7	7,3	7,7	8,1

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten. Het lagere streefcijfer in 2021

wordt veroorzaakt door verlaging van het incidentele onderhoudsbudget gemeentelijke huisvesting.

Verplichte indicatoren

De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat per 1 januari. Het betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

	Realisatie cijfers					
Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	Bron
formatie in fte per 1000 inwoners		5,6	5,7	6,1		

Toelichting verplichte indicatoren

formatie in fte per 1000 inwoners De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat per 1 januari. Het betreft een verplichte indicator op grond van de BBV.

Beleidskaders

In dit programma zijn geen beleidskaders opgenomen.

Paragrafen

Risicomanagement en weerstandsvermogen

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Ambities

De gemeente wil inzicht krijgen in de financiële risico's waardoor we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven er naar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid. Amersfoort wil het risicobewustzijn van medewerkers in de organisatie verder stimuleren en maatregelen treffen ter voorkoming of beperking van risico's. Daarnaast beoordeelt de gemeente het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is ('voldoende vet op de botten heeft') om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Beleid

Zoals opgenomen in de onlangs door uw Raad vastgestelde gewijzigde financiële ijkpunten, is het beleid van uw gemeenteraad om minimaal een weerstandsratio van 1,2 te hebben en te streven naar een maximum van 1,5. Wanneer de weerstandsratio boven de 1,5 uit komt, zou de Saldiriserve incidenteel ingezet kunnen worden ter dekking van incidentele ambities.

Overigens is het aantal door uw Raad vastgestelde financiële ijkpunten teruggebracht tot 15. Daarbij is er een beperkt aantal genormeerd, een aantal wettelijk verplicht en de rest is goed om te volgen in de loop van de tijd.

Onze inzet

Ter voorbereiding op de jaarrekening is een actualisatie van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. De belangrijkste risico's per programma kunt u ook terugvinden bij de programma's zelf.

Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig moeten we stilstaan bij onze doelstellingen van beleid, programma of project. En nadenken welke risico's het bereiken van deze doelstellingen van beleid in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we beter in staat onze doelstellingen te realiseren.

Benodigde weerstandscapaciteit

Tabel: PW.01 Benodigde weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1.000.000,--)

Programma		Jaarrekening 2019 31-12	Begroting 2020 1-1	Stijging/ daling t.o.v. Begroting 2020
1.1	Stedelijk beheer en milieu	3,2	3,3	↓
1.2	Ruimtelijke ontwikkeling	22	24,8	↓
1.3	Wonen	0,1	0,1	=
1.4	Mobiliteit	2,0	2,0	=
2.1	Sociaal Domein	8,0	6,0	↑
2.2	Veiligheid en handhaving	0,5	0,5	=
3.1	Economie	0,0	0,0	=
3.2	Onderwijs en jeugd	1,0	0,5	↑
3.3	Sport	1,3	0,6	↑
3.4	Cultuur	0,1	0,1	=
4.1	Bestuur en dienstverlening	0,6	0,6	=
5.1	Financiën en belastingen	3,3	3,3	=
6.1	Bedrijfsvoering	2,7	4,2	↓
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		44,8	46,0	↓

Ons financiële risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Deze benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 44,8 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de € 0 en € 44,8 miljoen uitkomt. Dit bedrag hebben we nodig om onze risico's financieel op te vangen. Ten opzichte van de vorige inventarisatie (Begroting 2020) is de benodigde weerstandscapaciteit met € 1,2 miljoen (2,6%) afgenomen.

Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door twee posten. Enerzijds een daling door het vervallen van het risico voor de ontwikkeling Bovenduist (€ 2,8 miljoen), gegeven het raadsbesluit om de marktwaarde af te waarderen naar agrarische bestemming en een voorziening te vormen. Anderzijds een stijging binnen het Sociaal Domein door de verwachte verhoogde volumegroei bij Jeugd en WMO (€ 1,6 miljoen).

Bovenstaande tabel laat zien hoe de benodigde weerstandscapaciteit vanuit de verschillende programma's is opgebouwd.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de belangrijkste tien financiële risico's van de gemeente Amersfoort. Het gaat hier om de belangrijkste risico's gerangschikt naar financiële impact. De kans dat het risico optreedt bepaalt samen met het financiële gevolg de impact van het risico op het risicoprofiel. De financiële impact van onderstaande risico's is opgenomen binnen de totaal benodigde weerstandscapaciteit zoals hierboven genoemd.

Voor de risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze zijn opgenomen bij de top 3 risico's op programmaniveau in het jaarverslag.

Meerjarenperspectief

Kijkend naar het toekomstig meerjarenperspectief van het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de grondexploitaties en anderzijds de overige risico's.

De effecten van het Coronavirus - COVID-19 zijn niet in meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) meegenomen. De MPG liet een aanzienlijke daling zien van het weerstandsvermogen voor de bestaande grondexploitaties, veroorzaakt door de afname van de kosten en opbrengsten (van € 15,9 miljoen in 2019 naar € 8,5 miljoen in 2023). In verband met het Coronavirus en de hiermee gepaard gaande onzekerheden, houden wij het bedrag van deze daling echter vooralsnog aan als 'algemeen risico' en blijft hierdoor het weerstandsvermogen gelijk. Ultimo 2019 is het 'algemeen risico Coronavirus' voor grondexploitaties € 3,5 miljoen.

Het risico verbandhoudende met het coronavirus voor grondexploitaties is toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

Daarnaast zijn voor het meerjarenperspectief de nieuwe grondexploitaties relevant. De risico's hiervan zijn echter, gegeven het stadium van de grondexploitaties, nog niet in beeld.

Voor de overige risico's wordt een daling verwacht van € 25,4 miljoen in 2019 naar € 24,2 in 2023. De daling houdt voornamelijk verband met twee risico's waar naar verwachting de financiële gevolgen afnemen. Dit betreft enerzijds jeugd (breed spectrum) en anderzijds de vraag naar ondersteuning en zorg.

Tabel: PW.02 Top 10 belangrijkste financiële risico's

(bedragen x € 1.000.000,--)

Risico		Programma	Benodigde weerstands-capaciteit
1	Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied (Divers)	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	3,9
2	Grondexploitaties Algemeen risico Coronavirus - COVID 19	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	3,5
3	Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	2,9
4	In de prognose is rekening gehouden met een volumegroei van 3,5% voor zowel Jeugd als Wmo. Risico is dat de groei hoger blijkt door autonome ontwikkelingen en/of doordat maatregelen om de kosten van ondersteuning en zorg te beperken niet voldoende effect hebben.	2.1 Sociaal Domein	2,5
5	Grondexploitatie Wieken - Noord	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	2,5

6	Een deel van de inkoop (breed spectrum jeugd), voor een bedrag van regionaal gemaximeerd budget van €29 miljoen, vindt met ingang van 1/1 2019 op een andere wijze plaats. Deze nieuwe werkwijze brengt kansen, maar ook risico's met zich mee op hogere kosten dan geraamd, c.q. wachtlijsten. Hogere kosten doordat bijvoorbeeld verwijzers (huisartsen, wijkteams) niet verwijzen naar Breed Spectrum aanbieders, maar naar P*Q aanbieders, waar geen sprake is van een gemaximeerd budget. Wachtlijsten doordat bijvoorbeeld breed spectrum aanbieders niet tijdig transformeren waardoor ze onvoldoende zorg kunnen leveren binnen het beschikbare budget.	2.1 Sociaal Domein	1,5
7	Grondexploitatie Lichtenberg	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1,5
8	Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied - Eemkwartier/Puntenburg	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1,4
9	Er komt vanuit de algemene uitkering minder geld binnen dan waarmee we in de meerjarenbegroting rekening hebben gehouden.	5.1 Financiën en belastingen	1,2
10	De beschikbaarheid van informatie voor het monitoren van de ontwikkelingen en het bewaken van budgetten is nog niet tijdig en robuust. De oorzaak is onder meer gelegen in beperkte capaciteit om deze taak uit te voeren binnen de gemeente, het grote aantal aanbieders, en splitsing van de regionale zorgadministratie over drie partijen. Dit maakt dat het risico bestaat dat niet tijdig kan worden bijgestuurd en budgetoverschrijding of andere negatieve effecten te laat worden ontdekt.	2.1 Sociaal Domein	0,8

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de saldireserve en de reserve sociaal domein. Deze reserves kunnen we inzetten om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Tabel: PW.03 Beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1.000.000,--)

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Ultimo 2020
Stand saldireserve	77,0	76,1	61,5
Reserve sociaal domein	18,2	5,8	4,0
Totaal weerstandscapaciteit	95,2	81,9	65,5

Het overschot van het sociaal domein bij de jaarrekening 2016 en 2017 is toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Bij de jaarrekening 2018 en de jaarrekening 2019 is het tekort op het programma

sociaal domein onttrokken aan de reserve. Ook in 2020 zijn onttrekkingen geraamd aan de reserve sociaal domein.

Weerstandsvermogen

Als indicator gebruiken we de weerstandsratio. De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserves beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. Deze ratio moet conform besluit van uw Raad groter of gelijk zijn aan 1,2. In dat geval is de beschikbare weerstandscapaciteit net iets groter dan de benodigde. Het streven is echter om een weerstandsratio van 1,5 te hebben.

Onderstaande tabel geeft het weerstandsvermogen in vergelijking tot de jaarrekening 2018. We zien dat de weerstandsratio gelijk blijft. Dit wordt veroorzaakt doordat de daling van de beschikbare weerstandscapaciteit (voornamelijk Reserve Sociaal Domein) nog wordt gecompenseerd door een daling van de benodigde weerstandscapaciteit. Naar verwachting zal de beschikbare weerstandscapaciteit in de toekomst verder dalen door verdere onttrekkingen aan de Reserve Sociaal Domein. Overigens is nu reeds een deel van de reserve sociaal domein beklemd. Een deel van deze reserve is immers gelabeld ten behoeve van onder andere het Sociaal Fonds en het Toekomstfonds voor innovaties in zorg en welzijn.

Tabel: PW.04 Verloop van het weerstandsvermogen

(bedragen x € 1.000.000,--)

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019
Beschikbare weerstandscapaciteit	95,2	81,9
Benodigde weerstandscapaciteit	44,3	44,8
Weerstandsvermogen (ratio)	2,1	1,8

Financiële kengetallen

Op 18 februari heeft uw Raad een nieuwe set financiële ijkpunten vastgesteld. Hierover rapporteren wij in de inleiding van deze Jaarstukken, na de Bestuurlijke lessen. Voor een overzicht van die ijkpunten en een toelichting daarop, verwijzen wij u naar die passages.

Verbonden Partijen

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- De definitie die wij hanteren voor verbonden partijen;
- De visie op en beleid ten aanzien van verbonden partijen;
- Sturing en control op verbonden partijen.

Daarna volgt een overzicht van alle verbonden partijen, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het rekeningresultaat.

Definitie verbonden partijen

Wij spreken van een verbonden partij daar waar het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met deze definitie sluiten wij aan bij de definitie die in het Besluit Begroting en Verantwoording van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is opgenomen.

Van een financieel belang is sprake indien:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, zoals bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen niet onder de definitie van een verbonden partij. Dat geldt ook voor organisatie waaraan wij enkel leningen of garantstellingen verstrekt hebben.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een portefeuillehouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Visie en beleid

De visie en het beleid met betrekking tot verbonden partijen is opgenomen in de [Nota Externe Partijen](#). Deze is in september 2018 aan de orde geweest in een Ronde.

De Nota Externe Partijen heeft een bredere scope dan alleen de verbonden partijen volgens de definitie van het BBV. Deze gaat ook over partijen waarbij niet formeel bestuurlijk sprake is van een verbonden partij, maar waarmee wel substantiële financiële relaties zijn aangegaan in de vorm van bijvoorbeeld subsidies of inkoopcontracten. De keuze voor de bredere scope komt voort uit het feit dat elementen in de aansturing van verbonden partijen terugkomen in de aansturing van andere externe partijen, zoals gesubsidieerde instellingen. De nota gaat over de sturing door en informatievoorziening aan de Gemeenteraad.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een publieke taak uit te voeren. Het uitgangspunt blijft gelijk ongeacht of het college ervoor kiest om taken binnen de interne ambtelijke organisatie of bij verbonden partijen te beleggen: de gemeentelijke begrotingsdoelstellingen moeten met minimale risico's zo efficiënt en effectief mogelijk worden gerealiseerd.

De gemeente Amersfoort past de regiewerkwijze toe. Uitgangspunt hierbij is: resultaatgerichte samenwerking in vertrouwen.

Daarbij hanteren we in principe de volgende uitgangspunten:

- De gemeente Amersfoort gaat uit van het benutten van de eigen kracht, energie en creativiteit van burgers, bedrijven en instellingen: uitbesteden tenzij... ;
- Wij ontwikkelen beleid op hoofdlijnen. De uitvoering van beleid (hoe-vraag) wordt zo veel mogelijk belegd bij externe samenwerkingspartners;
- Wij houden alleen een financieel of bestuurlijk belang in externe partijen als dit noodzakelijk dan wel een wettelijke verplichting is voor de realisering van onze (beleids)doelen.

Onze inzet

De rol van aandeelhouder van en deelnemer in verbonden partijen hebben we ook in 2019 actief ingevuld. Dit middels onder meer periodiek overleg met verbonden partijen over de ontwikkeling van de verbonden partij. Dit op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. De frequentie is afgestemd op het belang van de gemeente bij de verbonden partij en eventuele actuele ontwikkelingen. We hebben gewerkt aan een stabiele bedrijfseconomische ontwikkeling van de verbonden partijen op een dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen en belangen zo goed mogelijk zijn geborgd. Bevordering van de good governance van de verbonden partijen en toetsing van de marktconformiteit zijn onderdeel van onze inzet. Met good governance bedoelen we dat het bestuur en het toezicht gezamenlijk borgen dat de organisatiedoelstellingen van een verbonden partij in voldoende mate bijdragen aan de publieke doelen en risico's beheerst worden.

Sturing en control verbonden partijen

Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Verbonden partijen voeren vaak taken uit met een maatschappelijk en politiek belang. Het deelnemen in verbonden partijen levert gemeenten naast voordelen echter ook financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk om als gemeente voldoende aandacht te hebben voor sturing op de verbonden partijen. Wij maken gebruik van een auditinstrument voor verbonden partijen en (grotere) gesubsidieerde instellingen, waarmee we de governance en de financiële ratio's van

externe partijen toetsen. In 2019 hebben we met de inzet van dit instrument een [Rapportage audit verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen](#) gepresenteerd. De audit richtte zich op de kosteneffectiviteit van gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen. We hebben verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen doorgelicht via audits. De audits hebben geleid tot een rapportage per instelling waarin op overzichtelijke wijze gerapporteerd is hoe de instelling scoort op verschillende ijkpunten die gericht zijn op financiële kengetallen, kwaliteit van bedrijfsvoering, kwaliteit van dienstverlening en risico's.

Overzicht van de verbonden partijen

De lijst van verbonden partijen is onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;

Per verbonden partij geven we de volgende gegevens weer:

- naam en vestigingsplaats;
- programma;
- rechtsvorm;
- openbaar belang: het openbaar belang dat wordt gediend door de verbonden partij. In welke mate draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen;
- gemeentelijk belang: het gemeentelijk belang in de organisatie per 1/1/'19 en per 31/12/'19;
- omvang eigen vermogen 2019: de omvang van het eigen vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2019;
- omvang vreemd vermogen 2019: de omvang van het vreemd vermogen inclusief voorzieningen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2019;
- resultaat 2019: het financiële resultaat van de verbonden partij in 2019.
- Bijzonderheden/actualiteiten
- Risico's

Conform BBV wordt het gerealiseerde resultaat en de vermogenspositie voor het jaar 2019 gevraagd. Deze gegevens zijn (nog) niet beschikbaar voor alle verbonden partijen. Voor zover niet beschikbaar nemen we eerder gerealiseerde resultaten en vermogensposities op.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Naam	GGD Regio Utrecht	
Vestigingsplaats	Zeist	Webadres www.ggdru.nl
Programma	2.1 Sociaal domein	
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)	
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.	
Gemeentelijk belang	13,70%	

Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 3.517	31-12-2019	€ 4.233
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 13.155	31-12-2019	€ 11.748
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	633			
Bijzonderheden/ actualiteiten				
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

2.1 Ambulante zorg en ondersteuning inclusief wijkteams	GGD regio Utrecht (GGDrU) werkt als gezondheidsdienst in een Gemeenschappelijke Regeling voor de 26 Utrechtse gemeenten. De wethouder maakt onderdeel uit van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur. De GGDrU werkt (samen met andere partijen) aan een gezond en veilig leven. De GGDrU levert haar bijdrage aan vijf maatschappelijke doelstellingen. 1. Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. 2. Een gezonde en veilige start voor elk kind. 3. Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooiën. 4. Iedereen kan meedoen. 5. Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden. In de begroting van de GGDrU 2020 geeft de GGDrU aan het actieprogramma behorende bij de bestuursagenda 2019-2023 te kunnen uitvoeren binnen het geactualiseerde financiële kader. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in de regio integraal georganiseerd voor kinderen van 0-18 jaar. Deze wordt gezamenlijk bekostigd op basis van het aantal kinderen per gemeente. Hierdoor krijgt iedere gemeente hetzelfde pakket, dat voldoet aan wettelijke eisen. Naast het collectieve regionale aanbod zijn er per gemeente maatwerk afspraken. Het maatwerk heeft o.a. betrekking op OGGZ-taken, de uitvoering van B-Slim, Stevig Ouderschap, de Gezonde Wijkaanpak, de registratie van Voor en vroegschoolse Educatie en het meldpunt Niet-Acuut (Meld- en adviespunt Bezorgd).			
---	--	--	--	--

Naam	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)			
Vestigingsplaats	Utrecht	Webadres	www.vru.nl	
Programma	2.2 Veiligheid en Handhaving			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Belang van fysieke veiligheid door het voorbereiden op en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen. Onder meer door het uitvoeren van brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening (GHOR).			
Gemeentelijk belang	11,42%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 9.684	31-12-2019	€ 13.075
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 49.427	31-12-2019	€ 44.290
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	2567			
Bijzonderheden/ actualiteiten				
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			

Bijdrage aan deelprogramma:

2.2 Veiligheid en handhaving Wij werken in het samenwerkingsverband van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Daarin nemen gemeenten deel en vormen zij samen met andere veiligheidspartners zoals politie, waterschappen, defensie en inwoners een sterk netwerk op het gebied van veiligheidszorg. Brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing worden hier georganiseerd en uitgevoerd. Het vergroten van de fysieke veiligheid is voor de VRU een continu proces. Deze intensieve samenwerking heeft gezorgd voor een kwalitatief goede, efficiënte en betaalbare brandweer- en crisisbeheersingsorganisatie, die niet beperkt is door gemeentegrenzen. Deze werkwijze betekent ook dat wij als gemeente niet meer alleen richting kunnen geven aan het fysieke veiligheidsbeleid. Om brand te voorkomen en veiligheid te bevorderen wordt ook samenwerking gezocht met zorgaanbieders, woningcorporaties, scholen, etc.

Naam	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres	www.amfors.nl	
Programma	2.1 Sociaal Domein			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de Participatiewet, onderdeel SW zittend bestand. Het RWA is niet los te zien van de Amfors.			
Gemeentelijk belang	70,47%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 15.515	31-12-2019	€ 15.956
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	0			
Bijzonderheden/ actualiteiten	In de rapportage audit verbonden partijen (maart 2019) is benoemd dat de financiële posities van RWA en Amfors voldoen aan de gestelde normen. Indien risico's optreden, leiden deze echter wel direct tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Dit is nog steeds de actuele situatie.			
Risico's	Loonkosten/premies zouden harder kunnen stijgen dan compensatie vanuit het Rijk met een nadelig gevolg op het financieel resultaat.			
	Veranderingen in de (landelijke) uitstroom kunnen een nadelig effect hebben op de verdeling van de door het Rijk beschikbaar gestelde subsidiemiddelen.			

Bijdrage aan deelprogramma:

2.1 Sociaal Domein Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA) /Amfors Holding B.V. Het RWA voert voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Formeel is RWA de werkgever van inwoners van deze gemeenten met een arbeidsbeperking die voor 1 januari 2015 een sw-indicatie hebben gekregen.

Naam	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht			
Vestigingsplaats	Utrecht	Webadres	www.rudutrecht.nl	
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 2.2 Veiligheid en Handhaving			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.			
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 1.117	31-12-2019	€ 1.332
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 2.262	31-12-2019	€ 2.411
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	416			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Per 1 januari 2020 brengen we, vanuit een wettelijke verplichting, ook de taken voor vergunningverlening en toezicht op bedrijfsmatige asbestverwijdering onder bij de RUD. De Provincie Utrecht heeft toegezegd 50% bij te dragen voor de implementatiekosten van de asbesttaken, mede om het proces voor de overdracht van asbesttaken te bevorderen. Daarnaast overwegen we meer taken, zoals milieucontroles van kleinere bedrijven, controles op indirecte lozingen en energiecontroles voor bedrijven bij de RUD neer te leggen.			
Risico's	De RUD heeft zich voor een grote ontwikkelopgave gesteld, waarbij professionalisering, innovatie en kwaliteitsverbetering van essentieel belang zijn. Om deze ontwikkelingen vorm te kunnen geven schatten zij een bedrag van € 600.000 tot € 800.000 nodig te hebben. De exacte hoogte van het bedrag en de verdeling over de partners zal nog bepaald moeten worden. Het risico bestaat dat men er onderling niet uit komt of dat de ontwikkelopgave niet gerealiseerd kan worden. Op de dag van de invoering van de Omgevingswet (vooralsnog 1 januari 2021) worden alle gemeenten het bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betekent dat de provincie Utrecht voor dit onderdeel zal uittreden uit de RUD. Het is echter niet gezegd dat alle gemeenten hun bodemtaken daarna onderbrengen bij de RUD. Zij kunnen er ook voor kiezen om deze taken zelf uit te voeren. Daarnaast nemen niet alle Utrechtse gemeenten deel aan de RUD, een aantal is namelijk deelnemer van de ODRU. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid betekenen dat Amersfoort samen met Utrecht, de grootste gemeentelijke belangen krijgen in de RUD en dus een groter aandeel van de vaste lasten moeten bijdragen. Hier zal pas in 2020 meer duidelijkheid over komen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

1.1 Stedelijk beheer en milieu De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) voert voor ons taken uit in het kader van wettelijke milieuregels.

2.2 Veiligheid en handhaving Met ingang van 1 januari 2014 is bij gemeenschappelijke regeling de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) van start gegaan. Door de RUD worden de basistaken uitgevoerd. Dit zijn taken die middels een wettelijke verplichting door de RUD moeten worden uitgevoerd en die voor alle gemeenten gelden. De basistaken zijn de complexe VTH-milieutaken en de taken met een aanzienlijke milieu-impact. Afhankelijk van de hoogte van de milieu impact, dient een bedrijf voor het opstarten, uitbreiden en veranderen van activiteiten een omgevingsvergunning of een melding activiteitenbesluit in te dienen. Daarnaast zijn er de plustaken, waarbij een gemeente de keus heeft om deze door de RUD te laten uitvoeren of zelf te doen. Het gaat in Amersfoort om het in behandeling nemen van meldingen bij en het toezicht en handhaving op ongeveer 1500 bedrijven met activiteiten met een minder groot milieurisico. Dit zijn bedrijven waar relatief vaker klachten over komen omdat deze zich vaker in de directe omgeving van de woonomgeving bevinden, zoals horeca of supermarkten. In 2018 heeft de RUD de vooraf gestelde doelen grotendeels behaald met betrekking tot toezicht en handhaving. Vanaf 2019 is de dienstverleningsovereenkomst opgehoogd en is ook het laatste deel milieutoezicht op bedrijven van de gemeente naar de RUD overgedragen. Per 1 januari 2020 moet ook, op basis van een wettelijke verplichting, een deel van de asbesttaken bij de RUD ondergebracht.

Naam	Afval Verwijdering Utrecht (AVU)			
Vestigingsplaats	Nieuwegein	Webadres	www.avu.nl	
Programma	1.1 Stedelijk Beheer en Milieu			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van de overslag het transport en het verwerken van huishoudelijk afval.			
Gemeentelijk belang	10,98%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 649	31-12-2019	€ 494
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 13.844	31-12-2019	€ 16.934
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	176			
Bijzonderheden/ actualiteiten	De huidige contracten mbt de verwerking van het huishoudelijk GFT en restafval door de AVU lopen af op 31 december 2020. De contracten zijn door de AVU opnieuw aanbesteed met 2021 als ingangsdatum. De verwerkingstarieven zijn aanmerkelijk hoger uitgevallen. Hierover is uw raad in het voorjaar van 2020 geïnformeerd. Deze tarieven werken door in de gemeentelijke begroting 2021-2024 en daarmee in de hoogte van de afvalstoffenheffing.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

- 1.1 Stedelijk beheer en milieu Amersfoort neemt voor de afvalverwerking deel aan de gemeenschappelijke regeling (GR) Afval Verwijdering Utrecht (AVU). De GR AVU regelt een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde afvalverwerking; van overslag en transport tot verwerking; voor huishoudelijke en andere soorten afval.

VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Naam	NV SRO			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres	www.sro.nl	
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling, 3.3 Sport en 5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Bijdragen aan optimaal gebruik van maatschappelijke accommodaties om te kunnen bewegen, leren, samenwerken of recreëren.			
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 8.450	31-12-2018	€ 8.663
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 13.329	31-12-2018	€ 14.319
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	584			
Bijzonderheden/ actualiteiten	In 2019 zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente Amersfoort en SRO inzake de raamovereenkomst onroerende zaken voor de periode 2020-2022. In 2019 heeft SRO afspraken gemaakt over en voorbereidingen getroffen voor een te sluiten joint venture met gemeente De Bilt per 1/1/2020. In deze joint venture komt de exploitatie van een zwembad, sporthal en multifunctionele accommodatie. In 2019 is het contract tussen SRO en de gemeente Nijkerk beëindigd.			
Risico's	De wetgeving inzake btw sport is gewijzigd per 1-1-2019. SRO wacht nog op een uitspraak van de Belastingdienst om de gevolgen van de gewijzigde wetgeving helder te krijgen.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

- 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling De gemeente werkt voor het beheer van haar vastgoed samen met SRO. Voor de gehele gemeentelijke vastgoedportefeuille is SRO verantwoordelijk voor het technisch beheer en onderhoud. Ook is zij voor de binnen- en buitensportaccommodaties en diverse welzijns- en culturele accommodaties verantwoordelijk voor de verhuur en exploitatie. De Raamovereenkomst Onroerende zaken 2015-2019 liep eind 2019 af. De samenwerking is in 2019 met SRO geëvalueerd. In de evaluatie is onder meer teruggekeken naar de noodzakelijke prestatie- en kwaliteitsverbetering in de dienstverlening van SRO. Gezamenlijk is een nieuwe overeenkomst vormgegeven, waarbij concrete afspraken gemaakt zijn over de verdere groei die SRO zal moeten doormaken. Kernbegrippen in de dienstverlening die wij van SRO vragen zijn veiligheid, duurzaamheid en gebruikerstevredenheid.
- 3.3 Sport De inzet van SRO is gericht op het realiseren van de gemeentelijke doelstelling van het Amersfoortse sportbeleid. De doelstelling is een leven lang sporten en bewegen voor iedere Amersfoorter.

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is aandeelhouder in de NV SRO. De dividenduitkeringen van NV SRO leveren een bijdrage aan Programma 5.1 Financiën en belastingen.

Naam	Theater-en congrescentrum Flint NV			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres	www.flint.nl	
Programma	3.4 Cultuur			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van een culturele voorziening.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	31-08-2018	€ 383	31-08-2019	€ 421
Omvang vreemd vermogen	31-08-2018	€ 1.892	31-08-2019	€ 1.845
Bron	Jaarrekening 2018/2019			
Feitelijk resultaat 2018-2019	38			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Met Flint wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk periodiek gesproken over de actuele financiële situatie bij Flint. In de rapportage audit verbonden partijen (maart 2019) is benoemd dat op een aantal onderdelen aandacht nodig blijft. Flint is deels afhankelijk van inkomsten uit commerciële verhuur en horeca en daarmee conjunctuurgevoelig. N.a.v. eerdere negatieve jaarcijfers heeft Flint maatregelen getroffen die moeten leiden tot herstel.			
Risico's	Tegenvallende resultaten, bijvoorbeeld op het gebied van voorstellingen, congressen of horeca, kunnen het resultaat van Flint negatief beïnvloeden en daarmee mogelijk tot een negatief resultaat leiden.			

Bijdrage aan deelprogramma:

3.4 Cultuur Theater- en Congrescentrum Flint N.V. biedt een ambitieus, breed, kleurrijk en levendig programma in vrijwel alle podiumdisciplines met als doel een zo groot en divers mogelijk publiek te bereiken. Daarnaast zoekt Flint proactief naar artistieke verbindingen in de stad en regio. Ze geven organisaties ruimte om zich in Flint te profileren of gezamenlijk met Flint te coproduceren. Hiermee creëert Flint een maatschappelijk draagvlak in de stad, zodat iedere inwoner van Amersfoort zich verbonden kan voelen met Flint. Voor dit doel verstrekt de gemeente Amersfoort subsidie aan Flint, voert bestuurlijke overleggen en is tevens aandeelhouder en eigenaar van het pand.

5.1 Financiën en belastingen Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van theater Flint NV.

Naam	NV ROVA Holding		
Vestigingsplaats	Zwolle	Webadres	www.rova.nl
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 5.1 Financiën en belastingen		
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)		

Openbaar belang (doelstelling)	Het duurzaam verwerken van afval en het onderhouden van de openbare ruimte.			
Gemeentelijk belang	13,97%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 36.516	31-12-2018	€ 36.742
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 47.091	31-12-2018	€ 53.791
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	5784			
Bijzonderheden/ actualiteiten	In de rapportage audit verbonden partijen (maart 2019) staat dat Rova een degelijke financiële positie heeft. De normen voor solvabiliteit, liquiditeit en dividenden worden gehaald. Dit is nog steeds de actuele situatie.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

- 1.1 Stedelijk beheer en milieu De gemeente Amersfoort heeft een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met NV ROVA Holding en is tevens aandeelhouder. ROVA verzorgt exclusief onze afvalinzameling voor particulieren en voert een aantal beheertaken uit, zoals het machinaal reinigen van kolken, de exploitatie van rioolgemalen en sneeuw- en gladheidsbestrijding.
- 5.1 Financiën en belastingen De gemeente Amersfoort is aandeelhouder.

Naam	NV REMU- Houdstermaatschappij			
Vestigingsplaats	Utrecht	Webadres		
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het houden van aandelen in de Remu NV. Dit aandelenbezit is verkocht aan Eneco. De rol van NV Remu Houdstermaatschappij is thans die van belangenbehartiger van een eventueel van Eneco te ontvangen privatiseringsvergoeding indien Eneco voor meer dan 50% zou worden verkocht.			
Gemeentelijk belang	5,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 1.389	31-12-2018	€ 1.194
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 7	31-12-2018	€ 8
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	-196			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Met het oog op de mogelijke verkoop van meer dan 50% van de aandelen van Eneco is in 2018 de aanspraak op de privatiseringsnabetaling geconcretiseerd in een claim. Volgens het vonnis van de Rechtbank Amsterdam van 27 februari 2019 kan NV Remu Houdstermaatschappij geen beroep doen op deze nabetalingsregeling, zoals afgesproken bij de verkoop van het Regionale Energiebedrijf Remu in 2002. De NV Remu Houdstermaatschappij is tegen dit vonnis in hoger beroep gegaan.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			

Bijdrage aan deelprogramma:

5.1 Financiën en belastingen De gemeente Amersfoort is aandeelhouder van de NV REMU Houdstermaatschappij. De dividenduitkeringen van de NV REMU Houdstermaatschappij zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	Vitens NV			
Vestigingsplaats	Utrecht	Webadres	www.vitens.nl	
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.			
Gemeentelijk belang	2,28%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 533.700	31-12-2018	€ 533.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 1.194.500	31-12-2018	€ 1.233.500
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	13000			
Bijzonderheden/ actualiteiten	Over 2019 verwacht Vitens net als in 2018 een lager resultaat dan in voorgaande jaren (13 miljoen euro versus gemiddeld 40 miljoen euro in voorgaande jaren). De daling treedt onder andere op door het toegestane WACC - het door het Ministerie van Infrastructuur & Milieu vastgestelde maximaal te behalen rendement. De verwachting is dat over de jaren 2020 en 2021 het dividend weer licht zal stijgen.			
Risico's	Lagere dividendopbrengsten in 2020 voor de gemeente door lager verwacht resultaat Vitens over 2019.			

Bijdrage aan deelprogramma:

5.1 Financiën en belastingen De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Vitens NV. De dividenduitkeringen van Vitens NV zijn opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen.

Naam	Alliander N.V.			
Vestigingsplaats	Amsterdam	Webadres	www.alliander.com	
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Alliander brengt een open en duurzame energiemarkt dichterbij.			
Gemeentelijk belang	0,01%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 3.942.000	31-12-2018	€ 4.129.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 4.127.000	31-12-2018	€ 4.216.000
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	334000			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.
----------	---

Bijdrage aan deelprogramma:

5.1 Financiën en belastingen	De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij Alliander N.V.. De dividenduitkeringen van Alliander N.V. zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.
------------------------------	---

Naam	BNG Bank			
Vestigingsplaats	Den Haag	Webadres	www.bngbank.nl	
Programma	5.1 Financiën en belastingen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.			
Gemeentelijk belang	0,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 4.687.000	31-12-2018	€ 4.991.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 135.185.000	31-12-2018	€ 132.518.000
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	337000			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.
----------	---

Bijdrage aan deelprogramma:

5.1 Financiën en belastingen	De gemeente Amersfoort is aandeelhouder bij de BNG Bank (BNG). De dividenduitkeringen van de BNG zijn opgenomen in Programma 5.1 Financiën en Belastingen.
------------------------------	--

Naam	Parkeren Amersfoort BV			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres		
Programma	1.4 Mobiliteit			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van parkeergelegenheden.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 7.325	31-12-2018	€ 7.779
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 527	31-12-2018	€ 288
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	454			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's	In 2018 is de parkeergarage onder Amerena geopend. Deze garage wordt geëxploiteerd door Parkeren Amersfoort bv. Omdat dit een nieuwe garage betreft zijn er risico's met betrekking tot de verwachte omzet en kosten. Deze kunnen het resultaat van de BV nadelig beïnvloeden.
----------	--

Bijdrage aan deelprogramma:

1.4 Mobiliteit	Parkeren Amersfoort BV beheert en exploiteert parkeergarages. Het gaat om de garages Stadhuisplein, Koestraat, Flintplein en Amerena. De gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van de BV.
5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is 100% aandeelhouder van Parkeren Amersfoort BV. De dividenduitkering van de bv is opgenomen in programma 5.1 Financiën en Belastingen

Naam	ParkeerService Coöperatie UA			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres		
Programma	1.4 Mobiliteit			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Het adviseren en leveren van diensten ter zake van garage- en straatparkeerbeheer.			
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 3.116	31-12-2018	€ 2.588
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 1.553	31-12-2018	€ 2.197
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	-528			

Bijzonderheden/ actualiteiten Zonder ingrijpen dreigde er in 2017 bij de coöperatie blijvende financiële tekorten te ontstaan. In 2017 hebben de leden van de coöperatie daarom gezamenlijk besloten om een budget beschikbaar te stellen om een interne transitie mogelijk te maken (meerjarig) en zodoende de begroting structureel op orde te brengen. De transitie ligt op schema en loopt nog verder door. Bestuurlijk wordt de voortgang en het effect daarvan in de Algemene Leden Vergadering bewaakt.

Risico's	Het risico bestaat dat de transitie onvoldoende voortgang heeft. Momenteel ligt de ingezette transitie op schema.
----------	---

Bijdrage aan deelprogramma:

1.4 Mobiliteit	Coöperatie ParkeerService voert voor de gemeente het parkeerbeleid uit. Denk daarbij aan het verstrekken van parkeervergunningen, maar ook aan het onderhouden van parkeerautomaten, fietsenstallingen en het geven van informatie over parkeergerelateerde onderwerpen. Daarnaast wordt kennis gedeeld tussen de aangesloten gemeenten en voeren we innovaties door in het makkelijker maken van parkeren voor bewoners en bezoekers van de stad.
----------------	--

5.1 Financiën en belastingen	Gemeente Amersfoort is lid van de coöperatie.
------------------------------	---

Naam	Amfors Holding B.V.			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres	www.amfors.nl	
Programma	1.1 Stedelijk beheer en milieu en 2.1 Sociaal Domein			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Arbeidsinschakeling van werkzoekenden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.			
Gemeentelijk belang	53,56%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 2.500	31-12-2019	€ 2.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 4.526	31-12-2019	€ 4.251
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	2180			
Bijzonderheden/ actualiteiten				
Risico's	Het operationeel resultaat van Amfors is sterk afhankelijk van (gemeentelijke) omzet. Fluctuaties daarin kunnen het resultaat, en daarmee de gemeentelijke bijdrage, negatief beïnvloeden.			

Bijdrage aan deelprogramma:

1.1 Stedelijk beheer en milieu Voert in een aantal gebieden in de stad het wijkonderhoud uit.

2.1 Sociaal Domein De Amfors Holding B.V. voorziet als opdrachtnemer van RWA in passend werk voor de sw-ers ofwel in eigen bedrijven ofwel via (groeps)detachering bij andere bedrijven.

Naam	Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres		
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het voor eigen en/of gezamenlijke rekening en risico exploiteren van gronden in de gemeente Amersfoort.			
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 248	31-12-2018	€ 255
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 80	31-12-2018	€ 124
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	7			

Bijzonderheden/ actualiteiten Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. heeft (nadat in december 2016 een van de partijen zich uit de PPS-constructie heeft teruggetrokken) een belang van 50% in VOF Kantorenpark Podium Amersfoort. Vanwege het slechte marktperspectief en het ingrijpen van de provincie hebben de overblijvende vennoten van VOF Podium afgelopen periode onderzocht of, en onder welke voorwaarden, het gebied is te transformeren tot een woningbouwlocatie. Inmiddels is een stedenbouwkundig plan en startnotitie bestemmingsplan Podium vastgesteld (zie Raadsbesluit van 18 februari 2020).

Risico's Met ingang van 1 januari 2016 is Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (vpb). Op dit moment vindt met de Belastingdienst afstemming plaats over de fiscale openningsbalans per 1/1/2016. Mocht de Belastingdienst niet akkoord gaan met de voorgestelde fiscale openningsbalans, dan kan dit leiden tot extra vpb-lasten.

Bijdrage aan deelprogramma:

1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling Het Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. neemt deel in het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst OBV CV en ook in de VOF Podium.

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres	www.vathorst.nl	
Programma	1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	OBV Beheer B.V. is de beherend vennoot van OBV C.V. Beide ondernemingen zijn opgericht om stadsdeel Vathorst te realiseren.			
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2019	€ 303	31-12-2019	€ 363
Omvang vreemd vermogen	01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
Bron	Jaarrekening 2019			
Feitelijk resultaat 2019	59			

Bijzonderheden/ actualiteiten

Risico's In de actuele grondexploitatie OBV zijn de financiële risico's verder beperkt. De resterende risico's betreffen vooral die ten aanzien van woningbouw en bedrijfskavels.

Bijdrage aan deelprogramma:

1.2 Ruimtelijke ontwikkeling De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt, naast de woningbouw in Vathorst, voor de levering van bouwrijpe kavels bij Vathorst Bedrijven en maakt dit gebied ook woonrijp. Daarnaast levert zij bouwrijpe grond aan het VOF-Podium en maakt dit gebied ook woonrijp.

1.3 Wonen De gemeente werkt voor de realisatie van ruimtelijke doelen in een aantal verschillende verbanden samen met het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV. Het OBV zorgt onder meer voor de woningbouw in Vathorst.

Naam	Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Webadres		
Programma	3.4 Cultuur			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Afstemmen van het facilitair beheer van het Eemhuis.			
Gemeentelijk belang	25,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2018	€ 202	31-12-2018	€ 159
Omvang vreemd vermogen	01-01-2018	€ 231	31-12-2018	€ 329
Bron	Jaarrekening 2018			
Feitelijk resultaat 2018	-43			
Bijzonderheden/ actualiteiten				
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			
Bijdrage aan deelprogramma:				

3.4 Cultuur	Archief Eemland is gevestigd in het Eemhuis en verantwoordelijk voor het uitvoeren van de wettelijke taak met betrekking tot duurzaam beheer van archieven van: Amersfoort, Leusden, Woudenberg, Renswoude, Soest, Baarn, Eemnes en toezicht op het archief Bunschoten/Spakenburg. In de wet is vastgelegd dat overheidsarchieven na 20 jaar worden overgedragen naar een archiefbewaarplaats onder toezicht van een gemeentearchivaris. Daarnaast beheren wij particuliere archieven o.a. voor Stichting De Armen de Poth, Pieters Blokland en Kamp Amersfoort. Met bewoners en organisaties in de stad organiseren wij tentoonstellingen "van, voor en door de stad" over aansprekende onderwerpen. We werken nauw samen met erfgoedorganisaties in de stad. Archief Eemland is met de Bibliotheek, Scholen in de Kunst en Kunsthal Kade deelnemer in de Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.).
-------------	--

Onderhoud kapitaalgoederen

Portefeuillehouders

Wethouder Kees Kraanen	Wethouder Willem-Jan Stegeman
------------------------	-------------------------------

Ambitie

Wij zetten ons in voor een veilige, groene en leefbare openbare ruimte. Deze openbare ruimte bestaat uit wegen, riolering, kunstwerken, water en groen. Daarnaast zetten wij ons vastgoed in voor het bijdragen aan en bereiken van bestuurlijke doelen, zoals het huisvesten van culturele instellingen, sportverenigingen en wijkcentra. Openbare ruimte en gebouwen zijn (voor een groot deel) kapitaalgoederen. U vindt hieronder beschreven welke beleidskaders er zijn voor onze kapitaalgoederen. Ook benoemen wij de financiële consequenties van het beleid ten aanzien van onze kapitaalgoederen.

Beleidskader - Openbare Ruimte

We werken voortdurend aan het in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, riolering, groen en verlichting. Het daarvoor gewenste niveau is 'de Amersfoortse basis', vastgelegd in het 'Integraal beheerplan openbare ruimte 2019-2028' (vastgesteld juni 2016), tezamen met de daarvoor benodigde middelen.

Overeenkomstig de besluitvorming over het Integraal beheerplan openbare ruimte waren in het begrotingsjaar 2019 meer structurele middelen beschikbaar voor groot onderhoud en is er daarnaast investeringsruimte vrijgemaakt voor vervangingsinvesteringen. Na de eerdere bezuinigingen, passen vanaf 2019 daarmee de middelen weer bij ons areaal en de gewenste onderhoudskwaliteit. We dekken het in stand houden van de openbare ruimte en riolering vanuit de volgende middelen:

- Exploitatie (dagelijks en groot onderhoud);
- Voorziening 'groot onderhoud openbare ruimte' (groot onderhoud wegen/openbare ruimte, baggeren en vervanging groen en bomen);
- Voorziening 'riolering' (riolering en water. In afwachting van het nieuwe GRP worden de investeringen in de riolering geactiveerd en de voor deze investering beschikbare middelen en het resultaat op het product worden toegevoegd in de voorziening riolering);
- Kapitaalsinvesteringen (vervangingen van o.a. wegen, openbare verlichting, bruggen, kademuren en grote speelplekken/kunstgrasvelden).

Voor het groot onderhoud en vervangingen stellen we jaarlijks een (financieel) voortschrijdend meerjarenuitvoeringsprogramma (MJP-OR) op met de concrete activiteiten en projecten die we in voorbereiding en uitvoering nemen en de kosten daarvan (voor engineering, uitvoering en bijkomende kosten). Het MJP-OR beslaat steeds een periode van vier jaar, gelijklopend met de periode van de meerjarenbegroting, momenteel 2020-2023. In het MJP-OR worden ook de projecten voor de gemeentelijke riolering opgenomen. De besluitvorming en dekking daarvan loopt via het gemeentelijke rioleringsplan (GRP).

Beschikbare middelen en uitgaven

In 2019 kwam 14,8 miljoen euro beschikbaar voor groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte. Dit is inclusief het beschikbare budget voor riolering en water (GRP). We voeren aanzienlijk meer projecten uit en lopen de achterstanden langzamerhand in.

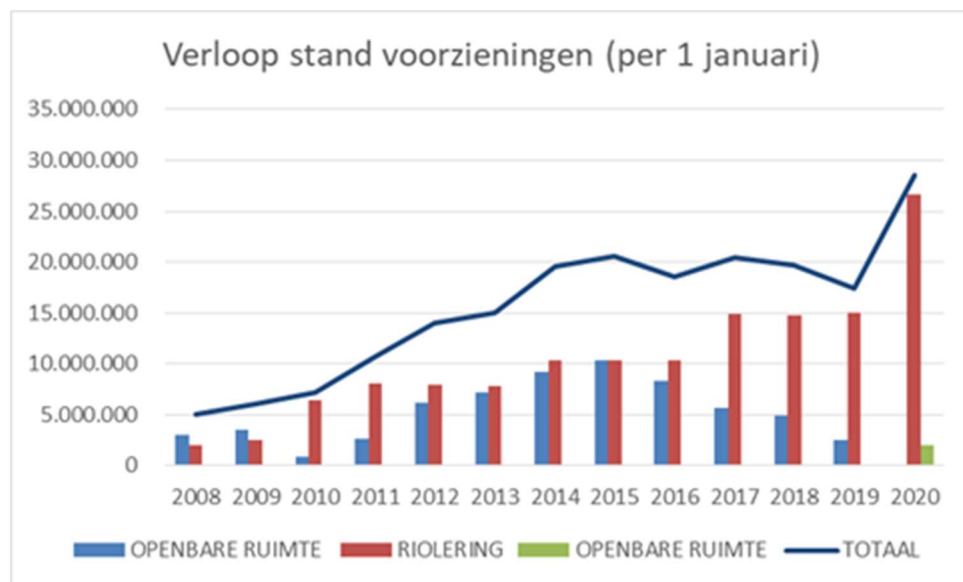
Toevoeging en onttrekking 2019

x 1000	stand 1-1-2019	toevoeging	overheveling reserve	onttrekking	stand 1-1-2020
riolering	€ 14.966	€ 6.207	€ 5.497	-	€ 26.670
vz oud	€ 2.433	-	-	€ 2.433	-
vz nieuw	-	€ 4.066	-	€ 2.146	€ 1.920
TOTAAL voorzieningen	€ 17.399	€ 10.273		€ 4.579	€ 28.590
vervangingsinvestering	€ -	€ 4.521		€ 2.900	

De beide voorzieningen samen bevatten aan het begin van 2019 17,4 miljoen euro. De voorziening riolering is in 2019 sterkt toegenomen tot 26,7 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt omdat de reserve riolering is overgeheveld naar de voorziening, en de uitgaven voor riolering in 2018 en 2019 als kapitaalsinvesteringen zijn geactiveerd. Daarmee zijn ze niet onttrokken aan de voorziening. De onderstaande tabel laat zien dat het gelukt is om de afgelopen vier jaar de totale omvang van de projecten, aansluitend op het toenemende budget, ongeveer te verdubbelen. Langzamerhand lopen we daarbij ook de achterstanden in de vervangingen van de openbare ruimte in.

Uitgaven voor groot onderhoud en vervanging openbare ruimte (2016-2019)

	2016	2017	2018	2019
riolering	€ 1.495.000	€ 4.224.000	€ 5.142.000	€ 7.900.000
vz oud	€ 6.378.000	€ 4.201.000	€ 5.990.000	€ 2.433.000
vz nieuw	nvt	nvt	nvt	€ 2.146.000
vervangingsinvestering	nvt	nvt	nvt	€ 2.900.000
TOTAAL	€ 7.873.000	€ 8.425.000	€ 11.132.000	€ 15.379.000

Voorziening openbare ruimte ('oud')

Eind 2018 is de "oude" voorziening voor groot onderhoud van wegen, groen, kunstwerken en baggeren afgesloten. Er resteerde 2,4 miljoen euro. Dit bedrag is in 2019 conform plan geheel uitgegeven aan zes projecten, namelijk reconstructies van de Bisschopsweg, Heideweg-Van Tuijllstraat en Kruiskamp-Methorstraat, het vervangen van zes houten bruggen, het vervangen van brugleuningen in Liendert-Schuilenburg en het herplanten van bomen in de Van Marnixlaan e.o..

Programma groot onderhoud en vervanging

Het MJP-OR 2019-2022 bevat een groot aantal projecten door de hele stad, voornamelijk integrale projecten met een gecombineerde aanpak van riolering, wegen, groen, kunstwerken en verlichting, maar ook sectorale projecten voor één van deze onderdelen. Denk bijvoorbeeld aan het vernieuwen van lichtmasten of groot onderhoud aan (hoofd)wegen. In 2019 hebben we enkele grote projecten afgerond, zoals de herinrichting van diverse wegen in Kruiskamp (van der Doesstraat e.o., Kruiskamp-Methorststraat) en het project Hart van Leusderkwartier (Fahrenheitstraat, Everard Meyster-, Dalton-, Woestijger-, Leusderweg). Nagenoeg gereed waren de Heideweg-van Tuijllstraat (Hooglanderveen, maart 2020 gereed) en Jan Mayenstraat e.o. (Kruiskamp). Daarnaast zijn er in Hoogland-West in het buitengebied wegen opnieuw geasfalteerd, net als op de Weg van de Vrijheid-Rustenburgerweg, en is onderhoud uitgevoerd aan de Stichtse Rotonde.

Naast de integrale projecten waarbij ook aan de riolering wordt gewerkt, zoals de Randenbroekerweg-Noord en Bisschopsweg, wordt riolering ook gerelined (aan de binnenzijde van een coating voorzien). Daarvoor hoeft de weg niet te worden opgebroken. In 2019 werd dit o.a. gedaan in Liendert, Schothorst-Zuid en het Vermeerkwartier.

Naar aanleiding van initiatieven van bewoners is er bij Boogschutter-Meridiaan het kunstgrasveld vervangen en een deel van de omgeving anders ingericht. In Stadstuin is een brug vervangen vanwege veiligheid.

Naast deze projecten waar het werk buiten te zien was, zijn ook nieuwe en grote projecten in voorbereiding. In veel gevallen is hier samen met de buurt naar de gewenste nieuwe inrichting gekeken, zoals bij de Zevenhuizerstraat-Hamseweg, Jeruzalem-Jericho, Kamerlingh Onnesstraat e.o. .

Ambities en opgaven

Uitgangspunt voor de programmering van de projecten is dat de openbare ruimte veilig en functioneel blijft en er geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Dit is samen te vatten als de 'technische noodzaak'. Naast deze technische noodzaak geven we met de invulling van de projecten ook vorm aan maatschappelijke wensen, ambities en opgaven, zoals de duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen. Als we de openbare ruimte opnieuw inrichten zorgen we er bijvoorbeeld voor dat we (mogelijke) wateroverlast tegengaan, verdroging of hittestress voorkomen, de stad vergroenen en meer CO₂-neutraal maken. Waar dit leidt tot duidelijke kostenverhogingen zal aanvullende dekking gevonden moeten worden, omdat de genoemde dekkingsbronnen hier niet op zijn berekend. In de plannen van aanpak voor de projecten benoemen we alle te realiseren ambitie, onder andere via het GWW-duurzaamheidsweb.

We zetten ook in op het combineren van onderhoud en vervangingen met de maatregelen voor de energietransitie, zoals de aanleg van collectieve warmtenetten, het verzwaren van de elektriciteitsnetten en de aanpassing of verwijdering van het gasnet.

Toenemende complexiteit

Het is gelukt om de hoeveelheid projecten aanzienlijk te vergroten. We zien een langzame kentering, waarbij het beter lukt om de toenemende omvang van het programma bij te houden. Daar moet nog een stap in worden gemaakt, want ook in 2019 bleef de uitvoering nog iets achter bij de beoogde planning en beschikbare budgetten. We hebben een aantal projecten doorgeschoven naar 2020 en verder. Dit gebeurde om een diversiteit aan project-specifieke redenen.

De capaciteit binnen de gemeente om de projecten aan te pakken is vergroot en daarnaast leren we beter omgaan met de langere doorlooptijden van projecten. Deze complexiteit blijkt namelijk een gegeven; beheeropgaven zijn meer en meer verweven met andere relevante maatschappelijke opgaven in de stad. Daarnaast is er een grotere samenloop en afhankelijkheid van planningen van externe partijen. Een voorbeeld van een dergelijke partij is Stedin die voorafgaand aan ons werk kabels en leidingen vervangt of bijlegt, of brosse gasleidingen moet saneren. Maar het kan ook een woningcorporatie zijn die eerst nieuwe woningen moet bouwen voor we de openbare ruimte kunnen aanpakken.

De energietransitie, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van warmtenetten, gaat een grote impact hebben op de planning van projecten. Momenteel kan hier nog nauwelijks rekening mee worden gehouden. Wachten op meer zekerheid vertraagt de noodzakelijke aanpak van de bovengrond te veel. Waar mogelijk reserveren we wel ruimte in de onder- en bovengrond voor een toekomstig warmtenet.

Er is tot slot een toenemende invloed op de programmering vanuit de wensen in de stad. Bewoners komen met ideeën voor de kleinschalige aanpassingen van hun eigen woonomgeving, maar ook soms met grotere, meer ingrijpende herinrichtingsprojecten. We kunnen in overleg met de initiatiefnemers de kleine projecten vaak nog relatief snel via budget voor de wijk of het jaarlijkse onderhoud oppakken, de tweede categorie moet echter in de programmering worden opgenomen. Als er geen sprake is van een technische noodzaak tot aanpak dan ontbreken de middelen voor een dergelijk project. Onze vervangingsbudgetten zijn er op berekend dat de openbare ruimte eens in de 40 à 50 jaar -als de technische levensduur afloopt- wordt vervangen. Er is geen financiële ruimte voor tussentijdse vernieuwing, omdat dit zou betekenen dat een ander, wel noodzakelijk project moet worden uitgesteld. De gebruikelijke planningstermijnen van 4 tot 5 jaar zijn voor initiatiefnemers overigens niet erg motiverend. Het lijkt dan erg lang te gaan duren voor er iets van hun wensen wordt gerealiseerd.

Wijkonderhoud

Ook in 2019 realiseerden we in Amersfoort over het algemeen de beoogde B-kwaliteit voor de technische staat van de openbare ruimte. Op een aantal onderdelen wordt zelfs A-kwaliteit door de aannemers geleverd. Daarmee realiseren we in Amersfoort een goede onderhoudskwaliteit. Door diverse oorzaken staat deze kwaliteit soms wel tijdelijk of op onderdelen onder druk. We werken er steeds aan om zo snel mogelijk weer op het beoogde niveau te komen.

Het uitstellen van vervangingen zet de gewenste onderhoudskwaliteit van groen en wegen in de oudere gebieden onder druk. In de inspectiecijfers van 2019 zien we dit terug in een te hoog percentage lage kwaliteiten. De aanpak van deze knelpunten is vaak al wel ingepland, zowel via herinrichtingsprojecten als groot onderhoud (asfalterings- en herstraatbestekken). Maar het duurt nog te lang voor we daadwerkelijk tot uitvoering komen. We waarborgen overal de veiligheid en functionaliteit, maar moeten in die buurten soms concessies doen aan de beeldkwaliteit en 'toonbaarheid'. Daarnaast blijven schades in de verharding door de opdruk van boomwortels een aandachtspunt voor een veilig te gebruiken openbare ruimte.

Per 1 januari 2019 is het besteksgebied Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier op de markt aanbesteed. Daarmee is het gebied dat door Eemfors wordt onderhouden iets ingekrompen, aansluitend op de dalende capaciteit in de organisatie van Eemfors. Bij de aanbesteding van ons wijkonderhoud selecteren we behalve op onderhoudskwaliteit op social return, duurzaamheid en faciliteren van zelfbeheer. Alle aannemers zetten mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in.

In de Binnenstad is de ambitie voor de bovengrondse openbare ruimte kwaliteitsniveau 'A', maar in de praktijk ligt de gerealiseerde kwaliteit hier onder. Dit wordt ook veroorzaakt door de hoge gebruiksdruk en extra slijtage. In het kader van visie op het Stadshart pakken we de komende jaren meerdere projecten op, waarna we ook weer het gewenste onderhoudsniveau kunnen realiseren.

Onderhoudstabel	Technische staat		Inspectie- monitoringsmethode
	Begroting 2019	Jaarrekening 2019	
Groen	B	B	Beeldkwaliteit CROW kwaliteitscatalogus
Bomen	B	B	Kwaliteitseisen Beheerrichtlijnen Bomen/ BVC-inspectie

Spelen	B	B	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
Oevers en beschoeiingen	B-C	B-C	Inspectie op veiligheid
wegen	B	B	Inspectie CROW schadebeelden/beeldkwaliteit
Civiele kunstwerken	B	B	Inspectie op veiligheid/ functionaliteit
Openbare verlichting	B	B	Inspectie op functionaliteit/ NSVV-normen/ beeldkwaliteit
Riolering	B	B	Functioneel niveau/ RIONED-normen

Beleidskader - Gebouwen voor maatschappelijk en ruimtelijk beleid

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in hoofdlijn uit twee delen: het maatschappelijk vastgoed en het strategische vastgoed. In totaal zijn het circa 400 vastgoedobjecten, bestaande uit gebouwen en gronden. Het maatschappelijk vastgoed huisvest organisaties die van belang zijn voor een prettige woonomgeving, sociale cohesie en maatschappelijk welzijn. Dit zijn musea, wijkcentra, monumenten, sportgebouwen en -velden, atelierruimtes, terreinen voor volks- en speeltuinen en scoutingverenigingen en enkele tijdelijke onderwijsgebouwen. Ook hebben we zeven multifunctionele accommodaties (MFA's), waarin meerdere functies met elkaar in één gebouw gehuisvest zijn. Dit zijn relatief grote en moderne gebouwen in onze portefeuille. Ter illustratie: deze zeven gebouwen beslaan meer dan een kwart van het aantal vierkante meters in onze portefeuille. Voorbeelden zijn het Eemhuis, het Icoon en de Zonneparel.

Onderdeel van ons vastgoed zijn ook ongeveer 25 monumentale objecten, onder andere de Koppelpoort, de Onze Lieve Vrouwe-toren en het Belgenmonument. Het zijn met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren. Deze objecten zijn niet of slechts gedeeltelijk te verhuren en hebben hoge onderhoudskosten, omdat het onderhoud zeer specialistisch van aard is. Om het tekort op de exploitatie in deze groep te verkleinen is een structurele bijdrage in de begroting gereserveerd.

De strategische portefeuille bestaat uit (tijdelijk) vastgoed, dat verworven is voor de uitbreiding en kwalitatieve verbetering van de stad, zoals voor woningbouw en voor bedrijfsmatige en infrastructurele projecten. Ook het te verkopen vastgoed maakt onderdeel uit van de strategische portefeuille.

Het beheer en de exploitatie van ons vastgoed hebben wij voor een groot deel uitbesteed aan SRO Amersfoort BV. Hiertoe hebben wij eind 2019 opnieuw met SRO een [Raamovereenkomst](#) onroerende zaken gesloten voor de periode 2020-2022. Voor de sportgebouwen en ook de meeste van de welzijns- en culturele gebouwen bouwt SRO de voorziening op en voert zij vanuit deze voorziening het meerjarig, planmatig onderhoud uit. Voor de MFA's en de Flint geldt dat de gemeente de onderhoudsvoorziening opbouwt. De basis voor deze voorziening zijn de meerjarige onderhoudsplannen die elke drie jaar geactualiseerd worden.

In de nieuwe Raamovereenkomst hebben wij onze afspraken met SRO aangescherpt. Ook hebben wij met KPI's vastgelegd welke informatie over ons vastgoed SRO rapporteert op de thema's veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid. Vanuit deze informatie werken wij de komende jaren met SRO aan de verbetering van de prestaties van ons vastgoed. Daarnaast werken wij aan deze verbetering op basis van de kaders in de [Nota Vastgoedbeheer](#), bijvoorbeeld door beleid te ontwikkelen op het verduurzamen en het beter toegankelijk maken van ons vastgoed. Zo is er in 2019 gewerkt aan een Routekaart voor de verduurzaming van ons bestaande gemeentelijk vastgoed. Wij verwachten hier in 2020 meer over te kunnen delen met u. Ook is er in 2019 geïnvesteerd in het toegankelijker

maken van openbare, maatschappelijke gemeentelijke gebouwen, zoals in het Icoon, de Groene Stee en Flint. In 2020 worden de laatste werkzaamheden opgeleverd en maken wij u deelgenoot van de behaalde resultaten.

Beleidskader - Gebouwen voor gemeentelijke organisatie

In november 2019 heeft de raad besloten om een nieuw, energie neutraal stadhuis te bouwen op de Trapeziumlocatie. In het nieuwe kantoorconcept staat ontmoeten en samenwerken centraal. Door de toepassing van dit concept we de huisvesting efficiënter maken en van 5 verschillende locaties naar 1 locatie gaan.

In afwachting van de oplevering van een nieuw stadhuis wordt in de huidige gebouwen (Stadhuisplein 1,3, Molenstraat 2 en Hellestraat 24) alleen het instandhoudingsonderhoud uitgevoerd. Doordat realisatie van de nieuwe huisvesting nog enige tijd zal duren en om te kunnen voldoen aan wettelijke eisen m.b.t. bij voorbeeld brandveiligheid en ARBO zullen daarnaast ook extra werkzaamheden noodzakelijk zijn om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen. In 2019 is een traject opgestart om een aanbesteding voor te bereiden voor deze werkzaamheden welke in 2020 tot uitvoering komen. Het rendement van deze voorzieningen en werkzaamheden zullen uiteraard slechts tijdelijk kunnen zijn, gedeeltelijke desinvestering zal onontkoombaar zijn.

Op dit moment beschikken we niet over een onderhoudsvoorziening die rekening houdt met bovenstaande ontwikkelingen. Op basis van verslaggevingsregels was het niet toegestaan om de voorziening onderhoud stadhuiscomplex te handhaven. In 2015 is de voorziening geheel vrijgefallen en gestort in de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen stadhuisplein. De reserve wordt gevoed met de jaarlijks dotatie voor onderhoud gebouwen stadhuisplein. De onttrekking zal op basis zijn van de werkelijk uitgaven plaatsvinden. Dat betreft instandhoudingsonderhoud voor de huidige gebouwen. Na het gereedkomen van de nieuwe huisvesting wordt een nieuw duurzaam meerjarenonderhoudsplan opgesteld, waarna de reserve wordt omgebouwd naar een reguliere onderhoudsvoorziening.

Voor overige panden waar de gemeentelijke organisatie is gehuisvest (Stadhuisplein 5 en 7, Hof 2 en de gebouwen van het CNME) geldt dat het beheer en onderhoud van deze panden in lijn zijn gebracht conform de beleidskaders in de Nota Vastgoedbeheer. Zowel het eigenaren als gebruikers onderhoud zijn uitbesteed aan SRO Amersfoort BV en waarbij het onderhoud van deze panden per 1-1-2020 zijn opgenomen in de nieuwe raamovereenkomst onroerende zaken voor de periode 2020-2023.

ICT

De IT (vervangings)investeringen bestaan zowel uit vervangingen op het terrein van de technische infrastructuur als vervanging en doorontwikkeling van bedrijfsapplicaties. Het doorvoeren van de vervangingen is gericht op het handhaven van de bedrijfszekerheid en (verplicht) meegroeien met ontwikkelingen van leveranciers (technologie) en wet- en regelgeving.

Beleidskader - Onderwijshuisvesting

Wij hebben het economisch claimrecht op de onderwijsgebouwen voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Na een wijziging van de onderwijswetgeving op 1 januari 2015 zijn alle schoolbesturen verantwoordelijk voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen.

Wij zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw. Wij hebben een Integraal Huisvestingsplan gemaakt om onderwijshuisvesting te vervangen en te verduurzamen. Samen met de schoolbesturen hebben we de mogelijkheden onderzocht om een overeenkomst te sluiten tot doordecentralisatie van de uitvoering van de gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Dit heeft geresulteerd in het raadsbesluit van 21 november 2017 en 26 maart 2019 tot doordecentralisatie; in de periode van 2019 tot 2059 gaan in totaal 100 schoolgebouwen vervangen of vernieuwd worden. Meer hierover kunt u vinden in programma Onderwijs en Jeugd.

Financieringsparagraaf

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Ambitie

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn) in kasstromen. Dit noemen we de treasury-functie. Om deze treasury-functie goed uit te voeren, kijken we naar de meerjarige liquiditeits-ontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland. De treasury-functie voeren wij uit binnen de normen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën) en het gemeentelijke Treasurystatuut.

Doelstellingen

Bij de begroting wordt afgewogen welke investeringen er op korte en lange termijn moeten plaatsvinden. Het is vervolgens de taak om deze investeringen conform de wettelijke kaders te financieren. We beperken ons tot de publieke taak en hanteren daarbij de volgende doelstellingen:

- er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kunnen we te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen;
- de risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, beheersen en bepalen we; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteuren-/crediteurenrisico's.
- de rentelasten van de leningen beperken we zoveel mogelijk;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities beperken we zoveel mogelijk.

Onze inzet

We maken onderscheid tussen financiering en dekking. In deze paragraaf hebben we het over de financiering. Bij financiering gaat het om de vraag hoe we aan onze financiële en liquide middelen komen (bijv. door verkoop van gronden of door aangaan van geldleningen). Bij dekking gaat het om de vraag hoe we voldoende baten hebben om de lasten te kunnen dekken in de begroting, teneinde een sluitende begroting te kunnen realiseren.

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de bovengenoemde kader. Om vooral de financieringsrisico's te beperken staan in de Wet FIDO twee instrumenten: de renterisiconorm en

de kasgeldlimiet. In de Wet HOF zijn de bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het aanhouden van overtollige financieringsmiddelen bij de Schatkist, het zogenaamde schatkistbankieren. Deze drie samen vormen de indicatoren voor ons treasurybeleid.

Tabel: FP.01 Effectindicatoren financiering

	REKENING 2016	REKENING 2017	REKENING 2018	REKENING 2019
Ruimte Renterisiconorm *1 (<)	33.000	55.553	62.263	72.419
Ruimte Kasgeldlimiet *1 (<)	26.300	30.165	-12.141	17.090
Schatkistbankieren drempel *2 (<)	0	0	3.494	3.783

*1 bron: Wet FIDO

*2 bron: Wet HOF

Renterisico- vaste schuld (renterisiconorm)

De wettelijke rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal in 2019 van € 516,6 miljoen bedraagt de rente risiconorm voor onze gemeente € 103 miljoen (20%). In 2019 heeft voor € 30,9 miljoen aan aflossingen van bestaande leningen plaatsgevonden. Vanuit de realisatie jaarrekening 2019 is hiermee de renterisiconorm niet overschreden.

Tabel: FP.02 Renterisico- vaste schuld (renterisiconorm)

	JAARREKENING 2019
Begrotingstotaal	516.605
Renterisiconorm (20%)	103.321
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen) - Realisatie	30.902
In % begroting	5,98%
Ruimte onder renterisiconorm - Realisatie	72.419

Renterisico- vlottende schuld (kasgeldlimiet)

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2019 € 43,9 miljoen. In het eerste kwartaal 2019 is er een langlopende geldlening aangetrokken ten behoeve van de financieringsbehoefte. Hiermee verdwijnt de overschrijding van de kasgeldlimiet welke is ontstaan in 2018. Over het algemeen wordt het kasgeldlimiet optimaal benut vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) in de huidige tijd vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

De gemiddelde netto-vlottende schuld en de ruimte onder de kasgeldlimiet in 2019 was per kwartaal als volgt:

Tabel: FP.03 Renterisico- vlottende schuld (kasgeldlimiet)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	43.911	43.911	43.911	43.911
Netto vlottende schuld	75.381	18.894	8.501	26.821
Ruimte Kasgeldlimiet	-31.470	25.018	35.411	17.090

Koersrisico

Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteurenrisico

Onder debiteurenrisico wordt hier verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Conform de bepalingen van de Wet HOF mogen wij overtollige geldmiddelen alleen bij de schatkist beleggen. Daarom speelt dit risico hier niet.

Schatkistbankieren

De Wet HOF verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën (de Schatkist) te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te brengen en te houden. De wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid zal bij het toekomstig aantrekken van langlopende

geldleningen worden betrokken. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet HOF hiervoor drempelbedrag opgenomen. Hiermee mag een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden. Tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen is het drempelbedrag bepaald op 0,75% van het begrotingsvolume met een minimum van € 250.000. Voor begrotingstotalen boven de € 500 miljoen geldt een additionele drempel van 0,2% over dat deel dat de € 500 miljoen overstijgt.

Voor Amersfoort geldt als drempel voor 2019 0,75% van € 500 miljoen, plus 0,2% van € 16,6 miljoen. Wij mogen dus een positief rekening-courantsaldo hebben van € 3,7 miljoen, voordat wij geld moeten parkeren bij 's Rijks schatkist.

In 2019 is geen sprake geweest van een positief saldo op onze lopende rekening (zie de netto vlottende schuld), derhalve is er geen sprake van uitgezette middelen in 's Rijks schatkist.

Tabel: FP.04 Verloop schatkistbankieren

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag	3.783	3.783	3.783	3.783
Netto vlottende schuld	75.381	18.894	8.501	26.821
Ruimte / storting in schatkist	0	0	0	0

Renteanalyse

In 2019 is er een nadelig renteresultaat op taakveld Treasury ontstaan van ruim € 3,3 miljoen ten opzichte van de begroting. Dit nadeel heeft o.a. de volgende oorzaken:

In de jaarrekening 2019 is sprake van een afwijking van meer dan 25% ten opzichte van het rente omslag percentage, waarmee in de meerjarenbegroting 2019 - 2022 is gerekend. Hierdoor is conform de BBV - voorschriften (Notitie Rente) een verplichte nacalculatie doorgevoerd.

Dit resulteert in een nadeel ten opzichte van de begroting van € 2,7 miljoen op het taakveld Treasury, maar een voordeel in de beleidsprogramma's en daarmee op de taakvelden van de investeringen. De belangrijkste oorzaak van het lagere renteomslagpercentage is de fasering van investeringen, een dalende rente en het aantrekken van een vaste geldlening tegen een percentage van minder dan 1%. Dit leidt in de desbetreffende programma's tot lagere rente- en daarmee ook kapitaallasten.

De rente op de grondexploitaties, die ook herberekend moest worden op grond van de BBV is ook lager dan begroot; dit heeft een nadeel van € 432.000 veroorzaakt op taakveld Treasury. Op de grondexploitaties leidt dit tot een voordeel.

De rente-opbrengst op hypotheek van ambtenaren is € 144.000 lager dan geraamd vanwege de vele boetevrije extra aflossingen die hebben plaatsgevonden als na-ijl effect op de fiscale maatregel ingaande 1 januari 2016 en de lage rentestand in 2019.

Terugblik op de rentevisie

De verwachte economische groei in 2019 voor alle EMU-landen was 1,9%. Uiteindelijk is dit uitgekomen op 1,6%. De verwachte inflatie van 1,8% is in 2019 werkelijk uitgekomen op 2,6%, de stijging is vooral veroorzaakt door verhoging van de lage BTW percentage van 6% naar 9% en verhoging van de energiebelasting.

Het door de ECB voor 2019 aangekondigde monetair beleid is ongewijzigd uitgevoerd. De ECB heeft in het jaar 2019 haar opkoopprogramma obligaties uitgevoerd, waardoor de rente op de geld- en kapitaalmarkt laag is gebleven. De ECB blijft in de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven blijven daarmee naar verwachting op een laag niveau.

Methodiek rentetoerekening

Ter vergroting van de transparantie van het begrotings- en verantwoordingsproces wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de berekening van de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop de rente aan de investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de totstandkoming van de financieringsbehoefte.

Berekening rentepercentage grondexploitaties 2019

Door de commissie BBV is bepaald dat de rente toerekening aan de grondexploitaties moet worden beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage moet worden bepaald door het gewogen gemiddeld rentepercentage van de bestaande lening portefeuille, naar verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen. De verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen is bepaald vanuit de vastgestelde balans van het gemeentelijk jaarverslag 2018.

Eveneens heeft de commissie BBV bepaald dat er een nacalculatie van de rentetoerekening aan de grondexploitaties dient plaats te vinden. De nacalculatie heeft plaatsgevonden op basis van de gegevens uit de balans van het gemeentelijk jaarverslag 2018. Het verschil tussen de geraamde rente en de nacalculatorische rente is doorberekend in de betreffende grondexploitaties.

Tabel: FP.07 Berekening rentepercentage Grondexploitaties 2019

	BEGROTING 2019	JAARREKENING 2019
Leningportefeuille	257.700	302.683
Boekrente	8.759	9.130
Gewogen gemiddeld rentepercentage	3,40	3,02
Vreemd vermogen	521.566	493.838
Totaal vermogen	709.671	705.919
Berekend percentage	2,60	2,11

Toerekening rente en renteresultaat

De rentelasten van de financieringsmiddelen worden doorberekend aan de gemeentelijke onderdelen door middel van de omslagrente. Het rente - omslagpercentage is in de meerjarenbegroting 2019 tot en met 2022 bepaald op 1,71%. De werkelijke rente wijkt in de jaarrekening 2019 af met meer dan 25%. Vanuit de BBV notitie rente is de gemeente verplichte een correctie door te voeren op de voorgerecalculeerde rente welke toegerend is aan de taakvelden.

Met onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Tabel: FP.08 Renteschema 2019

	BEGROTING 2019	JAARREKENING 2019
Externe rentelasten korte en lange financiering	13.471	10.175
Externe rentebaten	-1.607	-1.463
Door te rekenen rente	11.864	8.712
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-2.647	-2.017
Rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden toegerekend	-2.434	-1.045
Saldo door te rekenen rente	6.783	5.650
Rente eigen vermogen (bestemmingsreserve)	0	0
Rente voorzieningen (contante waarde)	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	6.783	5.650
Werkelijk toegerekende rente (rente-omslag)	8.358	5.735
Renteresultaat	1.575	85
Rentepercentage aan taakvelden toegerekende rente	1,71%	1,38%

Ontwikkelingen leningenportefeuille

In 2019 is er een vaste geldlening afgesloten van € 60 miljoen. Er zijn in 2019 korte geldleningen voor circa € 55 miljoen euro aangetrokken.

Tabel: FP.09 Verloop opgenomen langlopende geldleningen 2019

Naam relatie	01-01-2019 Omvang	31-12-2019 Omvang	Begin looptijd	Einde looptijd	Rente- percentage
nv Bank Nederlandse Gemeenten	378	340	1998	2028	5,36
nv Bank Nederlandse Gemeenten	957	870	1999	2029	5,36
nv Bank Nederlandse Gemeenten	220	165	2002	2022	5,13
Nederlandse Waterschapsbank nv	5.000	4.000	2003	2023	4,44
Nederlandse Waterschapsbank nv	777	621	2003	2023	4,61
Nederlandse Waterschapsbank nv	5.000	4.000	2003	2023	4,63
Nederlandse Waterschapsbank nv	7.000	6.000	2005	2025	3,66
nv Bank Nederlandse Gemeenten	6.000	5.250	2006	2026	4,21
nv Bank Nederlandse Gemeenten	101.768	96.035	2006	2036	4,52
Nederlandse Waterschapsbank nv	9.000	8.000	2007	2027	4,54
nv Bank Nederlandse Gemeenten	10.000	9.000	2008	2028	4,51
nv Bank Nederlandse Gemeenten	5.000	4.000	2008	2023	4,85
nv Bank Nederlandse Gemeenten	3.500	0	2009	2019	4,13
nv Bank Nederlandse Gemeenten	11.000	10.000	2009	2029	4,34
Nederlandse Waterschapsbank nv	9.333	8.000	2010	2025	3,52
Nederlandse Waterschapsbank nv	12.000	11.000	2010	2030	3,74
nv Bank Nederlandse Gemeenten	9.750	9.000	2011	2031	3,45
nv Bank Nederlandse Gemeenten	6.000	4.500	2012	2022	2,53
nv Bank Nederlandse Gemeenten	10.000	8.000	2013	2023	1,88
Nederlandse Waterschapsbank nv	10.000	8.000	2013	2023	1,88
nv Bank Nederlandse Gemeenten	35.000	30.000	2015	2025	0,66
nv Bank Nederlandse Gemeenten	0	60.000	2019	2039	0,93
Balans totaal Binnenlandse Banken	257.683	286.781			
Caritasvereniging parochie St. Martinus	9	9	1991	2099	7,50
Caritasvereniging St. Joseph	4	4	1991	2099	7,50
Diakonie Ned.Hervormde Gemeente	4	4	1991	2099	7,50
Balans totaal Binnenlandse Bedrijven	17	17			
Totaal	257.700	286.798			

Verloop opgenomen geldleningen 2019

Door in het bovenstaande overzicht tussen-totalen te presenteren is aansluiting met de toelichting op de balans verkregen.

Tabel: FP.10 Eindstand van de Opgenomen geldleningen over de laatste 5 jaar

	31-12-2015 Omvang	31-12-2016 Omvang	31-12-2017 Omvang	31-12-2018 Omvang	31-12-2019 Omvang
TOTAAL	418.986	321.625	288.603	257.700	286.798

Tabel: FP.11 Verloop uitgezette geldleningen 2019

Naam relatie	01-01-2019 Omvang	31-12-2019 Omvang	Begin looptijd	Einde looptijd	Rente- percentage
Veiligheidsregio Utrecht	30	27	1997	2027	6,05
Veiligheidsregio Utrecht	582	529	1999	2029	5,43
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort bv	4.600	4.600	2015	2099	0,00
Balans totaal Leningen aan Deelnemingen	5.212	5.156			
BSC Quick	105	103	2012	2044	4,50
Kredietbank Nederland	250	250			0,97
Balans totaal verstrekte leningen	355	353			
TOTAAL	5.567	5.509			

Voor in het bovenstaande overzicht tussen-totalen te presenteren is aansluiting met de toelichting op de balans verkregen.

Tabel: FP.12 Verloop uitgezette geldleningen 2019 (hypotheken)

	01-01-2019 Omvang	31-12-2019 Omvang	Begin aantal	Einde aantal
TOTAAL	72.138	58.610	891	729

Deze tabel laat een verloop zien van de uitgezette hypothecaire geldleningen aan ambtenaren om het boekjaar 2019. Het aantal hypotheke is behoorlijk afgenomen vanwege vervroegde aflossingen en her-financieringen.

Tabel: FP.13 Eindstand van de Uitgezette geldleningen over de laatste 5 jaar

	31-12-2015 Omvang	31-12-2016 Omvang	31-12-2017 Omvang	31-12-2018 Omvang	31-12-2019 Omvang
TOTAAL	70.997	6.741	5.915	5.567	5.509

Deze tabel laat een verloop zien van de uitgezette geldleningen aan bedrijven over de laatste vijf jaar.

Tabel: FP.14 Eindstand van de Uitgezette geldleningen (hypotheke) over de laatste 5 jaar

	31-12-2015 Omvang	31-12-2016 Omvang	31-12-2017 Omvang	31-12-2018 Omvang	31-12-2019 Omvang
TOTAAL	131.820	111.074	92.291	72.138	58.610

Deze tabel laat een verloop zien van de uitgezette hypothecaire geldleningen aan ambtenaren over de laatste vijf jaar. De hypotheekportefeuille is de laatste jaren behoorlijk afgenomen vanwege vervroegde aflossingen en her-financieringen.

EMU-saldo

De Europese afspraken die in de wet HOF zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de mede-overheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor decentrale overheden is bepaald op een macro EMU-norm van - 0,4 % van het BBP (Bruto Binnenlands Product) voor de periode van 2019 tot en met 2022. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden. De individuele referentiewaarde voor de Gemeente Amersfoort is op basis van het begrotingstotaal 2019 bepaald op € 18,6 miljoen (bron: Ministerie BZK Gemeentefonds Septembercirculaire 2018). Een individuele EMU- referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Tabel: FP.15 EMU saldo

		2019 volgens realisatie
+01	Exploitatiesaldo vóór toevoeging c.q. onttrekking reserves	-26.939
-02	Mutatie (im)materiële vaste activa	77
+03	Mutatie voorzieningen	30.668
-04	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	1.999
+05	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
TOTAAL		1.653

Lokale Lasten

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Doelstellingen

- **Lasten die reëel zijn bij het voorzieningenniveau.** Bij de kwaliteit en het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort horen lokale lasten die beperkt blijven, maar wél reëel en op een gemiddeld niveau zijn.
- **Kostendekkend opleggen van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges/retributies.**

Onze inzet

De aanslagen gemeentelijke belastingen/WOZ-beschikking zijn op 31 januari 2019 aan de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen bekend gemaakt. De Wet WOZ vereist verzending door de gemeente binnen acht weken na aanvang van het kalenderjaar. Het betreft een WOZ-waarde naar peildatum 1 januari 2018. De waardeontwikkeling van de woningen liet tussen de peildatum en de vorige peildatum (1 januari 2017) een stijging zien van gemiddeld 10,9%. Bij niet-woningen was er ten opzichte van een jaar eerder weer sprake van een stijging. De stijging lag gemiddeld op 1,1%.

Tegen de 76.938 waardebeschikkingen zijn 1.916 bezwaren binnengekomen. Dat is 2,43%. In 2018 lag het aantal bezwaren nog op 1.179. Het zwaartepunt van de bezwaren lag vanwege de waardestijging, meer op bezwaren tegen woningen. Tegen de waarde van woningen is 1.396 keer bezwaar gemaakt (op een totaal van 71.124). Dat is ruim 500 bezwaren meer dan in 2018. De bezwaarschriften waren vóór de wettelijke termijn van 31 december 2019 afgehandeld. Wat grote invloed heeft op de afhandeling van bezwaarschriften is dat het aandeel ingediende bezwaarschriften van zogenaamde No-Cure-No-Pay-bureaus (NCNP-bureaus) nog steeds toeneemt. De behandeling van deze bezwaarschriften neemt veel meer tijd in beslag dan bezwaarschriften van inwoners zelf. Zo wordt standaard verzocht om alle aan de waardering ten grondslag liggende stukken (door een uitspraak elders in het land zijn gemeenten verplicht die gegevens te verstrekken) en wordt standaard verzocht om een hoorzitting. Daarmee neemt de druk op het bezwaarproces toe. Bovendien leidt een gegrond bezwaar van een NCNP-bureau tot forse kostenvergoedingen. Omdat de WOZ-waarde geen exacte wetenschap is, maar een indicatie van de marktwaarde, ligt het percentage gegronde bezwaren onder het landelijk gemiddelde, in Amersfoort rond de 33%. Overigens is de verwachting dat het aantal bezwaarschriften en beroepschriften de komende jaren en de daarmee gemoeide kosten zullen toenemen.

De Waarderingskamer, wettelijke toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ, heeft aan Amersfoort in 2019 voor het twaalfde achtereenvolgende jaar het oordeel 'goed' gegeven. De WOZ-waarde wordt niet alleen gebruikt voor de gemeentelijke OZB, en in Amersfoort ook de rioolheffing, maar ook voor de watersysteemheffing (waterschap), eigenwoningforfait inkomstenbelasting,

verhuurdersheffing, erfbelasting, hypotheekaanvragen en voor de bepaling van de maximale huur in het woningwaarderingstelsel.

In het kader van de verdergaande digitalisering en dienstverlening is ook in 2019 gebruik gemaakt van de berichtenbox van MijnOverheid. Dat betekent dat aanslagen gemeentelijke belastingen en aanmaningen, wanneer inwoners daarvoor toestemming hebben gegeven, in de berichtenbox worden geplaatst. Voor bedrijven komt er een bedrijvenvariant. Zo'n 54% van alle aanslagen werd digitaal verzonden. Dat is 4 procentpunt meer dan in 2018.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt kostendekkend geheven. Dat wil zeggen dat ook de kwijtschelding, oninbaarverklaringen en een deel van de kosten van straatvegen door worden berekend in de tarieven. De opbrengst afvalstoffenheffing is nagenoeg gelijk aan de raming. Het licht negatieve kostensaldo wordt met name veroorzaakt door een stijging van de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. De kostendekking komt hiermee uit op 97,0%.

Tabel: PL.01 Kostenbasis afvalstoffenheffing

	BEGROTING 2019	REALISATIE 2019	AFWIJKING
AVU	3.808	4.002	-194
ROVA	8.428	8.658	-230
Zwerfafval	1.078	1.078	0
Compensabele BTW	2.504	2.620	-116
Oninbaar	12	12	0
Kwijtschelding	1.036	897	139
Overige kosten	998	1.109	-111
Opbrengst oud papier en PMD	-1.797	-1.818	21
Totale kosten	16.067	16.558	-491
Opbrengst afvalstoffenheffing	16.067	16.039	28
VERSCHIL	0	520	-520

Rioolheffing

De opbrengst rioolheffing wijkt iets af van de raming. Datzelfde geldt voor de kosten. Het saldo is licht positief. Het kostendeckingspercentage komt uit op de geraamde 100,0%.

Tabel: PL.02 Kostenbasis rioolheffing

	BEGROTING 2019	REALISATIE 2019	AFWIJKING
Dotatie voorziening riolering	5.750	6.207	-457
Kwijtschelding	157	143	14
Oninbaarverklaringen	31	26	5
Straatreiniging	674	664	10
Beheer wegen en watergangen	786	786	0
Compensabele BTW	1.929	1.897	32
Overige kosten	3.938	3.588	350
Totale kosten	13.265	13.311	-46
Opbrengst rioolheffing	13.265	13.311	-46
VERSCHIL	0	0	0

Herwaardering

Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van het pand. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering. Evenals bij de OZB is de ontwikkeling van de WOZ-waardes niet relevant voor de hoogte van de gemiddelde aanslag. Voor de tarieven en de uitkomst van de herwaardering Wet WOZ verwijzen wij u naar de belastingvoorstellen. De WOZ-beschikkingen zijn op 31 januari 2019 aan de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen bekend gemaakt. De Wet WOZ vereist verzending door de gemeente binnen acht weken na aanvang van het kalenderjaar. Het betreft een WOZ-waarde naar peildatum 1 januari 2018. De waardeontwikkeling van de woningen liet tussen de peildatum en de vorige peildatum (1 januari 2017) een stijging zien van gemiddeld 10,9%. Bij niet-woningen was er ten opzichte van een jaar eerder weer sprake van een stijging. De stijging lag gemiddeld op 1,1%.

Precariobelasting nutsbedrijven

Het Rijk heeft de precariobelasting voor ondergrondse infrastructuur voor nutsbedrijven beperkt. Gemeenten die deze belasting in 2016 al hieven mogen deze nog tot en met 2021 blijven heffen met maximaal het tarief dat gold in 2016. Amersfoort valt binnen deze overgangsregeling. De precario voor nutsbedrijven vanaf 2019 is gedeeltelijk opgenomen in de OZB. De opbrengst precariobelasting wijkt in positieve zin af van de raming.

Hondenbelasting

De hondenbelasting laat als gevolg van een afname van het aantal honden een daling van de opbrengst zien.

Lastenontwikkeling burgers

De peilaanpassing is voor 2019 vastgesteld op 2%. De gemiddelde OZB-aanslag is verhoogd met de peilaanpassing en daarnaast verhoogd met een maatregel uit de herstelbegroting 2015 en de afbouw precariobelasting. Daarmee kwam de verhoging van de gemiddelde aanslag OZB uit op 4,8%. Met de stijging van de lasten voor afval (1,6%) en riool (1,8%) was de ontwikkeling van de woonlasten in 2019 voor woningen van gemiddeld +3,1% en voor bedrijven gemiddeld +4,2%. Voor huurders van woningen geldt een iets lagere ontwikkeling. Gebruikers van woningen betalen geen OZB. Zie voor een overzicht onderstaande tabel.

Bij de bepaling van de woonlasten is uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van een Amersfoortse woning van € 259.000.

Tabel: PL.03 Lastenontwikkeling burgers

(bedragen x € 1,--)

Eenpersoonshuishoudens	2018	2019	ONTWIKKELING
OZB-gebruikersdeel	0	0	
Rioolheffing-gebruikersdeel	57	58	1,8%
Afvalstoffenheffing	205	207	1,0%
Lasten huurders	262	265	1,1%
OZB-eigenarendeel	335	351	4,8%
Rioolheffing-eigenarendeel	71	72	1,4%
Lasten eigenaren / bewoners	668	688	3,0%
Meerpersonshuishoudens	2018	2019	ONTWIKKELING
OZB-gebruikersdeel	0	0	
Rioolheffing-gebruikersdeel	57	58	1,8%
Afvalstoffenheffing	256	260	1,6%
Lasten huurders	313	318	1,6%
OZB-eigenarendeel	335	351	4,8%
Rioolheffing-eigenarendeel	71	72	1,4%
Lasten eigenaren / bewoners	719	741	3,1%

Lastenontwikkeling bedrijven

Voor bedrijven zijn de lasten als volgt, waarbij uitgegaan is van een (gemiddelde) waarde van het bedrijfspand van € 655.000:

Tabel: PL.04 Lastenontwikkeling bedrijven

(bedragen x € 1,--)

Bedrijven (c.q. niet-woningen)	2018	2019	ONTWIKKELING
OZB-gebruikersdeel	1.708	1.790	4,8%
Rioolheffing-gebruikersdeel	408	415	1,7%
Lasten huurders	2.116	2.205	4,2%
OZB-eigenarendeel	2.090	2.190	4,8%
Rioolheffing-eigenarendeel	552	562	1,8%
Lasten eigenaren	2.642	2.752	4,2%
Lasten eigenaren / bewoners	4.758	4.957	4,2%

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

De daadwerkelijke opbrengst OZB laat een negatief saldo zien van € 0,293 mln. Dit is reeds in de zomerrapportage vermeld. Er is sprake van omzettingen van bestaande (bedrijfs)gebouwen naar een woonfunctie. De heffingsgrondslag verandert (vermindert) hierdoor en dan blijft de realisatie van de OZB achter bij de verwachting.

Kwijtschelding van belastingen

Evenals in voorgaande jaren zijn de maximale mogelijkheden tot het verlenen van kwijtschelding benut. Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (max.1 hond). Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit van belastingplichtigen. Bij de bepaling daarvan houden wij rekening met 100% van de kosten van levensonderhoud zoals die normatief zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen voor het kwijtscheldingsbeleid. Van de mogelijkheid om lagere normen (90% of 95%) te hanteren is bewust geen gebruik gemaakt teneinde ruimhartige kwijtschelding te kunnen verlenen. Ook ondernemers kunnen voor kwijtschelding van de privé-aanslag in aanmerking komen. Aan bijstandsgerechtigden, inwoners die uitsluitend een AOW-uitkering hebben en ondernemers met een BBZ-uitkering is in de regel geautomatiseerd kwijtschelding verleend. Deze groep, groot zo'n 3.600 belastingschuldigen, hoefde dus geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Het totale bedrag aan verleende kwijtschelding is met ongeveer € 90.000 gedaald. in 2019 ontvingen 4.210 inwoners kwijtschelding.

Overzicht belastingopbrengsten

Tabel: PL.05 Overzicht belastingopbrengsten

(bedragen x € 1.000,--)

	BEGROTING 2019	REALISATIE 2019	VERSCHIL
Afvalstoffenheffing	16.067	16.039	-28
Hondenbelasting	696	655	-41
OZB	45.032	44.739	-293
Precariobelasting	1.880	1.940	61
Rioolheffing	13.266	13.311	45

Lasten ontwikkeling t.o.v. andere gemeenten

Sinds 2002 stelt COELO jaarlijks een overzicht op van de kerngegevens betreffende de belastingen in de grote gemeenten. Onder grote gemeenten worden provinciehoofdsteden en gemeenten met ten minste 90.000 inwoners gerekend. in onderstaand overzicht is een selectie van vergelijkbare gemeenten met de zelfde omvang als Amersfoort opgenomen.

Woonlasten meerpersoonshuishouden huurder	2019
Zaansstad	571
Enschede	516
Haarlem	383
Apeldoorn	332
Arnhem	296
Amersfoort	295
's-Hertogenbosch	286
Zwolle	277
Utrecht	266

Woonlasten meerpersoonshuishouden eigenaar-bewoner	2019
Zaansstad	837
Haarlem	829
Enschede	808
Arnhem	763
Amersfoort	743
Utrecht	731
Apeldoorn	711
Zwolle	672
's-Hertogenbosch	590

Grondbeleid

Portefeuillehouders

Wethouder Willem-Jan Stegeman

Ambitie

We realiseren en faciliteren projecten en gebiedsontwikkelingen die passen binnen het gemeentelijk beleid. In dat verband verwerven wij vanuit strategisch oogpunt zo nodig vastgoed, we beheren het (tijdelijk) en verkopen het, binnen financiële en juridische kaders.

Grondbeleid

Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners en ondernemers en andere partijen in de stad. Grondbeleid wordt ingezet om te faciliteren, te regisseren, te verbinden, te verleiden en zo nodig te verwerven.

Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend van aard en veranderen in de loop van de tijd. Per ontwikkeling passen we maatwerk toe. Wij benoemen bij de start van een ontwikkeling onze gewenste rol en het instrumentarium dat we willen of kunnen inzetten. Als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen of als we een ontwikkeling op gang willen brengen, zetten we actief grondbeleid in, zoals bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van De Wieken. Een actieve rol zal altijd vooraf gegaan worden door een risico- en financiële analyse.

Wij maken gebruik van contractvormen en financieringen die kunnen inspelen op bijzondere initiatieven en/of bijzondere omstandigheden. We onderzoeken de keten van (maatschappelijke) waardecreatie om gebiedsontwikkelingen financieel haalbaar te maken.

Wij zetten tijdelijk gebruik van vastgoed in om initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde te faciliteren. Tijdelijk gebruik kan daarmee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, economische ontwikkeling, als vliegwiel fungeren of een startruimte voor initiatieven bieden. Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is.

Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen daarom strak op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

De herziening van de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' over het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van 2019 is voor het grondbeleid van wezenlijk belang. Een aantal richtlijnen is gelijk gebleven: alleen de werkelijk betaalde rente mag worden doorberekend; als richttermijn

van een grondexploitatie geldt een maximale looptijd van 10 jaar. Een belangrijke wijziging in dit besluit is de toevoeging van nieuwe 'warme grond'. Deze is met het oog op gebiedsontwikkeling verworven, maar er is nog geen grondexploitatie vastgesteld. Op basis van de oude regels zouden dergelijke gronden tot de marktwaarde op basis van de huidige bestemming afgeboekt moeten worden bij de jaarrekening 2019 óf er zou een grondexploitatie vastgesteld moeten worden. De kwalificatie 'warme grond' geldt mogelijk voor de gronden in Vathorst Bovenduist, als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;

Er wordt onderzocht of en onder welke voorwaarden Vathorst Bovenduist ontwikkeld kan worden. Daarnaast zijn er recente ontwikkelingen omtrent het Programma Aanpas Stikstof (zie [Collegebericht aan de raad 2019-113](#)). Mocht blijken dat, bijvoorbeeld als gevolg van het PAS, of vanwege een negatieve uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek, of vanwege een substantieel uitstel van een eventueel project, niet voldaan wordt aan alle voorwaarden, dan moet er een voorziening getroffen worden.

Omdat er geen besluit door de gemeenteraad genomen is, zoals de voorwaarde is onder het eerste punt, moet een voorziening getroffen worden. Deze voorziening bedraagt € 4,6 mln.

De kosten die gemaakt worden in de planontwikkelingsfase van nieuwe gebieds- en/of vastgoedontwikkelingen (initiële projecten) werden tot en met 2018 gedekt vanuit de Reserve Ruimtelijke Investerings (RRI). Om voldoende financiële middelen te hebben om deze kosten te dekken, is in 2019, 2020 en 2021 een budget beschikbaar van € 1.100.000. Vanaf 2022 is structureel € 1.300.000 beschikbaar in de begroting.

Per 1 januari 2016 zijn gemeenten verplicht om over winstgevendende activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen. Tot op heden geven de berekeningen aan, dat de grondexploitaties niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting zijn. Jaarlijks worden de grondexploitaties op de Vpb getoetst.

Ontwikkelingen woningmarkt

De behoefte aan woningen in Amersfoort is en blijft groot. De woningprijzen in de regio Amersfoort zijn afgelopen jaar verder gestegen. Het aantal transacties kent een geringe teruggang, maar blijft rond het niveau van de afgelopen 3 jaar.

De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om binnen het woningbouwprogramma de komende jaren circa 2.000 extra sociale huurwoningen voor de doelgroep beschikbaar te krijgen. Bij

nieuwe ontwikkelingen bestaat de verplichting min. 35% sociale woningbouw en 20% middenhuur toe te voegen aan het programma. De gemeente is bereid om ontwikkelingen die onrendabel worden door toevoegen van sociale woningbouw, financieel te ondersteunen. Ook wordt ingezet op meer woningen in de categorie middenhuur, zoals uitgewerkt in het recent vastgestelde [Deltaplan Wonen](#).

Wij zetten in op een inclusief en gevarieerd woningbouwprogramma. Dit wordt onder andere bereikt door transformatie en de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties.

Naast de ontwikkeling van de vraag naar woningen en de stijgende prijsontwikkeling heeft men in de bouw nog steeds te maken met (snel) stijgende bouwkosten vanwege de toenemende (vraag naar) woningbouwproductie en onvoldoende beschikbare capaciteit van menskracht, materiaal en materieel.

De grondprijs voor bouwrijpe grond onder woningen is de resultante van de verkoopprijzen en de bouwkosten van de woning: de residuele grondwaarde. Omdat beide componenten (verkoopprijs en bouwkosten) flink stijgen zal de stijging van de grondprijs naar verwachting komende tijd beperkt blijven in relatie tot de ontwikkeling van de verkoopprijzen van de woningen. In oktober 2019 is in het kader van de herziening van het MPG een volledige analyse gegeven op te verwachte parameters. Hierbij is niet substantieel afgeweken ten opzichte van voorgaande herzieningen.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed

De ontwikkelingen bij het commerciële vastgoed laten zien dat het nog steeds goed gaat met de markt. De markt in Amersfoort is weliswaar specifiek, wijkt op onderdelen af van de markt in de regio en loopt verschillend bij de bedrijventerreinen die in ontwikkeling zijn. De bedrijventerreinen met modern-functionele bedrijvigheid, waar onder De Wieken, ontwikkelen zich beter/snelser dan de hoogwaardige bedrijventerreinen zoals Vathorst, waar de afzet al een aantal jaren achterblijft ten opzichte van de verwachtingen.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de lopende grondexploitaties per 1-11-2019 geactualiseerd. De exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie: zowel het prijsniveau als de plannings zijn, waar nodig, bijgesteld.

Een toelichting van deze getallen is opgenomen in het Meerjaren Programma Grondexploitaties 2019 (MPG 2019).

Tabel grondexploitaties

	(bedragen x € 1.000.000)	Boekwaarde	Te verwachten (na 1-11-2019)			
		(gerealiseerde baten -/- lasten per 1-11-2019)	Baten	Lasten	Eindwaarde	NCW Saldi (jaarrek. 2019) prijspeil 1-1-2020
Negatieve grond-exploitaties	Bestaand Stedelijk Gebied	-29,5	24,3	9,1	-14,3	-13,2
	Wijken/Bloeidaal	-28,5	31,7	14,2	-11	-9,7
	Vathorst Bedrijven	-16,8	32	16,2	-1	-0,6
	WWC De Birt	-1,2	0,4	0,1	-1	-1
	De Geer	0,1	0	0,2	0	0
	Engweg	-0,1	0,4	0,4	-0,1	-0,1
	Zwembad Liendert	-0,6	3,8	3,4	-0,2	-0,1
	negatieve grondexploitaties	-76,6	92,6	43,6	-27,6	-24,7
Positieve grondexploitaties	Lichtenberg	-27	32,7	5,6	0,1	0,2
	Amersfoort Vernieuwt	0,8	0	0,6	0,2	0,2
	De Schans	-0,6	1,5	0,3	0,6	0,5
	Neptunusplein	0,3	0	0,2	0,1	0,1
	Laan naar Emiclaer	0,5	0	0,3	0,2	0,2
	Sportfondsenbad	-1,2	3,5	2	0,3	0,2
	Kavels over de Laak	-1,4	3,8	0,9	1,5	1,5
	positieve grondexploitaties	-28,6	41,5	9,9	3	2,9
Totaal grondexploitaties		-105,2	134,1	53,5	-24,6	

Risico's en weerstandsvermogen

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is en zeer verschillende risico's mogelijk zijn. Bij de herzieningen van de grondexploitaties worden de bekende risico's gekwantificeerd. Sinds de wijziging van het BBV in 2016 is binnen grondexploitaties maar een beperkte post onvoorzien toegestaan, waardoor het risicoprofiel is gestegen. In 2019 is het BBV opnieuw gewijzigd, maar het opnemen van onvoorzien is nog steeds beperkt mogelijk. Daarom kan slechts een beperkt deel van de risico's worden opgevangen in grondexploitaties. De overige risico's worden meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen.

Voor het risicomanagement maken wij gebruik van de Risan methode. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de projecten. Voor het bepalen van de hoogte van de risico's gebruiken we een

Monte Carlo-analyse. Het totaalbedrag aan risico's wordt betrokken bij de analyse van het totaal benodigde weerstandsvermogen.

Het effect van de uitspraak dat het Programma Aanpas Stikstof niet gebruikt mag worden, zoals toegelicht in het Collegebericht aan de raad 2019-113 wordt onderzocht en dit is niet meegenomen in de huidige grondexploitaties.

De ontwikkelingen, zoals benoemd onder 'Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving' leiden voor Vathorst Bovenduist tot een verplichte voorziening. Deze voorziening bedraagt per 31 december 2019 € 4,6 mln.

De huidige maatschappelijke en economische ontwikkelingen rondom het Coronavirus (COVID - 19) zijn niet meegenomen in het huidige MPG. Recente ramingen van het CPB geven aan dat er een gevreesd wordt voor een (diepe) recessie. Omdat deze ontwikkeling plaatsvond na het peilmoment van 1 januari 2020, is dit niet meegenomen in het MPG. De getroffen (landelijke) maatregelen hebben echter wel effecten op de planning van grondexploitaties, de verwachte verkoop van bouwrijpe grond, de verwachte planning van werkzaamheden, de hoogte van plankosten etc.. De exacte (financiële) effecten zijn niet in te schatten, omdat niet duidelijk is wat de termijn is waarin de getroffen maatregelen afgebouwd kunnen worden en of er nog aanvullende maatregelen getroffen moeten worden.

Zonder dit risico was er een afname van het totale risicoprofiel van de te verwachten van ca. € 3,5mln., echter een (groot) deel van de afname van het risico wordt naar verwachting teniet gedaan door deze ontwikkeling. Daarom wordt deze afname van het risicoprofiel vooralsnog bestempeld als een algemeen risico, zodat het totale risicoprofiel van 2020 gelijk blijft aan het risicoprofiel 2019. Bij de komende zomerrapportage wordt, voor zover mogelijk, inzicht gegeven in de financiële gevolgen.

Grondexploitatie	Totaal risico-weerstands-vermogen
Bestaand Stedelijk Gebied	7.130
Wijken / Bloeidaal	3.439
Lichtenberg	1.461
Vathorst Bedrijventerrein	2.885
Overige grondexploitaties	951
Algemeen risico a.g.v. Coronavirus - COVID-19	3.500
Totaal	19.366

Reserve Ruimtelijke Investeringen (RRI)

Het saldo van de RRI per 31-12-2019 bedraagt € 979.000. Dit bedrag is bestemd voor beperkte, afrondende kosten voor Amersfoort Vernieuwt.

Relaties binnen de jaarstukken

Paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen: In deze paragraaf wordt het totale overzicht van risico's voor de gemeente inclusief de risico's van de grondexploitatie weergegeven.

Bedrijfsvoering

Portefeuillehouders

Wethouder Kees Kraanen	Wethouder Willem-Jan Stegeman
------------------------	-------------------------------

Onze inzet

Vooraf

In het organisatie ontwikkelplan **‘Werken voor bestuur en stad’** (2014) hebben wij de volgende ambitie voor de gemeentelijke organisatie geformuleerd:

‘De samenleving is volop in verandering, onze rol en ons takenpakket passen wij daarop aan.’

We weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen (Werken voor Bestuur en Stad).

Deze ambitie is nog altijd actueel en onze werkzaamheden zetten wij organisatiebreed ook binnen dat kader voort. Dat geldt ook voor de bedrijfsvoering van de organisatie, die aan moet sluiten op deze ambitie. In hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering benoemen wij op hoofdlijnen onze beleidsdoelen en geplande activiteiten op onderstaande drie thema’s.

1. Organisatie ontwikkeling "Werken voor Bestuur en Stad
2. Informatievoorziening
3. Informatiebeheer en archieven

In deze paragraaf verdiepen wij enkele van die onderwerpen of benoemen meer algemene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering in de breedte.

Strategische Personeelsplanning - we investeren in ons "werkgeversmerk"

In ons coalitieakkoord hebben wij benoemd dat de relatief hoge gemiddelde leeftijd van de ambtelijke organisatie leidt tot een grote pensioenuitstroom. De krapte op de huidige arbeidsmarkt vraagt erom als aantrekkelijke werkgever te investeren in de vaardigheden en ontwikkeling van eigen medewerkers en het werven van nieuwe talenten.

Ook in 2019 hebben we daarom weer verder geïnvesteerd in onze “corporate branding”. Zo zijn er bijvoorbeeld nieuwe campagnebeelden gemaakt én vier filmpjes die onze werving ondersteunen (Zie: [Collega's aan het woord](#)) .

In 2019 was de arbeidsmarkt echter nog steeds krap. Wij merken dat vooral op specialistische vacatures, zoals die bij de burgerlijke stand of bijvoorbeeld bij de functie van BOA. Net als landelijk is het moeilijk om in de hoek van IT/informatievoorziening goede kandidaten te vinden, die zich ook voor langere tijd aan onze organisatie binden. Dat beeld zien we ook in toenemende mate in het financiële werkveld en bij projectmanagement. Desondanks hebben wij veel vacatures kunnen vervullen - veel nieuwe medewerkers kiezen voor Amersfoort als combinatie van een woon- én werkgemeente. Daar zit dan ook onze doelgroep.

Strategische personeelsplanning (SPP) heeft constant onze aandacht. We zien daarin nu een verschuiving van afdelingsgericht naar themagericht benaderen van de SPP (denk aan de Omgevingswet).

Inclusieve organisatie - we gaan voor divers talent

Wij gaan voor divers talent. Wij hebben de overtuiging dat een divers personeelsbestand bijdraagt aan de effectiviteit van onze organisatie. Diverse achtergronden brengen namelijk meervoudige perspectieven en talenten met zich mee. Dat komt de kwaliteit van ons werk ten goede. Daarom hebben wij op 2 mei 2017 de 'Visie op gemeente Amersfoort als inclusieve en diverse organisatie' vastgesteld.

Enkele elementen om te benoemen over 2019:

- We hebben voor het eerst meegedaan aan de landelijke Diversity Day op 1 oktober 2019. Met het thema **#jezelfzijnwerkt** hebben we op diverse manieren die dag het gesprek onder medewerkers op gang gebracht.
- Vaste tekst onder onze vacatures: *"Amersfoort wil een diverse organisatie zijn, dus het maakt ons niet uit waar je geboren bent, waar je in gelooft en van wie je houdt. We zijn nieuwsgierig naar jouw talent en hoe jij het verschil maakt voor de stad."*
- Bestuurder(s), gemeentesecretaris en medewerkers hebben ook dit jaar weer meegevoerd met de Utrechtse Canal Pride.
- We hebben **"meet your culture"** lunches georganiseerd, waarin nieuwsgierigheid naar elkaars gewoontes, gebruiken en tradities werd gestimuleerd.
- Het lukt ons steeds beter om mensen uit de doelgroep van de Wet Banen een plek te bieden bij de gemeente Amersfoort en te behouden. Desondanks zien we dat het aantal medewerkers niet toeneemt, maar stabiliseert.

Integriteit - we zijn een betrouwbare gemeentelijke organisatie

Wij vinden het belangrijk dat wij een betrouwbare gemeentelijke organisatie zijn. Dat vraagt ook wat van de medewerkers in die organisatie. Wij vragen hier onder meer aandacht voor via het thema integriteit. In onze aanpak ligt de focus op kunnen komen tot het morele oordelen en het borgen van die gedachtegang in zogenoemde morele beraden. De training morele oordeelsvorming is verplicht onderdeel van het "onboarding programma" voor nieuwe medewerkers.

In 2019 is ons beleid geactualiseerd en vanwege de implementatie van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren als zodanig opgenomen in ons Personeelshandboek (hoofdstuk 2) ([Link naar collegebesluit 17 december 2019 - Personeelshandboek](#)) . Daarmee sluiten we aan op landelijke regels. De drie hoofdpunten in het gewijzigd beleid zijn als volgt. Als eerste hebben we de positionering van de vertrouwenspersoon intern gewijzigd, zodanig dat er meer vertrouwenspersonen komen, waarbij de drempel tot benaderen waarschijnlijk lager is. Tevens voeren we in 2020 voor alle medewerkers verplicht het overleggen van een VOG bij indiensttreding in. Tot slot hebben we onze tolerantiegrens voor het aannemen van geschenken verlaagd; we nemen geen geschenken meer aan én gaan hierover de dialoog aan met onze externe partners.

Meldingen

In 2019 is er zes nieuwe meldingen geweest van een mogelijke integriteitsschending. Van deze meldingen zijn er vijf nader onderzocht en heeft het in drie gevallen geleid tot passende maatregelen.

Van deze zes meldingen zijn ook drie gevallen besproken in de media. Dat heeft veel impact gehad op de betrokkenen. Wij ervaren de openheid van ons als bestuur tegenover het goed werkgeverschap, het zijn van een lerende organisatie én de bescherming van individuele medewerkers als een toenemend spanningsveld, waarbij de bescherming van het individu voor ons zwaar weegt.

Vertrouwenspersoon

De intern vertrouwenspersoon integriteit is daarnaast door ongeveer 15 personen benaderd voor een individueel gesprek. Dat heeft niet geleid tot meldingen. De rode draad in de diverse gesprekken lag

in mindere mate op het thema integriteit, maar meer op de verhouding tussen manager en medewerker.

Voor ongewenste omgangsvormen werken we met een extern vertrouwenspersoon. Daar zijn in 2019 zeven medewerkers in gesprek geweest. Vier gesprekken hadden betrekking op het thema integriteit en de overige op ongewenste omgangsvormen (onheuse bejegening / pesten).

Interne dienstverlening - we werken volgens één dienstverleningsconcept

In "Werken voor bestuur en stad" is afgesproken dat we gaan werken volgens één intern dienstverleningsconcept. Alle interne dienstverlenende afdelingen hebben in dit kader afspraken gemaakt over met name de afstemming en de prioritering in de organisatie. Maandelijks wordt dit afgestemd met de afdelingsmanagers. Verder wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van de interne dienstverleners. We streven er naar de interne dienstverlening voortdurend te verbeteren en efficiënter te maken. De interne klantbenadering en partnerschap staan daarbij voorop.

Facilitaire zaken - we doen noodzakelijke onderhoud

Het beheer en de instandhouding van de gemeentelijke overheidsgebouwen voor de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie vraagt voortdurend aandacht. Door de planvorming voor de gemeentelijke huisvesting is het onderhoud van het stadhuis de afgelopen jaren beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Zo ook in 2019.

Informatiebeheer - we gaan over naar digitaal archiveren

Binnen het informatiebeheer zijn er de komende jaren twee grote uitdagingen. In de eerste plaats de digitaliseringsslag die gaat plaatsvinden waardoor niet langer fysieke archieven maar alleen digitale archieven zullen worden gevormd. De papierstroom moet binnen afzienbare tijd opdrogen. Maar dan nog zijn er achterstanden die weggewerkt moeten worden. Hiervoor is enige tijd geleden de operatie Schoon Schip opgezet met als doelstelling om de papier (oude) archieven geheel op te ruimen dan wel over te brengen naar Archief Eemland. De Archiefwet verplicht semi-statische documenten na een periode van 20 jaar over te brengen naar een Archiefbewaarplaats. De Archiefbewaarplaats staat onder toezicht van de gemeentearchivaris.

Doelstelling is dat in 2020 digitaal gearchiveerd gaat worden. Dit heeft ook grote consequenties voor het huidige personeelsbestand die met een geheel nieuwe werkwijze te maken zal krijgen. In 2019 is hiervoor een belangrijke stap gezet.

Daarnaast betekent het ook dat binnen korte tijd een digitale bewaarplaats moet worden gerealiseerd, het E-depot, zodat digitale documenten duurzaam kunnen worden opgeslagen en geraadpleegd. Op het gebied van het informatiebeheer wordt nauw samengewerkt met Archief Eemland.

Informatievoorziening

Digitale transformatie blijft het belangrijkste thema voor onze informatievoorziening. En waar dat tot voor kort vooral neer kwam op het vertalen van de papieren wereld naar digitale omgevingen, begint er steeds meer een aparte digitale werkelijkheid te ontstaan met bijbehorende kansen en risico's.

Digitalisering heeft veel positieve effecten op de samenleving en kan een grote bijdrage leveren aan het maatschappelijk welzijn.

Middelen zijn efficiënter in te zetten, transacties gaan sneller en producten en diensten sluiten beter aan bij wat we willen en nodig hebben. Maar tegelijkertijd zijn er ook negatieve effecten, zoals risico's op het gebied van informatieveiligheid, cybercriminaliteit, privacy en de kloof tussen mensen die wel en niet profiteren van digitalisering.

De gemeente heeft daarin als eerste aanspreekpunt van de overheid een belangrijke rol door integer afwegingen te maken op basis van die risico's. Voor het vertrouwen van burgers en bedrijven is het belangrijk om betrouwbaar en transparant te zijn zodat deze afwegingen voor iedereen inzichtelijk en begrijpelijk zijn.

Openheid over besluitvorming en het beschikbaar stellen van data maakt het mogelijk om mee te kunnen doen, mee te beslissen en mee te praten en daarmee het draagvlak in de samenleving vergroten. De invoering van de aanstaande [Wet Open Overheid \(WOO\)](#) zal daaraan een grote bijdrage leveren. Door proactief informatie open te stellen in plaats van op verzoek wordt het voor burgers en bedrijven makkelijker om inzicht te krijgen in gemeentelijke processen.

Werken in samenwerkingsverbanden is noodzakelijk, maar niet altijd vanzelfsprekend. Het samen organiseren van informatievoorziening is efficiënter, goedkoper en slimmer omdat we van elkaar leren en schaalvoordelen genereren. Bij nieuwe ontwikkelingen haken we daarom bewust aan bij ontwikkelingen als [Samen Organiseren](#) en [Common Ground](#) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten zodat we ideeën opdoen, ontwikkelkracht combineren waar mogelijk en bijdragen aan harmonisatie van gemeentelijke werkprocessen.

Op het gebied van onze bedrijfsvoering maken we meer ruimte voor vernieuwing en verbetering en besteden we minder tijd aan beheren, natuurlijk altijd met oog voor veiligheid en continuïteit van gemeentelijke dienstverlening. We doen dit door werk in regie te zetten wat verantwoord is en samen te organiseren waar het kan. Maar ook door onze werkprocessen te digitaliseren, bestaande infrastructuren te vernieuwen zodat minder beheer nodig is en we blijvend aan de huidige en toekomstige eisen voldoen.

De dynamiek van eerder genoemde digitale transformatie vraagt om een grotere wendbaarheid, veranderkracht en digitale vaardigheid van onze organisatie. Het organiseren van kennisuitwisseling en -ontwikkeling krijgt dan ook nadrukkelijk een plek in de organisatie van ons werk. Verder vergroten we de zelfredzaamheid van medewerkers, onder andere door de inzet van selfservice voorzieningen.

Door verdergaande digitalisering, onze informatiehuishouding op orde te hebben, stabiliteit en betrouwbaarheid te bieden geeft informatievoorziening meerwaarde aan de gemeentelijke dienstverlening.

Compliance en governance

De inhoudelijke ambities op dit thema zijn terug te vinden in met name hoofdstuk 4 Bestuur en Dienstverlening. Wij benoemen dit hier, nu de dekking van de kosten op dit thema zijn geregeld in hoofdstuk 6 Bedrijfsvoering.

De uitgangspunten van het privacy beleid zijn besproken in de raad van 8 oktober 2019. Het privacy beleid is op 18 oktober 2019 vastgesteld door het college. Het protocol en de werkwijze afhandeling (incident)meldingen zijn geactualiseerd en vastgesteld.

Klachten en bezwaar/beroep

In 2019 zijn er 628 bezwaren binnen gekomen en zijn er 560 afgehandeld. Daarnaast zijn er 68 beroepszaken, 27 hoger beroepszaken en 25 voorlopige voorzieningszaken behandeld. Van de 560 afgehandelde bezwaren waren er 41 gegrond. Onze werkwijze om onnodige procedures te voorkomen en zoveel mogelijk met de betrokken inwoners te zoeken naar een passende oplossing is geïntensiveerd.

Privacy & gegevensbescherming

De uitgangspunten van het privacy beleid zijn besproken in de raad van 8 oktober 2019. Het privacy beleid is op 18 oktober 2019 vastgesteld door het college. Het protocol en de werkwijze afhandeling (incident)meldingen zijn geactualiseerd en vastgesteld.

Jaarrekening

Financieel resultaat 2019

Het jaar 2019 was in financieel economisch opzicht een redelijk gunstig jaar voor Nederland. Economisch gezien was er sprake van een doorzetting van de economische groei. De huizen- en grondverkoop trokken landelijk verder aan en de rijksfinanciën hebben zich ook goed ontwikkeld. Het accres van de algemene uitkering uit het gemeentefonds steeg minimaal in 2019 maar werd meer dan teniet gedaan door een negatieve bijstelling van het BTW-compensatiefonds. Daarnaast zijn de bezuinigingen uit het Regeerakkoord van het kabinet Rutte II (zoals de opschalingskorting, tegenwoordig door het Rijk apparaatskosten genoemd) blijven staan. Wel hebben we via het gemeentefonds voor een relatief groot bedrag aan vergoedingen gekregen van het Rijk voor taken die we moeten uitvoeren. Grosso modo hebben we in Amersfoort het jaar 2019 in financieel opzicht positief afgesloten met een incidenteel bruto bedrag van € 5,7 miljoen. Dit bedrag is het saldo van een groot aantal financiële meevallers en tegenvallers over het jaar 2019. Een groot deel van dit bedrag is in 2020 nodig voor projecten of lasten die eigenlijk voor 2019 geraamd waren, maar die wegens diverse omstandigheden geen doorgang konden vinden en in of na 2020 wel door moeten gaan. Hiervoor treft u separaat een voorstel aan met de zogenoemde 'bestemmings en overhevelingsvoorstellen' ter bestemming van het rekeningresultaat.

Bij de Zomerrapportage 2019 was reeds gerekend op een voordeel van € 4,3 miljoen. Dat voordeel was opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Tabel FB.Z.01 Afwijkingen Zomerrapportage 2019

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	PROGNOSE	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
SALDO EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-54.538	-60.918	-60.941	-23
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-16.282	-18.066	-13.114	4952
1.3 Wonen	-2.982	-3.075	-2.874	201
1.4 Mobiliteit	-4.105	-4.699	-4.699	0
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-77.907	-86.758	-81.628	5130
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-188.746	-191.423	-194.610	-3187
2.2 Veiligheid en handhaving	-13.301	-13.499	-13.857	-358
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-202.047	-204.922	-208.467	-3545
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-3.959	-3.934	-3.959	-25
3.2 Onderwijs en jeugd	-16.052	-16.052	-16.219	-167
3.3 Sport	-9.803	-10.103	-11.638	-1535
3.4 Cultuur	-20.906	-21.141	-21.340	-199
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-50.720	-51.230	-53.156	-1926
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-10.235	-10.276	-11.217	-941
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-10.235	-10.276	-11.217	-941

5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	364.044	365.044	370.560	5516
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	364.044	365.044	370.560	5516
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-43.585	105
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-43.585	105
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-20.153	-31.832	-27.493	4.339

Na de Zomerrapportage 2019 heeft zich nog een aantal mutaties (hogere baten en lagere lasten als ook lagere baten en hogere lasten) voorgedaan waar we medio vorig jaar niet op gerekend hadden. Hieronder gaan we in op de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers over het gehele jaar 2019. Daarbij tekenen we aan dat het grootste deel van de mee- en tegenvallers een incidenteel karakter heeft.

Tabel AR.01 Overzicht belangrijkste mee- en tegenvallers

Bedragen in € mln.

(x € mln.)

Nr.	Programma	Hogere baten / lagere lasten		Hogere lasten / lagere baten		Saldo
1	1.1 Stedelijk beheer en milieu	Lagere lasten energietransitie	1,3			1,3
2	1.1 Stedelijk beheer en milieu	Sloop voormalig Elisabeth Ziekenhuis en aanleg Beekdal	1,7			1,7
3	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Lagere lasten Vathorst over de Laak ('t Hammetje)	2,5			2,5
4	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Lagere lasten implementatie omgevingswet	1,2			1,2
5	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling			Vorming voorziening Vathorst Bovenduijst	4,6	-4,6
6	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling			Verhoging verliesvoorzieningen grondexploitatie	1,5	-1,5
7	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Grondexploitaties	5,2	Voorraadmutatie grondexploitaties	5,1	0,1
8	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	Verkoop vastgoed	1,5			1,5
9	1.2 Ruimtelijke ontwikkeling / 3.3 Sport	Verhuur sportaccommodaties	2,7	Verhuur sportaccommodaties	2,7	0,0
10	2.1 Sociaal domein			Afrekening voorgaande jaren m.b.t. Jeugd	1,8	-1,8
11	2.1 Sociaal domein			Stijging cliënten ambulante jeugdhulp	2,9	-2,9
12	2.1 Sociaal domein	Hogere eigen bijdrage en vergoeding vanwege ambulantisering beschermd wonen	0,7	Toename cliënten bij WMO begeleiding en dagactiviteiten	3,0	-2,3
13	2.1 Sociaal domein			Hogere lasten en lagere eigen bijdrage WMO huishoudelijke hulp, wonen, rollen en vervoer	1,1	-1,1

14	2.1 Sociaal domein	Lagere lasten PGB's beschermd wonen	1,5			1,5
15	2.1 Sociaal domein	Lagere uitkeringslasten BUIG	4,1	Lagere Rijksuitkering BUIG	2,2	1,9
16	2.1 Sociaal domein	Uitkering voorgaande jaren BUIG a.g.v. hoger beroepszaak verdeelmodel 2015	3,0			3,0
17	3.2 Onderwijs en jeugd	Terugbetaling onderwijsachterstandenbeleid vanuit het Rijk	1,3			1,3
18	4.1 Bestuur en dienstverlening			Extra storting in pensioen-voorziening politieke ambtsdragers	2,4	-2,4
19	5.1 Financiën en belastingen	Algemene uitkering, accresontwikkeling etc.	5,8			5,8
20	6.1 Bedrijfsvoering			Afboekings voorbereidings-kosten renovatie Stadhuis	1,0	-1,0
21	6.1 Bedrijfsvoering	Verkoop pand Langegracht 11	1,1			1,1
22	Diversen	Overige meevallers		Overige tegenvallers		0,4
Totaal						5,7

1. In de begroting 2019 was extra incidenteel geld uitgetrokken voor duurzaamheid. Met deze middelen is extra ambtelijke capaciteit aangetrokken. Door de krapte op de arbeidsmarkt verliep de werving echter minder voorspoedig dan gedacht, waardoor incidenteel een bedrag van € 1,3 miljoen niet uitgegeven is.
2. Voor de sloop van het voormalige Elisabeth Ziekenhuis en de aanleg van het Beekdal was in 2019 een incidenteel bedrag van € 3,3 miljoen beschikbaar. De sloopwerkzaamheden zijn echter nog niet volledig afgerond en de aanbesteding voor de aanleg loopt. In 2019 is ongeveer de helft van het beschikbare bedrag besteed aan de sloop en de voorbereiding van de aanleg. De andere helft is nog niet uitgegeven.
3. Zoals reeds in de zomerrapportage gemeld is de planvorming 't Hammetje in Vathorst over de Laak gestart in de tweede helft van 2019, hierdoor is er nagenoeg niets uitgegeven ten laste van het incidentele budget van 2019 en resteert er incidenteel € 2,5 miljoen.
4. In 2019 was er incidenteel geld beschikbaar voor de implementatie van de omgevingswet. Daarnaast is er een bedrag van € 462.000 overgeheveld vanuit de jaarrekening 2018. Daarmee was er in 2019 een totaal beschikbaar incidenteel budget van € 1,7 miljoen. Dit bedrag is grotendeels niet besteed in 2019.
5. In verband met scherpere landelijke boekhoudregels (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voor de nog niet in exploitatie genomen gronden, moet er een voorziening getroffen worden voor de gronden van Vathorst Bovenduijst. De huidige boekwaarde is namelijk € 4,6 miljoen hoger dan de huidige getaxeerde marktwaarde in de huidige agrarische bestemming.
6. Voor een aantal grondexploitaties (waaronder die voor Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) en Vathorst bedrijventerrein) hebben we de verliesvoorzieningen moeten verhogen. Dat kost ongeveer € 1,5 miljoen (incidenteel).
7. De grondexploitaties leiden per saldo tot een voordeel van incidenteel € 0,1 miljoen.

8. De verkoop van panden (o.s. de Nijkerkerstraat en aan de Kruiskamp) levert een financieel voordeel op van incidenteel € 1,5 miljoen.
9. Vanaf 2019 is kostprijsdekkende verhuur van de sportaccommodaties ingevoerd. Dit levert incidenteel een extra bate op van € 2,7 miljoen in programma 1.2.3 Vastgoed. Hier tegenover staat een verhoging van de vergoeding voor de exploitatie van sportaccommodaties aan SRO, zie programma 3.3 Sport. Per saldo is het budgettair neutraal voor de gemeente.
10. Nagekomen facturen van zorgaanbieders over de afgelopen jaren 2016 -2018 leiden tot een tekort van incidenteel € 1,8 miljoen.
11. Door een grotere vraag en autonome groei van de cliënten is er meer uitgegeven aan ambulante jeugdhulp: structureel € 2,9 miljoen .Een deel hiervan wordt door het Rijk vergoed via de algemene uitkering in het programma 5.1 Financiën en Belastingen.
12. Vanwege een toename van het aantal cliënten bij begeleiding en dagactiviteiten is er een structureel tekort van € 2,0 miljoen op begeleiding en van € 800.000 op dagbesteding (ook structureel). Voor een deel worden deze tekorten gedekt door een extra bijdrage uit het budget van beschermd wonen in verband met de ambulantisering van beschermd wonen. Voor een ander deel hebben we hogere structurele eigen bijdragen ontvangen voor begeleiding WMO.
13. Vanwege een stijging van de zorgvraag is er een tekort ontstaan bij de WMO, onderdeel huishoudelijke hulp, wonen, rollen en vervoer van structureel € 1,1 miljoen. Hier is deels compensatie voor gekomen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds, welke bate in programma 5.1 is verantwoord.
14. Het gebruik van de persoonsgebonden budgetten (PGB) binnen de WMO is gedaald. Dat levert een structureel voordeel op van € 1,5 miljoen.
15. Vanwege een daling van het aantal bijstandsccliënten en het verstrekken van minder leningen, hebben we een voordeel van incidenteel € 4,1 miljoen. Hier staat een lagere rijksbijdrage van incidenteel € 2,2 miljoen tegenover.
16. Sinds 2015 loopt er een juridisch geschil met het ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid over het verdeelmodel van de bijstandsuitkeringen 2015. De rechtbank heeft in een hoger beroepszaak daar afgelopen jaar uitspraak over gedaan en geconcludeerd dat Amersfoort in 2015 en 2016 benadeeld is, waardoor we recht hebben op een incidentele uitkering van in totaal € 3 miljoen. De bijstandslasten over die jaren waren reeds in de jaarrekeningen 2015 en 2016 opgenomen.
17. Vanwege een herziening van de verantwoording over de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid hebben we een financiële meevaller van incidenteel € 1,3 miljoen.
18. Door de verlaging van de rekenrente voor de pensioenen van wethouders hebben we incidenteel € 2,4 miljoen extra moeten storten in de pensioenvoorziening politieke ambtsdragers.
19. Op basis van opeenvolgende circulaire over het gemeentefonds is de algemene uitkering hoger uitgekomen dan begroot, omdat we extra geld hebben ontvangen voor taken die we erbij hebben gekregen en voor taken die we reeds uitvoerden. Met name voor het Sociaal Domein hebben we extra middelen ontvangen. Het accres is iets hoger uitgekomen, daar staat een lager bedrag voor het BTW-compensatiefonds tegenover. Ook de groei van de stad is kleiner dan begroot. Per saldo resteert er een voordeel in de algemene uitkering van € 5,8 miljoen.

20. Conform het raadsbesluit van 12 november 2019 over de Toekomst Stadhuis zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor de renovatie van het stadhuis van incidenteel € 1 miljoen, afgeboekt.
21. De verkoopopbrengst van het pand Langegracht 11 waar jarenlang de afdeling archeologie was gehuisvest, levert incidenteel € 1,1 miljoen op.
22. Tot slot zijn er diverse financiële mee- en tegenvallers die kleiner zijn dan € 1 miljoen. Voor een toelichting daarop en een uitgebreidere toelichting op de andere onderdelen, verwijzen we u naar de beleidsinhoudelijke programma's in deze jaarrekening.

Overzicht baten en lasten per programma

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN EXCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-62.434	-68.815	-71.000	-2.185
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-46.422	-51.510	-49.233	2.277
1.3 Wonen	-3.222	-3.315	-2.297	1.018
1.4 Mobiliteit	-7.137	-7.731	-7.419	312
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-119.216	-131.371	-129.949	1.422
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	-244.514	-247.692	-250.770	-3.078
2.2 Veiligheid en handhaving	-14.290	-14.488	-14.917	-428
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-258.805	-262.181	-265.687	-3.506
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-4.474	-4.449	-3.972	477
3.2 Onderwijs en jeugd	-21.721	-21.728	-22.653	-925
3.3 Sport	-9.803	-9.532	-10.984	-1.452
3.4 Cultuur	-21.652	-21.887	-22.008	-120
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-57.651	-57.597	-59.616	-2.020
4. Bestuur en dienstverlening				
4.1 Bestuur en dienstverlening	-17.276	-17.316	-20.323	-3.007
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-17.276	-17.316	-20.323	-3.007
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-5.593	-4.593	-8.683	-4.090
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-5.593	-4.593	-8.683	-4.090
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-58.064	-58.466	-58.134	331
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-58.064	-58.466	-58.134	331
TOTAAL LASTEN	-516.605	-531.524	-542.393	-10.869

BATEN EXCLUSIEF ONTREKKINGEN AAN RESERVES**1. Duurzame en groeiende stad**

1.1 Stedelijk beheer en milieu	7.897	7.897	8.509	613
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	30.140	33.444	35.099	1.654
1.3 Wonen	241	241	329	88
1.4 Mobiliteit	3.032	3.032	3.381	349
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	41.310	44.614	47.318	2.704

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	55.769	55.769	57.715	1.947
2.2 Veiligheid en handhaving	989	989	1.028	39
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	56.758	56.758	58.743	1.985

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	515	515	547	32
3.2 Onderwijs en jeugd	5.669	5.676	9.143	3.467
3.3 Sport	0	0	13	13
3.4 Cultuur	747	747	1.186	439
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	6.931	6.937	10.888	3.951

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening	7.041	7.041	6.949	-91
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	7.041	7.041	6.949	-91

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	369.637	369.637	374.943	5.306
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	369.637	369.637	374.943	5.306

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	14.776	14.776	16.612	1.836
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	14.776	14.776	16.612	1.836

TOTAAL BATEN	496.452	499.762	515.454	15.692
---------------------	----------------	----------------	----------------	---------------

SALDO EXCLUSIEF MUTATIES AAN RESERVES**1. Duurzame en groeiende stad**

1.1 Stedelijk beheer en milieu	-54.538	-60.918	-62.490	-1.572
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-16.282	-18.066	-14.134	3.932
1.3 Wonen	-2.982	-3.075	-1.968	1.106
1.4 Mobiliteit	-4.105	-4.699	-4.038	661
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-77.906	-86.758	-82.631	4.127

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	-188.746	-191.924	-193.055	-1.131
2.2 Veiligheid en handhaving	-13.301	-13.499	-13.888	-389
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	-202.047	-205.423	-206.944	-1.521

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	-3.959	-3.934	-3.425	509
3.2 Onderwijs en jeugd	-16.052	-16.052	-13.510	2.542
3.3 Sport	-9.803	-9.532	-10.971	-1.439
3.4 Cultuur	-20.906	-21.141	-20.822	319
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-50.720	-50.659	-48.728	1.931

4. Bestuur en dienstverlening

4.1 Bestuur en dienstverlening	-10.235	-10.276	-13.374	-3.098
Subtotaal 4. Bestuur en dienstverlening	-10.235	-10.276	-13.374	-3.098

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	364.044	365.044	366.260	1.216
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	364.044	365.044	366.260	1.216

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-41.522	2.168
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-43.288	-43.690	-41.522	2.168

TOTAAL SALDO	-20.153	-31.762	-26.939	4.822
---------------------	----------------	----------------	----------------	--------------

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-1.165	-8.062	-8.062	0
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-96	-96	-96	0
1.3 Wonen	0	-474	-474	0
1.4 Mobiliteit	-3.700	-3.700	-3.700	0
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	-4.961	-12.332	-12.332	0
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	0	-1.851	-1.851	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	0	0	0
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	0	-1.851	-1.851	0
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-50	-50	-50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-31	-31	-31	0
3.3 Sport	-2	-252	-252	0
3.4 Cultuur	-60	-60	-60	0
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	-143	-393	-393	0
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	-3.419	-31.133	-30.579	555
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	-3.419	-31.133	-30.579	555
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	-1.748	-2.919	-2.919	0
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	-1.748	-2.919	-2.919	0
TOTAAL TOEVOEGINGEN AAN RESERVES	-10.271	-48.629	-48.074	555

ONTREKKINGEN AAN RESERVES**1. Duurzame en groeiende stad**

1.1 Stedelijk beheer en milieu	1.880	2.548	7.014	4.466
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	1.000	2.622	1.730	-892
1.3 Wonen	1.200	2.700	2.004	-696
1.4 Mobiliteit	1.612	1.720	108	-1.612
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	5.692	9.590	10.856	1.266

2. Inclusieve en veilige stad

2.1 Sociaal Domein	6.990	14.483	14.483	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	400	261	-139
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	6.990	14.883	14.744	-139

3. Lerende, werkende en dynamische stad

3.1 Economie	0	0	0	0
3.2 Onderwijs en jeugd	12	12	6	-6
3.3 Sport	35	103	115	12
3.4 Cultuur	519	519	429	-90
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	566	634	549	-85

5. Financiën en belastingen

5.1 Financiën en belastingen	13.985	52.092	51.856	-237
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	13.985	52.092	51.856	-237

6. Bedrijfsvoering

6.1 Bedrijfsvoering	3.191	3.191	2.726	-465
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	3.191	3.191	2.726	-465

TOTAAL ONTREKKINGEN AAN RESERVES	30.424	80.390	80.732	341
---	---------------	---------------	---------------	------------

SALDO MUTATIES AAN RESERVES				
1. Duurzame en groeiende stad				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	715	-5.514	-1.048	4.466
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	904	2.526	1.634	-892
1.3 Wonen	1.200	2.226	1.530	-696
1.4 Mobiliteit	-2.088	-1.980	-3.592	-1.612
Subtotaal 1. Duurzame en groeiende stad	731	-2.742	-1.476	1.266
2. Inclusieve en veilige stad				
2.1 Sociaal Domein	6.990	12.631	12.631	0
2.2 Veiligheid en handhaving	0	400	261	-139
Subtotaal 2. Inclusieve en veilige stad	6.990	13.031	12.893	-139
3. Lerende, werkende en dynamische stad				
3.1 Economie	-50	-50	-50	0
3.2 Onderwijs en jeugd	-19	-19	-26	-6
3.3 Sport	33	-149	-137	12
3.4 Cultuur	459	459	369	-90
Subtotaal 3. Lerende, werkende en dynamische stad	423	241	156	-85
5. Financiën en belastingen				
5.1 Financiën en belastingen	10.566	20.959	21.277	318
Subtotaal 5. Financiën en belastingen	10.566	20.959	21.277	318
6. Bedrijfsvoering				
6.1 Bedrijfsvoering	1.443	272	-193	-465
Subtotaal 6. Bedrijfsvoering	1.443	272	-193	-465
TOTAAL SALDO MUTATIES AAN RESERVES	20.153	31.762	32.658	896
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	5.718	5.718

Overzicht incidentele en structurele baten en lasten

Tabel: JI.01 Incidentele baten en lasten

	Presentatie van het structureel saldo	PRIMITIEVE BEGROTING 2019	BEGROTING 2019 NA WIJZIGING	REKENING 2019	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
	Totaal Baten	496.452	499.762	515.454	15.692
	Totaal Lasten	-516.605	-531.524	-542.393	-10.869
	Saldo baten en lasten	-20.153	-31.762	-26.939	4.823
	Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	20.153	31.762	32.658	896
	Resultaat	0	0	5.718	5.718
	Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-7.728	-6.124	-635	5.489
	Structurele saldo	7.728	6.124	6.353	229

	Structurele baten en lasten na verlaging van incidentele posten	PRIMITIEVE BEGROTING 2019	BEGROTING 2019 NA WIJZIGING	REKENING 2019	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
	Baten	499.141	501.085	523.316	22.231
	Lasten	-491.413	-494.961	-516.963	-22.002
	Structureel saldo	7.728	6.124	6.353	229

Tabel JI.01.01

Incidentele budgetten groter dan € 100.000	PRIMITIEVE BEGROTING 2019	BEGROTING 2019 NA WIJZIGING	REKENING 2019	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-6.010	-12.288	-12.728	-441
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-6.271	-7.312	-6.844	468
1.3 Wonen	-1.500	-1.500	-558	942
1.4 Mobiliteit	-51	-541	-266	275
Reservemutaties 1. Duurzame en groeiende stad	619	-2.854	-1.475	1.379
2.1 Sociaal domein	-2.455	-5.029	-3.387	1.642
2.2 Veiligheid en handhaving	-247	-445	-462	-17
Reservemutaties 2. Inclusieve en groeiende stad	6.990	13.031	12.892	-139
3.1 Economie	-1.661	-375	0	375
3.2 Onderwijs en jeugd	-123	-123	-123	0
3.3 Sport	-566	-478	205	683
3.4 Cultuur	-2.169	-1.934	-1.998	-64
Reservemutaties 3. Lerende, werkende en dynamische stad	423	229	151	-78

4.1 Bestuur en dienstverlening	-473	-549	-355	194
5.1 Financiën en belastingen	-1.050	-1.050	-2.130	-1.080
Reservemutaties 5. Financiën en belastingen	10.257	20.685	21.240	555
6.1 Bedrijfsvoering	-3.716	-4.120	-3.495	625
Reservemutaties 6. Bedrijfsvoering	276	-1.470	-1.301	169
Totaal Incidentele posten	-7.728	-6.124	-635	5.489

Jl.02 Structurele reserve mutaties

Structurele reservemutaties	PRIMITIEVE BEGROTING 2019	BEGROTING 2019 NA WIJZIGING	REKENING 2019	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
<u>Stortingen:</u>				
Reserve dekking kapitaallasten stadhuisplein	-575	0	0	0
<u>Onttrekkingen:</u>				
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	2.163	2.141	1.150	-991
Saldo structurele reservemutaties	1.588	2.141	1.150	-991

Begrotingsrechtmatigheid

JB.01: Begrotingsrechtmatigheid per programma

PROGRAMMA	PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
LASTEN INCLUSIEF TOEVOEGINGEN AAN RESERVES				
1.1 Stedelijk beheer en milieu	-63.600	-76.877	-79.062	-2.185
2.1 Sociaal Domein	-244.514	-249.544	-252.622	-3.078
2.2 Veiligheid en handhaving	-14.290	-14.488	-14.917	-428
3.2 Onderwijs en jeugd	-21.752	-21.759	-22.684	-925
3.3 Sport	-9.805	-9.784	-11.236	-1.452
3.4 Cultuur	-21.712	-21.947	-22.068	-120
4.1 Bestuur en dienstverlening	-17.276	-17.316	-20.323	-3.007
5.1 Financiën en belastingen	-9.012	-35.726	-39.262	-3.536
TOTAAL LASTEN	-401.963	-447.443	-462.173	-14.731

Toelichting per programma

Programma Sociaal Domein

Het programma laat een overschrijding zien van € 3.078. Deze overschrijding wordt voor € 8.922 gecompenseerd door inkomsten van het rijk die elders in de begroting staan. De resterende overschrijding wordt veroorzaakt door de toenemende vraag naar zorg en ondersteuning en is bij de zomerrapportage aan de raad gemeld.

Programma Veiligheid en Handhaving

De overschrijding van de lasten in het deelprogramma Fysieke Veiligheid en Sociale Veiligheid worden voornamelijk verklaart door de Afwikkeling Niet Gesprongen Explosieven 2018 (NGE) en mutaties in de formatie van de afdeling Bestuur Strategie en Veiligheid (BSV). De lasten van Afwikkeling Niet Gesprongen Explosieven 2018 (€ 358.000) worden volledig gecompenseerd. Deze gelden staan als baat verantwoord in programma 5.1 Algemene Uitkering.

Programma Onderwijs en Jeugd

De overschrijding van de lasten in programma onderwijs wordt veroorzaakt doordat de begrotingswijziging voor de doordecentralisatie onderwijshuisvesting (ingangsdatum 1 januari 2019) is verwerkt vanaf de begroting 2020.

Programma Sport

De overschrijding van de lasten in programma sport wordt veroorzaakt doordat met ingang van 2019 kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties is ingevoerd. De hogere huurlast wordt gecompenseerd door een hogere exploitatiebijdrage aan SRO. De baten staan op programma 1.2 Ruimtelijke Ordening, onderdeel vastgoed. Per saldo is het budget neutraal voor de gemeente. Vanaf 2020 is de kostprijsdekkende huur van sportaccommodaties in de begroting verwerkt, waardoor de afwijking incidenteel is.

Programma Cultuur

De overschrijding van de lasten in het deelprogramma Evenementen wordt voornamelijk verklaart door de viering van Koningsdag. Dit is toegelicht in de Raadsinformatiebrief 2019-70 van 6 september 2019. Overigens wordt op programmaniveau de overschrijding volledig gecompenseerd door hoger inkomsten, ondermeer ook van Koningsdag.

Programma Bestuur en dienstverlening

De overschrijding in deelprogramma Bestuur en regionale samenwerking wordt veroorzaakt door een extra storting in de pensioenvoorziening van politieke ambtsdragers vanwege een forse verlaging van de rekenrente en de inhuur van een procesbegeleider voor het sociaal domein die grotendeels werd betaald door de regio.

De overschrijding in deelprogramma Dienstverlening wordt veroorzaakt door het feit dat het nodig was om extra capaciteit in te huren voor werkzaamheden rondom vergunningverlening. Deels omdat we met een flexibele schil werken op de vergunningverlening zodat alle aanvragen tijdig konden worden afgehandeld en deels omdat er naast de reguliere werkzaamheden ook noodzakelijkerwijs tijd een aandacht moest worden besteed aan de implementatie van de facetten van ondermeer de nieuwe omgevingswet en het bouwveiligheidsprotocol.

Programma Financiën en belastingen

De overschrijding in deelprogramma Belastingen wordt veroorzaakt door een forse stijging van het aantal bezwaren, voornamelijk door No Cure No Pay bureaus, m.b.t. de WOZ. Naast dat het voor het tijdig afhandelen van deze bezwaren noodzakelijk was om extra capaciteit in te huren, is de gemeente ook verplicht om bij een daadwerkelijke verlaging van de WOZ-waarde de door de bureaus gemaakte proceskosten te betalen. Hierdoor zijn extra kosten gemaakt.

De overschrijding in deelprogramma Rente en Dividend wordt veroorzaakt door een afwijking van meer dan 25% ten opzichte van het rente omslag percentage, waarmee in de meerjarenbegroting 2019 - 2022 is gerekend. Hierdoor is conform de BBV - voorschriften (Notitie Rente) een verplichte nacalculatie doorgevoerd.

Dit resulteert in een nadeel ten opzichte van de begroting op het taakveld Treasury, maar een voordeel in de beleidsprogramma's en daarmee op de taakvelden van de investeringen. De belangrijkste oorzaak van het lagere renteomslagpercentage is de fasering van investeringen, een dalende rente en het aantrekken van een vaste geldlening tegen een percentage van minder dan 1%. Dit leidt in de desbetreffende programma's tot lagere rente- en daarmee ook kapitaallasten.

JB.01: Begrotingsrechtmatigheid kredieten

Naam investering	Investerings-krediet	Realisatie	Afwijking
Verharding hoogland 2019	274	464	-190
Vervanging/renovatie flehite	2.060	2.191	-131
Riolering 2019	0	7.900	-7.900

Toelichting per investeringskrediet

Verharding Hoogland

Verharding Hoogland 2019 heeft meer gekost dan begroot omdat er meer wegen in het buitengebied zijn aangepakt. Deze meerkosten waren overigens wel gepland in het Meerjaren Programma Openbare Ruimte, maar nog niet verwerkt in een herschikking van de ramingen.

Vervanging/ renovatie flehite:

De "overschrijding" is hoofdzakelijk het gevolg van het feit dat nog niet alle subsidies zijn ontvangen. In 2020 en in 2021 zullen nog ontvangsten binnenkomen ter dekking van de investering.

Riolering 2019

Tot en met 2017 zijn de investeringen in de riolering direct gedekt uit de gespaarde bedragen in de voorziening riolering. Met ingang van 2018 worden de investeringen geactiveerd. Deze investeringen zijn niet geraamd, waardoor de overschrijding 2019 is ontstaan.

Balans

Tabel: BA.01 ACTIVA

ACTIVA	31-12-2018	31-12-2019
Vaste Activa		
Immateriële Vaste Activa	855	730
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	855	730
Materiële Vaste Activa	412.908	413.110
Investerings met een economisch nut	342.120	333.794
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.699	13.824
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	63.271	62.991
In Erfpacht	1.818	2.502
Financiële Vaste Activa	94.865	80.569
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	6.168	6.168
Leningen aan:		
- Deelnemingen	5.212	5.156
- Woningbouwcoöperaties	0	0
Overige langlopende geldleningen	77.245	63.683
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6.240	5.562
Totaal Vaste Activa	508.628	494.409
Viottende Activa		
Voorraden	110.910	112.909
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	96.407	99.153
Gereed product en handelsgoederen	14.503	13.756
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	45.639	49.909
Vorderingen op openbare lichamen	30.122	38.471
Rekening-courant financiële instellingen	1.905	2.055
Rekening-courant niet- financiële instellingen	91	55
Overige vorderingen	13.522	9.328
Liquide Middelen	43	45
Kassaldi	9	6
Banksaldi	35	39
Overlopende Activa	40.699	26.839
De van de Europese en Ned. overheidslichamen nog te ontv. voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontv. bijdr. van:		
- Europese overheidslichamen	39	12

- Overige Nederlandse overheidslichamen	27.964	12.894
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	12.696	13.932
Totaal Vlottende Activa	197.291	189.702
Totaal ACTIVA	705.919	684.110
Het totaal aan gewaarborgde geldleningen en borgstellingen is eind 2019 € 619.969		

Tabel: BP.01 PASSIVA

PASSIVA	31-12-2018	31-12-2019
Vaste Passiva		
<i>Eigen Vermogen</i>	212.081	185.142
Algemene Reserve	76.970	76.120
Bestemmingsreserves	106.446	103.304
Gerealiseerd resultaat	28.665	5.718
<i>Voorzieningen</i>	43.384	74.052
<i>Vaste Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	293.764	320.333
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	257.683	286.781
- Binnenlandse bedrijven	24.243	20.087
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	11.765	11.283
Waarborgsommen	72	1.481
voortuitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	700
Totaal Vaste Passiva	549.229	579.527
Vlottende Passiva		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	92.288	59.643
Overige Kasgeldleningen	45.000	25.000
Banksaldi	30.741	5.842
Overige schulden	16.547	28.801
<i>Overlopende Passiva</i>	64.402	44.940
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Van:		
- Europese overheidslichamen	0	148
- Het Rijk	4.258	2.288
- overige Overheid	5.932	6.133
Overige voortuitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	54.212	5.487
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	0	30.884
Totaal Vlottende Passiva	156.690	104.584
Totaal PASSIVA	705.919	684.110
Het totaal aan gewaarborgde geldleningen en borgstellingen is eind 2019 € 619.969		

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 5 juli 2016 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht van de geïncasseerde eigen bijdragen waarna maandelijks afstorting aan de gemeenten plaatsvindt.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2019 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen en omvang van de zorgverlening in totaal beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat gemeenten niet beschikken over de inkomensgegevens van de personen om de eigen bijdrage op persoonsniveau te kunnen berekenen. Hierdoor is het voor gemeenten niet mogelijk de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van

jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient wel een verplichting opgenomen te worden.

BALANS

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen.

Immateriële vaste activa

Algemeen

Alle immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Afschrijving vindt bij kosten van geldleningen plaats binnen de looptijd van de lening. Eventuele bijdragen van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV).

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Strategische gronden, voorheen Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) onder Materiële vaste activa

Conform de notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV zijn NIEGG en bouwgronden in exploitatie (BIE) die per 1 januari 2016 uit exploitatie zijn genomen, op basis van een overgangsbepaling tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangsdatum Wijzigingsbesluit) geherrubriceerd naar de materiële vaste activa. Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van vier jaar. Voor de waardering van de NIEGG per 31 december 2019 heeft er een toets plaats gevonden. Daarbij geldt dat de marktwaarde van deze gronden wordt bepaald, tegen de op dat moment geldende bestemming. Hieruit is een duurzame waardevermindering vastgesteld, en heeft geleid tot een verliesvoorziening voor de afwaardering van deze gronden.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot en met 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de bijlage bij de financiële verordening, zoals laatstelijk vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering d.d. 5 juli 2016. De afschrijvingen worden lineair berekend startend op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De tabel met afschrijvingstermijnen is hieronder weergegeven. Volledigheidshalve merken wij op dat investeringen voor 1 juli 2016 de afschrijvingstermijnen gelden zoals die van toepassing waren op de jaarstukken 2015. Voor nieuwe investeringen vanaf 1 juli 2016 geldt de onderstaande tabel:

CATEGORIE	AFSCHRIJVINGSDUUR
Immateriële vaste activa maximaal	
Saldo van agio en disagio	5 jaar
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	5 jaar

Bijdrage aan activa in eigendom van derden	10-15 jaar
Kosten van geldleningen (deze worden direct t.l.v. de exploitatie gebracht)	
Materiële vaste activa	
Automatisering:	
Netwerkbekabeling glas	10 jaar
'Thin-cliënts'	6 jaar
Server software en licenties	3 à 5 jaar
Werkplekken	2 à 5 jaar
Data center voorzieningen	3 à 6 jaar
Inventaris:	
Meubilair	10 jaar
Overige voorzieningen	5 à 15 jaar
Vervoermiddelen:	
Dienstauto's	5 jaar
Gebouwen:	
Scholen	40 jaar
Sporthallen/gymzalen	40 jaar
Theatervoorzieningen en overige gebouwen	25 à 50 jaar
Kleed- en wasaccommodaties	25 jaar
Diverse noodlokalen	15 jaar
Terreinen:	
Sportterreinen	40 jaar
Speelterreinen	30 jaar
Kunstgrasvelden	10 jaar
Infrastructuur:	
Reconstructies en groot onderhoud wegen	25 à 40 jaar
Kademuren/ bruggen	50 jaar

Beschoeiingen	40 jaar
Houten bruggen	25 jaar
Verkeersregelinstallaties	10 jaar
openbare verlichting masten	48 jaar
openbare verlichting armaturen	24 jaar
openbare verlichting kabels	60 jaar
openbare verlichting schakelkasten	30 jaar
Activa economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven*	10 jaar

*Onder de categorie 'Activa economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven' worden ook rioleringsinvesteringen opgenomen. Deze worden in 40 jaar afgeschreven.

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen en leningen aan deelnemingen zijn tenzij anders is vermeld opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en

afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of een BV.

Vlottende activa

Vlottende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een voorziening voor het verwachte tekort getroffen.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt daarnaast de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari.

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief de grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Overig onderhanden werk

Met ingang van dit jaar worden het saldo van het overig onderhanden werk naar nog te betalen of vooruitontvangen bedragen overgeheveld. Tot vorig jaar werd dit onder de voorraden verantwoord. In principe zijn dat geen voorraden.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Algemeen

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen, de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen, risico's en of door derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatie voorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Leaseverplichting

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van het stadhuiscomplex vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractuele verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg - en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans ACTIVA

VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA Vaste Activa

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	855					125	730
MATERIËLE VASTE ACTIVA	412.908	17.063			208	16.653	413.110
FINANCIËLE VASTE ACTIVA	94.865	417		14.714			80.569
TOTAAL	508.628	17.480	0	14.714	208	16.778	494.409

Toelichting:

Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.1 Immateriële Vaste Activa

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Bijdrage aan activa in eigendom derden	855					125	730
TOTAAL	855	0	0	0	0	125	730

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.2 Materiële Vaste Activa

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Investeringen met een economisch nut	342.120	5.391			192	13.526	333.794
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.699	8.253				129	13.824
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	63.271	2.719				2.999	62.991
In erfpacht	1.818	700			17		2.502
TOTAAL	412.908	17.063	0	0	208	16.653	413.110

Toelichting:

Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven. Bij de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is de afschrijvingssystematiek toegelicht. Eveneens is hier bijgevoegd een tabel met afschrijvingstermijnen.

Tabel: TBA.VA.2.1 Investeringen met economisch nut

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Gronden en terreinen	28.650					13	28.637
Bedrijfsgebouwen	288.432	785			167	9.585	279.465
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	11.136	1.603				1.062	11.678
Machines, apparaten en installaties	1.116					130	986
Overige materiële vaste activa	12.787	3.003			25	2.736	13.028
TOTAAL	342.120	5.391	0	0	192	13.526	333.794

Toelichting:

De belangrijkste investeringen worden in de onderstaande tabel voor de materiële vaste activa uiteengezet.

Tabel: TBA.VA.2.1A Belangrijkste investeringen in materiële vaste activa met economisch nut

Omschrijving	Werkelijk besteed in 2019
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw zwembad Hogekwartier	987
Nieuwbouw Scholencomplex de Vosheuvel	260
Flint Onderhoudsplan	258
Renovatie Flehite	225
Eemcentrum	88
Renovatie Stadhuis	-1.082
Subtotaal	736
Grond, -en weg- en waterbouwkundige werken	
Entreegebied Rusthof	877
Toplaag kunstgras Nieuwland	277
Toplaag kunstgras VVZA veld 4	277
Subtotaal	1.431
Machines, apparaten en installaties	0
Subtotaal	0
Overige materiële vaste activa	
Zaaksysteem DMS	500
Netwerk Backbone	347
Meubelen-/ inrichting scholen	338
Subtotaal	1.185
TOTAAL	3.352

Tabel: TBA.VA.2.2 Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Overige materiële vaste activa	557	354					910
Rioleringen	5.143	7.900				129	12.914
TOTAAL	5.699	8.253	0	0	0	129	13.824

Toelichting:

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen de rioleringsinvesteringen en de kosten van begeleiding en civieltechnische werkzaamheden voor de plaatsing van ondergrondse containers (restafval).

Tabel: TBA.VA.2.3 Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut vóór 2017						
Gronden en terreinen	12.000					12.000
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	50.468	583			2.940	48.111
Overige materiële vaste activa	95				22	73
Subtotaal	62.564	583			2.962	60.185
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut na 2017						
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	707	2.136			37	2.806
Subtotaal	707	2.136			37	2.806
TOTAAL	63.271	2.719	0	0	2.999	62.991

Toelichting:

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen, verkeersregeling installaties, verharding -en bereikbaarheidsprojecten en Project Verder.

Tabel: TBA.VA.2.4 In erfpacht

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afschrijving	31-12-2019
Gronden en terreinen	1.818	700			17		2.502
TOTAAL	1.818	700	0	0	17	0	2.502

Toelichting:

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

In 2019 heeft er een afkoop erfpacht (voortdurend) van € 700.000 plaats gevonden, welke conform de Notitie Erfpacht geactiveerd is.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Tabel: TBA.VA.3 Financiële Vaste Activa

Omschrijving	31-12-2018	Investering / opname	Des-investering	Aflossingen	31-12-2019
Kapitaalverstrekking aan:					
Deelnemingen	6.168				6.168
Leningen aan:					
Deelnemingen	5.212			56	5.156
Overige langlopende geldleningen	77.245			13.562	63.683
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd één jaar of langer	6.240	417		1.096	5.562
TOTAAL	94.865	417	0	14.714	80.569

Tabel: TBA.VA.3.1 Kapitaalverstrekking aan Deelnemingen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Aandelen Rova Holding N.V.	174	174
Aandelen REMU houdstermaatschappij N.V.	5	5
Aandelen BNG Bank N.V.	681	681
Aandelen Vitens N.V.	132	132
Aandelen Theater- en Congrescentrum Flint N.V.	45	45
Aandelen NV SRO	45	45
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.	45	45
Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer B.V.	9	9
Parkeren Amersfoort B.V.	4.995	4.995
Amfors Holding B.V.	37	37
TOTAAL	6.168	6.168

Tabel: TBA.VA.3.3 Leningen aan Deelnemingen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Veiligheidsregio Utrecht	612	556
Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.	4.600	4.600
TOTAAL	5.212	5.156

Toelichting:

De aflossing over het boekjaar 2019 op de verstrekte lening aan Veiligheidsregio Utrecht bedraagt circa € 56.000.

Er is geen aflossing geweest op de verstrekte lening aan Grondexploitatie Amersfoort B.V.

Tabel: TBA.VA.3.4 Overige langlopende geldleningen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
--------------	------------	------------

Hypothecaire geldleningen	72.138	58.610
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	5.002	4.971
Sport - BSC Quick	105	103
TOTAAL	77.245	63.683

Toelichting:

De aflossingen aan de hypothecaire geldleningen bedraagt € 13,5 miljoen. De boekwaarde per 31-12-2019 bedraagt € 58,6 miljoen. Het totaal aantal hypothecaire geldleningen in 2019 is 722 t.o.v. 891 in 2018.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting betreft een deelname aan een fonds waaruit leningen in het kader van de volkshuisvesting worden verstrekt. De aflossingen over het boekjaar 2019 bedragen circa € 31.000.

In 1997 is de gemeente aangesproken om op basis van een verstrekte garantie de lening BSC Quick over te nemen. In 2001 is met BSC Quick overeengekomen deze lening af te lossen. Aflossing vindt plaats indien het resultaat van BSC Quick dit toelaat. In 2019 heeft er een kleine aflossing op de lening plaatsgevonden.

Tabel: TBA.VA.3.5 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Startersleningen SVn	5.990	5.312
Kredietbank Nederland	250	250
TOTAAL	6.240	5.562

De startersleningen SVN betreft de stand van de verstrekte leningen per 31 december 2019.

Aan de Stichting Kredietbank Nederland is in 2014 een lening verstrekt van € 250.000 ten behoeve van sociale kredietverlening aan Amersfoorters. Hiervoor is geen looptijd. Deze lening wordt gebruikt voor bijstand aan Amersfoortse ingezetenen die dit nodig hebben en loopt totdat het geld op is.

VLOTTENDE ACTIVA

Tabel: TBA.VL Vlottende Activa

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Voorraden	110.910	112.909
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	45.639	49.909
Liquide Middelen	43	45
Overlopende Activa	40.699	26.839
TOTAAL	197.291	189.702

VOORRADEN

Tabel: TBA.VL.1 Voorraden

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	96.443	99.207

Overig onderhanden werk	-36	-54
Gereed product en handelsgoederen	14.503	13.756
TOTAAL	110.910	112.909

Toelichting:

In de paragraaf gemeentelijk grondbeleid is een verdere toelichting opgenomen met betrekking tot de boekwaarden grondexploitaties. De post onderhanden werk betreft niet geactiveerde projecten met een maatschappelijk nut, gefinancierd uit de voorziening Fonds Openbare Ruimte en bijdragen van derden (gemeenten, rijk, provincie en derden).

Tabel: TBA.VL.1.1 Boekwaarden grondexploitaties

Boekwaarden grondexploitaties	Boekwaarde 31-12-2018	Lasten	Baten	Tussentijdse winst 2019	Mutatie verlies- voorziening 2019	Boekwaarde 31-12-2019
<i>Grondexploitaties:</i>						
Bestaand Stedelijk Gebied (BSG)	28.319	1.316	19	0	0	29.616
De Wieken	27.694	1.607	2.467	0	0	26.834
Amersfoort Vernieuwt	-1.017	179	0	326	0	-512
De Lichtenberg	24.963	2.407	227	0	0	27.143
Vathorst bedrijventerrein	13.171	4.345	786	0	0	16.730
de Geer	-158	15	0	0	0	-143
De Schans	570	17	0	0	0	587
Sportfondsenbad	916	414	2	0	0	1.328
Laan naar Emiclaer	-618	104	0	214	0	-300
Neptusplein 68-70	-319	124	0	0	0	-195
WWC De Birk	1.273	37	0	0	0	1.310
Engweg 9	87	140	0	0	0	227
Kavels over de Laak	1.323	84	5	0	0	1.403
Zwembad Liendert	372	236	0	0	0	609
Subtotaal grondexploitaties	96.575	11.025	3.506	540	0	104.636
<i>Voorziening voorraad onderhanden werk:</i>						
Bestaand Stedelijk Gebied (BSG)	-12.298	0	0	0	-840	-13.138
De Wieken	-9.597	0	0	0	-35	-9.632
De Lichtenberg	-325	0	0	0	325	0
Vathorst bedrijventerrein	0	0	0	0	-558	-558
De Geer	-21	0	0	0	-14	-35
WWC De Birk	-959	0	0	0	-3	-962
Engweg 9	-72	0	0	0	-51	-123
Zwembad Liendert	-120	0	0	0	-24	-144
Subtotaal voorziening	-23.392	0	0	0	-1.200	-24.593

Totaal grondexploitaties	73.183	11.025	3.506	540	-1.200	80.043
Grond Vathorst (OBV)	24.226	609	4.766	0	0	20.070
Vathorst algemeen grondbank	-966	5.333	5.274	0	0	-906
TOTAAL	96.443	16.968	13.545	540	-1.200	99.207

Toelichting:

In de paragraaf grondbeleid is een verder toelichting opgenomen over de geactualiseerde prognose van de grondexploitaties per 1 november 2019. Hierin is ook een tabel opgenomen waarin de uitkomsten van de herziene grondexploitaties weergegeven staan. Onderdeel van deze tabel zijn de te verwachten inkomsten (134,1 miljoen) en uitgaven (53,5 miljoen) na 1 november 2019. Het verwachte eindsaldo per 1 januari 2020 tegen netto contante waarde (NCW) is een tekort van €24,6 miljoen.

Tabel: TBA.VL.1.2 Gereed product en handelsgoederen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2018	Vermeerderingen	Verminderings	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2019
Voorraad vastgoed	14.503	0	-636	-110	13.757
TOTAAL	14.503	0	-636	-110	13.757

Toelichting:

Door de verkoop en verhuur van diverse panden is de boekwaarde afgeboekt. Dit betreft o.a. de Nijkerkerstraat 25-25b.

Daarnaast is op basis van een nieuwe taxatie de boekwaarde van het pand aan de Amersfoortsestraat 24-26 afgewaardeerd met € 110.000.

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Tabel: TBA.VL.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	30.122	38.471
Rekening-courant financiële instellingen	1.905	2.055
Rekening-courant niet- financiële instellingen	91	55
Overige vorderingen	13.522	9.328
TOTAAL	45.639	49.909

Tabel: TBA.VL.2.1 Vorderingen op Openbare Lichamen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	30.122	38.471
TOTAAL	30.122	38.471

De post vorderingen op openbare lichamen bestaat uit debiteuren op openbare lichamen en compensabele BTW (BCF).

Tabel: TBA.VL.2.2 Overige Vorderingen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Debiteuren	9.556	5.667
Voorziening dubieuze debiteuren	-820	-514
Debiteuren - Belastingen	1.940	2.029
Voorziening dubieuze debiteuren - Belastingen	-455	-525
Debiteuren - Sociale Zekerheid	6.937	5.911
Voorziening dubieuze debiteuren - Sociale Zekerheid	-3.636	-3.241
TOTAAL	13.522	9.328

Tabel: FP.04 Verloop schatkistbankieren

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag	3.783	3.783	3.783	3.783
Netto vlottende schuld	75.381	18.894	8.501	26.821
Ruimte / storting in schatkist	0	0	0	0

In 2019 is geen sprake geweest van een positief saldo op onze lopende rekening (zie de netto vlottende schuld), derhalve is er geen sprake van uitgezette middelen in 's Rijks schatkist. Voor meer informatie over het schatkistbankieren zie de Financieringsparagraaf.

LIQUIDE MIDDELEN

Tabel: TBA.VL.3 Kas- banksaldi

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Kassaldi	9	6
Banksaldi	35	39
TOTAAL	43	45

OVERLOPENDE ACTIVA

Tabel: TBA.VL.4 Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
De van de Europese en Ned. overheidslichamen nog te ontv. voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontv. bijdr. van:		

- Europese overheidslichamen	39	12
- Overige Nederlandse overheidslichamen	27.964	12.894
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	12.696	13.932
TOTAAL	40.699	26.839

Tabel: TBA.VL.4.1 De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	31-12-2018	Correctie 01-01-2019	Ontvangen bedragen	Toevoegingen	31-12-2019
<i>Europees:</i>					
Urbact III/Refill	39		39		0
Dzs acces subsidie				12	12
Subtotaal Europees	39	0	39	12	12
<i>Overig:</i>					
E27B Brede doeluitk Verkeer en Vervoer (prov Utrecht)	4.382		3.898		484
E 3 Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (prov Utrecht)	6			-6	0
Project Verder Maatregel 199	3.518			1	3.519
Project Verder Maatregel 184	145			177	322
Project Verder Maatregel 116	1.864		1.864		0
Project Verder Maatregel 40	12.695		13.880	4.649	3.464
BBV MNL-BBV-301				46	46
Samenwerkingsagenda	5.047			12	5.059
Bijdrage Regio vervoer	307		307		0
Subtotaal overig	27.964	0	19.949	4.879	12.894
TOTAAL	28.003	0	19.988	4.891	12.906

Tabel: TBA.VL.4.2 Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
<i>Nog te ontvangen bedragen:</i>		
Rente leningen	15	14
Het Rijk	444	820
Overige Nederlandse overheidslichamen	8.163	1.513
Nog te ontvangen bedragen niet overheid	3.879	7.827
Nog te ontvangen bedragen zorgaanbieders Sociaal Domein	0	700
Nog te ontvangen bedragen Regio Gemeenten Sociaal Domein	0	916
Nog te ontvangen verhaalbare kosten Facilitair grondbeleid	0	278

Nog te ontvangen te verrekenen kosten Facilitair grondbeleid	0	1.016
Vooruitbetaalde bedragen:		
Het Rijk	87	0
Overig	108	846
TOTAAL	12.696	13.932

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Tabel: TBP.VA Vaste Passiva

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Eigen Vermogen	212.081	185.142
Voorzieningen	43.384	74.052
Vaste Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	293.764	320.333
TOTAAL	549.229	579.527

Toelichting:

Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting per onderdeel hieronder weergegeven.

EIGEN VERMOGEN

Tabel: TBP.VA.1 Eigen Vermogen

Omschrijving	31-12-2018	Overige toevoegingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat- bestemming 2018	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	31-12-2019
Algemene Reserve	76.970	797	23.153	21.506		76.120
Bestemmingsreserves	106.446	9.225	18.376	7.159	1.150	103.304
Gerealiseerd resultaat	28.665	5.718		-28.665		5.718
TOTAAL	212.081	15.740	41.529	0	1.150	185.142

Tabel: TBP.VA.1.1 Specificatie Reserves

Omschrijving	31-12-2018	Overige toevoegingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat- bestemming 2018	Verminder- ing ter dekking van afschrijving	31-12-2019
A. Reserve ter afdekking van risico's						
Saldireserve	76.970	797	23.153	21.506		76.120
Bedrijfsvoeringsreserve	4.397			600		4.997
Bedrijfsvoeringsreserve CBA	253			-226		27

Calamiteiten budgetsubsidieëring	1.036	68	12			1.092
Participatiebudget	1.109		1.056			53
Totaal A. Reserve ter afdekking van risico's	83.765	865	24.221	21.880		82.289
B. Reserves in verband met meerjarig beleid						
Wijkse voorzieningen Vathorst	897	267				1.163
Ruimtelijke investeringen (RRI)	2.061			-1.082		979
Maatschappelijke opvang	2.912		520	858		3.250
Sociaal programma A'foort Vernieuwt	2.289					2.289
Reserve Woningbouw	9.807		612	-1.026		8.169
Reserve Sociaal Domein	18.183		7.486	-4.880		5.817
Totaal B. Reserves in verband met meerjarig beleid	36.148	267	8.618	-6.130		21.668
C. Reserves voor beleidsprioriteiten						
Reserve stedelijke voorzieningen	2.297	700		6.250		9.247
Knooppunt Hoevelaken	5.213	835		224		6.272
Verkoop gerestaureerde woningen	76					76
Armandomuseum	228	10				239
Binnenstedelijke ontwikkelingen	2.051			-186		1.865
Reserve verhoogde asielinstroom	766			-427		339
Evenementen	399	65	464	250		250
Totaal C. Reserves voor beleidsprioriteiten	11.031	1.610	464	6.111		18.287
D. Egalisatiereserves						
Reserve sport en bewegen	964			-68		896
Totaal D. Egalisatiereserves	964	0	0	-68		896
E. Financieel-technische reserves						
Uitvoering bodembescherming en sv	9.870	785	699	958		10.914
Banenplan	113			-113		0
Openbaar vervoer (RIS)	363			-108		255
Reserve VERDER	10.005	3.700				13.705
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	1.926	575				2.500
Reserve vervangingsinvesteringen	16.689	584	169		1.150	15.953
Reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling	463	200	150			513
- Onderhoud gebouwen brandweer	1.477	96	261	-63		1.249
- Groot onderhoud CBA	97	180				277
- Onderhoud De Dissel	291			-291		0
- Onderhoud stadhuisplein	6.912	1.161	1.100			6.973
- Onderhoud openbare ruimte	1.268					1.268

- Reserve onderhoud monumentale panden	1.462					1.462
<i>Subtotaal Reserve voorziening onderhoud:</i>	<i>11.507</i>	<i>1.437</i>	<i>1.361</i>	<i>-354</i>		<i>11.229</i>
Ombuigingsreserve	572		350			222
Reserve regionale participatiegelden				993		993
Reserve kapitaallasten riolering			5.497	5.497		0
Totaal E. Financieel-technische reserves	51.508	7.280	8.227	6.873	1.150	56.284
TOTAAL	183.416	10.022	41.529	28.665	1.150	179.424

Omschrijving	31-12-2018	Overige toevoegingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen t.g.v. exploitatie	Resultaat-bestemming 2018	Vermindering ter dekking van afschrijving	31-12-2019
Rekeningsaldo	28.665	5.718		-28.665		5.718
TOTAAL inclusief bestemming rekeningsaldo	212.081	15.740	41.529	0	1.150	185.142

Naast bovenstaande reserves bestaat er ook nog een reserve Verkiezingen. Het doel van deze reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen. Het saldo van deze reserve is op dit moment nihil, waardoor deze reserve niet in bovenstaand overzicht zichtbaar wordt. De eerste mutaties in deze reserve worden verwacht vanaf begrotingsjaar 2021.

RESERVE TER AFDEKKING VAN RISICO'S

Saldireserve

Het doel is het fungeren als buffer voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als overloop voor overschotten van de begroting en enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Mutaties saldireserve conform vastgestelde begroting 2019	1.063	13.711
Storting budget ivm opheffing recreatieschap	25	
Onttrekking innovatiebudget SD conform raadsbesluit 2015		501
Storting resultaat jaarrekening 2018 conform raadsbesluit bestemming rekeningresultaat 2018	10.271	
Correctie storting resultaat jaarrekening 2018 ivm vorming voorziening onderhoud De Dissel conform raadsbesluit bestemming rekeningresultaat 2018	-291	
Mutaties ivm doorschuiven activiteiten 2018 conform raadsbesluit bestemming rekeningresultaat 2018	11.235	8.941
Totaal	22.303	23.153

Bedrijfsvoeringsreserve

Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringslasten van de gemeentelijke organisatie (exclusief afdeling CBA), zoals voor ziektevervanging, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18: resultaat: dekking bedrijfsvoering kosten	600	

Bedrijfsvoeringsreserve CBA

Het doel is het beschikbaar houden van exploitatieoverschotten van CBA voor de bedrijfsvoering van CBA, zodat eventuele exploitatietekorten kunnen worden afgedekt via resultaatbestemming.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
besluitvorming en in begroting verwerkt		226

Calamiteiten budgetsubsiëring

Doel van de reserve is afdekking van calamiteiten bij instellingen met budgetsubsiëring. Als aan bepaalde criteria is voldaan kan een instelling (buiten het sociaal domein) bij eventuele calamiteiten op deze reserve een beroep doen.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
storting vanuit onderwijs	cfm begr 18-21	31	
storting vanuit sport	cfm begr 18-21	2	
storting vanuit cultuur	cfm begr 18-21	35	
Totaal		68	

Participatiebudget

De middelen in de reserve Participatiebudget worden aangewend om de budgetten voor re-integratie de eerste jaren na 2015 te handhaven, in het kader van de continuering van het re-integratiebeleid 2015.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
dekking deel exploitatietekort RWA		1.056

Rekeningsaldo

Bij deze reserve wordt de jaarmutatie exclusief Sociaal Domein geboekt.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Onttrekking conform raadsbesluit bestemming rekeningresultaat 2018		28.665

RESERVES IN VERBAND MET MEERJARIG BELEID

Wijkse voorzieningen Vathorst

Deze reserve is oorspronkelijk gevormd ter dekking van (incidentele) gemeentelijke kosten samenhangend met de realisering van wijkse voorzieningen in Vathorst.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Jaarlijkse storting conform vastgestelde begroting 2019	267	

Ruimtelijke investeringen (RRI)

De reserve is gevormd als instrument voor de ruimtelijke ontwikkelingsstrategie.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR18: plankosten 2018		1.082

Maatschappelijke opvang

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Begrotingswijzigingen		
- Tijdelijke nachtopvang	5655961	357

- Extra capaciteit tijdelijke nachtopvang	5893700	163
JR 18 resultaat: maatschappelijke opvang		858
Totaal		858 520

Sociaal programma Amersfoort Vernieuwt

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang.

Toelichting mutaties

Er zijn geen mutaties.

Reserve sociale woningbouw

Het doel van deze reserve is om bij te dragen aan het realiseren van de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Plankosten sociale woningbouw 2019		504
AV bijdrage Alliantie 2019 tbv woonrijpmaken		108
JR 2018 resultaat: bijdrage per woning		1.500
JR 2018 resultaat: onderbesteding exploitatie	474	
Totaal	474	2.112

Reserve Sociaal Domein

Deze reserve dient ter dekking van risico's sociaal domein, kosten inzake financieel vangnet (aanvulling op het minimabeleid), betalingen aan Stichting sociaal fonds, ter voorkoming van wachtlijsten, voor transformatie en innovatie.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Regulier deel reserve sociaal domein		12.246
Deel innovaties zorg & welzijn		0
Deel Sociaal Fonds		120
Totaal		12.366

RESERVES VOOR BELEIDSPRIORITEITEN

Stedelijke Voorzieningen (RSV-1 en RSV-2)

De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV bestaat uit de compartimenten groen, bereikbaarheid en overig.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
RSV overig:	700	
jaarlijkse storting	cfm begr 19-22	
RSV compartimenten bereikbaarheid		
JR 18 resultaat (vrijval van VOV gelden)	6.250	
Totaal	6.950	

Groen: Geen mutaties. Wordt ingezet ter dekking van kosten 2019. Daarna saldo vervallen (besluit bij jaarrekening 2019)

Knooppunt Hoevelaken

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoevelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoevelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
storting cfm begroting	cfm begr 18-21	835
JR 18 resultaat:		224
Totaal		1.059

Verkoop gerestaureerde woningen

De reserve wordt gebruikt ter dekking van uitvoeringskosten voortvloeiend uit de nota Monumentenzorg.

Toelichting mutaties

Er zijn geen mutaties.

Armandomuseum

Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
storting cfm raadsvoorstel	3931924	10	
onttrekking ivm subsidieverlening Armandomuseum cfm begr 18-21			0
Geen subsidie verleend in 2019 ivm faillissement MOA			
afronding		1	
Totaal		11	0

Binnenstedelijke ontwikkelingen

Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18 resultaat: Binnenstedelijke ontwikkeling		186

Reserve verhoogde asielinstroom

Via de Decentralisatie uitkering Verhoogde Asielinstroom, zoals tussen gemeenten en Rijk overeengekomen in het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom van 28 april 2016, heeft de gemeente voor de (gerealiseerde) verhoogde instroom van statushouders in 2016 en 2017 inkomsten ontvangen. Met deze gelden is de gemeente Amersfoort in staat om de extra en bijzondere uitgaven, die met deze instroom samenhangen te kunnen opvangen.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR18: saldo rijksuitkering -/- kosten 2018		427

Evenementen

Doel is eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
storting cfm begroting	begr 18-21	50	464

storting cfm begroting grootschalige evenementen begr 18-21	15	
JR 18 resultaat: sport evenementen	250	
Totaal	315	464

EGALISATIE RESERVES

Sport en bewegen (voorheen 1/3^e regeling sport)

De reserve bestaat uit 2 delen, een deel om de verplichtingen van de oude 1/3 regeling te kunnen uitkeren nadat verantwoording is ontvangen en verwerkt. Deze regeling liep tot 1-1-2017. En een deel om de toezeggingen vanuit de regeling sport en bewegen vanaf 1-1-2017 na verantwoording uit te keren.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18 resultaat:subsidie		68

FINANCIEEL-TECHNISCHE RESERVES

Uitvoering bodembescherming en SV

Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
besluitvorming en in begroting verwerkt	785	330
Onttrekking uitgaven 2019 bodemsanering en Vetgas		369
JR 18 resultaat: bodembescherming		281
JR 18 resultaat: Vetgas uitgaven 2018		161
JR 18 resultaat: Vetgas bijdrage rijk 2018	1.400	
Totaal	2.185	1.141

Banenplan

Deze reserve is gevormd voor de besteding van het positieve liquidatiesaldo van Stichting Banenplan conform het goedgekeurde plan van aanpak door het College van Burgemeesters en Wethouders. Deze reserve wordt opgeheven. De middelen zijn toegevoegd aan de reserve regionale participatiegelden.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18 resultaat: Banenplan		42
Overboeking restantsaldo naar reserve regionale participatiegelden		71
Totaal		113

Openbaar vervoer (RIS)

Het voor het openbaar vervoer beschikbaar houden van (het niet uitgegeven deel) de ontvangen rijksbijdrage (doeluitkering) openbaar vervoer.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18 resultaat: motie nachtnet		45
JR 18 resultaat: realisatie bushalte Emiclaer		63
Totaal		108

Reserve VERDER

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
dotatie cfm begroting	cfm begr 18-21	3.700	
onttrekking ivm investeringen Verder	cfm begr 18-21		0
Totaal		3.700	0

Reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein

De incidentele overschotten vanuit de post 'Budget renovatie Stadhuis' worden gedurende 2017-2019 gestort in de reserve Dekking kapitaallasten Stadhuisplein. Bij de nieuwbouw van het Stadhuis zal jaarlijks een bedrag vanuit deze reserve gebruikt worden voor de dekking van de afschrijvingslasten.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
vrijval stelpost (saldo -/- rente)	cfm begr 18-21	575	

Reserve vervangingsinvesteringen

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor vervangingsinvesteringen in de volgende aandachtsgebieden: openbare ruimte, maatschappelijk vastgoed en ICT.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
Stortingen conform vastgestelde begroting 2019		584	
Onttrekking afschrijvingslasten gelabelde investeringen			1.319

Reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling

De subsidieregeling Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling wordt ingezet om een extra impuls te geven aan de duurzame ontwikkeling van de stad op de thema's: energie, voedsel, mobiliteit, materialen en groen. Veel innovatieve projecten kennen een doorlooptijd die langer is dan 1 kalenderjaar. Door deze reserve in te stellen is het mogelijk geworden om projecten meerjarig te ondersteunen. Bij kadernota 2020 is besloten tot instelling van de reserve Duurzame stad. Een groot deel van de middelen uit de reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling (€ 463.000) worden bij begroting 2020 toegevoegd aan de nieuwe reserve duurzame stad. Bij jaarrekening 2019 wordt voorgesteld om de reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling op te heffen. Het dan nog eventueel aanwezige saldo wordt toegevoegd aan de reserve Duurzame Stad.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
dotatie cfm begroting	cfm begr 18-21	200	

onttrekking ivm subs toekomstfonds duurz
ontwikkeling

cfm begr 18-21

150

Reserve onderhoud gebouwen brandweer

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'.

Toelichting mutaties

		Storting	Onttrekking
dotatie onderhoud t.l.v. exploitatie	begr '18-'21	96	
Ten behoeve van uitgesteld onderhoud brandweerkazernes	1114120 28-5-2019		261
JR 18 resultaat: onttrekking onderhoudskosten			63
Totaal		96	324

Reserve voorziening onderhoud

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. We hebben bedragen uit die voorzieningen overgeheveld naar de reserve 'voorziening onderhoud'.

Het betreft hier de voormalige voorzieningen:

- Groot onderhoud CBA;
- Onderhoud stadhuis;
- Onderhoud de Dissel
- Deel Onderhoud Openbare Ruimte

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Onderhoud CBA storting vlg begroting	180	
Onderhoud stadhuisplein storting en onttrekking vlg begroting	1.161	1.100
JR '18: Saldo naar voorziening onderhoud De Dissel		291
Totaal	1.341	1.391

Reserve onderhoud:

Reserve onderhoud monumentale panden

Bij de jaarrekening 2015 is besloten om de middelen opgebouwd uit verkopen van vastgoed te behouden voor het toekomstig onderhoud van de behouden vastgoed, waaronder monumentale panden.

Toelichting mutaties

Er zijn geen mutaties.

Ombuigingsreserve

Het reserveren van financiële middelen voor frictie- en implementatiekosten als gevolg van bezuinigingen en de doorontwikkeling van de organisatie.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Onttrekking vlg begroting		350

Reserve regionale participatiegelden

Met het instellen van deze reserve wordt één reserve gevormd voor meerjarige projecten in de (arbeidsmarkt)regio op het gebied van re-integratie en participatie. Het doel van deze reserve is om de voor dit doel ontvangen regionale middelen meerjarig te kunnen inzetten voor mensen binnen de doelgroep. De prioriteiten worden met de regio samen vastgesteld.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
JR 18 resultaat: restantsaldo reserve Banenplan	71	
JR 18 resultaat: Regio Werkbedrijf	558	
JR 18 resultaat: Jeugdwerkloosheid	215	
JR 18 resultaat: Extra baankansen	149	
Totaal	993	

Reserve kapitaallasten riolering

Deze reserve had als doel om toekomstige kapitaallasten van rioleringsinvesteringen te dekken totdat een nieuwe voorziening voor toekomstige vervangingsinvesteringen zou zijn gevormd. In overleg met onze accountant zijn we tot de conclusie gekomen dat deze middelen thuis horen in de Voorziening Riolering door derden beklemden middelen. De reserve kapitaallasten riolering is daarom

opgeheven. Het budget is overgeheveld naar de voorziening riolering door derden bekleemde middelen.

Toelichting mutaties

	Storting	Onttrekking
Jaarrekening 2018: vorming	5.497	
Jaarrekening 2019: onttrekking		5.497

VOORZIENINGEN

Tabel: TBP.VA.2 Voorzieningen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
A. Onderhoudsegalisatie	2.062	4.832
B. Middelen derden	17.140	28.988
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	24.182	40.232
TOTAAL	43.384	74.052

De voorzieningen nader toegelicht

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is vooral van belang omdat voorzieningen te beschouwen zijn als vreemd vermogen en reserves als eigen vermogen. Aan voorzieningen kleven verplichtingen. De gemeente heeft daarom weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording zijn hiervoor bepalend. De feitelijke situatie ten aanzien van de voorzieningen is dat wij, waar deze noodzakelijk zijn, voorzieningen hebben die de benodigde omvang hebben. Dit betekent dat alle voorzienbare en kwantificeerbare risico's en verplichtingen zijn afgedekt.

Tabel: TBP.VA.2.1 Specificatie voorzieningen

Omschrijving	31-12-2018	Overige toevoegingen t.l.v. exploitatie	Overige onttrekkingen	Vrijval	31-12-2019
A. Onderhoudsegalisatie					
Groot onderhoud openbare ruimte					0
Integraal beheerplan OR 2019-2028		4.066	2.146		1.919
Onderhoud MFA's	2.062	695	245		2.513
Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen		533	133		400
Groot onderhoud openbare ruimte riool					0
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	2.062	5.294	2.524	0	4.832
B. Middelen derden					

Afkoopsommen onderhoud graven	2.173	309		164	2.318
Riolering	14.966	11.704			26.670
Totaal B. Middelen derden	17.140	12.013	0	164	28.988
C. Verplichtingen, verliezen, risico's					
Pensioenen wethouders	7.726	2.620	148		10.199
Wachtgelden wethouders	342	9	225		127
Bovenformatieven Servicebureau Gem (SBG)	71		71		0
Grondexploitatie Vathorst (PPS)	8.800				8.800
Grondexploitatie Podium (PPS)	6.000				6.000
Voorziening eindafrekening Sociaal Domein	1.243	9.592	274	13	10.548
Voorziening Gronden Vathorst Bovenduijst		4.559			4.559
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	24.182	16.781	718	13	40.232
TOTAAL	43.384	34.087	3.242	178	74.052

ONDERHOUDSEGALISATIE

Integraal beheerplan Openbare ruimte 2019-2028

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.

Toelichting mutaties:

	Storting	Onttrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	4.066	2.146

Onderhoud MFA's

De egalisatie onderhoudskosten MFA's bestaat uit: Icoon, De Laak, De Bron, Het Eemhuis, CNME, De Dissel, De Flint en De Zonneparel. Deze voorziening wordt aangewend voor de financiering van het eigenarenonderhoud op basis van een meerjarenonderhoudsplan.

Toelichting mutaties:

	Storting	Onttrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	735	245
Verschuiving	-330	
Reserve dotatie aan voorziening	291	
Totaal	695	245

Onderhoud Gemeentelijke eigendommen

Egalisatie onderhoudskosten gemeentelijke eigendommen. Namelijk Flint en de brandweerkazernes.

Toelichting mutaties:

	Storting	Onttrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	533	133

MIDDELEN DERDEN

Afkoopsommen onderhoud graven

Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.

Toelichting mutaties:

	Storting	Vrijval
Besluitvorming en in begroting verwerkt	309	164

Riolering

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud en investeringen in de riolering. Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor de het gemeentelijke rioleringsplan opgenomen investeringen. Met ingang van 2019 worden de rente en afschrijving van de investeringen gedekt uit deze voorziening.

	Storting	Onttrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	6.207	
Correctie storting voorziening 2019	5.497	
Totaal	11.704	

VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

Pensioenen wethouders

Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.

Toelichting mutaties:

	Storting	Ottrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	190	
Extra storting en betaalde pensioenen	2.430	148
Totaal	2.620	148

De uitgaven op deze voorziening betreffen met name uitgaven in het kader van pensioenen voor oud-wethouders. De storting van € 2.430.000 is om de voorziening op peil te brengen op basis van de daarvoor (door een extern bureau) gemaakte actuariële berekening. De storting is hoger dan begroot in verband met het aantreden van nieuwe wethouders, de waardeovername van door hen elders opgebouwde pensioenen en de lage rekenrente. De lage rekenrente leidt tot verhoging van de kosten van alle opgebouwde rechten, dus ook van de waardeovername in 2018.

Wachtgelden wethouders

Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.

Toelichting mutaties:

	Storting	Ottrekking
Besluitvorming en in begroting verwerkt	9	52
Uitgekeerde wachtgelden		173
Totaal	9	225

Bovenformatieven Servicebureau Gemeenten (SBG)

Het doel van deze voorziening is het afdekken van de salariskosten van enkele voormalige SBG-medewerkers die boven formatief zijn. De kosten lopen door tot en met 2019. Bij jaarrekening 2019 zal deze voorziening worden opgeheven.

Toelichting mutaties:

Grondexploitatie Vathorst (PPS)

De gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. ten behoeve van de extra kapitaalstorting in OBV welke in de toekomst voldaan moet worden. Voor de grootte van deze extra kapitaalstorting is een voorziening gevormd.

Toelichting mutaties:

Er zijn in 2019 geen mutaties.

Grondexploitatie Podium (PPS)

De gemeente staat garant voor de nakoming van de verplichting van Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V., die voor 50% participeert in VOF Podium. VOF Podium draagt zorg voor de ontwikkeling van kantorenpark Podium. De voorziening ziet op het aandeel van deze BV in het mogelijke verlies van VOF Podium.

Toelichting mutaties:

Er zijn in 2019 geen mutaties.

Voorziening eindafrekening Sociaal Domein

De voorziening eindafrekening Sociaal Domein wordt ingezet voor mogelijke afrekening met aanbieders over eerdere jaren. De voorziening blijft gehandhaafd gedurende de periode dat aanbieders conform het wettelijke betalingstermijn van max. 5 jaar, na levering van zorg, de kosten in rekening mogen brengen. En zolang het digitale berichtenverkeer en de facturatie niet op orde is.

Toelichting mutaties:

	Storting	Onttrekking	Vrijval
Vrijval door correctie 2017			13
Onttrekking 2017		274	
Toevoeging 2017	56		
Toevoeging 2018	1.170		
Toevoeging 2019	8.366		
Totaal	9.592	274	13

Voorziening Gronden Vathorst Bovenduijst

In verband met aangescherpte boekhoudregels voor de nog niet in exploitatie genomen gronden moet er een voorziening getroffen worden voor de gronden van Vathorst Bovenduist.

Toelichting mutaties:

De huidige boekwaarde is namelijk hoger dan de getaxeerde marktwaarde in de huidige bestemming (zijnde agrarische grond).

	Storting	Onttrekking
Vorming verlies voorziening	4.559	

ASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER

Tabel TBP.VA.3 Vaste Schulden

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	257.683	286.781
- Binnenlandse bedrijven	24.243	20.087
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	11.765	11.283
Waarborgsommen	72	1.481
voortuitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	700
TOTAAL	293.764	320.333

Toelichting:

De rentelast over de vaste schulden in 2019 bedraagt € 9,2 miljoen.

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen:

Betreft geldleningen met een boekwaarde op 31-12 van NV Bank Nederlandse Gemeenten ad € 177,1 miljoen en van de Nederlandse Waterschapsbank NV ad € 109,6 miljoen. De reguliere aflossingen bedroegen in 2019 € 30,9 miljoen.

Binnenlandse bedrijven:

Betreft een financiering voor Ontwikkelingsbedrijf Vathorst C.V., waarbij zowel het Ontwikkelingsbedrijf Vathorst C.V. als de gemeente Amersfoort hoofdelijk aansprakelijk zijn jegens de BNG Bank N.V.. Het krediet wordt door de Bank aan de Gemeente Amersfoort en Ontwikkelingsbedrijf Vathorst C.V. in rekening-courant verstrekt.

Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen:

Deze langlopende verplichting betreft de nominale waarde van de verplichtingen van het stadhuiscomplex inzake het Financial lease contract.

Waarborgsommen:

Betreft gelden in consignatie in verband met ingehouden koopsommen en waarborgsommen.

Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer:

De vooruitontvangen bedragen zijn van bedrijven voor de afkoop van erfpacht (voortdurend).

VLOTTENDE PASSIVA

Tabel: TBP.VL Vlottende Passiva

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	92.288	59.643
Overlopende Passiva	64.402	44.940
TOTAAL	156.690	104.584

NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Tabel: TBP.VL.1 Netto-Vlottende Schulden

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Overige Kasgeldleningen	45.000	25.000
Banksaldi	30.741	5.842
Overige schulden	16.547	28.801
TOTAAL	92.288	59.643

Toelichting:

De overige schulden bestaan uit crediteuren. De overige kasgeldlening bestaat uit een opgenomen kasgeldlening eind december 2019 van NV Bank Nederlandse Gemeenten met een looptijd van 1 maand.

OVERLOPENDE PASSIVA

Tabel: TBP.VL.2.Overlopende Passiva

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Van:		
- Europese overheidslichamen	0	148
- Het Rijk	4.258	2.288
- overige Overheid	5.932	6.133
Subtotaal	10.191	8.569
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	54.212	5.487

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	0	30.884
TOTAAL	64.402	44.940

Tabel: TBP.VL.2.1 De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	31-12-2018	Ontvangen bedragen	Terug betaling	Vrijval	31-12-2019
<i>De Europese overheidslichamen</i>					
Europese subsidie scorewater	0	203	54	0	148
Subtotaal	0	203	54	0	148
<i>Het Rijk</i>					
Uitkering tijdelijke regeling leer-/werktraject	20	0	0	0	20
ESF-subsidie jongerenproject	500	-500	0	0	0
Volwassen educatie participatiewet	234	918	1.140	5	7
WSW	-7	0	0	0	-7
RMC middelen	1.706	1.239	860	0	2.085
Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten	448	743	1.019	0	171
Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	0	3.856	3.856	0	0
Geluidssanering	0	15	4	0	11
Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018	1.358	0	277	1.080	0
Subtotaal	4.258	6.271	7.156	1.085	2.288
TOTAAL	4.258	6.474	7.210	1.085	2.437

TBP.VL.2.1A Voorschot bedragen van het Rijk

Omschrijving	31-12-2018	Realisatie	Ontvangen bedragen	Terugbetaling	Vrijval	31-12-2019
<i>Provincie:</i>						
Project Fietsstraat	280	-280				0
Project Fietsverbreding	348	-348				0
Verder niet bevoegd gezag	19					19
Beter Benutten Vervolg	41	-41				0
Project Fietsparkeren	444	-135				309
Project Vathorst over de Laak	1.329	-86				1.243
Maatregel 116	0		16			16
Sociaal Fonds Bouwen en Wonen (GROK Hogewegzone)	3.471	-104				3.367
Culturele waardenkaart	0		52			52
Afkoop onderhoud VRI	0		18			18
Openbaar Vervoer projecten	0		105			105
Fietspad Amersfoort - Nijkerk	0		1.004			1.004

TOTAAL	5.932	-994	1.195	0	0	6.133
--------	-------	------	-------	---	---	-------

Toelichting:

Dit omvat de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter afdekking van lasten van de volgende begrotingsjaren.

De overige voorschotbedragen zijn de bedragen ontvangen van het Rijk.

Tabel: TBP.VL.2.2 Overige vooruitontvangen bedragen ten baten van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Nog te betalen kosten Sociaal Domein	27.010	
Transitorische rente leningen o/g	2.449	
Belastingen en premies inzake salarissen	5.521	
Terugbetaalverplichting debiteuren uitkeringen	1.869	
Vennootschapsbelasting	67	
Nog af te dragen BTW	934	
Belastingen en premies inzake uitkeringen	132	
Vooruitontvangen bedragen Facilitair Grondbeleid	0	454
Diverse nog te betalen kosten	8.240	
Vooruitontvangen bedragen overig	7.990	2.933
Vooruitontvangen bedragen Regio gemeenten Sociaal Domein	0	2.100
Totaal	54.212	5.487

Toelichting:

In de bovenstaande tabel worden de vooruitontvangen bedragen ten baten van volgende begrotingsjaren opgenomen. In de jaarrekening 2019 zijn de vooruitontvangen bedragen en nog te betalen kosten afzonderlijk gepresenteerd op de balans en in de toelichting op de balans.

Tabel: TBP.VL.2.3 Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2019
Nog te betalen kosten Sociaal Domein		8.870
Transitorische rente leningen o/g		2.469
Belastingen en premies inzake salarissen		5.821
Terugbetaalverplichting debiteuren uitkeringen		1.380

Nog af te dragen BTW		368
Belastingen en premies inzake uitkeringen		250
Nog te betalen kosten overige Overheid		3.528
Nog te betalen kosten Rijk		1.437
Diverse nog te betalen kosten		6.761
Totaal		30.884

Toelichting:

In de bovenstaande tabel worden de verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen opgenomen. In de jaarrekening 2019 zijn de vooruitontvangen bedragen en nog te betalen kosten afzonderlijk gepresenteerd op de balans en in de toelichting op de balans.

De belastingdienst en de gemeente verschillen van mening over de vraag of inzake de reclame-activiteiten wel of niet vennootschapsbelasting (vpb) afgedragen moet worden. De gemeente heeft deze activiteit niet opgenomen in de vpb-aangifte, de belastingdienst heeft kenbaar gemaakt hiervoor de vpb-aangiften te zullen corrigeren. De gemeente zal hiertegen in bezwaar gaan. Afhankelijk van de uitkomsten van deze bezwaarprocedure kan dit bedrag aan te betalen vpb in de toekomst komen te vervallen (bij honorering van het door de gemeente te maken bezwaar).

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Verlofuren en pensioenen

De ultimo 2019 nog openstaande verlofuren zijn niet als verplichting op de balans opgenomen. Van de pensioenen van gewezen wethouders die vóór 2009 tot uitbetaling zijn gekomen, zijn de jaarlasten in de rekening verwerkt. Toekomstige lasten van die pensioenen zijn niet afgedekt. Voor de pensioenen die sinds 2009 tot uitbetaling zijn gekomen of in de toekomst nog tot uitkering zullen komen, is in 2011 een voorziening getroffen, die jaarlijks geactualiseerd wordt.

Doordecentralisatie onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2019 is de uitvoering van de zorgplicht voor onderwijshuisvesting door gedecentraliseerd naar twee coöperaties van schoolbesturen. Hieruit vloeien twee 'niet in de balans opgenomen verplichtingen'.

1. Onderdeel van de privaatrechtelijke afspraken is dat indien een onroerende zaak blijvend niet zal worden gebruikt voor onderwijs, de betreffende coöperatie de onroerende zaak terug levert aan de gemeente. De Gemeente is gehouden alsdan economische eigendom van de onroerende zaak terug te kopen van de betreffende coöperatie tegen vergoeding van de boekwaarde als blijkend uit de balans van de betreffende coöperatie.
2. Indien de coöperaties een onderwijsgebouw slopen ten behoeve van nieuwbouw is de gemeente verplicht eventuele boekwaarde op haar balans versneld af te boeken.

Leaseauto's

Er worden 9 bedrijfsauto's geleased. De totale resterende verplichting bedraagt per 31-12-2019 € 0,21 miljoen.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft zich tegenover derden garant gesteld. Het gaat hier om leningen en garanties in de sfeer van de volkshuisvesting, het verenigingsleven en stichtingen die het algemeen belang behartigen. Er is tot nu toe vrijwel geen beroep gedaan op de garantstelling door de gemeente. De specificatie van de rechtspersonen met een gegarandeerde geldleningen is terug te vinden in de bijlage.

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage waarvoor borg verleend is	Restant bedrag ultimo 2018	Restant bedrag ultimo 2019	Gewaarborgd ultimo 2019
Sociaal culturele instellingen	23.216	100%	8.099	8.552	8.552
Sociale woningbouw	645.278	100%	554.456	560.796	560.796
Particuliere hypotheek *	224.744	50%	5.486	3.305	1.653
Ontwikkelbedrijf Vathordt CV	90.000	100%	62.710	48.968	48.968
Totaal	983.238		630.751	621.621	619.969

*Het rijk neemt deel in de overige 50%

Toelichting op de tabel

Sportverenigingen, sociaal culturele instellingen en ouderzorg

De gemeente Amersfoort had afgelopen jaar 30 gewaarborgde geldleningen voor sportverenigingen en sociaal culturele instellingen. De financiële posities zijn stabiel maar wel risicovol. Samen met de verenigingen, banken en de stichting Waarborgfonds Sport blijven wij de financiële positie monitoren.

Sociale Woningbouw

In Amersfoort zijn verschillende woningcorporaties actief. De gemeente Amersfoort staat in de achtervang voor verschillende leningen van de corporaties. Hoe de achtervang werkt is uitgelegd in raadsinformatie-brief 2012-88

(<https://amersfoort.raadsinformatie.nl/modules/5/collegeberichten/30823>).

Het totale schuldrestantbedrag voor alle Amersfoortse corporaties bedraagt per ultimo december 2019 € 561 miljoen. Het grootste deel daarvan komt voor rekening van de Alliantie (€ 434 miljoen), € 89 miljoen voor Portaal en € 34 miljoen voor Omnia Wonen. In 2019 is er door Omnia Wonen een nieuwe lening aangegaan van 7 miljoen. De lening start in 2020 en is daardoor nog niet opgenomen in het overzicht met de gewaarborgde geldleningen. Het risico dat er door het WSW aanspraak gemaakt wordt op onze achtervangpositie, met als gevolg rentederving op te verstrekken renteloze leningen is opgenomen in de berekening van de gewenste weerstandscapaciteit. Zie paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen.

Particulieren Hypotheken

Met de raadsinformatiebrief 2012-113 met de titel 'Achtervangfunctie Nationale Hypotheek Garantie' (NHG) is de Raad geïnformeerd over de achtervangfunctie die de gemeente Amersfoort heeft voor de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).

(<https://amersfoort.raadsinformatie.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/30848>)

Het rijk en deelnemende gemeenten staan voor 50% garant. Gezien het eigen vermogen en inkomsten van het WEW schatten wij de kans dat er beroep wordt gedaan op de achtervang klein in. Daarnaast is deze garantstelling een aflopende zaak. Leningen die na 1 januari 2011 zijn verstrekt vallen niet meer onder de gemeentelijke achtervang.

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst C.V.

De gemeente heeft zich in 1998 hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de BNG financiering van Ontwikkelingsbedrijf Vathorst. De aansprakelijkheid is in 2011 verlaagd tot €175 miljoen. In 2019 is besloten dat het OBV haar aandeelhouders om goedkeuring moet vragen indien de kredietbehoefte de € 65 miljoen overstijgt. Op 31 december 2019 resteert een schuld van € 49 miljoen, te splitsen in € 35 miljoen lang en € 14 miljoen kortlopende schuld (< 1 jaar).

Huurcontracten

De lopende huurcontracten met een (restant) looptijd van meer dan 1 jaar gerekend vanaf balansdatum (31-12).

Pand	Startdatum	Looptijd	Einddatum	Huurbedrag per jaar	Indexering	Service kosten	Opmerking
Smalle Pad 3-5	1-4-2009	30 jaar	1-4-2039	355	ja	n.v.t.	
Stadsring 75	1-7-2015	5 jaar	30-6-2020	162	ja	52	1e en 4e verdieping

Overige verplichtingen

Naast de huurcontracten is de gemeente ook andere verplichtingen aangegaan. Waaronder verleende huurgaranties en ICT-contracten.

Omschrijving	Startdatum	Looptijd	Einddatum	Financiële verplichting per jaar	Indexering	Aanvullende kosten	Opmerking
Fluor (garantstelling voor huur)	1-7-2015	15 jaar	1-7-2030	126	ja	n.v.t.	
Huur en gebruik Microsoft licenties	1-4-2017	3 jaar	1-4-2023	1.016	n.v.t.	n.v.t.	
Gebruik HR applicatie PIMS, YouPP en LPS	15-2-2012	3 jaar	15-2-2015	131	n.v.t.	n.v.t.	Stilzwijgend verlengd t/m in ieder geval 2020
Gebruik zaaksysteem	23-8-2013	5 jaar	22-8-2018	119	ja	n.v.t.	Stilzwijgend verlengd met 1 jaar gedurende 5 jaar (=uiterlijk 2023)
Onderhoud & support netwerk	1-3-2018	3 jaar	28-2-2021	116	ja, pas vanaf verlenging	n.v.t.	Optie tot verlenging van 2 jaar met de periode van 1 jaar
Onderhoud & support storage	1-2-2019	1 jaar	31-1-2020	128	n.v.t.	n.v.t.	

Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus

De huidige ontwikkelingen rondom het COVID-19 virus (Corona) hebben grote maatschappelijke en economische gevolgen. Volgens recente ramingen van het CPB wordt er onder andere gevreesd voor een (diepe) recessie. Het COVID-19 virus heeft met de ontwikkelingen in 2020 geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019.

De recente ontwikkelingen rondom het COVID-19 virus zullen echter wel grote gevolgen hebben voor de gemeentelijke financiën vanaf 2020 waarvan de financiële effecten onzeker (maar materieel) kunnen zijn.

WNT-verantwoording 2019 gemeente Amersfoort

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen worden deze gegevens ongeacht de hoogte gepubliceerd. Als topfunctionarissen zijn in elk geval aangewezen de griffier en de gemeentesecretaris. Van overige functionarissen dienen de gegevens gepubliceerd te worden als deze het bezoldigingsmaximum van de WNT te boven gaan. Daarbij dienen de overschrijdingen gemotiveerd te worden. In Amersfoort overschrijden andere (niet-top) functionarissen het bezoldigingsmaximum van de WNT niet en hoeven derhalve niet gepubliceerd.

Het bezoldigingsmaximum in 2019 is € 194.000 (inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. De topfunctionarissen van de gemeente Amersfoort zitten hier ruim onder.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

JW.01: Gegevensoverzicht WNT 2019

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	H.B.P. Elbers	E. Lans
Functiegegevens	Directeur/gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	[01/01] - [31/12]	[01/01] - [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	[1]	[1]
Dienstbetrekking?	[ja]	[ja]
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	173.188	101.321
Beloningen betaalbaar op termijn	20.812	16.416
<i>Bezoldiging¹</i>	<i>194.00</i>	<i>117.737</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000

¹ Let op! In vorige versies van dit Verantwoordingsmodel stond hier “Subtotaal”. Ter vereenvoudiging van het model is dit gewijzigd in “Bezoldiging”. Vul hier net als voorheen de som in van de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn. Inhoudelijk verandert er niets.

Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	H.B.P. Elbers	E. Lans
Functiegegevens	Directeur/gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	[01/01] - [31/12]	[01/01] - [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	[1]	[1]
Dienstbetrekking?	[ja]	[ja]
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	144.220	93.251
Beloningen betaalbaar op termijn	19.064	15.347
<i>Bezoldiging</i>	<i>163.284</i>	<i>108.598</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000

SISA

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020							
OCW	D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten	Besteding (jaar T)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			Aard controle R Indicatornummer: D1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D1 / 02			
		Besluit regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten	€ 859.814	€ 1.706.915			
OCW	D1A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2016-2021	Besteding (jaar T)	Besteding aan contactschool (jaar T)	Besteding (jaar T) totaal (automatisch)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	Aard controle R Indicatornummer: D1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: D1A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: D1A / 04	
		Contactgemeenten	€ 1.018.964	€ 0	€ 1.018.964	€ 447.625	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03		
			€ 475.000	€ 3.294.802	€ 85.700		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07	
		1					
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	Correctie besteding 2018 aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Correctie besteding 2018 aan VVE voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Correctie besteding 2018 aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
		Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.	
			Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	Bij een lagere besteding dient u voor het bedrag een minteken op te nemen.	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08	
		1					
OCW	D10	Volwasseneneducatie	Verstrekte uitkering (jaar T)	Besteding (jaar T) van educatie	Reservering besteding van educatie in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding van educatie in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	
		Contactgemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D10 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D10 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D10 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D10 / 04	
			€ 918.251	€ 1.140.110	€ 7.448		
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meenwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	€ 143.516	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		1 IenW/BSK-2019/14647	€ 4.228	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 IenW/BSK-2019/63369	€ 4.228	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 11
		1 IenW/BSK-2019/14647	€ 214.073	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2 IenW/BSK-2019/63369	€ 4.228	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 43.810.536	€ 761.597	€ 3.264.869	€ 54.395	€ 183.471	€ 0
			Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 320.543	€ 31.431	€ 0	€ 794.421	€ 6.849	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 173.287	€ 56.900	€ 40.583	€ 235.501	€ 81.163	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06
			1 € 976.745	Specifieke uitkering investering sport (SPUK Sport)	€ 527.733	€ 206.793	€ 0	€ 520.940
			Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11	
			1 Specifieke uitkering investering sport (SPUK Sport)	€ 27733	54,83%	Er is geen zekerheid over de btw-positie sportbedrijf	€ 449.012	
IenW	E27B	Brede doeluitkering voorkeer en vervoer (Sisa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 AF.0706	€ 0	€ 0			
			2 80A0B100	€ 0	€ 0			
			3 8152403B	€ 135.233	€ 0			
			4 8170354F	€ 0	€ 4.649.248		€ 14.946.338	
			5 81524040	€ 0	€ 0			
			6 81767855	€ 803.000	€ 1.045.581			
			7 81767855	€ 434.000	€ 1.414.581			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 AF.0706	€ 0	€ 0		Nee	
			2 80A0B100	€ 32.699	€ 0		Nee	
			3 8152403B	€ 1.923.582	€ 0		Nee	
			4 8170354F	€ 4.202.000	€ 19.595.586		Nee	
			5 81524040	€ 0	€ 0		Nee	
			6 81767855	€ 803.000	€ 1.045.581		Ja	
			7 81767855	€ 434.000	€ 1.414.581		Ja	

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Als gevolg van de wijzigingen van het BBV zijn gemeenten verplicht om een zogeheten 'Taakvelden' overzicht bij de jaarrekening te voegen. In deze taakvelden is te zien hoe de baten en lasten verdeeld zijn over de door het Rijk voorgeschreven taakvelden. Deze taakvelden lopen door onze eigen programma's heen. Een één op één aansluiting is derhalve niet te maken. Uiteraard komen de herkenbare posten uit de taakvelden overeen met de posten zoals die in onze programmabegroting staan. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

Tabel: TV.01 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,--)

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
LASTEN					
0.1	Bestuur	-6.981	-7.062	-9.540	-2.478
0.10	Mutaties reserves	-10.271	-48.629	-48.074	555
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	-5.718	-5.718
0.2	Burgerzaken	-5.581	-5.581	-5.583	-2
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.616	-2.622	-4.372	-1.750
0.4	Overhead	-58.064	-58.466	-58.134	331
0.5	Treasury	-1.858	-1.858	-4.589	-2.731
0.61	OZB woningen	-1.191	-1.191	-1.721	-531
0.62	OZB niet-woningen	-1.046	-1.046	-1.344	-298
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	0	0	-8	-8
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-1.598	-951	-956	-4
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	-368	-368
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-10.032	-10.432	-10.176	256
1.2	Openbare orde en veiligheid	-3.202	-3.189	-3.715	-526
2.1	Verkeer en vervoer	-18.819	-19.388	-19.655	-267
2.2	Parkeren	-3.112	-3.162	-2.810	352
2.4	Economische havens en waterwegen	-300	-300	-174	125
2.5	Openbaar vervoer	-531	-531	-952	-420
3.1	Economische ontwikkeling	-2.015	-1.915	-1.479	436
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-12.552	-10.216	-8.163	2.053
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-962	-987	-1.014	-27
3.4	Economische promotie	-144	-144	-145	-2

4.1	Openbaar basisonderwijs	-2.236	-2.236	-1.817	418
4.2	Onderwijshuisvesting	-13.935	-13.845	-14.416	-571
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-10.801	-10.801	-11.407	-606
5.1	Sportbeleid en activering	-6.433	-5.862	-5.446	416
5.2	Sportaccommodaties	-7.165	-7.783	-9.282	-1.500
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-17.261	-17.591	-17.330	261
5.4	Musea	-4.968	-4.968	-4.741	227
5.5	Cultureel erfgoed	-320	-320	-361	-40
5.6	Media	-4.261	-4.261	-4.250	11
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-15.576	-21.855	-19.514	2.341
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-14.004	-14.771	-14.975	-205
6.2	Wijkteams	-13.706	-14.258	-14.297	-40
6.3	Inkomensregelingen	-67.389	-67.389	-64.368	3.021
6.4	Begeleide participatie	-24.715	-24.715	-23.905	810
6.5	Arbeidsparticipatie	-4.440	-4.440	-3.757	683
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-7.443	-8.088	-7.486	602
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-26.467	-27.807	-29.881	-2.074
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-19.040	-29.893	-37.113	-7.219
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	-45.891	-45.675	-42.724	2.950
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	-15.945	-4.895	-6.246	-1.350
7.1	Volksgezondheid	-6.419	-6.918	-7.522	-604
7.2	Riolering	-9.354	-9.354	-14.803	-5.449
7.3	Afval	-12.242	-12.242	-12.432	-190
7.4	Milieubeheer	-8.882	-9.013	-6.867	2.146
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-4.326	-4.326	-4.393	-67
8.1	Ruimtelijke ordening	-5.967	-6.631	-5.000	1.631
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-9.620	-15.260	-16.956	-1.696
8.3	Wonen en bouwen	-7.193	-7.286	-6.202	1.084
TOTAAL LASTEN		-526.876	-580.153	-596.186	-16.033

TAAKVELDEN		PRIMITIEVE BEGROTING	BEGROTING	REKENING	AFWIJKING BEGROTING -/REKENING
BATEN					
0.1	Bestuur	440	440	729	289
0.10	Mutaties reserves	30.424	80.390	80.732	341
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	2.443	2.443	2.289	-154

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	974	1.153	3.541	2.387
0.4	Overhead	14.776	14.776	16.612	1.836
0.5	Treasury	6.101	6.101	5.708	-394
0.61	OZB woningen	24.630	24.630	24.389	-241
0.62	OZB niet-woningen	20.656	20.656	20.657	1
0.63	Parkeerbelasting	2.740	2.740	3.095	355
0.64	Belastingen overig	2.956	2.956	2.973	18
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	285.215	285.215	291.124	5.909
0.8	Overige baten en lasten	703	703	702	-1
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	7	7	52	45
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.325	1.325	1.233	-92
2.1	Verkeer en vervoer	1.355	1.355	2.182	827
2.2	Parkeren	292	491	421	-70
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	59	59	80	21
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	19	19
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.552	10.216	7.567	-2.649
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	500	500	474	-26
3.4	Economische promotie	0	0	0	0
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	3	3
4.2	Onderwijshuisvesting	1.639	1.444	3.119	1.674
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	5.631	5.631	8.284	2.654
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	10	10
5.2	Sportaccommodaties	1.555	1.341	3.514	2.172
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.451	4.487	4.699	211
5.4	Musea	176	176	305	129
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0
5.6	Media	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	221	221
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	448	448	517	68
6.2	Wijkteams	0	0	61	61
6.3	Inkomensregelingen	52.167	52.167	52.701	534
6.4	Begeleide participatie	0	0	117	117
6.5	Arbeidsparticipatie	529	529	548	19
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	868	868	649	-219
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	90	90	1.130	1.040

6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	16	16
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+	1.706	1.706	1.772	66
6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	0	0	141	141
7.1	Volksgezondheid	0	0	114	114
7.2	Riolering	13.266	13.266	13.310	45
7.3	Afval	17.227	17.227	16.878	-349
7.4	Milieubeheer	39	39	407	368
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	5.343	5.343	4.862	-481
8.1	Ruimtelijke ordening	61	61	1.606	1.544
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9.518	15.158	12.335	-2.823
8.3	Wonen en bouwen	4.017	4.017	4.290	273
TOTAAL BATEN		526.876	580.153	596.186	16.033

Controleverklaring

Bijlagen

Subsidies

In 2019 heeft de gemeente Amersfoort 496 subsidies verstrekt. Van deze subsidies waren 446 incidentele/projectsubsidies en 50 structurele/exploitatiesubsidies. Het totaal aantal subsidies in onderstaand overzicht wijkt af van het hiervoor genoemde aantal. Dit komt omdat een aantal subsidies over meerdere beleidsvelden zijn toegekend en daardoor ook meerdere keren worden meegenomen in de totaaltelling. Een overzicht van de subsidies per beleidsveld:

Tabel: PS.01: Overzicht verstrekte subsidies

	Incidentele projectsubsidies		Structurele exploitatie subsidies	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Programma 1.1 Stedelijk beheer en milieu				
Duurzaamheid	5	195	-	-
Programma 2.1 Sociaal Domein				
Basisinfrastructuur	34	9.903	14	642
Ambulante zorg	7	723	1	12.504
Specialistische zorg	10	940	3	326
Beschermd wonen	19	3.071	8	15.705
Diversiteit, integratie en toegankelijkheid	9	83	-	-
Werk en inkomen	14	1.373	11	20.649
Programma 2.2 Veiligheid en handhaving				
Sociale veiligheid	1	34	1	44
Fysieke veiligheid	1	50	-	-
Programma 3.1 Economie				
Economie	12	395	1	265
Programma 3.2 Onderwijs en jeugd				
Onderwijs, jeugd en arbeidsmarkt	144	8.420	2	251
Programma 3.3 Sport				
Sport en Bewegen	105	639	1	11
Programma 3.4 Cultuur				
Cultuur, kunst en erfgoed	75	1.795	15	14.664
Evenementen en recreatie	16	429	-	-
Programma 4.1 Bestuur en dienstverlening				
Bestuur en regionale samenwerking	-	-	1	4
Gebiedsgericht werken	10	351	-	-
TOTAAL	462	28.401	58	65.065

Een gedetailleerd overzicht van de verstrekte subsidies is te vinden in het online subsidieregister via <http://www.amersfoort.nl/subsidies>.

De subsidies in bovenstaand overzicht zijn verstrekt in het subsidiejaar 2019. Alle per boekjaar uitbetaalde subsidies zijn vastgelegd in de financiële administratie en sluiten aan bij de jaarrekening over dat boekjaar.

Met ingang van juni 2019 is de nieuwe Algemene Subsidieverordening Amersfoort 2019 van kracht. De categorieën subsidies zijn met de nieuwe ASV veranderd. In bovenstaand overzicht lopen nog twee categorieën door elkaar.

Amersfoort in cijfers

Amersfoort in cijfers				
Onderdeel	Specificatie	aantal	%	datum
Leeftijd	inwoners totaal	157.272	100%	1-1-2020
	jeugd (0-14)	28.506	18,1%	1-1-2020
	potentiële beroepsbevolking (15-64)	105.102	66,8%	1-1-2020
	senioren (65 jaar en ouder)	23.664	15,0%	1-1-2020
Huishoudens	totaal	69.688	100%	1-1-2020
	alleenstaand	26.118	37,5%	1-1-2020
	eenouder gezin	5.462	7,8%	1-1-2020
	(echt)paar zonder kind(eren)	17.594	25,2%	1-1-2020
	(echt)paar met kind(eren)	20.185	29,0%	1-1-2020
	Overig	329	0,5%	1-1-2020
Etniciteit	Nederlands	117.886	75,0%	1-1-2020
	overig westers	13.992	8,9%	1-1-2020
	niet-westers	25.365	16,1%	1-1-2020
Wonen	aantal woningen	67.722	100%	1-1-2020
	sociale huur	19.919	29,4%	1-1-2020
	overige huur	8.878	13,1%	1-1-2020
	koop	38.774	57,3%	1-1-2020
Werk en werkloosheid	vestigingen	17.115		1-4-2019
	arbeidsplaatsen	89.465		1-4-2019
	werkzoekenden (CBS/EBB)		3,5%	2018
	bijstandsuitkeringen	3.325	3,2%	1-1-2020
Opleiding en inkomen	hoogopgeleiden (hbo/wo)		37%	2018
	besteedbaar inkomen per huishouden	44.000		1-1-2016
	inkomen tot 105% van minimum	5.072	7,9%	1-1-2016

Investerings totaal overzicht

Hieronder presenteren we een gemeentebreed overzicht van de geplande, gerealiseerde en doorgeschoven investeringen in 2019.

Tabel: MI.01 Investerings

Programma	Begroting na wijziging 2019	Realisatie 2019	Afwijking	Bron	Toelichting
1. Duurzame en groeiende stad					
1.1 Stedelijk beheer en milieu					
A. Gepland en Gerealiseerd					
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2016	296	276	20	Begroting 2016	Deze investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven					
Bruggen Kattenbroek	775	1	774	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2021.
Beschoeiing zielhorst en randenbr 2019	540	0	540	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2020.
CBA installaties	150	0	150	Begroting 2019	Investing nog niet gestart, deze start in 2020
CBA klokkentoren	150	0	150	Begroting 2019	Investing nog niet gestart, deze start in 2020
CBA transportmiddelen	125	0	125	Begroting 2019	De transportmiddelen zijn aanbesteed. De investering vindt in 2020 plaats.
CBA bewegwijzering	0	10	-10	Kadernota 2020	De voorbereiding is gestart. Het krediet wordt verder in het jaar 2020 aangewend.
Entreegebied rusthof	1.900	1.602	298	Begroting 2018	De investering is nog niet klaar deze loopt door in 2020.
Geluidsreducerend asfalt 2019	475	0	475	Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, schuift door naar 2020.

Herstelprogramma kademuren en bruggen 2017	296	82	214 Begroting 2017	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2018	301	0	301 Begroting 2018	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Herstelprogramma kademuren en bruggen 2019	306	16	290 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Ogc civiele - en projectkosten kosten	2.521	910	1.611 Begroting 2017	Het krediet is beschikbaar gesteld voor het plaatsen van alle afvalcontainers in heel Amersfoort. De plaatsing hiervan vindt geleidelijk over een aantal jaren plaats
Verharding schothorst zuid en noord 2019	673	0	673 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Verharding randenbroek 2019	615	0	615 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Vervanging masten 2019	135	0	135 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Vervanging armaturen 2019	597	0	597 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.

Verharding de koppel	130	0	130 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. Project loopt nog, uitvoering wordt verwacht in 2020.
Verharding hoogland 2019	274	464	-190 Begroting 2019	Deze investering maakt onderdeel uit van het Meerjarenuivoeringsprogramma openbare ruimte 2020-2023. De realisatie is zo goed als afgerond. In 2020 wordt deze investering financieel afgewikkeld.
1.2 ruimtelijke ontwikkeling				
A. Gepland en Gerealiseerd				
Onderhoudsplan de flint 2017	326	329	-3 Begroting 2017	De investering is afgerond.
Toplaag kunstveld vop	332	281	51 Begroting 2017	De investering is afgerond.
2 toplagen hc eemvallei	429	390	39 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras nieuwanland	267	261	6 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras hoogland	267	256	11 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Toplaag kunstgras nieuwanland	290	277	13 Begroting 2019	De investering is afgerond.
vvza topaagvervanging veld 4	258	277	-19 Begroting 2019	De investering is afgerond.
Trainingsfaciliteit altis/av triathlon	400	412	-12 Begroting 2016	De investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven				
Aanpassing wijkaccommodaties 2014	100	63	37 Begroting 2014	Deze budgetten zijn nog nodig duurzaamheidsmaatregelen van verschillende wijkcentra. Projecten lopen door in 2020.
Aanpassing wijkaccommodaties 2015	100	8	92 Begroting 2015	
Aanpassing wijkaccommodaties 2017	101	0	101 Begroting 2017	
Aanpassing wijkaccommodaties 2019	104	0	104 Begroting 2019	
afc quick topaagvervanging veld 1	258	0	258 Begroting 2019	Werkzaamheden nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
Dak vervanging bisschopsweg 167	150	0	150 Begroting 2014	De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. De financiële afwikkeling volgt.
Eemcentrum	53.480	52.558	922 Begroting 2005 - 2010 - 2013	Dit gebouw is in gebruik. De afrondende werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
Herinrichting stationsgebied	500	273	227 Begroting 2019	Dit krediet is toegekend in 2019. Maakt onderdeel uit van een langlopend project 2020 en 2021. De realisatie loopt achter op de planning.

Kleedaccommodatie hoogland	160	86	74 Begroting 2006	Werkzaamheden nog niet afgerond. Dit krediet wordt nog verder betrokken in plannen met de accommodatie. Project loopt door in 2020.
Luchtbehandelingsinstal de lieve vrouw	380	333	47 Begroting 2016	De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond. De financiële afwikkeling loopt door in 2020.
St. aegtenkapel onderhoudsplan 2016	73	7	66 Begroting 2016	De werkzaamheden nog niet afgerond. Project loopt door in 2020. Het budget is nodig ter verduurzaming van de energievoorziening.
Tribune midland	101	0	101 Begroting 2017	Veel ontwikkelingen rondom locatie Midland vandaar geen realisatie tot nu toe. Werkzaamheden nog niet gestart. Project loopt door in 2020.
Uitbreiding kleedkamers rc eemland	125	37	88 Begroting 2016	Werkzaamheden nog niet afgerond. De status hiervan komt terug in Raadsvoorstel 1149717. Project loopt door in 2020.
Vervanging/renovatie flehite	2.060	2.191	-131 Begroting 2017	De werkzaamheden zijn afgerond. De financiële afwikkeling lopen door in 2020 en 2021.
Zwembad Hogekwartier	30.110	29.322	788 Begroting 2013	Het zwembad is in gebruik genomen. De werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Project loopt door in 2020.
C. Niet gepland en gerealiseerd				
Riolering 2019	0	7.900	-7.900 Jaarrekening 2019	Met ingang van 2018 worden de investeringen in de riolering niet meer gedekt uit de voorziening riolering, maar geactiveerd. De rente en afschrijvingen worden gedek uit de voorziening riolering.
1.4 Mobiliteit				
A. Gepland en Gerealiseerd				
* Verder projecten 2016	2.000	2.000	0 Begroting 2016	De investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven				
* Aanpak Leusderweg	805	6	799 Begroting 2017	De uitvoering start in het voorjaar van 2020 .
* Bereikbaarheidsprojecten 2016	4.831	1.929	2.902 Begroting 2016	Budget nog niet volledig benut, aantal investeringen worden uitgevoerd in 2020/ 2021.

* Bereikbaarheidsprojecten 2017	1.219	0	1.219	Begroting 2017	Budget nog niet benut en zal worden aangesproken zodra bereikbaarheidsprojecten 2016 volledig is besteed. Naar verwachting voor investeringen die worden uitgevoerd in 2020/ 2021.
* Fietsplan 2017	1.000	853	147	Begroting 2017	Budget is ter dekking van investeringen vanuit het Fietsplan. Een deel van deze investeringen schuiven door naar 2020.
* Fietsplan 2018	1.016	0	1.016	Begroting 2018	Budget nog niet benut en zal worden aangesproken zodra Fietsplan 2017 volledig is besteed. Naar verwachting voor investeringen die worden uitgevoerd in 2020/ 2021.
* Verder projecten 2017	1.500	1.553	-53	Begroting 2017	De investering is afgerond.
* Verder projecten 2018	1.524	0	1.524	Begroting 2018	Budget nog niet benut en zal worden aangesproken voor investeringen die worden uitgevoerd in 2020/ 2021.
* Verder projecten 2019	1.524	0	1.524	Begroting 2019	Budget nog niet benut en zal worden aangesproken zodra Verder projecten 2018 volledig is besteed. Naar verwachting voor investeringen die worden uitgevoerd in 2020/ 2021.
* Verv verkeersregelininstall 2018	537	329	208	Begroting 2018	Budget nog niet volledig benut, aantal investeringen worden uitgevoerd in 2020.
* Verv verkeersregelininstall 2019	546	23	523	Begroting 2019	Budget nog niet volledig benut, aantal investeringen worden uitgevoerd in 2020.
Totaal investeringen 1. Duurzame en groeiende stad	117.131	105.315	11.817		
2. Inclusieve en Veilige stad					
Programma's in hoofdstuk 2 Inclusieve en Veilige stad hebben geen investeringen					
3. Lerende, werkende, en dynamische stad					
3.2 onderwijs en jeugd					
A. Gepland en Gerealiseerd					
Inr. uitbr. j. v. oldenbarnevelt	311	338	-27	Begroting 2014	De investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven					

Bouw uitbr. j. v. oldenbarnevelt	9.638	8.502	1.136	Begroting 2016/Jaarrekening 2016	De school is in gebruik genomen in 2019. Maar financieel nog niet definitief afgewikkeld in verband met afhandeling bouwprojecten.
Uitbreiding 1e inrichting 2015	51	0	51	Begroting 2015	Dit is een verzamelkrediet voor scholen en MFA's.
Verv.nieuwbouw complex de vosheuvel	11.317	10.505	812	Begroting 2016	De school is in gebruik genomen in 2019. Maar financieel nog niet definitief afgewikkeld in verband met afhandeling bouwprojecten.
3.3 sport					
B. Gepland en doorgeschoven					
Investeringsimpuls sport	290	44	246	Begroting 2014	Dit krediet is in 2012 toegekend voor het wegwerken van de wachtlijsten in de sport. Dit krediet wordt in 2020 voor een herbestemming voorgelegd aan de Raad.
Totaal investeringen 3. Lerende, werkende, en dynamische stad	21.607	19.389	2.218		
4. Bestuur en dienstverlening					
4.1 bestuur en dienstverlening					
B. Gepland en doorgeschoven					
Audiovisuele middelen raadszaal 2018	218	70	148	Begroting 2018	Deze investering loopt nog gedurende deze raadsperiode. Gedurende de raadsperiode 2018 - 2021 wordt hier gebruik van gemaakt.
Modernisering gba 2015	313	0	313	Begroting 2015	Is aanbesteed en gehonoreerd, investering vindt in 2020 plaats.
Stemmachines 2015	195	0	195	Begroting 2015	Nog niet gerealiseerd. In afwachting van besluitvorming van de landelijke politiek doorschuiven
Verkiezingen raad 2018	101	0	101	Begroting 2018	Deze investering loopt nog gedurende deze raadsperiode. Gedurende de raadsperiode 2018 - 2021 kan hier gebruik van gemaakt worden.
Totaal investeringen 4 Bestuur en dienstverlening	827	70	757		
5. Financiën en Belastingen					
Programma's in hoofdstuk 5 Financiën en Belastingen hebben geen investeringen					

6. Bedrijfsvoering				
6.1 bedrijfsvoering				
A. Gepland en Gerealiseerd				
Autonome groei 2018	152	165	-13 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Autonome groei 2019	155	164	-9 Begroting 2019	De investering is afgerond.
** Infrastructuur basisregistraties 2019	201	0	201 Begroting 2016	Het krediet is niet aangewend omdat een totale vervanging van het basissysteem niet nodig was, doorontwikkeling was voldoende.
Ka-servers ict 2019	155	151	4 Begroting 2019	De investering is afgerond.
Tablets 2019	363	363	0 Begroting 2019	De investering is afgerond.
** Vervanging servicemanagementpakket 2018	127	0	127 Begroting 2018	Het bestaande systeem voldoet nog aan de gestelde eisen en wensen.
Vervanging intranet 2017	178	162	16 Begroting 2017	De investering is afgerond.
B. Gepland en doorgeschoven				
Amersfoort digitaal 2014	674	568	106 Begroting 2014	Van de oorspronkelijk 14 projecten die hieruit gedekt werden, lopen er nog 3 door in 2020. Deze zullen dan ook daadwerkelijk worden afgerond.
Key2geïntegreerd heffen	765	0	765 Begroting 2019	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. Hierop staat het belastingstelsel voor 2021 gepland.
Basisregistratie ondergrond (bro)	50	14	36 Begroting 2016-2018	Dit project heeft vertraging opgelopen. De verwachting is dat deze in het eerste kwartaal 2020 afgerond wordt.
Basisregistratie nieuw handelsregister	86	35	51 Begroting 2014	Dit project is gestart in 2018. De werkzaamheden lopen door tot kwartaal-1 2020.
Enterprise storage 2017	900	218	682 Begroting 2017	Door een in eerste instantie mislukte aanbesteding in 2019, volgt in 2020 gunning en implementatie.
Netwerk backbone 2016	1.625	1.099	526 Begroting 2016	De oorspronkelijke investering is uitgesteld, doordat het besluit over de renovatie is afgewacht. De investering is opgebouwd uit twee componenten, netwerk en telefonie. Het netwerk deel is opgeleverd in 2019, het telefonie deel volgt in 2020.

inventaris algemene ruimten 2019	152	99	53 Begroting 2019	Het project is gestart. De restant investeringen en financiële afwikkeling staat gepland in 2020.
inventaris specifiek 2019	539	0	539 Begroting 2019	Dit krediet wordt betrokken bij nieuwbouw Stadhuis.
Kantoormeubilair 2012	1.488	0	1.488 Begroting 2012	Dit krediet wordt betrokken bij nieuwbouw Stadhuis.
Identity en accesmanagement 2016	100	54	46 Begroting 2016	In 2020 zal het logisch toegangsbeleid hier nog uit gedekt worden, waarna het krediet wordt afgesloten.
Overige centric suites	711	79	632 Begroting 2018	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. Er staan nog een aantal vervangingen op de rol van Centric applicaties, waarvoor de marktverkenningen inmiddels gestart zijn en waarvan de kosten doorlopen in 2020.
Vervanging pims 2018 (restant van 2011)	331	0	331 Begroting 2015	In 2019 is gestart met de voorbereiding van de aanbesteding. Daadwerkelijk aanbesteding en implementatie staat in 2020 gepland.
Vervanging financieel systeem 2019	873	0	873 Begroting 2016	Omdat er voor de komende jaren meerdere grote applicaties vervangen moeten worden, is er een aanbestedingskalender gemaakt. De technische staat van de applicatie staat toe dat de vervanging gepland staat voor 2023.
D. Doorgeschoven en gerealiseerd				
Basisregistratie doorontw bgt en verplicht gebruik	255	254	1 Begroting 2014	De investering is afgerond.
Databekabeling 2015	75	5	70 Begroting 2015	De investering is afgerond.
Inventaris algemene ruimten 2018	150	150	0 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Inventaris algemene ruimten 2016	156	156	0 Begroting 2016	De investering is afgerond.
overige software systemen 2017	300	301	-1 Begroting 2017	De investering is afgerond.
Uitwijkvoorziening 2017	100	37	63 Begroting 2017	De investering is afgerond.
Vervanging facilitair infosysteem 2011	228	195	33 Begroting 2011	De investering is afgerond.
Firewarelab	23	23	0 Begroting 2014	De investering is afgerond.
Zaaksysteem dms 2018	500	500	0 Begroting 2018	De investering is afgerond.
Totaal investeringen 6. Bedrijfsvoering	11.412	4.792	6.620	

TOTAAL INVESTERINGEN	150.977	129.566	21.412
----------------------	---------	---------	--------

* Deze investeringen worden toegelicht in de analyse van deelprogramma 1.4 Mobiliteit, opgenomen in de VERDER en Beter Benutten tabellen.

**Deze investeringen zijn gepland, maar worden niet gerealiseerd'.

uitgebreid overzicht incidentele baten en lasten totaal

Tabel JI.01.01

Incidentele budgetten groter dan € 100.000	PRIMITIEVE BEGROTING 2019	BEGROTING 2019 NA WIJZIGING	REKENING 2019	AFWIJKING BEGROTING -/- REKENING
1.1 Stedelijk beheer en milieu				
<u>Stop met tobben over stobben</u>	-100	-100	-100	0
Motie 2017-065M gaat over "Stop met tobben over stobben". In Amersfoort zijn ongeveer 1500 boomstobben en deze dragen niet bij aan de verfraaiing van de omgeving. Extra budget beschikbaar gesteld voor het herplanten van bomen op plaatsen waar nu stobben staan.				
<u>Energietransitie</u>	-2.500	-2.500	-1.240	1.260
De ambitie om in 2030 CO2-neutraal te zijn, zoals reeds uitgesproken in 2008, geldt nog steeds. We werken eraan om de gebouwde omgeving te verwarmen zonder aardgas. In 2019 is het programma duurzame stad opgezet en verder vormgegeven. Gedurende 2019 is concreet uitgewerkt welke maatregelen en projecten worden uitgevoerd de komende jaren. De werving voor de benodigde medewerkers is in maart gestart. Gedurende het jaar is gebleken dat deze werving in de huidige arbeidsmarkt moeizaam verloopt, waardoor vacatures deels pas in het derde en vierde kwartaal van 2019 konden worden vervuld. Dit heeft geleid tot lagere uitgaven dan gepland.				
<u>Uitwerking groenvisie</u>	-152	-152	-55	97
Stedelijk beheer draagt zorg voor helder groenbeleid door het maken van een bomenleidraad, en het stimuleren van zelfbeheer door bewoners. Nog niet alle plannen voor de groenvisie zijn uitgewerkt en uitgevoerd.				
<u>Herstel bomenareaal</u>	-102	-102	-102	0
De komende jaren gaat de coalitie extra middelen vrijmaken voor uitbreiding van het bomenareaal en behoud van groene ruimte.				
<u>Bomenfonds</u>	-1.000	-1.000	-563	437
We willen het tekort aan bomen deze periode zo veel mogelijk aanvullen. Hiervoor creëren we een bomenfonds zodat Amersfoort een groene stad blijft. Het verwijderen van stobben en planten van de vele bomen is niet jaargebonden en vergt de nodige tijd, mede door het doorlopen van een aanbestedingstraject.				
<u>Extra exploitatielasten openbare ruimte</u>	-203	-203	-203	0
Projecten klimaat, geluid en bodembescherming	-400	-400	-81	319
Kosten voor projectmatige bodemsaneringen. In 2019 zijn er nagenoeg geen bodemsaneringen gedaan. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.				
<u>Sanering Vetgas</u>	-1.000	-1.000	-288	712
Kosten voor het saneren van de bodem Vetgasfabriek. De bodemsanering van het Vetgasterrein verloopt trager dan geraamd. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.				

<u>Stimuleringsregeling elektrisch vervoer</u>	-150	-150	-1	149
Amendement 2017-194A inzake budget stimuleringsregling elektrisch vervoer in onze stad. In 2019 is bijna geen gebruik gemaakt van deze subsidieregeling.				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				0
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
- Voorziening Openbare Ruimte	0	-2.433	-2.315	118
- Beekdal	0	-3.337	-1.660	1.677
- Subsidieregeling zakelijk gebruik elektrisch vervoer	0	-8	-1	7
- Verwijderen van stobben en planten van bomen	0	-429	-276	153
- Smart City	0	-69	-29	40
<u>Investerings < € 100.000</u>				
- Speelterreinen	-24	-24	-24	0
- Verharding Schuilenburg	-44	-44	-50	-6
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-335	-337	-243	93
Subtotaal 1.1 Stedelijk beheer en milieu	-6.010	-12.288	-7.231	5.056
1.2 Ruimtelijke ontwikkeling				
<u>Implementatie omgevingswet</u>	-1.262	-1.262	-70	1.192
Incidenteel budget om de implementatie van de Omgevingswet tot en met 2019 in goede banen te kunnen leiden.				
<u>Plankosten initiële projecten</u>	-1.000	-1.000	-1.215	-215
Het betreft plankosten voor alle nieuwe lopende en toekomstige projecten. Dit zijn kosten die noodzakelijkerwijs vooraf gemaakt worden ten behoeve van het onderzoeken en opstarten van projecten binnen de ruimtelijke agenda, kosten die betrekking hebben op de eerste fase van een project. Uit dit budget worden ook de initiële plankosten van het project De Hoef gedekt. Als gevolg van de hogere inzet die nodig is als gevolg van de woonopgave heeft een overschrijding van het budget plaatsgevonden.				
<u>Bomenonderhoud vastgoedlocaties</u>	-196	-196	-6	190
De gemeente Amersfoort heeft vastgoed in eigendom, zoals het maatschappelijk en strategisch vastgoed. Op deze vastgoedlocaties staan in de buitenruimte bomen. In 2016 zijn veel van deze bomen ingemeten en is de kwaliteit ervan vastgesteld. De werkzaamheden die gepland stonden in 2019, schuiven door naar 2020.				
<u>(Recreatieve) Ontwikkeling Vathorst Noord - 't Hammetje</u>	-2.406	-2.406	-35	2.371
Ontwikkeling Vathorst Noord / Hammetje Groen is één van de grote kwaliteiten van Amersfoort. Het is ons veel waard dat de nabijheid en kwaliteit van het groen behouden blijven en zelfs versterkt worden. In de huidige plannen is onvoldoende budget voor het creëren van aanvullende recreatie. De planvorming 't Hammetje in Vathorst over de Laak is gestart in de 2e helft van 2019, hierdoor heeft nagenoeg geen realisatie plaatsgevonden op het incidentele budget van 2019.				
<u>AV programma bijdrage woonrijp maken</u>	-900	-900	-108	792
Plankosten en bijdrage per woning. In 2019 is er maar 1 project afgerekend met de Alliantie.				

Via een motie en kadernota is budget beschikbaar gesteld. In het programma is prioritering en verdeling van de onderliggende projecten en bijbehorende budgetten vastgelegd. In het coalitieakkoord 2018-2021 is voor 2019, 2020 en 2021 jaarlijks € 500.000 beschikbaar gesteld als krediet voor Stadshart. De besteding hiervan is echter niet aan te merken als investeringen, maar als incidenteel budget. Dit resulteert in 2019 in een last van € 500.000 welke niet als dusdanig geraamd staat. Dit is in lijn met de omzetting van de investering Stadshart van € 500.000 in 2020 en in 2021 naar incidenteel budget 2020 en 2021, welke is verwerkt in de begroting 2020-2023. De kapitaallasten die samenhangen met de beschikbaar gestelde kredieten zijn reeds bij begroting 2020-2023 vrijgevallen ten gunste van de algemene middelen.

Onderhoud brandweerkazerne

0 -400 -267 133

Aanvullend op het jaarbudget 2019 voor onderhoud brandweerkazernes is bij raadsbesluit 1114120 "Aanvraag eenmalig budget voor uitgesteld onderhoud brandweerkazernes" besloten tot het beschikbaar stellen van een budget van € 400.000 voor uitgesteld onderhoud aan de brandkazernes aan de Kleine Koppel (centrum) en Hofslot (noord). Totaal bedrag € 450.000, beiden te dekken door een onttrekking uit de reserve onderhoud brandweer. Daadwerkelijk benodigd was een bedrag van € 261.000. Derhalve is er ook € 189.000 minder onttrokken aan de reserve onderhoud brandweer.

Verkoop strategisch vastgoed

0 413 1.888 1.475

Zoals reeds in de zomerrapportage vermeld zijn de Zeldertsedreef 2 en de Nijkerkerstraat 25-25b verkocht. Daarnaast zijn ook de Kruiskamp 22-24 en de Oude Loodijk locatie verkocht. Dit levert ten opzichte van de begroting een hogere baat van € 1.475.000 op.

Afboeken boekwaarde strategisch vastgoed

0 0 -746 -746

Door de verkoop en verhuur van diverse panden is boekwaarde afgeboekt. Dit betreft o.a. de Nijkerkerstraat 25-25b zoals al in de zomerrapportage vermeld. Daarnaast is op basis van een nieuwe taxatie de boekwaarde van het pand aan de Amersfoortsestraat 24-26 afgewaardeerd met € 110.000.

Voorziening gronden Vathorst Bovenduijst

0 0 -4.559 -4.559

In verband met de in 2016 aangescherpte regelgeving van het BBV omtrent de oude NIEGG gronden (MVA), moet er een voorziening getroffen worden voor de gronden van Vathorst Bovenduijst. De huidige boekwaarde is namelijk hoger dan de marktwaarde in de huidige bestemming (zijnde agrarische grond).

Bodempromerenten

ISV2 Rijksbijdrage voor bodempromerenten.

0 0 158 158

Bodempromerenten t.l.v. gereserveerde rijksmiddelen.

0 0 -158 -158

Bestemming rekeningresultaat 2018

Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:

Vathorst over de Laak

0 -100 -35 65

Implementatie omgevingswet

0 -462 -462 0

Vorming voorziening onderhoud De Dissel	0	-291	-291	0
Toegankelijkheid gemeentelijk openbaar vastgoed	0	-353	-209	144
Programma Stadshart	0	200	200	0
<u>Investerings < € 100.000</u>				
Onderhoud st. Aegtenkapel	-29	0	0	0
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-101	-178	-51	127
Subtotaal 1.2 Ruimtelijke ontwikkeling	-6.271	-7.312	-6.844	468
1.3 Wonen				
<u>Woonwagenlocatie Verdijkstraat</u>	-200	-200	0	200
Op de woonwagenlocatie Verdijkstraat is geconstateerd dat de bodem aan het verzakken is, waardoor schade aan de woonwagens ontstaat. Eerder werd aangenomen dat de gemeente (gedeeltelijk) verantwoordelijk is voor de bodem van de standplaatsen. Nu is gebleken dat de bodemverbetering volledig voor rekening van derden komt.				
<u>Huisvesting 19-jarige statushouders</u>	-100	-100	-54	46
De gemeente is voor de organisatie verantwoordelijk voor de uitstroom van jongeren die 18 jaar wordt en vervolghuisvesting nodig heeft. Vanwege het tekort aan jongerenhuisvesting zijn met de corporaties afspraken gemaakt om de jongeren per 3-4 in reguliere sociale huurwoningen te huisvesten.				
Realisatie sociale woningbouw	-1.200	-1.200	-504	696
Subtotaal 1.3 Wonen	-1.500	-1.500	-558	942
1.4 Mobiliteit				
<u>Omzetbelasting (OZB) en BTW-compensatiefonds (BCF)</u>	0	0	-253	-253
In 2019 heeft de Belastingdienst bij de gemeente Amersfoort een boekenonderzoek uitgevoerd aangaande omzetbelasting (BTW) en BTW-compensatiefonds (BCF) over het kalenderjaar 2017. Naar aanleiding van dit boekenonderzoek is er een naheffingsaanslag opgelegd				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
Pilot Buurtmobiel	0	-50	-9	41
VOV-gelden	0	-440	0	440
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-51	-51	-4	47
Subtotaal 1.4 Mobiliteit	-51	-541	-266	275
Reservemutaties 1. Duurzame en groeiende stad				
<u>Stortingen in:</u>				
reserve onderhoud CBA: jaarlijkse storting	-100	-100	-100	0
reserve Verder: jaarlijkse storting	-3.700	-3.700	-3.700	0
reserve bodembescherming: jaarlijkse storting	-785	-785	-785	0

-	reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling: instellen reserve. Met de subsidieregeling Toekomstfonds Duurzame Ontwikkeling wil het college financiële middelen beschikbaar stellen aan vernieuwende initiatieven of projecten die de duurzaamheidsambities kunnen versnellen.	-200	-200	-200	0
	<u>Onttrekkingen aan:</u>				
-	reserve sociale woningbouw i.v.m. plankosten en bijdrage AV programma woonrijp maken	900	900	108	-792
-	reserve Verder i.v.m. uitgaven projecten Verder	1.500	1.500	0	-1.500
-	reserve bodembescherming i.v.m. projecten klimaat, geluid en bodembescherming	400	400	82	-318
-	reserve sociale woningbouw i.v.m. realisatie sociale woningbouw	1.200	1.200	504	-696
-	reserve bodembescherming en isv i.v.m. lasten RUD handhaving	280	280	280	0
-	reserve Wet bodemsanering i.v.m. sanering Vetgas terrein	1.000	1.000	288	-712
-	reserve toekomstfonds duurzame ontwikkeling i.v.m. lasten m.b.t. duurzaamheidsambities	150	150	150	0
	<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
	Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande stortingen in:				
-	reserve bodembescherming i.v.m. bodemsanering Vetgas terrein	0	-1.400	-1.400	0
-	bestemmingsreserve riolering i.v.m. opheffing voorziening groot onderhoud openbare ruimte riool	0	-5.497	-5.497	0
-	reserve sociale woningbouw i.v.m. opgave sociale woningbouw	0	-474	-474	0
	Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande onttrekkingen aan:				
-	bedrijfsreserve CBA i.v.m. bedrijfsresultaat CBA	0	226	226	0
-	reserve bodembescherming i.v.m. bodemsanering nabij Boldershof	0	281	281	0
-	reserve bodembescherming i.v.m. de bodemsanering Vetgas terrein	0	161	161	0
-	reserve binnenstedelijke ontwikkeling i.v.m. binnenstedelijke ontwikkelingen	0	186	186	0
-	reserve onderhoud gebouwen brandweer i.v.m. overschijding onderhoudslasten brandweerkazerne	0	63	63	0
-	reserve onderhoud De Dissel (vrijval)	0	291	291	0
-	reserve ruimtelijke investeringen i.v.m. plankosten strategisch vastgoed	0	1.082	1.082	0
-	reserve openbaar vervoer i.v.m. dekking motie nachtnet	0	45	45	0
-	reserve openbaar vervoer i.v.m. realisatie bushalte Emiclaer	0	63	63	0
-	reserve sociale woningbouw i.v.m. projecten Amersfoort Vernieuwt	0	1.500	1.500	0
	<u>Overige incidentele reservemutaties < € 100.000</u>	-26	-26	-126	-100
	<u>Subtotaal Reservemutaties 1. Duurzame en groeiende stad</u>	619	-2.854	-6.972	-4.118
	2.1 Sociaal Domein				
	<u>Doorbreek overerven armoede</u>	-100	-100	-10	90
	Doorbreek het overerven van armoede In het raadsvoorstel (5611062) is opgenomen om € 100.000 per jaar wordt gereserveerd voor huiswerkbegeleiding voor kinderen uit gezinnen tot en met 120% van het Wettelijk Sociaal Minimum.				
	<u>Inkoop zorg</u>	-1.000	-1.000	-1.000	0

In 2018 en 2019 wordt een nieuwe aanbesteding uitgevoerd en mag verwacht worden dat wijkteams, basiszorg nog beter gaan functioneren waardoor minder duurdere zorg nodig is.				
<u>Armoedebeleid/participatie</u>	-250	-250	-210	40
Naar aanleiding van een motie is onderzoek gedaan naar een stadspas, inclusief de mogelijkheid van een kooptegoed. Om de participatie van volwassenen in armoede te bevorderen is incidenteel budget opgenomen.				
<u>Arbeidsgerichte maatregelen jongeren</u>	-103	-109	-26	83
Om jongeren een goede start te geven op de arbeidsmarkt wordt in samenspraak met het bedrijfsleven gewerkt aan het creëren van stageplekken.				
<u>Formatienormering Sociale Zekerheid</u>	-662	-331	-331	0
De omvang van de instroom van bijstandsccliënten en de gevolgen hiervan voor de verschillende onderliggende werkprocessen vormen input voor de formatie.				
<u>Wijkteams</u>	0	-122	-122	0
Extra budget wijkteams				
<u>Transformatie SD</u>	0	-430	-430	0
Investeren in transformatie Sociaal Domein.				
<u>Tijdelijke nachtopvang</u>	0	-520	-520	0
Budget voor tijdelijke nachtopvang en extra capaciteit tijdelijke nachtopvang.				
<u>Inno alg: budget 63999 uit reserve SD</u>	0	-501	-177	324
<u>Maatregelen betaalbaarheid zorg en ondersteuning</u>	0	-1.000	0	1.000
Incidentele lasten gerelateerd aan dit raadsbesluit zijn niet hieraan besteed. Het voordeel is aangewend voor knelpunten ambulante jeugdhulp.				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
- Weerbaar bestuur	0	-120	-116	4
- Cliëntondersteuning	0	-80	-80	0
- Pilot buurtmobiel	0	-50	-50	0
- Geweld hoort nergens thuis	0	-25	-25	0
- Projectleider regionale samenwerking Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	0	-25	-25	0
- Versterken Sociale Basis	0	-26	-26	0
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-340	-340	-239	101
<u>Subtotaal 2.1 Sociaal domein</u>	-2.455	-5.029	-3.387	1.642
2.2 Veiligheid en handhaving				
<u>Straatcoaches</u>	-103	-103	-103	0
Burgerinitiatieven voor het versterken van sociale veiligheid kunnen de veiligheid in de wijken vergroten, evenals de inzet van straatcoaches tegen overlast van straatgroepen.				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				

Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
- Radicalisering/Jihadisme	0	-98	-115	-17
- Ondermijning	0	-100	-100	0
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-144	-144	-144	0
Subtotaal 2.2 Veiligheid en handhaving	-247	-445	-462	-17
Reservemutaties 2. Inclusieve en groeiende stad				
<u>Onttrekkingen aan:</u>				
- reserve sociaal domein i.v.m. lasten doorbreken overerven armoede	100	100	100	0
- reserve sociaal domein i.v.m. een incidenteel tekort op de inkoop	1.238	1.238	1.238	0
- reserve sociaal domein i.v.m. formatienormering sociale zekerheid	596	596	596	0
- reserve sociaal domein i.v.m. tekorten binnen het sociaal domein	4.000	4.000	4.000	0
- reserve participatiewet voor wsw aanpassingen	1.056	1.056	1.056	0
- reserve sociaal domein i.v.m. extra budget wijkteams	0	122	122	0
- reserve maatschappelijke opvang i.v.m. tijdelijke nachtopvang	0	520	520	0
- reserve sociaal domein i.v.m. investeren in transformatie sociaal domein	0	430	430	0
- reserve sociaal domein i.v.m. maatregelen betaalbaarheid zorg en ondersteuning	0	1.000	1.000	0
- reserve gebouwen brandweerkazerne i.v.m. onderhoud	0	400	261	-139
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande stortingen in:				
- reserve maatschappelijke opvang	0	-858	-858	0
- reserve regionale participatiegelden	0	-993	-993	0
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande onttrekkingen aan:				
- reserve banenplan	0	42	42	0
- reserve sociaal domein i.v.m. sociaal fonds	0	120	120	0
- reserve sociaal domein i.v.m. tekort sociaal domein 2018	0	4.760	4.760	0
- reserve verhoogde asielinstroom	0	427	427	0
- reserve regionale participatiegelden	0	71	71	0
Subtotaal Reservemutaties 2. Inclusieve en groeiende stad	6.990	13.031	12.892	-139
3.1 Economie				
<u>Economische agenda</u>	-1.559	0	0	0
<u>Grootschalige evenementen</u>	-102	0	0	0
<u>Oprichting ROM</u>	0	-400	0	400
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	0	25	0	-25
Subtotaal 3.1 Economie	-1.661	-375	0	375
3.2 Onderwijs en Jeugd				
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-123	-123	-123	0
Subtotaal 3.2 Onderwijs en jeugd	-123	-123	-123	0
3.3 Sport				
<u>Sportevenementen</u>	-124	-124	-97	27

Budget voor de cofinanciering van de organisatie van één of meerdaagse sportactiviteiten en -toernooien.				
<u>Faciliteren sportbeoefening</u>	-391	-385	0	385
Voor uitbreiding en aanpassing van accommodaties is - na de investeringsimpuls van 2015 - geen budget beschikbaar in de begroting. Met enige regelmaat worden aanvragen door onze sportverenigingen gedaan die niet kunnen worden gehonoreerd. In 2019 zijn deze middelen niet uitgegeven.				
<u>AFC Quick</u>	0	323	323	0
Vanuit sport is er een bijdrage gedaan voor veld 1 VV AFC Quick. De realisatie is bij programma ruimtelijke ontwikkeling, onderdeel vastgoed verantwoord.				
<u>VV Hoogland</u>	0	178	178	0
Vanuit sport is er een bijdrage gedaan voor VV Hoogland. De realisatie is bij programma ruimtelijke ontwikkeling, onderdeel vastgoed verantwoord.				
<u>Behoud buurtsportcoaches/combinatiefunctionarissen</u>	0	-153	-153	0
In de kadernota 2017-2020 de buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen voor de jaren 2019 en 2020 vooralsnog in stand houden.				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
onderzoek sportaccommodaties	0	-300	-39	261
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-51	-17	-7	10
<u>Subtotaal 3.3 Sport</u>	-566	-478	205	683
3.4 Cultuur				
<u>Cultuurvisie-aanjagen realiseren ambitie</u>	-610	-668	-668	0
Naast het versterken van de cultuurvisie maakt het college een bedrag vrij voor het aanjagen en realiseren van de ambities van de in de maak zijne cultuurvisie. De eerste input die we hiervoor hebben gekregen uit culturele veld en andere partijen in de stad laten een duidelijke opgave zien.				
<u>Cultuurvisie-voortzetten huidig beleid</u>	-406	-348	-348	0
Met de meerjarige extra bijdrage kunnen we doorzetten en versterken. Het gaat dan o.a. om een bijdrage aan het cultuurpact, een eerste aanzet om de positie van kunstenaars en makers in de stad te versterken, cultuureducatie, en de meest urgente problemen rond financiële weerbaarheid in de culturele basisinfrastructuur.				
<u>Evenementen</u>	-400	0	0	0
Amersfoort is een broedplaats voor talent op het gebied van sport, cultuur en evenementen. We willen dit koesteren en de voorwaarden voor de ontwikkeling van dit talent verbeteren. Dat betekent dat we duidelijkheid verschaffen over de condities en meerjarige financiering van sport, cultuur en evenementen.				
<u>Evenementen algemeen</u>	-106	-106	-106	0
Voor het mogelijk maken van culturele evenementen en festivals met een (boven)regionale en/of landelijke uitstraling wordt jaarlijks € 100.000 vrijgemaakt.				
Hiervoor wordt ook een bijdrage van derden verwacht.	0	70	0	-70

<u>Koningsdag 2019</u>				
In 2019 organiseert WIJ Amersfoort Koningsdag.	-1.000	-1.000	-1.471	-471
Te verwachten bijdrage i.v.m. Koningsdag 2019.	500	500	887	387
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
- cultuurvisie	0	-100	-100	0
- cultuurvisie (WAR)	0	-135	-135	0
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-147	-147	-57	90
Subtotaal 3.4 Cultuur	-2.169	-1.934	-1.998	-64
Reservemutaties 3. Lerende, werkende en dynamische stad				
<u>Onttrekkingen aan:</u>				
- reserve evenementen i.v.m. Koningsdag	429	429	429	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande stortingen in:				
- reserve evenementen t.b.v. de organisatie van sportevenementen	0	-250	-250	0
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande onttrekkingen aan:				
- reserve sport en bewegen t.b.v. subsidies 1/3 regeling sport	0	68	68	0
<u>Overige incidentele reservemutaties < € 100.000</u>	-6	-18	-96	-78
Subtotaal Reservemutaties 3. Lerende, werkende en dynamische stad	423	229	151	-78
4.1 Bestuur en dienstverlening				
<u>Bestuurlijke vernieuwing</u>	-103	-103	-9	94
Bestuurlijke vernieuwing en burgerinitiatieven horen bij onze samenleving, waarin mensen open staan voor elkaar, bereid zijn om naar elkaar te luisteren en respectvol omgaan met de diversiteit aan gevoelens en belangen in de samenleving.				
<u>RUD handhaving</u>	-280	-280	-280	0
Het budget wordt gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.				
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-90	-166	-66	100
Subtotaal 4.1 Bestuur en dienstverlening	-473	-549	-355	194
5.1 Financiën en belastingen				
Terugdraaien OZB-verhoging (partieel)	-1.050	-1.050	-1.050	0
<u>Vennootschapsbelasting 2016 t/m 2019 inzake reclameactiviteiten</u>	0	0	-435	-435
De belastingdienst en de gemeente verschillen van mening over de vraag of inzake de reclame-activiteiten wel of niet vennootschapsbelasting (vpb) afgedragen moet worden. De gemeente heeft deze activiteit niet opgenomen in de vpb-aangifte, de belastingdienst heeft kenbaar gemaakt hiervoor de vpb-aangiften te zullen corrigeren. De gemeente zal hiertegen in bezwaar gaan. Afhankelijk van de uitkomsten van deze bezwaarprocedure kan dit bedrag aan te betalen vpb in de toekomst komen te vervallen (bij honorering van het door de gemeente te maken bezwaar).				
<u>Omzetbelasting (OZB) en BTW-compensatiefonds (BCF)</u>	0	0	-645	-645

In 2019 heeft de Belastingdienst bij de gemeente Amersfoort een boekenonderzoek uitgevoerd aangaande omzetbelasting (BTW) en BTW-compensatiefonds (BCF) over het kalenderjaar 2017. Naar aanleiding van dit boekenonderzoek is er een naheffingsaanslag opgelegd

Subtotaal 5.1 Financiën en belastingen	-1.050	-1.050	-2.130	-1.080
Reservemutaties 5. Financiën en belastingen				
<u>Stortingen in:</u>				
- reserve stedelijke voorzieningen	-700	-700	-700	0
- reserve knooppunt Hoevelaken	-835	-835	-835	0
- reserve Wijkse voorzieningen Vathorst	-267	-267	-267	0
- saldireserve uit voorgaande begrotingen	-1.063	-1.063	-1.063	0
- reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	-555	-555	0	555
<u>Onttrekkingen aan:</u>				
- saldireserve uit voorgaande begrotingen	1.049	1.049	1.049	0
- saldireserve voor doorgeschoven activiteiten uit voorgaand jaar	587	587	587	0
- saldireserve: resultaat jaarrekening 2017	7.577	7.577	7.577	0
- saldireserve: inzet saldo begroting 2022 t.b.v. jaarschijven 2019-2021	4.463	4.463	4.463	0
- saldireserve i.v.m. storting in voorziening onderhoud De Dissel	0	291	291	0
- saldireserve i.v.m. overheveling budgetten 2018	0	8.941	8.941	0
- saldireserve i.v.m. inno alg: budget 63999 sociaal domein	0	501	501	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande stortingen in:				
- saldireserve i.v.m. overhevelingsvoorstellen	0	-11.235	-11.235	0
- saldireserve i.v.m. saldo jaarrekening 2018	0	-10.271	-10.271	0
- reserve stedelijke voorzieningen i.v.m. VOV-gelden	0	-6.250	-6.250	0
- reserve knooppunt Hoevelaken	0	-224	-224	0
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande onttrekkingen aan:				
- saldireserve: brutoresultaat jaarekening 2018	0	28.665	28.665	0
<u>Overige incidentele reservemutaties < € 100.000</u>	0	10	10	0
Subtotaal Reservemutaties 5. Financiën en belastingen	10.257	20.685	21.240	555
6.1 Bedrijfsvoering				
<u>Doorontwikkeling Amersfoort.nl</u>	-100	-100	-100	0
<u>Schoon schip: opruimten papieren archief</u>	-152	-152	0	152
Aanbesteding digitalisering bouwdoSSIers is niet geslaagd.				
<u>Stadhuis-onderzoek nieuwbouw/renovatie</u>	-750	-750	-481	269
In het coalitieakkoord is een budget beschikbaar gesteld van € 750.000 voor het variantenonderzoek Toekomst Stadhuis. Het onderzoek heeft geleid tot het Raadsbesluit Toekomst Stadhuis en is afgerond binnen het beschikbaar gestelde budget.				
<u>Formatienormering Sociale Zekerheid</u>	-265	-265	-265	0

De omvang van de instroom van bijstandsccliënten en de gevolgen hiervan voor de verschillende onderliggende werkprocessen vormen input voor de formatie.				
<u>Wet normalisering rechtspositie ambtenaren</u>	-150	-150	-150	0
De Wet Normalisering Rechtspositieregeling Ambtenaren leidt in 2019 tot eenmalige kosten van € 150.000.				
<u>Privacy</u>	-242	-242	-242	0
Dat geldt ook voor de maatregelen die we moeten treffen om te (blijven) voldoen aan de AVG en om te waarborgen dat alle gegevens goed beschermd zijn en blijven. Daar zijn zowel incidenteel als structureel extra middelen voor nodig.				
<u>Versterking juridische afdeling</u>	-100	-100	-100	0
Ons college heeft gemerkt dat de juridische capaciteit momenteel te mager is gezien alle risico's die we lopen op diverse terreinen. Dat is reden om zowel incidenteel als structureel meer geld uit te trekken voor juridische zaken.				
<u>ICT ontwikkelbudget</u>	-406	-406	-408	-2
Naast de noodzakelijke ICT vervangingsinvesteringen blijft er budget noodzakelijk voor nieuwe ontwikkelingen en het voldoen aan wet- en regelgeving. Boven het structurele budget wordt voor de komende 3 jaar incidenteel budget vrijgemaakt.				
<u>Vorbereiding en uitvoeringsbudget tijdelijke huisvesting i.v.m. renovatie Stadhuisplein</u>	-1.100	-1.100	-1.116	-16
Incidenteel budget voor onderhoud. De dekking vindt plaats door een onttrekking uit de reserve onderhoud stadhuis.				
<u>Stadhuis-onderzoek nieuwbouw/renovatie</u>	0	0	-1.049	-1.049
Als gevolg van het raadsbesluit Toekomst Stadhuis zijn de voorbereidingskosten renovatie Stadhuis afgeboekt.				
<u>Langegracht 11</u>	0	0	1.140	1.140
In 2019 is het pand Langegracht 11 verkocht. Hier was jarenlang het team archeologie gehuisvest.				
<u>Toenemende vraag, complexiteit sicoaal domein en privacy</u>	0	-223	-223	0
Mede door de verbeterde economische omstandigheden is sprake van een toename aan projecten en initiatieven. Hier vloeit een grotere behoefte aan juridische ondersteuning uit voort, mede vanwege de toenemende complexiteit en privacy wetgeving.				
<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande mutaties:				
- generatiepact/Next033	0	-213	-213	0
- doorontwikkeling elektronische formulieren	0	-72	-90	-18
<u>Overige incidentele budgetten < € 100.000</u>	-451	-347	-198	149
<u>Subtotaal 6.1 Bedrijfsvoering</u>	-3.716	-4.120	-3.495	625
<u>Reservemutaties 6. Bedrijfsvoering</u>				
<u>Stortingen in:</u>				
- reserve onderhoud Stadhuis: jaarlijkse storting	-1.184	-1.184	-1.184	0
- reserve toekomstige vervangingsinvesteringen t.b.v. veld 1 VV AFC Quick	0	-323	-323	0

-	reserve toekomstige vervangingsinvesteringen t.b.v. veld 6 VV Hoogland	0	-178	-178	0
-	reserve dekking kapitaallasten Stadhuisplein	0	-575	-575	0
	<u>Onttrekkingen aan:</u>				
-	reserve onderhoud Stadhuis i.v.m. gepland onderhoud	1.100	1.100	1.100	0
-	ombuigingsreserve ter dekking van de taakstelling van 4,2 fte	350	350	350	0
-	reserve toekomstige vervangingsinvesteringen ivm amersfoort digitaal	0	0	169	169
	<u>Bestemming rekeningresultaat 2018</u>				
	Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande stortingen in:				
-	bedrijfsreserve	0	-600	-600	0
	Uit het besluit 'Bestemming Rekeningresultaat 2018' d.d. 2 juli 2019 volgen onderstaande onttrekkingen aan:				
	<u>Overige incidentele reservemutaties < € 100.000</u>	10	-60	-60	0
	Subtotaal Reservemutaties 6. Bedrijfsvoering	276	-1.470	-1.301	169
	Totaal Incidentele posten	-7.728	-6.124	-635	5.489

Verklarende woordenlijst

- ABC-Scholen Bundeling van de krachten van scholen, organisaties voor kinderopvang/buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en het wijkwelzijnswerk (waaronder kinder-, meiden- en tienerwerk)
- Agile Agile staat letterlijk voor wendbaar, lenig en flexibel. Agile organiseren is een manier van denken, werken en organiseren. Het stelt organisaties in staat om snel en effectief in te spelen op veranderingen.
- ALV Algemene Leden Vergadering
- ASF Amersfoortse Sport Federatie
- ASV Algemene subsidieverordening
- AV Amersfoort Vernieuwt
- AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming
- AVU Afvalverwijdering Utrecht
- AZC Asielzoekerscentrum
- BAG Basisregistraties Adressen en Gebouwen
- B&W Burgemeester en wethouders
- BBL Beroeps Begeleidende Leerweg
- BBV Besluit, Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
- Bbz-uitkering Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
- BCF BTW compensatiefonds
- BGT Basisregistratie Grootchalige Topografie
- BIO Baseline Informatieveiligheid
- BOA Buitengewoon opsporingsambtenaar
- BRP Basisregistratie Personen
- BSG Bestaand Stedelijk Gebied
- BUIG Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
- BVC Boomveiligheidscontrole
- BVH Basisvoorziening Handhaving
- BZK Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- CAO Collectieve arbeidsovereenkomst
- CB College Bericht

- CBA Crematorium en Begraafplaats Amersfoort
- CBS Centraal Bureau voor de Statistiek
- Circulaire economie Een economisch systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen maximaliseert en waardevernietiging minimaliseert
- CNME Centrum voor Natuur- en Milieu educatie
- CO2 Koolstofdioxide (broeikasgas)
- COELO Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid
- CPB Centraal Planbureau
- CPO Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
- C.V. Coöperatieve Vereniging
- CROW Kwaliteitscatalogus openbare ruimte
- D&B Design & Build
- db(A) Decibel door mensen waarneembaar
- DILO Day In the Life Of
- DPIA Data Protection Impact Assessment
- DSO Digitaal Stelsel Omgevingswet
- DUO Dienst Uitvoering Onderwijs
- DVM Dynamisch Verkeersmanagement
- DVO Dienstverleningsovereenkomst
- ECB Europese Centrale Bank
- EBU Economic Board Utrecht, het samenwerkingsverband van het Utrechtse bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen
- EED Ernstige Enkelvoudige Dyslexie
- EMU Economische en Monetaire Unie
- FG Functionaris Gegevensbescherming
- Wet FIDO Wet financiering decentrale overheden
- FIWARElab In dit lab kunnen developers gratis gebruikmaken van datacenter-faciliteiten en de standaard bouwstenen
- Fte fulltime-equivalent/ werktijdfactor
- G40 Netwerk van 40 (middel)grote steden

- GFT Groente, Fruit en Tuinafval
- GGD Gemeentelijke gezondheidsdienst
- GGD-rU GGD regio UtrechtOGGZ
- GGI-veilig Gemeentelijke Gemeenschappelijk Infrastructuur Veilig
- GGZ Geestelijke gezondheidszorg
- GHOR Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
- GR Gemeenschappelijke Regeling
- GRP Gemeentelijk Rioleringsplan
- GWW Grond-, weg- en waterbouw
- HOF Wet Houdbare Overheids Financiën
- (H)OV (Hoogwaardig) openbaar vervoer
- I&W Infrastructuur en Waterstaat
- ICT Informatie- en Communicatie Technologie
- IOAW Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkeloze werknemers
- IOAZ Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
- IPW Instituut voor Publieke Waarden
- IT Informatietechnologie
- IV Informatievoorziening
- JDK Japanse Duizendknoop
- JGZ Jeugdgezondheidszorg
- KANS KlimaatAdaptatie Nederlandse (middelgrote) steden
- KCC Klant Contact Centrum
- KCS Klant Contact Services
- KPI's Kritieke prestatie-indicatoren
- LHBTI Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender en intersekse
- LTA Landelijke Transitie Arrangement
- m2 Vierkante meter
- m3 Kubieke meter

- Maas Mobility as a Service
- MBO Middelbaar beroepsonderwijs
- MFA Multifunctionele accommodaties
- MKB Midden-en Kleinbedrijf
- MJP-OR Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
- MOA Museum Oud Amelisweerd
- MPG Milieuprestatie Gebouwen
- MPG Meerjaren Programma Grondexploitaties
- MVA Materiële Vaste Activa
- NCNP No-cure-no-pay bureau
- NIEGG Niet In Exploitatie Genomen Gronden
- NOVI Nationale Omgevingsvisie
- NS Nederlandse Spoorwegen
- NSVV Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde
- OBV Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
- OCW Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- o/g opgenomen gelden
- OGGZ Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
- OM Openbaar Ministerie
- O&S Onderzoek en Statistiek
- ON Opdrachtnemer
- OV Openbaar vervoer
- OZB Onroerendezaakbelasting
- PAS Programma Aanpas Stikstof
- PFAS Poly- en perfluoralkylstoffen
- PGB Persoonsgebonden Budget
- PMD Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drinkpakken
- PO Primair onderwijs
- POH Praktijkondersteuner huisarts

- PPS Publiek-Private Samenwerking
- PVA Plan van aanpak
- REA Regionale Economische Agenda
- RES Regionale Energiestrategie
- RIB Raadsinformatiebrief
- RIEC Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
- RIONED Stichting RIONED stimuleert de zorg voor de riolering en water in de stad in Nederland
- RIS Reserve Openbaar Vervoer
- RMC Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
- RO Ruimtelijke Ontwikkeling
- ROM Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
- RRI Reserve Ruimtelijke Investerings
- RSV Reserve stedelijke voorzieningen
- RUD Regionale uitvoeringsdienst
- RWA Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort en omgeving
- SAVE Samen Veilig Midden-Nederland, Utrecht
- SBG Service Bureau Gemeenten
- SD Sociaal domein
- SISA Single Information, Single Audit
- SPUK-sport Specifieke Uitkering Sport
- SRO Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen
- SW Sociale werkvoorziening
- SZW Sociale zaken en Werkgelegenheid
- TVP Trein Vrije Periode
- u/g uitgeleend geld
- UWV Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
- VAB Vereniging Agrarische Bedrijfsadviseurs
- VERDER Samenwerking van gemeenten, provincie en het rijk om de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland te verbeteren

- VMBO Voortgezet middelbaar Beroeps Onderwijs
- VNG Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- VNO/NCW Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
- VO Voortgezet Onderwijs
- VOV Verkeersovereenkomst Vathorst
- VPB Vennootschapsbelasting
- VRU Veiligheidsregio Utrecht
- VSV Voortijdig schoolverlaten
- VTH Vergunningen, toezicht en handhaving
- VVE Voor- en vroegschoolse educatie
- VvE Vereniging van eigenaren
- VZ Voorziening
- Wabo Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- WACC Weighted Average Cost of Capital. De Engelse benaming voor de gewogen gemiddelde kosten en het vermogen van een onderneming.
- WAR Voormalig fabrieksterrein Warner Jenkinson
- WHO World Health Organisation
- Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning
- WNT Wet Normering Topinkomens
- WOO Wet Open Overheid
- WOZ Waardering onroerende zaken
- WSP Werkgeversservicepunt
- Wsw Wet sociale werkvoorziening
- Zvw Zorgverzekeringswet

BBV Indicatoren

Verplichte indicatoren

	Realisatie cijfers					
Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	Bron
Hernieuwbare elektriciteit (%)	2,5	3,8	4,3			Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
	Realisatie cijfers					
Indicator	2015	2016	2017	2018	2019	Bron
netto arbeidsparticipatie	69,2	70,1	70,6	72,2		
jongeren met delict voor de rechter	1,53					Verwey Joncker Instituut
Woonlasten eenpersoons huishoudens	592	642	646	673	690	gemeente
Woonlasten meerpersoons huishoudens	638	693	697	723	743	Gemeente
Gemiddelde WOZ-waarde x €1000,=	218	223	234	254		Gemeente
Geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	4,9	4,6	4,3	4,1		CBS
Vernielingen en beschadigingen per 1000 inwoners	8,8	6,8	7	6,4		CBS
Winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2,3	2,7	3	3,4		CBS
Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar	139	142,1	105	125		Bureau Halt
nieuwbouw per 1.000 woningen	4	8,8	8,5	10		BAG; bewerking O&S
Fijn huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	216	213	209			CBS
Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming	0,8	0,8	0,9	1		CBS
Aandeel jongeren met Jeugdreclassering	0,4	0,4	0,4	0,4		CBS
% werkloze jongeren	1,73					Verwey Jonker Instituut
Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen	5,14					Verwey Jonker Instituut
Absoluut verzuim	0,11	3,65	1,46	0,95		DUO
% jongeren met jeugdhulp	8,5	9,3	9,9	10,4		CBS
% inwoners met een WMO maatwerkarrangement		5,8	6	6,1		CBS

Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners	38	39	39	39		CBS - Participatiewet
Totaal woninginbraken per 1.000 inwoners	4	3,6	3,3	4		Politie, BVH
Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	810	797	796	820		Lisa, bewerking O&S
Aantal vestigingen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	140,6	145,2	148,1	156,5		Lisa
% functiemenging	55,9	56,6	55,4	56,2		Lisa
Demografische druk in %	65,2	65,7	66			CBS
% voortijdig schoolverlaters	1,8	1,9	1,6	1,8		DUO
Relatief verzuim	50	25	18,66	21,25		DUO
% niet-wekelijks sporters		42,9				GGD

Toelichting verplichte indicatoren

netto arbeidsparticipatie	Het % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
jongeren met delict voor de rechter	Het aantal jongeren van 12 t/m 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Hernieuwbare elektriciteit (%)	Deel van de energie die afkomstig is uit natuurlijke hulpbronnen die constant worden aangevuld, zoals uit wind, zon, waterkracht en biomassa.
Woonlasten eenpersoons huishoudens	Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.
Woonlasten meerpersoons huishoudens	Het gemiddelde bedrag in euro's per jaar dat een meerpersoons huishouden van een koopwoning betaalt aan ozb, afvalstoffen- en rioolheffing.
Gemiddelde WOZ-waarde x €1000,=	De gemiddeld getaxeerde WOZ-waarde van een woning (huur en koop). Het bedrag voor 2018 betreft de gemiddelde WOZ-waarde per 1-1-2017 voor het belastingjaar 2018.
Geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven. Voorbeelden zijn seksuele misdrijven, moord en doodslag, bedreiging en mishandeling.
Vernielingen en beschadigingen per 1000 inwoners	Hieronder vallen bijvoorbeeld ook brandstichting en misdrijven tegen het openbaar gezag.

Winkeldiefstallen per 1000 inwoners	Het cijfer geeft vooral aan de meldingsbereidheid van winkeliers en winkelpersoneel. Het feitelijk aantal winkeldiefstallen vormt een veelvoud van de bij de politie aangegeven winkeldiefstallen.
Verwijzingen Halt per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar	De cijfers zijn afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl , maar wijken af van de aantallen die door de politie zelf worden geregistreerd in het Veiligheidsbeeld RVS.
nieuwbouw per 1.000 woningen	Het aantal gereed gemelde nieuwbouw woningen in een bepaald jaar per 1.000 woningen (gemiddelde van begin en einde van het jaar).
Fijn huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg).
Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming	Deze indicator geeft het aandeel jongeren tot en met 17 jaar weer die gebruik hebben gemaakt van Jeugdbescherming (zoals voogdij en ondertoezichtstelling). Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners is dit aandeel gemiddeld 1,2%.
Aandeel jongeren met Jeugdreclassering	Jongeren (12-22) met jeugdreclassering in % van alle jongeren van 12 tot en met 22 jaar. Het betreft gegevens van het tweede halfjaar van 2017, 2018 etc. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners is dit aandeel gemiddeld 0,4%.
% werkloze jongeren	% werkloze jongeren in de leeftijd van 16-22 jaar op basis van Verwey Jonker Instituut. Bij grote gemeenten was het realisatiecijfer in 2015 ook 1,73%. Het cijfer zegt overigens weinig, omdat ze gebaseerd zijn op WW-registraties bij het UWV. De meeste werkloze jongeren hebben geen recht op een WW-uitkering en staan daardoor niet geregistreerd. Het cijfer wordt ook niet meer geactualiseerd. We streven naar een sluitende aanpak voor jongeren van 16-27 waarbij we werkloosheid onder jeugd willen beperken. De indicator dient verplicht te worden opgenomen vanuit het rijk (Besluit Begroting en Verantwoording). Er zijn geen streefcijfers voor benoemd. Zie ook www.waarstaatjegemeente.nl.
Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen was volgens Verwey Jonker in Amersfoort in 2015 5.14% tegenover 7.8% bij grote gemeenten (100.000-300.000 inwoners). De inzet van de Gemeente Amersfoort is gericht op participatie van kinderen in armoede.
Absoluut verzuim	Het betreft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5-18 jaar. In 2018 was dit 0,95 in Amersfoort en bij andere grote gemeente was het 2,4. Absoluut verzuim (het ontbreken van een schoolinschrijving) komt over het algemeen voor op 'overstapmomenten', dus wanneer een leerling op 5-jarige leeftijd op een school ingeschreven had moeten worden, bij een verhuizing vanuit het

buitenland of wanneer leerlingen na het behalen van het vmbo-diploma niet ingeschreven zijn bij het mbo. Dit laatste is een cruciaal punt voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

% jongeren met jeugdhulp

Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 17 jaar die jeugdhulp ontvingen in het eerste halfjaar van 2018. Hieronder rekent het CBS zowel jeugdhulp met als zonder verblijf. Onder gemeenten met 100.000-300.000 inwoners was dit aandeel in het tweede halfjaar van genoemde jaren. Het aandeel jeugdzorg per gemeente kan komende jaren ook wijzigen door aangekondigde veranderingen in het woonplaatsbeginsel op grond waarvan wordt bepaald aan welke gemeente de geleverde jeugdzorg wordt toebedeeld. Deze administratieve herverdeling leidt dan tot een minder zuivere trendlijn over het gebruik van jeugdzorg. Landelijk zien we een toename van het gebruik van zorg.

% inwoners met een WMO maatwerkarrangement

Deze indicator betreft het aantal WMO cliënten met maatwerkarrangementen in het tweede halfjaar van genoemde jaren per 100 inwoners. We zien momenteel in Amersfoort een stijging van het aantal inwoners dat WMO voorzieningen gebruikt.

Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan dalen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers. Het reële risico van de stijging door het abonnementstarief is in het streefcijfer meegenomen. Ook de 'autonome groei' van 3,5% uit het KPMG rapport is hierin verdisconteerd. Hier staat het p

Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners

Het betreft het aantal personen per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder. De bijstandsdichtheid is in Amersfoort in vergelijking met grote gemeenten van 100.000- 300.000 laag. Bij de andere grote gemeenten is deze namelijk 48 personen per 1.000 inwoners.

Totaal woninginbraken per 1.000 inwoners

Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties). De cijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De relatieve cijfers zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari.

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar

Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. We meten het vanaf 2016 via de landelijk verplicht gestelde indicator aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15-65 jaar. Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. Streefcijfers: 'meer dan 800 banen per 1000 inwoner van 15-65 jaar'. Toelichting: Bij een gezonde balans tussen wonen en werken, is er getalsmatig naast elke werkende Amersfoorter ook een baan. Van de inwoners van 15-65 jaar is rond de 80%

werkzaam (de zogenaamde arbeidsparticipatie). Als het aantal werkenden circa 0,8 per inwoner van 15-65 jaar is, dan streven we naar minimaal 800 banen per 1000 inwoners van 15-65 jaar. Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl.

Aantal vestigingen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar

Betreft aantal vestigingen van bedrijven. Indicator is van rijkswege opgenomen onder programma 'sociaal domein'.

% functiemenging

De functiemengingsindex geeft de verhouding weer tussen banen en woningen en varieert van 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als bedrijven. De indicator geeft ook iets weer van een balans tussen wonen en werken.

Demografische druk in %

Het totaal aantal personen onder de 20 en vanaf 65 jaar in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit is de som van de 'groene' en 'grijze' druk. Het cijfer geeft een indicatie van de druk op de arbeidsmarkt.

% voortijdig schoolverlaters

Voortijdig schoolverzuim proberen we te voorkomen. Amersfoort heeft positief resultaat in vergelijking met andere grote gemeenten waar het gemiddelde 2.3% is in het schooljaar 2017-2018.

Relatief verzuim

Deze indicator betreft het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar. Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Scholen zijn wettelijk verplicht ongeoorloofd verzuim en schooluitval te melden aan DUO. 2018 slaat op het schooljaar 2017-2018.

% niet-wekelijkse sporters

Percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Specificatie van de gegarandeerde geldleningen rechtspersonen

Woningbouwcorporaties	Schuldrestant
Stichting Portaal	89.228
Woonzorg Nederland	3.152
Stichting de Alliantie (SSC)	434.503
Omnia Wonen	33.913
Subtotaal	560.796

Sociaal culturele- sportinstellingen	Schuldrestant
Stichting St. Pieters en Bloklands Gasthuis- Cultureel Erfgoed	2.530
Korfbalvereniging Soesterkwartier	30
Amersfoortse Onderwatersportvereniging Aqua-Holic	8
Stichting Hockeybeheer Amersfoort	239
Atletiekvereniging Triathlon	41
L.T.V. Randenbroek	16
Stichting Vathorst Hockey	123
Stichting Tennispark Nieuwland	8
Stichting Museum Flehite	571
Stichting Scouting Mondriaan	231
Tennisclub Hoogland	28
Stichting Beweging 3.0	1.016
Voetbalvereniging ASC Nieuwland	24
Stichting Tennispark Vathorst	585
Watersport Vereniging De Eemkruisers	27
Voetbalvereniging CJVV	195
Amersfoortse Kleinveefokkers Vereniging	2
Stichting Tennispark Nieuwland	355
Korfbalvereniging MIA	2
Voetbalvereniging VOP	173
Tennisclub Hoogland	8
St Vathorst Hockey	21
St Huis vd Watersport	350
Fluor (De Kelder)	419
Turn Inn (GymXL)	333
ASC Nieuwland	27
Stichting Schietbaan Nieuwland	1.094
VV Hoogland	96
Subtotaal	8.552

Overige	Schuldrestant
Ontwikkelbedrijf Vathorst C.V.	48.968

TOTAAL	618.316
---------------	----------------

Disclaimer

De gemeente Amersfoort besteedt veel zorg aan het controleren van de informatie op deze website.

Toch kan het zijn dat de informatie verouderd of incorrect is. Aan de informatie op amersfoort.jaarverslag-2019.nl/ kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. De gemeente Amersfoort is niet verantwoordelijk voor informatie op internetpagina's van derden waarnaar op deze site wordt verwezen. Ook neemt de gemeente Amersfoort geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de aangeboden informatie op deze website.

Privacy

De gemeente Amersfoort stelt geen persoonlijke gegevens, zoals (e-mail)adressen, aan derden ter beschikking zonder dat daarvoor eerst uw toestemming is gevraagd. Informatie over bezoeken aan deze site gebruikt de gemeente Amersfoort slechts voor technische en statistische doeleinden, bijvoorbeeld om de toegankelijkheid en werking van de site te verbeteren. Bij een aantal toepassingen wordt op deze website gebruik gemaakt van cookies.